

J. BURKUS

ARTI TIKSLO

ARTI TIKSLO

J. BURKUS

ARTI TIKSLO

1979

NIHIL OBSTAT

Paulius Ragažinskas, S.T.D., D. Ph.
Censor deputatus
Die 19 Februarii 1979

IMPRIMATUR

Patricius F. Flores, D. D.
Episcopus Elpasensis
Die 21 Februarii 1979

AUTORIAUS PAREIŠKIMAS

Laikydamasis pop. Urbono VIII ir kitų popiežių nurodymų, pareiškiu, kad šioje knygoje aprašyti įvykiai, kurie nėra imti iš viešojo apreiškimo ir Katalikų Bendrijos mokymo, yra vertinami grynai žmogišku liudijimu.

Library of Congress Catalog Card Number 79-63287

„Sūduvos“ leidinys:

*809 Ramble Street, Hot Springs, AR 71901
7414 Dunbarton Ave., Los Angeles, CA 40045*

*Spaudė M. Morkūno spaustuvė
3001 West 59th Street
Chicago, IL 60629*

PRATARME

Plačiai gvildenau „Du dvasinių būtybių pasauliai“ knygoje geruosius angelus ir gerąsias žmonių vėles, kurie džiaugiasi danguje, ir tuos angelus bei žmones, kurie nėra geri ir dėl to kenčia pragare.

Bet dar yra besiskaidrinančių vėlių pereinamoji stovykla pakelyje į dangų – skaistykla. Ją trumpai užsiminiau „Teresės Neumannaitės“ ir „Konnersreutho Teresės“ knygoje, kad Dievo ypatinga malone Teresė Neumannaitė ekstaziniu būdu lankydavo skaistyklą, o kenčiančios vėlės maldaudavo ją vaduoti jas. Savo kentėjimais ir maldomis ji daug jų išvadavo.

Išganymo istorijoje Teresė Neumannaitė nebuvo vienintelė kenčiančių vėlių vaduotoja. Daug šventųjų ir mistikų bei kitų šventų asmenų regėdavo skaistyklą, vėlės lankė juos, ir jie gelbėjo jas bei trumpino jų kentėjimus.

Iš viešojo dieviškojo apreiškimo bei oficialaus Katalikų Bendrijos mokymo mes žinome dvi tikėjimo tiesas, būtent, kad yra skaistykla ir kad gyvieji gali sutrumpinti kenčiančių šventų vėlių kentėjimo metą.

Bet apie skaistyklą ir joje kenčiančias vėles mes sužinome daug daugiau iš privačių apreiškimų, kai ypatinga Dievo malone daug šventųjų bei mistikų ir kitų šventų asmenų gaudavo daug tokių privačių apreiškimų apie skaistyklą, jos padalas ir santoarkų, joje šventų vėlių kentėjimus ir pagalbą joms vaduoti ir kaip išvengti tokių kentėjimų. Nors mes nesame įpareigoti priimti privačių

apreiškimų, bet ne visados yra išmintinga juos atmesti, kai jie neprieštarauja viešajam apreiškimui ir oficialiam Katalikų Bendrijos mokymui.

Šioje knygoje kalbu apie skaistyklą, joje kenčiančias šventas vėles ir jų kentėjimus, jų gelbėjimą ir kaip mums patiems jo išvengti, remdamasis ne tik viešu apreiškimu, Katalikų Bendrijos oficialiu mokymu ir jos tėvų bei teologų nuomonėmis, bet ir šventiesiems duotais apreiškimais, šventų mistikų bei šventų vėlių patirtimi ir jų liudijimais.

Ši knyga bus labai naudinga kiekvienam tikinčiam Dievą ir vilinčiam pasiekti jį drauge su savo artimaisiais, ji padės išvengti skaistyklos, o jon patekusį padės greičiau ištraukti iš jos. Be šios knygos neturėtų būti nė vienos šeimos, iš kurios kas nors mirtimi yra išvykęs amžinybėn. Tad skaityk šią knygą nuo pradžios iki galo, giliai įsidėmėdamas jos turinį. Niekados nesigailėsi, ją perskaitęs ir pridėjęs ją prie savo testamento, o kitą padovanojęs kam nors kitam.

Visos šioje knygoje duotos ištraukos yra imtos iš literatūros sąrašė nurodytų šaltinių ir poros laiškų. Kiekvienos ištraukos bei minties tikslios vietos nurodymas nėra būtinas eiliniam skaitytojui, o tik padidintų knygos spausdinimo išlaidas.

Šia proga dėkoju kun. dr. Pauliui Ragažinskui už knygos patikrinimą teologiniu atžvilgiu kanoniškai aprobatui gauti, El Paso vysk. Patricijui F. Flores už kanonišką aprobatą, spaustuvininkui dr. Mykolui Morkūnui ir platintojams, kad knyga išvydo dienos šviesą ir pasiekia mielą skaitytoją. Šventos kenčiančios vėlės šimteriopai atlygins jiems visiems.

AUTORIUS

ŠVENTŲJŲ BENDRAVIMAS

Mistinis Kristaus kūnas

Dieviško Išganytojo misijai tęsti ir tokiu būdu vesti žmonėms išganyman, Viešpaties Jėzus įsteigė Bendriją, kurią lietuviai dažnai vadina slaviškai Bažnyčia. Viešpaties Dievo įsteigtoji Bendrija yra Kristaus mistinis kūnas — ne fizinis ar moralinis vienetas, nes čia nariai yra sujungti ne gamtiniais, o antgamtiniais ryšiais ir priklauso antgamtinei santvarkai. „Ji turi būti vadinama ne bet koku kūnu“, rašo pop. Pijus XII savo enciklikoje apie Mistinį kūną, „bet Jėzaus Kristaus kūnu. Tai eina iš to, kad mūsų Viešpaties yra šio mistinio kūno Kūrėjas, Galva, Išlaikytojas ir Išganytojas“.

„Tikroji šio vardo 'mistinis' prasmė pasako“, tęsia pop. Pijus XII, „jog Bendrija yra pranašesnė už visas kitas bendruomenes, kaip malonė yra pranašesnė už prigimtį, ir tai, kas nemirtinga yra pranašiau už tai, kas yra mirtinga“.

Dievo žmonių tikėjimo išpažinime, paskelbtame 1968 m. birželio 30 d. (nr. 19), pop. Paulius VI kalba: „Mes tikime vieną, šventą, visuotinę ir apaštalinę Bendriją, Jėzaus Kristaus įkurtą ant uolos, kuri yra Petras. Ji (Bendrija) yra Kristaus mistinis kūnas“.

Kristaus mistinio kūno supratimas ir pavadinimas yra paimtas iš šventraštyje minimų šv. Pauliaus išsireiškimų: „Jūs esate Kristaus kūnas ir atskiri jo nariai“ (1 Kor. 12,27). „Kaip viename kūne yra daug narių. . . , taip ir mes daugelis esame vienas kūnas Kristuje“ (Rom. 12,4-5).

Daug anksčiau, negu šv. Paulius įrašė į švent-raščio puslapius kalbamus išsireiškimus, Viešpats Jėzus aptarė šią tiesą palyginimu apie vynmedį ir jo šakeles: „Aš esu vynmedis, o jūs šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių. . . Kas nepasilieka manyje, bus išmestas laukan ir sudžius" (Jn. 15,5-6), panašiai kaip nuo žmogaus kūno pašalinta ranka ar koja sudžiūsta ir pasidaro nebenaudinga.

Mistinio kūno pavadinimą vartojo Bendrijos tėvai, popiežiai ir teologai. Remdamasis jais, II Vatikano visuotinis susirinkimas kalba apie jį Bendrijos dogmatinės konstitucijos septintame skirs-nelyje: „Dievo Sūnus, priimdamas žmogaus prigimtį ir savo mirtimi bei prisikėlimu nugalėdamas mirtį, atpirko žmogų ir pakeitė jį į naują kūrinį (2 Kor. 5,17). Atsiųsdamas savo Dvasią iš visų tautų pašauktiems savo broliams, mistiškai padarė juos savo kūnu.

„Tame kūne Kristaus gyvybė plaukia į ti-kinčiuosius, kurie nors paslaptingu, bet tikru būdu sakramentais yra sujungti su kenčiančiu ir garbingu Kristumi. . . 'Mes visi buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad padarytume vieną kūną' (1 Kor. 12,13). Toji šventa apeiga ženklina ir realizuoja susivienijimą su Kristaus mirtimi ir prisikėlimu. . .

„Kaip visi žmogaus kūno nariai, nors jų yra daug, sudaro vieną kūną, taip ir tikintieji Kristuje (1 Kor. 12,12). Ir Kristaus kūnas auga, veikiant daugeliui narių, atliekančių skirtingas užduotis, bet yra viena Dvasia, kuri paskirsto Bendrijos naudai savo įvairiopas dovanas pagal savo gausą ir aptarna-vimo reikmę (1 Kor. 12, 1-11). . . Toji Dvasia savimi bei savo galia, o taip pat vidiniu narių ryšių jungdama kūną į vieną, kelia ir skatina tikinčiuo-siuose savitarpio meilę. Todėl, jei vienas narys ką nors kenčia, kenčia drauge ir visi kiti; o jei vienas

narys pagerbiamas, su juo visi džiaugiasi (1 Kor. 12,26).

„Šio kūno galva yra Kristus: 'jis yra Bendrijos kūno galva' (Kol. 1,18). . . Būdamas didžiai galingas, jis valdo dangų ir žemę; būdamas nepaprastai tobulas ir veiklus, jis pripildo visą kūną savo garbės turtu (Ef. 1,18-23).

„Visi nariai turi formuotis pagal Kristų, kol įgauna jo pavidalą (Gal. 4,19). Dėl to esame įjungiami į jo gyvenimo paslaptis. Tapę panašūs į jį, mirę ir prisikėlę drauge su juo, vieną dieną drauge su juo ir karaliausime (Fil. 3,21 ir kt.). Tebekeliaudami tad žemėje ir sekdami jo pėdomis, sielvarto ir persekiojimo supami, esame jo kančios dalininkai, nes kūnas ir galva yra viena. Drauge 'su juo kenčiame, kad su juo būtume ir pagerbti' (Rom. 8,17). Iš jo 'visas kūnas, sąnariais ir gyslomis aprūpinamas bei jungiamas vienybėn, auga Dievo teikiamu ūgiu' (Kol. 2,19). Savo kūne, tai yra Bendrijoje, jis pats nuolat stiprina mus patarnavimų dovanomis, kuriomis jo galia padedame vieni kitų išganymui, kad tokiu būdu, įgyvendinami tiesą meilėje, viskuo augtume į jį, kurs yra mūsų galva (Ef. 4,11-16)".

Ši ilga ištrauka, imta iš dogmatinės konstitucijos apie Bendriją, paaiškintina paprastesniais žodžiais, kad tiksliau suprastume mistinio Kristaus kūno esmę, palygindami jį žmogaus kūnui.

Kiekvienas žmogaus kūno narys yra skirtas ypatingoms užduotims: kojos vaikščioti, rankos dirbti, liežuvis kalbėti, ausys girdėti, akys matyti. . . Ką vienas narys daro, jis daro ne savo naudai, bet visų kitų kūno narių gerovei. Visi kūno nariai yra sujungti taip, kad visas kūnas jaučia malonumą ar skausmą, o ne tik tiesiogiai paliestasis narys. Dėl to visi kūno nariai yra pastūmėti bendrauti vienas su kitu. Savo pareigų arba užduoties atlikimu kūno

nariai palaiko gyvą ir aktyvų visą kūną ir įgalina jį veikti ir tobulėti. Galva yra svarbiausia kūno dalis. Nuo jos priklauso visa kūno gyvybė. Be jos visi kiti kūno nariai yra mirę.

Panašus tarpusavis santykiavimas arba abipusis bendravimas ir priklausomumas vyksta tarp Kristaus mistinio kūno narių ir tarp galvos ir narių malonių ir nuopelnų teikime bei paskirstyme, kiekvienam duodant pagal reikalą, narių dvasinį bei moralinį pajėgumą priimti ir gerą valią ir pagal dieviškos Apvaizdos laisvą nuosprendį. Šį mistinį abipusinį bendravimą ir abipusinį priklausomumą Apaštalų tikėjimo išpažinimas vadina šventųjų bendravimu, ir visi tikintieji priima ir išpažįsta šią tikėjimo tiesą.

Triguba Bendrija

„Mes tikime bendravimą Kristaus tikinčiųjų, kurie yra keliautojai žemėje, mirę atlieka savo nusivalymą ir palaimintieji danguje; jie visi drauge sudaro vieną Bendriją“, moko mus Katalikų Bendrija pop. Pauliaus VI Dievo žmonių tikėjimo išpažinimu, paskelbtu 1968 m. birželio 30 d.

Kristaus mistinio kūno nariai yra tikintieji žemėje, kenčiančios vėlės* skaistykloje ir šventieji

* Vėlė yra indoeuropietiškos kilmės lietuviškas žodis, reiškias mirtimi nuo kūno atsiskyrusią sielą, arba dvasią. Dėl to mirusiųjų nevadiname sielomis, o vėlėmis ir lapkričio antrąją dieną vadiname Vėlinėmis. Skaistykloje esančias vėles lietuviai paprastai vadina kenčiančiomis vėlėmis, vokiečiai ir amerikiečiai vadina vargšėmis vėlėmis (arme Seelen, poor souls), nes jos yra reikalingos pagalbos. Dėl to suprantama, kodėl Teresė Neumannaitė vadino jas elgetaujančiomis, nes jos maldauja ir trokšta pagalbos. Ispaniškai kalbantieji vadina jas šventomis bei palaimintomis vėlėmis (almas benditas), nes jos yra pašvenčiamoje Dievo malonėje. Jos yra šventos, tik dar netyros.

bei angelai danguje drauge su Kristumi, kaip to mistinio kūno galva. Kadangi ryšys tarp mistinio kūno narių yra dvasinis, tad jis nenutrūksta nė po mirties, nes mirtis teliečia tik kūną. Tas pats Jėzus Kristus, mistinio kūno galva, teikia įvairių malonių gyvenantiems šiame pasaulyje, guodžia kenčiančiuosius skaistykloje ir duoda begalinę laimę esantiems danguje.

Tėra vienas Kristaus mistinis kūnas, bet trijose vietose arba būsenose, būtent: kovojančioji, kenčiančioji ir besidžiaugiančioji Bendrija.

Kovojančiąją Bendriją sudaro žemėje gyveną tikintieji, kurie veda kovą be perstojo už savo ir savo brolių sielų išganymą. Kenčiančiąją Bendriją sudaro tos Dievo malonėje mirusiųjų vėlės, kurios kenčia skaistykloje. Ji yra lyg pereinamoji stovykla šventų vėlių, einančių į dangų. Besidžiaugiančiąją, arba triumfuojančiąją, Bendriją sudaro absoliučiai tyros vėlės ir angelai, esą danguje.

Besidžiaugiančioji Bendrija, kenčiančioji Bendrija ir kovojančioji Bendrija yra viena sujungta Bendrija Kristuje, vieno mistinio kūno nariai, kurios galva yra Kristus: „Mes daugelis esame vienas kūnas Kristuje, o pavieniai imant — vieni kitų nariai“ (Rom. 12,5).

Visi Bendrijos nariai yra vienos ir tos pačios šeimos nariai ir jie visi dalinasi Kristaus mirtimi ir prisikėlimu užtarnautais Bendrijos dvasiniais turtais. Toks jų bendravimas bei pagelbėjimas vieni kitų yra vadinamas šventųjų bendravimu. Šventraštyje Apaštalų darbai ir šv. Paulius savo laiškuose mistinio kūno narius vadina šventaisiais, tai yra gyvenančiais pašvenčiamoje malonėje.

Betgi ne visi kovojančios Bendrijos nariai pilnai gėrįsi šventųjų bendravimo malonėmis, bet tik esantieji pašvenčiamojoje Dievo malonėje. 'Mirę', arba esantieji mirtinoje nuodėmėje, kovojančios

Bendrijos nariai nepraranda viso šventųjų bendravimo gėrio, nes Bendrija ir pašvenčiamajoje Dievo malonėje esantieji jos nariai meldžiasi ir aukojasi už juos, jų grįžimą atgal prie Dievo. Tuo būdu jie gali gauti malonę atgailoti ir taip atgauti nuodėme prarastą pašvenčiamąją malonę, kuri yra absoliučiai reikalinga žmogaus išganymui, nes ji yra antgamtinė sielos gyvybė. Be jos siela yra mirusi Dievui. Dėl to tikintysis, kurs tebeprisiklauso kovojančiajai Bendrijai, nors ir būdamas didelis nusidėjėlis, gali turėti daugiau vilties grįžti prie Dievo ir būti išganytas, negu tas, kuris visiškai atsiskiria nuo Kristaus įkurtosios Bendrijos ne tik didele nuodėme, bet ir ekskomunika, kada Bendrijos teisyne įvardytu dideliu nusikaltimu išsiskiria iš Kristaus mistinio kūno narių tarpo. Pvz., Jungtinėse Amerikos Valstybėse taip išsiskirdavo visi tie, kurie gyvendavo tik susimetrikavę, iki pop. Paulius VI nuėmė tą ekskomuniką, kad jie lengviau galėtų grįžti prie Dievo Bendrijos ir Dievo malonėje esančiųjų maldų ir aukų dėka. Dėl to, kai, pvz., meldžiamės už ligonio pagijimą, ir šis nepasveiksta, tai nereiškia, kad melstasi veltui. Kristaus mistiniame kūne 'geri darbai' nėra beveik niekas, bet Dievas panaudoja juos ten, kur reikalingiausia, pvz., už kokio nors nudidėjėlio atsivertimą ar nepasveikusio ligonio vėlės labui. O jeigu ši nereikalinga maldos, tokios maldos bei aukos vaisius Dievas panaudoja kuriam nors kitam mistinio kūno nariui pagelbėti žemėje ar skaistykloje.

Mistinio kūno narių bendravimas

Dvasiniai Kristaus Bendrijos turtai yra visų mistinio Kristaus kūno narių nuosavybė. Šventųjų bendravimo dėka Kristaus mistinio kūno nariai pagelbėja vieni kitiems. Jie visi dalinasi tais Viešpaties

Jėzaus užpelnytais turtais pagal kiekvieno reikalą panašiai, kaip kad žmogaus kūne širdis pasiunčia reikalingą kiekį kraujo kiekvienam kūno nariui.

Angelai ir šventieji danguje malda ir užtarimu pagelbėja vėlėms skaistykloje ir kovojančios Bendrijos nariams žemėje. O pastarieji meldžiasi vieni už kitus ir už kenčiančias vėles skaistykloje ir gerbia šventuosius danguje bei prašo juos užtarti pas Dievą kovojančios ir kenčiančios Bendrijos narius. Dėl to meldžiamės ir į angelus bei šventuosius, kad jie užtartų mus pas Dievą, „kurs padarė mus tinkamus paveldėti šventųjų dalį šviesoje" (Kol. 1,12).

Skaistyklos vėlės meldžiasi į angelus ir šventuosius danguje ir tikinčiuosius žemėje, prašydamos juos pagalbos. Čia šventaisiais suprantame ne tik kanonizuotuosius, bet visas šventas vėles, esančias danguj. Skaistyklos vėlės, kaip ir danguj esančios, negali išgyyti jokių nuopelnų, bet jos gali užtarti mus pas Dievą, ir jos to negaili.

Tikintieji žemėje gali pagelbėti skaistykloje kenčiančioms vėlėms malda, pasninku, gerais darbais, atlaidais, o ypač šv. Mišių auka. Tad šv. Augustinas ir sako: „Malda yra raktas, kuriuo mes atidarome dangaus vartus kenčiančioms vėlėms". Kiekvienoje šv. Mišių eucharistinėje maldoje yra prisimenamos kenčiančios vėlės, net tos, kurių niekas neprisimena. Nebegalėdamos nieko pelnyti sau, jos priklauso nuo savo brolių Kristuje, esančių danguje ir žemėje. Šie gali pagelbėti joms greičiau pasiekti dangų.

Žemėje gyvenantieji Kristaus mistinio kūno nariai, be to, gali pagelbėti vieni kitiems krikščioniškos meilės praktikavimu ir kūno bei sielos gailestingumo darbais. Pvz., šv. Petras buvo išgelbėtas iš kalėjimo tikinčiųjų maldomis; šv. Stepono malda jo mirties valandą, manome, pelnė Sauliui atsivertimo malonę, o šv. Monikos maldos atsivertimą jos sūnui

Augustinui. Yra tikra, kad mirties valandą daugis grįžta prie Dievo, jeigu už tokius gyvenime kas nors meldėsi ir aukojosi. Dėl to ir šiandien Katalikų Bendrijos nariai dažnai yra primenami melstis vieni už kitus ir atlikti kūno bei sielos gailestingumo darbus, ypač melstis už nusidėjėlių ir netikinčiųjų atsivertimą. Švč. Mergelė Marija skundėsi Fatimoje, kad daug nusidėjėlių eina pragaran dėl to, kad nėra, kas melstųsi už juos.

Marija Agota Simma*, kuri gyvena Vokietijos Alpėse ir kurią lanko skaistykloje kenčiančios vėlės, kad ji gelbėtų jas iš kentėjimų, rašo, kad viena kenčianti vėlė kartą atvyko pas ją ir paklausė ją, ar ji pažįstanti atvykusiąją? Jai pasakius, kad jos nepažįstanti, vėlė tęsė: „Bet žinai apie mane, nes aš susipažinau su tavimi traukinyje, kai mudu vykome į Hallės miestą“. — „Prisimenu“, rašo Marija Agota, „jog tai buvo vyras, kurs anuo metu (1932 m.) garsiai ir piktai kalbėjo prieš Katalikų Bendriją ir tikėjimą. Tada aš tebuvoau septyniolikos metų

* Marija Agota Simma, arba Simmaitė, gimė 1915 m. vasario 5 d. Sonntag bažnytkaimyje, Vokietijos Alpėse. Ji ten tebegyvena. Mažamokslė dėl neturto. Tris kartus ji mėgino įstoti vienuolynan, bet buvo atleista dėl silpnos sveikatos. Ji pasiryžo gyventi vienvietėje ir maldas bei kentėjimus aukoti už skaistyklos vėles. Augdama ji dažnai pasitenkino sriubos dubenėliu ir duonos riekute. Ji sako: „Jeigu visi kukliai gyventų, būtų sveiki“, kaip ji ir jos broliai bei seserys užaugo sveiki. Atsilygindamas jai, Dievas leidžia vėlėms regimai lankyti ją ir kalbėtis su ja. Jos nupasakoja jai skaistyklą, prašo ją maldų ir aukų. Ypač daug vėlių aplanko ją Vėlinių dieną, lapkričio mėnesį ir pirmais mėnesių šeštadieniais. Daugiausia ją lankė jubiliejiniais Marijos 1954 metais. Savo patyrimus ji surašė knygelėn. Vietos klebonas Sonntago įvykius raportuoja vietos vyskupui. Katalikų Bendrija nėra pasakiusi nieko prieš ją. Nors ji nėra studijavusi teologijos, bet savo pareiškimais ji niekur neprieštariauja Katalikų Bendrijos mokslui.

amžiaus. Aš jam pasakiau, kad jis esąs blogas žmogus, kai drįstas niekinti šventus dalykus". Jis jai atrėžė: „Esi dar per jauna mane mokyti". O ji jam atsakė: „Nežiūrint to, esu išmintingesnė už tave". Jis nuleido galvą ir daugiau nebekalbėjo.

„Vienoje stotyje jam išlipus iš traukinio, meldžiau gailestingąjį Dievą, kad neleistų žūti jo sielai". O dabar ano pikto vyro vėlė, lankydamą Mariją Agotą, dėkojo jai už jo apsaugojimą nuo pragaro ugnies. „Jeigu ne tavo malda traukinyje, aš bočiau žuvęs amžinai", kalbėjo vėlė.

Tad šventųjų bendravimas yra pilna paguodos ir meilės tikėjimo tiesa, kada Kristaus mistinio kūno nariai padeda vieni kitiems pasiekti išganymą. Mūsų mylimiesiems mirus, jie nėra atskirti nuo mūsų. Mes meldžiamės ir aukojamės už juos, mylime juos ir dažnai prašome juos užtarti mus pas Dievą, o jie, būdami danguje ar skaistykloje, myli mus ir meldžiasi už mus, nebent jie patys savo pikta valia visiškai būtų išsiskyrę iš Kristaus mistinio kūno narių tarpo ir iš šventųjų bendravimo, savanoriškai nueidami pragarą.

ASMENINIS TEISMAS IR GYVŪJŲ NUOTAIKOS

Mirusio asmeninis teismas

Šventraštis mus moko, kad, palikę kūną, mes esame su Kristumi (Fil. 1,23), nors kartais mes turime kentėti kurį laiką, iki galime regėti Dievą veidu į veidą, arba esame pasirinkę amžiną ištrėmimą pragare. Šventraštis ir Bendrija moko, kad po mirties tuoj seka asmeninis teismas: „Žmogui skirta syki mirti, o paskui būna teismas" (Žd. 9,27). „Teismas atsisėdo, ir knygos buvo atidarytos" (Dn. 7,10). Dvi knygos buvo atidarytos, aiškina šv. Alfonsas: Evangelija ir sąžinė. Evangelija kalba, kaip turėta gyventi, o sąžinė nurodo, kaip gyventa. „Ateis teismo diena", rašo šv. Augustinas, „ir rasi tai, ką Dievas mokė, kad įvyks. . . Teisėjas gali būti permaldautas prieš teismą, bet ne teismo metu".

Dievo teismas yra labai skirtingas nuo šiam pasaulyje vykstančių teismų. Skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma tad ir rašo: Žemėje „dažnai mes galvojame: 'Ši vėlė tikrai yra žuvusi arba mažiausiai ji yra palaidota giliai skaistykloje', kai iš tikrųjų vėlė jau seniai yra danguje. Arba vėl mes galvojame: 'Ši vėlė tikrai yra danguje — ji buvo labai šventa', kai iš tikrųjų ji tebėra skaistykloje. Vienas Dievas žino savo tvėrinių širdis. Dievas vienas teisingai teisia".

Vėlei palikus kūną, lyg nereikalingą apsiaustą, mirties vietoje žmogus tuojau nuteisiamas: jis eina pragarą, jeigu mirties akimirksnį užsispyrusiai jis būna mirtinoje nuodėmėje, skaistyklon, jeigu neturėjo mirtinos nuodėmės, o tik jos dėmes bei likučius

ir mažas nuodėmes. Jeigu ir tu ji neturi, vėlė tuojau eina į dangų. Dievas neklystamai žino kiekvieno miršančio tikslią dvasinę būseną, o vėlė iškart sužino savąją. Teresė Neumannaitė (įt962) sako: Kristus pažvelgia į kūną palikusią vėlę, ir ji tuoj žino savo amžiną likimą. Dievo teisingumas peršviečia vėlę, ir ji žino, ko nežinojo prieš tai. Ji žino, ar ji yra su Dievu ar be jo.

1871 m. mirusi seselė Glorija* 1879 m. taip nupasakojo seselei Liucijai apie savo mirtį ir savo asmeninį teismą:

„Aš nebuvau agonijoje, bet aš galiu pasakyti, kad paskutinį lemiamąjį akimirsnį velniui yra leista parodyti visą savo įniršimą prieš mirštantį. Dievas leidžia sieloms praeiti šiuos paskutinius bandymus, kad padidintų jų nuopelnus ir danguje gautų garbingesnę vietą. Paprastai tik stiprios sielos savo gyvenimo pabaigoje ir mirties metu dažnai patiria baisias kovas su tamsybių angelais, bet jos visados yra laimėtojos. Dievas neleidžia žūti paskutinį akimirsnį sielai, kuri gyvenime jam buvo pasivedusi. Tos sielos, kurios mylėjo švč. Mergele ir šaukėsi jos visą savo gyvenimą, iš jos gauna daug malonių paskutinėse savo grumtynėse. Tas pats pasakytina apie tuos, kurie tikrai buvo pamaldūs šv. Juozapui, šv. Mykolui ar kuriam nors kitam šventajam. Tuose

1871 m. vasario 22 d. Prancūzijoje mirusi seselė M. G., kurią šioje knygoje vadinu sesele Glorija, nuo 1873 m. lapkričio mėnesio iki 1890 m. lapkričio 2 d. kasdien neregimai Dievo leidimu vedė tobulybėn ir šventuman to paties vienuolyno seselę M. de L. C., kurios vardas galėtų reikšti Maria de Luce Christi ar pn. Kai iš to žodžio yra kilęs Liucijos vardas, tad šioje knygoje vadinu ją sesele Liucija. Seselei Liucijai toji vėlė pasakodavo apie skaistykla, pavienių vėlių kentėjimus, prašydavo aukų ir maldų ir duodavo jai įvairius patarimus dvasiniuose dalykuose. Seselė Liucija visa tai surašė knygon, iš kurios šioje knygoje daug kas cituojama.

baisiuose momentuose žmogus džiaugiasi, turėdamas užtarėją pas Dievą. Kai kurie miršta ramiai, nepatirdami jokių tokių bandymų. Visame kame Dievas turi savo planus. Jis daro ar leidžia vykti visa tai kiekvienos sielos gėriui“.

Dėl to tikintieji namiškiei visą laiką turi šlakstyti mirštantį švęstu vandeniu ir melstis, pvz., kalbėti rožinį, kad tą lemiamą valandą jis lengviau laimėtų kovą prieš piktąjį ir įsigytų daugiau nuopelnų amžinajam gyvenimui.

„Kas vyksta po agonijos, tai negalima tikrai suprasti, nebent esi tai asmeniškai patyręs“, tame pačiame apreiškime tęsė seselė Glorija. „Kai vėlė palieka kūną, ji yra lyg paklydusi arba, jeigu galiu taip pasakyti, apsupta Dievo. Ji pasijunta esanti tokioje klaikioje šviesoje, kad per vieną akimirsnį prieš save ji pamato visą savo gyvenimą. Ji mato, ką ji yra užsitarnavusi, ir toji pati šviesa paskelbia sprendimą. Vėlė nemato Dievo, o tik jaučia, kad jis yra visai arti. Jeigu vėlė yra kalta, kaip aš buvau, ir dėl to užsipelno skaistykla, ji yra taip sutriuškinta svorio kalčių, kurios turi būti ištrintos, ir ji pati puola į skaistykla. Tik tada žmogus supranta Dievą ir jo meilę vėlėms ir kaip baisi yra nuodėmė Dievo akyse. Šv. Mykolas visados esti prie mirštančio žmogaus. Aš mačiau tik jį, ir kiekviena vėlė mato jį. Vėliau mačiau ir savo angelą sargą“.

Šiame gyvenime mes esame linę užmiršti savo tolimesnės praeities nuodėmes ir ne visados teisingai teisiamė save. Net labai dorai ir šventai gyvenę žmonės nėra absoliučiai tikri, ar jie užsitarnavę Dievo meilę ar jo atmetimą. Jie visi turi siekti „išganymo su baime ir drebėdami“ (Fil. 2,12).

Tuoju po mirties vėlė, peršviesta Jėzaus Kristaus absoliučiu teisingumu, pati mato savyje kiekvieną smulkmeną. Net kas buvo visai nereikšminga, dabar ji supranta to svarbą bei reikšmingu-

mą. Pasmerktieji tuoj tikrai supranta, kad pragaras jiems yra vienintelė galimybė. Be oficialaus ir balsaus paskelbimo pasmerktieji eina ten, kur užsitarnavo: be jokio pasiteisinimo ar abejonės jie eina į užpelnytą vietą-būseną. Joks pasmerktasis niekadės nėra prašęs pasigailėjimo ir niekadės jo neprašys. Pasmerktasis žino, kad vienas gailesčio žodis ištuštintų pragarą, bet, nuodėme pasirinkęs gyventi be Dievo, jis niekadės neprašys pasigailėjimo, nes visiems amžiams jis yra nuteiktas piktam.

Išganytų vėlių likimas yra priešingas: jos trokšta būti su Dievu. Nors gyvenime gal nusidėjo daug kartų dėl silpnybių ir neapdairumo, bet Dievo malone atgailojo, tad jose neliko nė likučių — nei dėmės, nei skolos neliko. Po Jėzaus teisingumo malonaus žvilgsnio jos pačios pamato, kad jos yra visiškai tyros, tobulos ir šventos — joms dangus. Kentėdama skaistykloje, 1879 m. seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai apie vėlę, einančią tiesiai į dangų: „Tokiai vėlei yra jos susivienijimas su Jėzumi po mirties. Tai dangus. Bet danguje tas susivienijimas yra daug artimesnis ir glaudesnis, negu žemėje“.

Tačiau tie, kurie Dievo akyse nėra absoliučiai tyrūs, pamato, kad tą akimirksnį dangus dar ne jiems. Jie valingai eina į apsivalymo būseną, kurią vadiname skaistykla.

Skaistykloje esantiems Dievas, nors jie jo ir nemato, nėra abstrakti Būtybė ar abstraktus šventumas bei teisingumas: Dievas jiems yra gyvas asmuo. Pirmą akimirksnį po mirties jie sužino buvimą dieviškos Būtybės, kuri dabar tikrai yra arčiau jų, negu bet kokią draugystę sutiko žemėje. Toji Būtybė yra baisaus šventumo ir beribės galios, neapsakomai griežta, betgi maloni; Būtybė, kurios mintis kiaurai peržvelgia mirusiojo vėlę; Būtybė, nuo kurios dabar priklauso vėlės amžinas likimas, Būtybė begaliniai didelė, prieš kurią vėlė yra begaliniai maža. Tą

dievišką Būtybę vėlės, skirtos eiti skaistyklon, nusižeminusios garbina, myli jį ir su skausmu laikinai pasitraukia, nes dar nėra tobulai tyros žvelgti į Dievo veidą. Tik tobulai tyros vėlės tą pirmą akimirksnį regi Dievą veidu į veidą.

Gyvųjų nuotaikos bei rūpesčiai

Mirusiojo gyvųjų tarpe nuotaika bei rūpesčiai visai nepriklauso nuo galutinio vėlės likiminio sprendimo, nes jie jo ir nežino. Mirusiojo namiškių, giminaičių ir draugų bendras nusiteikimas yra galvoti apie jį kaip esantį danguje, nebent jis buvo labai didelis nusidėjėlis. Tokiu atveju apie jo likimą visai negalvojama. Niekam neateina į galvą mintis apie pragarą, kaip jo amžiną buveinę. Žinoma, tai būtų didelis mirusiojo artimųjų įžeidimas ir nemandagumas, Dievo gailestingumo nepaisymas ir savęs paskyrimas teisti mirusįjį.

Vargu kas nors tada galvoja, kad mirusiojo vėlė galėtų būti skaistykloje ir kad ji yra reikalinga skubios pagalbos. Niekas tada negalvoja, kad ji galėtų kur nors kentėti. Tad atrodo, jog diktuoja pagarba šeimos gyviesiems, kad svečiai duotų galimai palankiausią aiškinimą apie mirusiojo pavyzdinę gyvenimą. Jie kalba tik apie jo gerąsias puses. Tad ir sakoma: apie mirusį kalbėk tik gerai arba nieko, kai nežinai pasakyti ko nors gero. Tokiu jų įsitikinimu ir kitų pagrįstu nuteikimu, miręs žmogus, bent į savo gyvenimo galą, yra apibūdinamas pilnas esminio krikščioniško gyvenimo. Tad nėra ko galvoti bei kalbėti net apie kokią nors bausmę po mirties. Juk daugis iš mūsų žino žemiško gyvenimo kentėjimus, rūpesčius bei nerimus, ypač tų, kurie stengiasi eiti Kristaus pėdomis. Tad daugeliui yra sunku įsivaizduoti apie bet kokią tolimesnį kentėjimą, pridėtą dar ir kitame gyvenime.

Tad dabar, tuoj po mirties, yra svarbu išrinkti gražiausią karstą, nupirkti daug gėlių, pakviesti kareiviškai atrodančius karsto nešėjus, parinkti tokį laidotuvių direktorių, kuris turi naujausius automobilius ir gražiausiai patarnauja, suruošti gerą puotą ir pn.

Tiesa, katalikai užprašo šv. Mišias už jų mirusįjį, siųsdami šv. Mišių korteles, ir po kelių dienų, pradedant laidotuvių išvakarėmis, pradeda aukoti maldas, lyg tik tada būtų pabudę iš miego, ir laidotuvių dieną aukoja pirmas šv. Mišias už galimą vėlės išlaisvinimą iš skaistyklos, bet daugiau dėl to visa tai daro, nes kiti taip daro. Be to, pradedama prisiminti ir guostis dosniais atlaidais, kurie būdavo taip laisvai ir taip lengvai siūlomi iš Bendrijos izdo, įskaitant ypač apaštališką palaiminimą, suteiktą paskutinio patarnavimo metu, nors dažnai ir labai pavėluotai. Bet virš visko daugis yra įsitikinę galingumu šv. Mišių, paaukotų laidotuvių metu už mirusįjį. Tad, mirus žmogui, kurs vedė pusėtinai krikščionišką gyvenimą, apie skaistyklą mažai tegalvojama ir visai nekalbama.

Žinoma, ir dabar katalikai neneigia skaistyklos. Jie pripažįsta, kad niekas suteptas netinka stoti Dievo tyriausioje akivaizdoje ir būti glaudžiu dieviškojo gyvenimo dalininku. Be to, prileidžia, kad daugis, o gal iš tikrųjų ir dauguma, asmenų miršta, būdami toli nuo krikščioniško tobulumo idealo. Bet, nežiūrint visų tų dalykų, jie stipriai pasitiki Dievo gailestingumu, Bendrijos atlaidais, o ypač paskutinių apeigų galia ir laidotuvių apeigomis, kad mirusis greit, jeigu ne tuoj, išeina iš skaistyklos, kur jis, gal būt, ir nesijaučia taip laimingas, kaip jaustųsi danguje. Tad jeigu jis dar nėra danguje, tepalaukia kantriai, nes mes čia, žemėje, daugiau kenčiame, o jis ten, skaistykloje, yra laisvas nuo visų rūpesčių ir vargų. Tiesa, jis dar yra prisimenamas metinių progomis, nes tokia mada.

Tad, kentėdama skaistykloj, seselė Glorija 1879 m. teisingai kalbėjo seselei Liucijai: „Pasaulyje žmonės negalvoja apie skaistyklą. Netekę giminaičio ar draugo, jie sukalba keletą maldelių, paverkia keletą dienų, ir tuo baigta. Nuo tada vėlė yra pamiršta. Tiesa, jos to užsitarnauja, nes, gyvendamos žemėje, jos nesirūpino mirusiais.* Šiame pasaulyje (t.y. skaistykloje)** dieviškasis Teisėjas elgiasi su mumis pagal mūsų veiksmus žemėje. Tie, kurie tada pamiršo šventas vėles, yra pamiršti, kai prieina jų eilė. Tai yra teisinga. Bet, jeigu jie būtų buvę priminti melstis už mirusiuosius ir būtų buvę paaiškinta dažniau iš sakyklų apie skaistyklą, jie būtų, gal būt, pasielgę kitaip“.

* Mirusiais šioje knygoje suprantame skaistykloje kenčiančias šventas vėles, kurios reikalingos mūsų pagalbos, nebent būtų kalbama apie kitus mirusiuosius.

** Ištraukose į skliaustelius įdėti žodžiai yra šios knygos autoriaus žodžiai ištraukų autorių mintims paaiškinti bei jas praplėsti. O ten, kur vardai buvo pažymėti tik viena raide, skliausteliuose duodu savo sugalvotą pilną vardą. Tai nereiškia to asmens tikro vardo, o tik padeda skaitytojui lengviau skaityti aprašymą: P(etras), S(tefa), H(enrikas), E(duardas); plg. išnašą psl. 17. Ištraukoje daugtaškis pažymi teksto praleidimą.

SKAISTYKLOS VARDAS, SUPRATIMAS, REIKALINGUMAS

Skaistyklos vardas ir pradžia

Skaistykla lotyniškai vadinasi purgatorium, iš kurio ispaniškai purgatorio, angliškai purgatory, prancūziškai purgatoire ir pn. Lotyniškas pavadinimas yra kilęs iš žodžio purgare. Iš čia ispaniškai purgar, prancūziškai purger, angliškai purge. Kasdieninėje kalboje jie visi reiškia labai gerai nuvalyti, dezinfikuoti, išvalyti, nuplauti, o religine prasme, kada kalbama apie kaltę, jie reiškia išpirkti, atpirkti kaltę, skaistinti, daryti skaistų, labai gerai nuvalyti, net prileidžiant ugnį kaip valymo priemonę.

Lotynišką purgatorium žodį lietuviai išvertė skaistykla, kuri etimologiškai reiškia vietą ir būseną, kur geru nuvalymu ir kaltės atpirkimu kalta vėlė padaroma skaisti, skaidri, tyra, švari*.

Nors skaistyklos tikslus supratimas buvo visuotinas, bet vienodas, reikšmę nusakantis pavadinimas net iki tryliktojo šimtmečio ne visur buvo žinomas, pvz., Rytų, arba graikų, Bendrijoje. Tad 1254 m. kovo 6 d. pop. Inocentas IV pasiuntė skaistyklos klausimu laišką Tuscolumo vyskupui. Jame tarp kitko kalbėjo: „Kai graikai sako, kad nusivalymo vietai jų daktarai nedavė jiems apibrėžto ir būdingo pavadinimo, Mes, sekdami tradicija ir šventų tėvų autoritetu, tą vietą vadiname purgatorium (skaistykla). Ir yra mūsų valia, kad ateityje graikai vartotų šį pavadinimą. Juk nuodėmės yra tikrai nuvalomos ta

* Plg. kitus panašiai sudarytus žodžius: valykla, skalbykla, prausykla, klausykla, sakykla, mokykla.

laikina ugnimi — ne didžiosios nuodėmės, kurios pirmiau nebuvo atleistos atgaila, bet mažosios, kurios pasilieka kaip našta po mirties, jeigu gyvenime jos nebuvo atleistos" (C. T. 882).

Dangus visados buvo, nes dangus yra ten, kur yra Dievas, o Dievas yra nuo amžių, ir kur jo gyventojai regi jį veidu į veidą. Pragaras buvo sukurtas, angelams nusidėjus, o skaistykla tada, kai žmonės pradėjo nusidėti ir mirti atgailodami, bet neatsiteisę visiškai tobulai Dievo teisingumui. Skaistykla yra Dievo gailestingumo, kaip dangus žmonėms yra jo meilės dovana.

Skaistyklos supratimas

Šiandien daugis tikinčiųjų neturi tikro skaistyklos supratimo ir jos reikalingumo mūsų pačių naudai ir dėl to piktinasi ja net su pagieža, išgirdę jos vardą. Dėl to daugis visai negalvoja ir nekalba apie ją ir gyvena taip, lyg jos visai nebūtų. Šv. Augustinas tad perspėja: „Skaistyklos kentėjimai pasilieka tie patys, ar mes tikime jų buvimu ar ne“.

Katalikų Bendrijos mokymu, skaistykla yra būseną ir vieta, kur vėlės kenčia už mažas kaltes ir už atleistas dideles nuodėmes, už kurias visiškai neatsilygino žemėje. Jos ten kenčia, iki tobulai atsiteisia Dievo teisingumui.

Skaistykla kaip būseną yra tikėjimo tiesa, kuri įpareigoja visus tikinčiuosius priimti šią tiesą ir tikėti ja, kad tarp šio gyvenimo ir garbės rojaus yra būseną, arba būklė, kurioje sulaikytos vėlės, mirusios pašvenčiamoj Dievo malonėje, bet tobulai neatsiteisusios įžeistam Dievo teisingumui, turi kentėjimais apsivalyti, nusiskaidrinti ir tik po to pereiti į dangų.

"Aš niekad nebūčiau įsivaizdavusi, kad Dievas yra begaliniai geras kenčiančioms vėlėms", rašo

skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma. „Jo švelnus gailestingumas yra ir visados buvo man didžiausia nusistebėjimo priežastis. Niekur nesu mačiusi taip laisvai išpiltos gailestingumo meilės, kaip ten. Toje valančioje ugnyje aš esu radusi Dievo gerumą ir gailestingumą, kaip mano siela to siekė.

„Man atrodo, lyg (skaistyklon nuteista) vėlė klaustų Dievą: 'Ar dar kartą galiu gyventi? Ar dar galiu pasitaisyti?' Tada Dievas atsako: Taip, dabar tu eini į dangaus noviciatą. Dabar tu turi kentėti ir atsiteisti už visas savo nuodėmes. Tuo tu būsi padaryta tyra ir verta įeiti į mano karalystę'. Ir su giliu dėkingumu vėlė priima savo skaistyklą. Ji džiaugiasi, nes Dievas yra taip geras siųsti ją nusivąlyti. Vėlė yra labai dėkinga brangiausiam (Jėzaus) kraujui, kuriuo skaistykla buvo užtarnauta. Tikrai tai yra atpirkimo vieta* vėlėms, kurios buvo atsidūrusios ant bedugnės kranto. Tai paskutinė gailestingumo meilės išrasta prieglobsčio vieta.

„Skaistykla yra taip pat įsisąmoninimo vieta. Ten vėlės pabunda iš miego ir staiga pamato, kaip meilingas, geras ir didis yra Dievas. Tada jos supranta, kaip dažnai jos įžeidė jo milžinišką meilę ir begalinį gailestingumą ir kaip jos skaudino savo Išganytoją. Jos pamato dideles malones, kurios joms buvo duotos gyvenime. Jos pamato visas nepanaudotas Dievo pagalbas ir praleistas progas nuopelnams įsigyti. Jos taip pat mato Jėzaus karčius kentėjimus, kuriems jos žemėje rodė mažai meilės. Dabar joms apreiškiamas visas Dievo gerumas, ir jos mato neteisingumą, kuriuo jos atsimokėjo jam ir jo gailingai meilei".

„Kiekviena vėlė apsireiškia man kaip graži mozaika", toliau rašo Marija Agota Simma. „Ji yra padaryta nuostabiu dievišku menu iš daug mažų brangių akmenėlių. Tą šedevrą Dievas padarė iš

*Marija Agota vartoja žodį 'vieta' užuot 'būsena'.

malonių, kurias jis davė mums ir mes priėmėme. Jeigu mes sunaikiname ar prarandame tuos mažus mozaikos akmenėlius, jeigu pastoviai nesistengiame gražinti šią mozaiką savo sielose, mes padarom daug baurių spragų. Skaistykloje šis paveikslas turi būti suremontuotas. Visa, kas prarasta, turi būti atstatyta taip, kad nieko nestigtų vėlės pradiniam grožiui", gautam krikšto metu.

Jeigu tokia dieviška mozaika būna visai suardyta mirtina nuodėme ir dėl to nebegalima jos sutaisyti, tada vėlė eina pragaran. O jeigu dar galima ją 'suremontuoti', vėlė eina skaistyklon. Dėl to vėlių regėtoja Marija Agota skaistyklą norėtų „vadinti remonto dirbtuve. Tai yra Dievo meilė ir gailestingumas, kad jis palieka vėles skaistykloje. Jeigu nebūtų skaistyklos, niekados, niekados per visą amžinybę daugis vėlių negalėtų įeiti į dangų ir patirti laimės pilnumos, kuri yra jų po tokio nusivalymo. . . Ilgiausia skaistykla yra lyg niekis, palyginus su džiaugsmiais, kurie danguje teisingai laukia vargšių, kenčiančių vėlių".

Skaistyklos reikalingumas

Atleidęs nuodėmes, Dievas reikalauja ir atsiteisimo. Šventraštyje skaitome, kad, kai karalius Dovydas atgailojo, padaręs nuodėmę, Dievas siuntė pranašą Nataną su pranešimu: „Kadangi tu davei progą Viešpaties priešams piktžodžiauti, todėl sūnus, kurs tau gimė, mirte mirs" (2 Kar. 12,14).

Atleisti nuodėmės kaltę ir atsiteisimo kentėjimais skaistykloje nuvalyti nuo vėlės dėmę, kuri yra 'rūdis' bei 'purvas', yra šimteriopai geriau, negu palikti ją nevalytą ir skolingą Dievo teisingumui per amžius. Mes galime atleisti savo draugui, kurs apvogė mus, bet vis vien mes galime reikalauti atitaisyti medžiaginį nuostolį, nes teisingumas to reikalauja. Kaip tik taip ir Dievas elgiasi: atleidęs

nuodėmę, jis reikalauja, kad atsisteistume jo teisingumui čia, žemėje, arba vėliau skaistykloje. Dievo teisingumas yra baisus, nes jo šventumas yra begalinis.

Be to, reikia prisiminti, kad daugis susitaiko su Dievu tik mirties akimirsnį tobulu gailesčiu*. Tad skaistykla jiems yra vienintelis būdas nusiskaidrinti ir atsisteisti.

Skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma rašo, kad, atvykusi pas ją, vieno vyro vėlė jai pasakė, jog jis, neatsargiai ir nesilaikydamas eismo taisyklių, važiavo motociklu Vienos miesto gatvėje ir užsimušo. „Paklausiau jį, ar buvo pasiruošęs eiti amžinybėn? Jis prisipažino, kad nebuvo. Bet jis pasakė, kad nelaimingo atsitikimo metu kiekvienam žūstančiam gailestingasis Dievas duoda šiek tiek laiko gailesčio aktui sužadinti. Tik tie, kurie nenori gailėtis, būna pasmerkti“.

Kitoje savo knygelės vietoje Marija Agota pastebi, kad savižudys ne visados yra pasmerkiamas prakeikimui, nes jis galėjo būti paveiktas nežinomų aplinkybių. Svarbiausia yra tai, kad labiausiai turės kentėti tie, kurie priveda tokį žmogų prie savižudybės.

Taip pat skaistyklon eina vėlės net tokių vaikų, kurie dar nelanko mokyklos, rašo Marija Agota. Jeigu vaikas suprasdamas daro bloga, būna baudžiamas. Jų skaistykla paprastai būna lengvesnė ir trumpesnė

* Tobulas gailestis, kada gailimės iš meilės Dievui, kad įžeidėme geriausią Tėvą, su tvirtu ir nuoširdžiu ryžtu prieti išpažinties, esant pirmai galimybei. Tą patį akimirsnį tobulas gailestis atleidžia visas nuodėmes, jeigu gailestis išeina iš tikros meilės, tikrai norėta pasitaisyti ir prieti išpažinties prie pirmos galimybės be jokio atidėliojimo. Turime pareigą sužadinti tobulą gailestį kiekviename mirties pavojuje.

negu suaugusių, nes jie menkai supranta blogį. Bet kartais vaikai daugiau supranta, negu mes manome. Kartais vaiko vaizduotė sukuria daug žalingesnių dalykų, negu suaugusio. Tad net šešerių metų amžiaus vaikas kartais turi kentėti skaistykloje ilgą laiką.

Be krikšto mirusių kūdikų vėlės neina skaistyklon. Jie patiria prigimtinę laimę. Jie neturi pašvenčiamosios malonės regėti Dievo veidą, bet jie apie tai nežino, rašo Marija Agota Simma. Jie galvoja, kad jie turi tai, kas yra geriausia ir gražiausia.

Kai skaistykla daugumai yra išganymo būseną, tad į jos veikimo procesą negalima žiūrėti grynai negatyviai. Visų pirma ji nėra bausmė, o apsisvalymo, nusiskaidrinimo priemonė ir būseną. Joje esančios vėlės yra užtikrintos savo išganymu. Dėl to skaistykloje vėlės patiria daug džiaugsmo, nes jos ten žino, kad jos yra Dievo meilėje ir jo pašvenčiamąjoje malonėje, kurios niekad nebūs atimtos iš jų.

Antra, skaistykla yra atsilyginimo ir atsisteisimo būseną. Dievas duoda progą ir sudaro sąlygas atsisteisti. Tai yra didelė Dievo dovana ir malonė tiems, kurie nesiteikė arba neturėjo galimybės bei progos tobulai atsisteisti žemėje. Tad skaistykla nėra vien tik vėlės nuvalymas nuo rūdžių ar panašių dėmių, bet pilnas ir atbaigtas paruošimas dieviškam gyvenimui vėlės, kuri jau turi pašvenčiamąją Dievo malonę, bet, nebūdama tobulai tyra, negali susivienyti su savo Išganytoju. Skaistykla tad yra ne atgailos, o apsisvalymo ir atsisteisimo būseną.

Pagaliau skaistykla yra laikinos bausmės būseną tiems, kurie daug lengvesniu būdu nesiteikė atsisteisti žemėje ir tuo žemiškame gyvenime parodė meilės ir teisingumo stoką Dievui ir artimui.

SKAISTYKLOS BUVIMAS

Skaistykla šventraštyje

Dievas įrodo daikto buvimą pasakymu, kad jis yra, nes jis pats yra Tiesa, reikalaujanti priimti jo apreikštą žodį ir tikėti juo.

Pirmas aiškus dokumentas apie skaistyklą yra rašytas antrame šimtametyje prieš Kristų šventraščio antroje Makabiejų knygoje (12, 42-46). Čia rašoma, kad kariuomenės vadas, Judas Makabiejus, po mūšio rado ant daugelio kritusių karių kūnų, po drabužiais, pagonių dievaičių ženklų — stabams pašvęstų dovanų, kurios, kaip jie pagonių buvo įtikinti, galėjo apsaugoti juos nuo Jamnijos dievaičio keršto,* bet iš tikrųjų dėl tos nuodėmės žuvo tiek daug karių.

Be abejo, toks žydų karių elgesys buvo priešingas Dievo įsakymui negarbinti kitų dievų. Bet nelaikydami, kad jie tuo mirtinai nusidėjo, gyvieji meldė Dievą, kad jų nuodėmė būtų atleista. Be to, Judas siuntė didelę surinktų pinigų sumą — „dvylika tūkstančių drakmų sidabro į Jeruzalę, kad būtų paaukota nuodėmės auka už mirusius". Jų maldos ir aukos rodo, jog jie buvo įsitikinę, kad jie gali pagelbėti mirusiems maldomis ir aukomis, „kad būtų išlaisvinti iš nuodėmių".

„Iš tos (šventraščio) vietos paaiškėja", rašo arkv. dr. j. Skvireckas, „kad, žydų įsitikinimu, mirusieji galėjo būti tokioje padėtyje, kurioje geri darbai galėjo būti jiems naudingi. Judo kariai, tiesa, buvo persiskyrę su šiuo gyvenimu sutepti nuodėme,

* Panašiai dabar daugis yra įtikinti piktojo, kad arklio pasaga apsaugos juos nuo nelaimių.

tačiau tai nebuvo jiems tikriausiai sunki, mirtina nuodėmė (dėl supratimo stokos ir aplinkybių); be to, jie atpirko savo nusikaltimų, atiduodami savo gyvybę, ir žuvo, gindami šventus dalykus ir teises. Taigi jie negalėjo būti verti amžino pasmerkimo, ir Judas turi vilties, kad maldos ir aukos yra jiems naudingos, ir kad gyvieji gali išprašyti iš Dievo tiems, kurie buvo mirę Viešpatyje, atleidimų tam tikrų nuodėmių, kurios nebuvo pastačiusios jų į amžinų kentėjimų būklę. Čia yra vienas rimtas skaistyklos buvimo ir maldų už mirusius naudingumo įrodymas".

Savo maldomis ir aukomis išrinktosios tautos izraelitai nevadavo mirusiųjų iš pragaro, nes jų likimas pragare yra amžinas ir nepakeičiamas. Jie nesimeldė už danguje esančiuosius, nes jie negalvojo, kad nusidėję jų kariai nuėjo tiesiai į dangų. Jeigu jie taip būtų galvoję, jie nebūtų meldėsi už juos ir nebūtų siuntę pinigų už nuodėmės aukų. Tad, jų nuomone, yra tarpinė būseną toms vėlėms, kurios nėra pasmerktos pragare ir nėra visiškai tyros dangui. Dėl to šventraščio knygos surašytojas ir tęsia: „Be to, jis (Judas Makabiejus) turėjo galvoje, kad tiems, kurie užmigo pamaldžiai, yra atidėta geriausia malonė. Taigi šventa ir išganinga yra mintis melstis už mirusius, kad jie būtų išvaduoti iš nuodėmių" (2 Mak. 12,46).

Naujajame įstatyme Viešpats Jėzus nemini skaistyklos vardu, bet įvykiu. Jis kalba apie nuodėmių atleidimų kitame pasaulyje. Jis sako: „Jeigu kas tartų žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista, o kas kalbėtų prieš Šventųjų Dvasių, tam nebus atleista nei šiame, nei busimajame gyvenime" (Mt. 12,32).

Čia Išganytojas aiškiai sako, kad kai kurios nuodėmės; neatleistos čia, žemėje, bus atleistos busimame gyvenime, bet ne danguje ar pragare. Tad, Jėzaus mokymu, yra dar viena laikina būseną, kurią mes vadiname skaistykla. Joje sulaikomos tos vėlės, kurios nėra tobulai tyros ir nekaltos, kad ten

nusivalytų ir atpirktų kaltes ir po to galėtų eiti į amžinąjį džiaugsmų. Iš minėtų Kristaus eilučių šv. Augustinas, šv. Grigalius Didysis ir kiti veda, kad kai kurios nuodėmės gali būti atleistos būsimame gyvenime.

Duodamas pamokymus, kaip išvengti pragaro, Viešpats Jėzus liepia susitaikyti su savo ieškovu, kad jis „neįduotų tavęs teisėjui, o teisėjas — teismo vykdytojui, ir kad nepatektum į kalėjimų. Iš tiesų sakau tau: neišeisi iš ten, kol neatsiteisi ligi paskutinio skatiko“ (Mt. 5,25-26). Čia kalėjimu nėra suprastinąs pragaras, kurs yra amžinas, bet skaistykla, iš kurios vėlė išeis, atsiteisiusi „ligi paskutinio skatiko“. Dėl to tuo kalėjimu Tertulijonas ir Bendrijos daktarai supranta skaistyklą, o mažais skatikais jie supranta mažas kaltes.

O palyginimų apie beširdį skolininkų Viešpats Jėzus baigia žodžiais: „Užsirūstinęs valdovas pavedė jį budeliams, iki atiduos visų skolų“ (Mt. 18,34). Vadinasi, ne visam laikui, bet iki atsiteis, „iki atiduos visų skolų“.

Apaštalai niekad nepaneigė žydų papročio melstis už mirusius ir nedraudė pirmųjų krikščionių melstis už juos. Šventraščio puslapiuose šv. Paulius tvirtina, kad teismo dienų kiekvienas darbas paaškės, kai vieni savo darbus stato ant aukso, sidabro, brangių akmenų, o kiti ant medžio, šieno, šiaudų. Kieno darbas išliks, tas gaus užmokestį, o kieno darbas sudegs, tas praras užmokestį, „jis pats išsigelbės tartum per ugnį“ (1 Kor 3,12-15), tai yra, viską praranda, vos išsigelbsti. Tais žodžiais šv. Paulius moko mus, kad vėlė bus teisiama, kentės kurį laiką ir tada eis į amžinąjį gyvenimą. Čia jis nekalba apie amžinųjų ugnį, nes iš ten neišsigelbės, nei apie dangų, nes ten nėra kentėjimo. Šį tekstą galima išaiškinti tik skaistyklos buvimo prielaida.

Skaistykla Bendrijos mokyme

Pasiremddama šventraščiu, krikščionių tradicija, savo tėvais ir teologais, Bendrija moko visą laiką, nuo apaštalių laikų, apie skaistyklos buvimą. Nuo pat Bendrijos pradžios krikščionys meldėsi už mirusius. Pirmieji mišiolai rodo, kad buvo šv. Mišios už mirusius. Tokios praktikos kalba už skaistyklos buvimo tikėjimą.

Amžiams slenkant, skaistyklos priešai pradėjo vis daugiau pulti jos buvimą. Bendrija paskelbė dvi tikėjimo tiesas, arba dogmas, skaistyklos reikalu ir įpareigojo visus tikinčiuosius priimti jas ir tikėti jomis, būtent, kad yra skaistykla, kurioje teisiųjų vėlės yra nuskaidrinamos kentėjimais, ir kad gyvieji gali pagelbėti kenčiančioms vėlėms skaistykloje.

Mokslą apie skaistiklą aptarė pop. Inocentas IV ir tikėjimo tiesą paskelbė pirma II Lijono ir paskui Florencijos visuotiniai Bendrijos susirinkimai.

Kaip jau užsiminta, 1254 m. kovo 6 d. pop. Inocentas IV parašė ilgą laišką apaštališkam delegatui, Tusculumo vyskupui, Graikijoje. Kaip Kristaus vietininkas, popiežius išdėstė jame skaistyklos buvimą, jos esmę ir vardą. Jis rašė: „Evangelijoje Tiesa skelbia, kad tam, kurs piktžodžiauja prieš Šventąją Dvasią, nebus atleista nei šiame, nei kitame pasaulyje (Mt. 12,32). Tai turi būti suprata, kad kai kurios kaltės atleidžiamos šiame gyvenime ir kai kurios kitos ateities kitame gyvenime ir apaštalas (šv. Paulius) sako, kad 'ugnis ištirs, koks kieno darbas' ir 'kieno darbas sudegs, tas praras užmokestį; jis pats išsigelbės, bet tartum per ugnį'(1Kor. 3, 13-15). Ir yra mums pranešta, jog graikai nedelsdami tiki ir palaiko, kad vėlės tų, kurie neatlieka atgailos, kuri jiems buvo užduota, arba vėlės tų, kurie miršta be sunkios nuodėmės, bet mažosiomis nuodėmėmis, yra nuvalomos po mirties ir gali būti pagelbėtos Bendrijos maldomis" (C.T.882).

Vadovaujant pop. Grigaliui X (1271-76), II Lijono visuotinis Bendrijos susirinkimas tarp kitko mėgino suvienyti 1054 m. atsiskyrusius graikus, arba Rytų schizmatikus, su Vakarų Bendrija. Tarp kitų klausimų svarstyta ir skaistykla: „Dėl įvairių klaidų, iš kurių vienos kilo kartais iš nežinojimo ir kartais iš piktumo, Bendrija gina ir moko, kad tie, kurie įkrenta į nuodėmę po savo krikšto, neturi būti pakrikštyti iš naujo. Tikra atgaila jie turi gauti savo nuodėmių atleidimą. Jeigu tie, kurie yra tikrai atgailoję, miršta meilėje (malonėje), prieš atlikdami užtektinai atgailos už savo praleidimo ar padarytas nuodėmes, po mirties jų vėlės yra nuskaidrinamos skaistyklos nuvalomomis bausmėmis. Tikinčiųjų maldavimo aktai gali būti didelė pagalba šioms bausmėms sutrumpinti, kaip, pvz., šv. Mišios, maldos, išmaldos ir kiti religiniai darbai, kuriuos įprastiniu būdu Bendrijos tikintieji yra įpratę aukoti už kitus tikinčiuosius" (C.T.884).

Pop. Benediktas XII 1336 m. sausio 29 d. išleido 'Benedictus Deus' konstituciją palaimintojo regėjimo danguje klausimu. Šioje konstitucijoje jis oficialiai užsimena ir apie skaistyklą, kad tie, kurie miršta, tobulai neatsiteisę už nuodėmes, padarytas po krikšto, turi pirma apsivalyti ir tik po to, visiškai nusiskaidrinę, eina į dangų (C.T. 886).

Pop. Klementas VI, norėdamas pasitikrinti, ar armėnai katalikai, grįžę į Romos Katalikų Bendriją, išpažįsta visas Bendrijos mokomas tiesas, 1351 m. rugsėjo 29 d. parašė vyriausiam armėnų katalikų vyskupui laišką daugelio klausimų forma. Jų teigiamas atsakymas buvo tikėjimo išpažinimas ir susivienijimas su Roma. Du teigiamai atsakyti klausimai lietė skaistyklą, būtent: „Mes klausiamo: Ar tikėjote ir ar dabar tikite, kad yra skaistykla ir kad ji yra skirta vėlėms tų, kurie mirė malonėje, bet atgaila nėra atsiteisę už savo nuodėmes? Panašiai mes klausiamo: Ar jūs tikėjote ir ar dabar tikite, kad jos

(vėlės) yra nuvalomos ugnimi per tam tikrą laiką ir po to, kai yra nuvalytos, net prieš paskutinį teismą, jos pasiekia amžinąją laimę, kuri susideda iš Dievo meilės ir regėjimo veidu į veidą?“ (C.T. 888).

Florencijos visuotinis Bendrijos susirinkimas (1438-1445) 1054 m. atsiskyrusią Rytų Bendriją vėl mėgino suvienyti su Roma. Be to, svarstė armėnų ir jakubitų schizmatikų tezes. Skaistyklos klausimu susirinkimas pakartojo II Lijono susirinkimo nutarimą (C.T. 889).

Antrame šešioliktojo šimtmečio ketvirtyje plačiai išsigalėjo M. Liuterio (+1546) protestantizmas bei J. Kalvino (+1564) ir U. Zwinglio (+1531) reformacija, arba kalvinizmas. Šie nauji tikėjimai visais frontais kovojo prieš Katalikų Bendriją, jos tikėjimo tiesas ir praktikas. Ypač skaudžiai niekino šv. Mišias, sakramentus, atlaidus ir skaistyklą. Katalikų tikėjimo tiesoms ir praktikai apginti, buvo sušauktas Tridento visuotinis Bendrijos susirinkimas: (1545-1563). 1547 m. į susirinkimo dienotvarkę buvo įtraukta tezė apie skaistyklą, o svarstyta pačiame susirinkimo gale – 1563 m.

Pasiremdamas šventraščiu ir šventa tradicija, susirinkimas patvirtino tas pačias dvi tikėjimo tiesas skaistyklos klausimu, būtent: „Katalikų Bendrija, šventosios Dvasios mokymu pagal šventraštį ir seną tėvų tradiciją, mokė šventuose susirinkimuose ir vėliausiai šiame visuotiniame susirinkime, kad yra skaistykla ir kad ten laikomos vėlės yra pagelbimos tikinčiųjų maldomis, o ypač šventa altoriaus Auka. Dėl to šis šventas susirinkimas įsako vyskupams stropiai saugoti tikrą mokslą apie skaistyklą, kad mokslas, kuris šventų tėvų ir šventų susirinkimų yra perduotas, būtų visur mokomas ir kad krikščionys būtų mokomi apie ją, tikėtą ja ir laikytąsi jos“ (C.T. 890).

Pasibaigus visuotiniam Tridento susirinkimui, 1564 m. lapkričio 13 d. išleiston bulėn pop. Pijus V

idėjo tikėjimo išpažinimą. Visi Bendrijos vyskupai ir klebonai, perimdami pareigas, turi perskaityti ir priimti jį po priesaiką. Tarp kitų svarbių tikėjimo tiesų kalbama ir apie skaistyklą: „Aš tvirtai laika, kad yra skaistykla ir kad ten laikomos vėlės gali būti pagelbimos tikinčiųjų maldomis" (C.T.12).

Pop. Paulius VI Dievo žmonių tikėjimo išpažinime, paskelbtame 1968 m. birželio 30 d., moko, praplėsdamas tikėjimo išpažinimo aktus: „Mes tikime, kad vėlės visų tų, kurie miršta Kristaus malonėje, arba turi dar nusivalyti skaistykloje, arba nuo savo kūnus palikimo akimirksnio Jėzus paima jas į rojų, kaip jis paėmė gerąjį vagį, yra Dievo žmonės po mirties amžinybėje".

Tačiau jokie oficialūs Bendrijos dokumentai neuždeda tikintiesiems pareigos tikėti vėlės nusivalymo ugnimi ir vieta, individualių vėlių trukme, kentėjimų rūšimi bei esmine kentėjimų prigimtimi skaistykloje. Šiuos klausimus išsamiai svarstysime tolimesniuose šios knygos skirsneliuose, pasiremdami Bendrijos tėvų ir teologų svarstymais bei privačiais apreiškimais.

Bendrijos tėvai ir teologai

Pirmųjų krikščionybės šimtmečių švento gyvenimo teologai buvo vadinami Bendrijos tėvais. Savo raštuose jie perdavė iš apaštalų paveldėtą Kristaus mokslą, arba tradiciją, ir sukūrė Bendrijos mokslo sistemą. Vakaruose jų eilė baigėsi šv. Grigaliumi Didžiuoju (†604), o Rytuose šv. Jonu Damaskiečiu (†749).

Šalia Bendrijos tėvų apaštalų skelbtą Kristaus mokslą surašė kiti pirmųjų krikščionybės šimtmečių vyrai. Jie buvo apaštalų mokiniai arba mokinių mokiniai. Tad jie artimai pažino krikščioniškąjį mokslą iš pirmųjų rankų. Dėl to patys ankstyvieji yra vadinami apaštališkais rašytojais, o vėlesnieji — Bendrijos rašytojais.

Apaštalai ir jų mokiniai tikėjo skaistyklos buvimu ir mokė apie ją savo klausytojus bei savo bendruomenių narius. Jų skelbiamą mokslą Bendrijos tėvai susistematizavo ir surašė jį į savo knygas.

Tad tikėjimas skaistykla buvo žinomas pirmaisiais krikščionybės šimtmečiais. Apie ją labai aiškiai kalba šv. Ireniejus (†c. 202), šv. Klemensas Aleksandrietis (†215), Tertulijonas (†c. 230), Origenas (†c. 254), šv. Ciprijonas (†258), šv. Hilaras (†368), šv. Efrema (†373), šv. Kirilas Jeruzalietis (†379), šv. Bazilijus Didysis (†379), šv. Girgalius Nazianzietis (†390), šv. Grigalius Nysietis (†394), šv. Ambraziejus (†397), šv. Jeronimas (†420), šv. Augustinas (†430), šv. Kirilas Aleksandrietis (†444), šv. Grigalius Didysis ir kt.

Apaštališki ir Bendrijos rašytojai bei tėvai anksčiau cituotas šventraščio ištraukas laikė kitame pasaulyje esančios skaistyklos įrodymu. Šv. Ireniejus ir Origenas gvildeno skaistyklos klausimą ir jai davė pavadinimą purgatorium — skaistykla.

Pop. šv. Grigalius Didysis, aiškindamas Kristaus žodžius apie nuodėmes prieš Šventąją Dvasią, apie nuodėmes, kurios nebus atleistos nei šiame, nei kitame gyvenime (Mt. 12,32), rašo: „Šiame sakinyje leista suprasti, kad daug nuodėmių gali būti atleista šiame, bet daug ir kitame pasaulyje“.

šv. Ciprijonas Kartaginoje, šiaurės Afrikoje, moko, kad atgailaujantieji, kurie miršta prieš susitaikinimo sakramento priėmimą, (nes, tik atlikus uždėtą atgailą, nuodėmių išrišimas tada būdavo duodamas), turi atlikti likusią dalį kitame pasaulyje, kuri buvo uždėta šiame, „kad būtų kankintas ilgais kentėjimais ir nuvalytas nuo nuodėmių nuolatine ugnimi“; bet kankinio mirtis reiškia pilną atsiteisimą.

Kalbėdamas apie tuos, kurie užmigo Viešpatyje, šv. Grigalius Nysietis sako: „Jei kas nors, kurs myli ir tiki Kristų, neapsiplovė nuo nuodėmių šiame

gyvenime, po mirties yra išlaisvinamas skaistyklos ugnimi".

šv. Augustinas daug kalba apie laikinius kentėjimus kitame pasaulyje už neatsiteistas nuodėmes čia, žemėje, ir apie galimą pagalbą mirusiesiems, kad jų laikini apsisvalymo kentėjimai būtų sutrumpinti.

Teologai įrodinėja skaistyklos buvimą, remdamiesi apreikšta tiesa, kad į dangų gali patekti tik tai šventos ir nesuteptos vėlės: „Bet ten niekas nepateks, kas netyra" (Apr. 21,27). O ne visi, mirusieji Dievo malonėje, yra Dievui ir artimui atsilyginę už atleistąsias nuodėmes. Beveik visi miršta, turėdami mažų nuodėmių ir daug netobulybių. Būtų nesuderinama su Dievo šventumu ir teisingumu, jeigu tokios vėlės eitų tiesiai į dangų. Iš to teologai daro išvadą, kad turi būti skaistykla.

šv. Tomas Akvinietis, pvz., pacitavęs švent-raščio žodžius, kad „šventa ir išganinga mintis yra melstis už mirusius, kad būtų išlaisvinti iš nuodėmių" (2 Mak. 12,46), rašo: „Nėra reikalo melstis už tuos, kurie yra danguje, nes jie nebėra reikalingi maldos, nei už tuos, kurie yra pragare, nes jie vis vien negali būti išlaisvinti iš nuodėmių. Dėl to po mirties yra gyvenimas, kur kai kurios dar neatleistos nuodėmės gali būti atleistos, ir jie yra meilėje, nes 'meilė uždengia visus nusikaltimus' (Pat. 10,12). Dėl to jie nebus atiduoti amžinai mirčiai, kai 'kiekvienas, kurs gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius' (Jn. 11,26)... Tad po mirties yra tam tikras apsisvalymas" (App. I, a.1).

Italų žymiausias poetas Dantė Alighieri († 1321) gerai pažino šventraštį, Katalikų Bendrijos oficialų mokymą, jos istoriją ir neseniai mirusio šv. Tomo Akviniečio (†1274) trijų tomų Summą, kuri tada visus labai domino. Šimto giesmių Dantės literatūrinis šedevras – „Dieviškoji komedija", kuriai daug teologinės medžiagos jis ėmė iš šv. Tomo minėto veikalo, plačiai kalba apie pragarą, skaistyklą ir

dangų, kuri vadina rojumi. Padaręs įžangą pirmąją giesmę, kiekvieną sritį poetas nupasakoja trisdešimt trimis giesmėmis. Jo poetiškas skaistyklos aprašymas sutinka su šventraščio, Katalikų Bendrijos ir teologų mokymu.

Spekuliatyvinė teologija moko, kad valančioji ugnis, arba skaistykla, gali būti išvesta iš Dievo šventumo ir teisingumo supratimo. Dievo šventumas reikalauja, kad tiktai grynai tyros vėlės gali įeiti į dangų (Apr. 21,27). Dievo teisingumas reikalauja, kad už nuodėmes neatliktos bausmės būtų įvykdytos. Bet iš antros pusės tas pats Dievo teisingumas draudžia bausti pragaru vėles, kurios yra Dievo meilėje. Dėl to turi būti tarpinė būseną. Jos tikslas yra galutinis nusivalymas, ir dėl to skaistyklos būseną yra laikina.

Tad katalikai neabejoja skaistyklos buvimu, išskyrus mažas grupes. Kitas dalykas yra pritaikymas individualiems atvejams: mes nežinom pavienių individualių vėlių pomirtinės padėties. Bet mes negalime neigti daugelio šventų regėtojų liudijimų, kad daug vėlių turi pereiti skaistyklą.

Privatus apreiškimas

Niekas negali paneigti tikros galimybės, kad vėlės gali apsireikšti gyviesiems, kai iš tikrųjų tokie dalykai nėra reti atvejai. Ypač jie yra dažni šventųjų gyvenime, kada vėlės apsireiškia jiems arba ekstaziiniu būdu jų angelas sargas aprodo jiems skaistyklą. Bet tokie apsireiškimai yra laikytini, kad jie yra pagrįsti tik žmogišku autoritetu.

Daug skaistykloje kenčiančių vėlių buvo apsireiškusios šventiems mistikams arba savo artimiesiems. Dievo leistos, jos, apsireiškusios regimu ar neregimu būdu, aiškiai pasisakydavo esančios skaistykloje už tokias ir tokias nuodėmes, prašydavo maldų bei šv. Mišių aukos ir dažnai duodavo patarimų, kad jie

patys išvengtų skaistyklos. Jeigu vėlė nėra dar atlikusi apsivalymo meto* nei bausmės, apsireikšdama gyviesiems, vėlė nepalieka skaistyklos; ji nešioja ją su savimi. Tokiu atveju ji dažnai esti apsupta ugnimi.

Žinoma, mes esame laisvi priimti ar atmesti tokius privačius apsireiškimus bei apreiškimus, tikėti jais ar ne. Mes esame įpareigoti priimti tik viešojo apreiškimo tikėjimo tiesas. O viešasis apreiškimas baigėsi šv. Jono apaštalo mirtimi. Tačiau ne visados yra išmintinga atmesti ir privatų apreiškimą, kaip ir kiekvieną gero turinio knygą ar pranešimą, arba nekreipti jokio dėmesio į juos ir nepadėti kenčiančioms vėlėms, kurios prašo mistikus ar saviškius tokios pagalbos. Privatus apreiškimas yra priimtinas ir skaitytinas kaip dvasinis skaitymas arba kaip medžiaga mąstymams, kada jis neprieštarauja viešajam apreiškimui ir Bendrijos mokymui.

Šiandien labai mažai kas tiki, kad kenčiančios vėlės gali apsireikšti gyviesiems, nors jų apsireiškimas derinasi su šventraščiu. Senajame Įstatyme apsireikšė mirę Samuelis, Jeramijas, Onijas. Naujajame Įstatyme Mozė ir Elijas apsireikšė Jėzaus persimainymo metu. Jėzaus mirties valandą „atsidarė kapų rūšiai, ir daug užmigusių šventųjų kūnų prisikėlė iš numirusių. . . Jie atėjo į šventąjį miestą ir

*Užsienyje gyveną lietuviai dažnai neskiria žodžių metas ir metai. 'Metas' yra gyvenamasis laikas, neapsibrėžto laiko ilgis; pvz., žiemos metas, rugiapiūtės metas, skaistykloje kentėjimo metas, arba visas tos vėlės kentėjimo laikotarpis. 'Metai' yra laiko tarpas, per kurį Žemė apsisuka vieną kartą aplink saulę ir kurį sudaro dvylika kalendorinių mėnesių, skaičiuojant nuo sausio pirmosios. Dėl to jis neturi vienaskaitos. Tad jis vartojamas tik su dauginiais skaitvardžiais; pvz., vieneri metai, treji metai, aštuoneri metai.

daug kam pasirodė" (Mt.27,52-53). Dievo tarnaitė* Ona Kotryna Emmerich (†1824) regėjimuose matė, kad kai kurie Senojo Įstatymo pranašai prisikėlę kalbėjo šventykloje, sakydami, kad Senojo Įstatymo auka yra pasibaigusi, ir ragino klausytojus priimti Nukryžiuotojo Auką.

Jeigu angelai gali apsireikšti gyviesiems, tad ir Dievo leistos vėlės. Bendrijos tėvai laiko tikrais apsireiškimais kankinių ir kitų šventų asmenų. Šv. Augustinas kalba apie vieną tėvą, kurs apsireiškė savo sūnui. Tokie pavyzdžiai yra dažni šventųjų aprašymuose, nes daug šventųjų ir šventų asmenų dažnai regėdavo ir net šiandien yra tokių, kurie regi vėles, kurios lanko juos, prašo juos pagalbos ir dėkoja jiems už pagelbėjimą. Pvz., Teresė Neumannaitė, Marija Agota Simma ir šimtai šventųjų Bendrijos istorijoje, k.a.: šv. Liudvikas Bloisietis Prancūzijoje, Bendrijos daktarai šv. Petras Damian (†1072), šv. Bernardas Claivauxietis (†1172), šv. Tomas Akviniėtis (†1274), šv. Teresė Avilietė (†1582), šv. Petras Canisius (†1597), šv. Robertas Bellarmin (†1621), šv. Alfonsas Marija Liguori ir kt., regėjo savo gyvenime kenčiančias vėles arba jos jiems buvo apsireiškusios. Šventųjų atvejus Bendrija oficialiai tyrinėjo jų beatifikacijos arba kanonizacijos progomis. Tikėtina, kad kai kurie atvejai tų, kuriems šventos vėlės apsireiškia dabar, bus tiriami savo laiku.

Šv. Augustinas rašo, kad būtų labai neišmintinga neigti, kad mirusiųjų vėlės, Dievo leistos, negali apsireikšti gyviesiems, tačiau juos galime priimti tik

*Dievo tarnu arba tarnaitė dažnai, nors ir ne visados, suprantame tokį mirusį asmenį, kurio beatifikacijos, arba palaimintuoju paskelbimo, byla yra užvesta; pvz., Dievo tarnas Jurgis Matulaitis, Dievo tarnaitė Ona Kotryna Emmerich.

kaip įvykius, pagrįstus žmogišku, o ne dievišku autoritetu.

Dabar gyvenanti Vokietijos Alpėse Marija Agota Simma gauna daug žinių apie skaistyklą ir joje kenčiančias vėles. Pradedant 1940 m. vėlės, gal būt, priimdamos oro kūnus, regimu būdu lanko ją, bet savo ranka ji negali jų užčiuopti. Ji negali jų iššaukti arba pasirinkti tik tas, kurias pageidautų. Ją lanko Dievo leidimą turinčios vėlės. Ypač daug vėlių ją lanko pirmaisiais mėnesių šeštadieniais, Vėlinių dieną, lapkričio mėnesį, Advente, Didžiąją savaitę, švč. Mergelės Marijos šventėmis ir pasninko dienomis. Jos prašo ją pagalbos. Dažnai jos nurodo jai pagalbos būdą: pasirūpinti šv. Mišių užprašymu, kentėti už jas, parinkti pinigų misijoms, sukalbėti tam tikrą rožinių skaičių ir pn.

Tačiau pirmaisiais mėnesių šeštadieniais ir švč. Mergelės Marijos šventėmis apsireiškusias vėles „galiu paklausti, ar toji bei toji X bei Z vėlė yra skaistykloje ar ne“, rašo Marija Simma. „Tik kai apsireiškusi vėlė tuoj nepranyksta, žinau, kad galiu ją klausti apie skaistykloje esančias vėles, apie kurias teirautasi.

„Atsakymą atneša kita vėlė, kuri yra gavusi leidimą (apsireikšti ir) prašyti mane reikalingos pagalbos. Pareiškusi savo prašymą, vėlė pasako, ar vėlė (apie kurią teirautasi) dar tebėra skaistykloje, ar jau išlaisvinta. Tada aš patikrinu savo užrašus ir apie tai pranešu vėlės artimiesiems (tiems, kurie teiravosi). Kartais praeina dveji ar treji metai, kol gaunu atsakymą, o kartais žymiai trumpiau. Tai priklauso nuo Dievo valios ir jo leidimo“.

Greit ir daug atsakymų Marija Agota gaudavo 1954 m. Tai buvo švč. Mergelės Marijos jubiliejiniai metai. Aplamai kalbant, Dievo gerumas ir gailestingumas apreiškė šventiesiems ir mistikams skaistyklos buvimą bet jos prigimtį ir kenčiančioms vėlėms

leido ir leidžia lankyti Mariją Agotą Simmą, kelis asmenis Lietuvoje ir daug kur kitur pasaulyje net ir šiais laikais, nes ir šiandien gyvename toje pačioje išganymo istorijoje.

Iš tikrųjų iš tokių ir panašių privačių apreiškimų mes daugiausia sužinome apie skaistyklą, jos santvarką, šventų vėlių kentėjimus, jų trukmę, apie pagalbą vėlėms ir kaip jos išvengti.

Šioje knygoje duodu daug pavyzdžių iš tokių privačių apreiškimų, ypač imtų iš šventųjų ir kitų mistikų gyvenimo. Rašydami ir skaitydami šiuos pavyzdžius, mes netvirtiname, kad Ona ar Jonas tikrai pateko į skaistyklą ir kad ten kentėjo aprašomus kentėjimus dvejus ar trejus metus, bet mes tik priimame, kad daug mirusiųjų ten kenčia ir kad Dievas gali leisti kai kurioms vėlėms susisiekti su saviškiais ar kitais asmenimis per savo angelus sargus ar tiesiogiai ir prašyti juos, kad melstųsi už tokias vėles ir taip sutrumpintų bei sušvelnintų jų kentėjimus ir išlaisvintų jas iš Dievo teisingumo kalėjimo.

Šiuo metu Lietuvoje, kur tikintieji yra labai žiauriai persekiojami, yra keletas skaistyklos vėlių regėtojų. Šakių apskrityje gyvenanti Anelė daugiausia iš jų yra lankoma skaistyklos vėlių, ypač pastaruoju metu. Ji kalbasi su jomis, regi jų kentėjimus, girdi jų dejavimus ir pagalbos šauksmus bei prašymus ir joms ji daug padeda. Be to, ji dažnai regi Viešpatį Jėzų, švč. Mergele Mariją ir savo angelą sargą ir girdi jų pamokymus, nurodymus bei paskatinimus. Daug žmonių lanko ją. Įvyksta daug pagijimų ir atsivertimų. Jos dvasios vadas neleidžia jai pasakoti jos vėliausių regėjimų, o tik senesniuosius. Bet ji pasakė, kad 1979 m. pačioje pradžioje ji regėjo neseniai mirusią savo motiną, kuri pasakė: „Vaikeli, aš nežinojau, kad tau taip daug trukdžiau. Tau dabar labai sunku, bet nenusimink; viskas greit praeis“. Mat, duktė turėjo kai kuriuos dvasinius

įsipareigojimus. Slaugydama sergančią motiną, ji negalėjo jų atlikti.

Kartą, pvz., skaistyklos vėlių regėtoja Anelė išgirdo, kad priėškambaryje lyg iš požemio kažkas šaukė ją vardu. Išėjusi ji nieko nerado. Ji suprato, kad kenčianti vėlė šaukėsi pagalbos, nes tai nebuvo pirmas sykis jos gyvenime. Ji pradėjo melstis už ją. Kitą dieną savo kieme staiga ji pamatė baisų vaizdą, matytą 1944 m., karo pabaigoje: sudegęs rusų tankas ir jame sudegęs žmogus. Tik kūno dalis buvo likusi – ženklas, kad tai būta žmogaus. Ji tai matė, būdama trylikos metų, ir tai buvo visiškai pamiršta. O dabar, beveik po trisdešimt metų, staiga ji pamatė tą patį vaizdą ir girdėjo, kad skausmingu balsu vyro vėlė šaukė ją vardu. Po šio regėjimo ji daug meldėsi ir prašė kitus melstis už ją.

Po kurio laiko toje pačioje vietoje ji pamatė to vyro vėlę. Ji atrodė tarsi žmogaus siluetas, sutepliotas nešvaria alyva. Vėlė maldavo ją melstis už ją ir toliau. Vėliau Anelė vėl regėjo tą pačią vėlę, bet jau tobulai švarią. Vėlė nusišypsojo ir dingo. Regėtoja suprato, kad kario vėlė jau išlaisvinta.

Pagaliau sveikas protas reikalauja skaistyklos buvimo. Jeigu žmogus miršta su menka dėme ant savo sielos, k.a.: nekantrumo ar patinginiavimo nuodėmė, jis netinka dangui dėl Dievo begalinio šventumo. Bet ar toks turi eiti pragaran? Tai būtų prieš Dievo teisingumą ir gailestingumą. Dėl to sveikas protas prieina išvadą, kad yra būsena, kur vėlė nuvaloma nuo nuodėmių dėmės pirma, negu ji leidžiama regėti dieviškąjį veidą.

Nekatalikai ir skaistykla

Įvairių tautų pagony, k.a.: senobiniai egiptiečiai, graikai ir kt., prileido tam tikrą pomirtinį vėlių apsisvalymą perėjimu iš vieno kūno kitan ar kitokiu jiems nežinomu būdu, nes, kaip moko

budizmas ir spiritualizmas, mirties metu dauguma žmonių netinka amžinam poilsiui. Graikų Prometėjaus istorija, pvz., lyg ir užsimena apsimylą. Graikų filosofas Platonas, gyvenęs ketvirtame šimtmetyje prieš Kristų, rašė: „Kai mirusieji pasiekia vietą, į kurią atvedami demonai, gerieji mirusieji atskiriami nuo blogųjų. Tie, kurie yra beveik geri, nuvedami į Didįjį ežerą ten gyventi ir atsisteisti už savo kaltes, iki jiems dovanojama. Tie, kurie yra labai blogi ir jų kaltės nebeatitaisomos, yra nubloškiami į Tartarus, iš kur jie niekad os nebeišleidžiami. Tie, kurių kaltės dar atitaisomos, irgi metami į Tartarus, bet po metų jie perkeliami į Arkirusijos jūrą. Jeigu jie ten priimami, jų bausmė baigta. Tie, kurie šventai gyveno ir padarė didelę pažangą, jie išvengia požeminio kalėjimo ir vyksta tiesiai į buveines virš žemės“.

Iš šio aprašymo yra aišku, kad Platonas ir jo sekėjai pripažino tarpinę buveinę vėlei apsimylti. Be to, pagonys turėjo laidotuvių apeigas ir aukojo atsiteisimo aukas už mirusius.

Visi žydai ir jų teologai tikėjo skaistykla. Jų laidotuvių maldos buvo ir yra panašios į katalikų laidotuvių maldas, kurios prileidžia skaistyklos buvimą. Istorikas Juozapas sako, kad tai buvo žydų labai senas paprotys.

Nežiūrint tokio tikėjimo, papročių, įstatymų, kalbų įvairumo, buvo bendras Dievo įdiegtas tikėjimas skaistyklos buvimu.

Pirmieji krikščionys priėmė iš žydų tuos papročius, kurie neprieštaravo Kristaus mokslui. Iškraipytus tikėjimus, mokymus bei papročius Jėzus papeikė, bet jis nepeikė jų maldų už mirusius.

Kankinių antkapiai ir katakombos, arba požeminiai urvai, kuriuose per pirmuosius tris šimtmečius krikščionys garbino Dievą ir laidojo savo mirusiuosius, yra pripildytos aiškiais skaistyklos įrodymais —braižyniais ir antkapių įrašais.

Iki šešioliktojo šimtmečio visi krikščionys tikėjo skaistykla, išskyrus mažas gnostikų, albigiečių, katarų ir valdiečių eretikų grupes ir kai kuriuos graikų schizmatikus.

Šešioliktojo šimtmečio pradžioje Martyno Liuterio pradėtas naujas mokslas, kad žmogus nuteisinamas — yra išganytas — vien tikėjimu, be gerų darbų, nuvedė jį paneigti skirtumą tarp mirtinos ir mažos nuodėmės, laikinos pomirtinės bausmės buvimą, gerų darbų reikalingumą gyviesiems, pagalbą malda, auka bei atlaisdais mirusiesiems.

M. Liuteris 1517 m. pasisakė prieš skaistyklą savo devyniasdešimt penkiomis tezėmis, nors kurį laiką jis laikėsi pošvelniai. Bet 1530 m. Liuteris visiškai atmetė ją, kai tuo tarpu to paties meto reformatoriai, U. Zvinglis ir J. Kalvinas, nuo pat pradžios radikaliai atmetė ją predestinacijos sąskaita, skaistyklos prielaidą laikydami velnio pinklėmis. Jiedu mokė, kad iš anksto Dievas nustatęs, kas einas dangun ir kas pragaran. Tad nesą jokio reikalo kvailai tikėti skaistyklos buvimu. Dabartiniai jų tikėjimo sekėjai rašo, kad tikėjimas apsivalymu skaistykloje yra ne mažiau pagoniškas, kaip hindų šventos karvės garbinimas. Tačiau vis dėlto kai kurie protestantai, k.a., kai kurie anglikonai bei kiti, prileidžia galimą vėlės atsiteisimą, bet jokių būdų nepriima skaistyklos pavadinimo. Jie laiko veikiau ją laikinu pragaru. Jie taip susiaurino krikščionybę, kad neberado vietos skaistyklai. Pagal juos žmogus gana kenčia žemėje. Išsilaisvinusi iš kūno, vėlė grįžta pas Dievą be jokio sutrukdyimo ar delsimo.

Nors J. Kalvinas atmetė skaistyklą, bet jis pripažino istorinę tiesą, kad visi Katalikų Bendrijos tėvai ir daktarai per šešioliką šimtmečių tikėjo skaistykla, bet tai buvo apgaulė.

Pop. Leonas X 1520 m. birželio mėnesį bule pasmerkė keturiasdešimt vieną svarbiausią Liuterio klaidą, įskaitant skaistyklos atmetimą (C.T. 550).

Šv. Tomas Akvinietis, rašęs prieš reformacijos bei protestantizmo laikus, sako: „Tie, kurie neigia skaistykla, kalba prieš Dievo teisingumą. Toks jų tvirtinimas yra priešingas ir sveikam protui ir tikėjimui" (App. II, a. 1).

Tad ne katalikai išrado skaistyklos buvimą, bet Dievo meilė ir jo gailestingumas, o protestantai 'išrado' tik jos 'nebuvimą'. Kaip aklas nemato saulės šviesos, taip neigėjai nemato skaistyklos buvimo bei jos reikalingumo. Jie pirma atmetė šventraštinės Makabiejų knygas, kur aprašomas išrinktosios tautos tikėjimas skaistykla ir kenčiančių vėlių gelbėjimas (11,12,42-46), o po to atmetė ir skaistyklos buvimą, nes jos 'nesą šventraštyje'. Tokiu pat pagrindu jie turėjo atmesti ir šv. Mato Evangelijoje (12,32) įrašytus Kristaus žodžius, kuriais įrodomas skaistyklos buvimas, bet jie to nepadarė, nes tada juose jie neižiūrėjo skaistyklos buvimo įrodymo paties dieviškojo Išganytojo žodžiais.

Dabar ir vadinamų katalikų tarpe yra tokių, kurie atmeta skaistykla, dabartinės pasaulio dvasios paveikti: tai esąs pasenęs dalykas. Kai iš tikrųjų tikėjimo tiesos niekados nesikeičia, kaip ir pats Dievas. Atmesdami kai kurias tikėjimo tiesas, jie tampa atskalūnais ir savo išganyką pastato pavojun, nes tuo jie niekina Dievo ir jo Bendrijos mokymą bei autoritetą.

SKAISTYKLOS VIETA IR PADALOS

Skaistyklos vieta

Jau minėjome, kad kaip vieta skaistykla yra suprantama jos buvimo prasme, nes grynai bekūnėms vėlėms nereikia medžiaginių matavimų vietos. Bet vis dėlto ji yra ten, kur vėlės atlieka nusivalymą. Spekuliatyvinė teologija tad šiek tiek užsimena ir apie skaistyklos vietą. Apie ją, pvz., kalba šv. Tomas Akvinietis, kurs buvo pamaldus kenčiančių vėlių labui ir kuriam keletą kartų jos apsireiškė. Remdamasis savo ir kitų privačiais apreiškimais ir savo teologiniu samprotavimu, jis rašo: „šventraštyje nieko nėra aiškiai pasakyta apie skaistyklos vietą. Tad negalima pasiūlyti kokių nors įrodymų šiuo klausimu. Bet vis dėlto prisilaikytina šventų vyrų pasisakymų ir daugeliui duotų šventų, privačių apreiškimų, kad yra dviguba skaistyklos vieta. Iš jų viena yra žemiau žemės paviršiaus šalia pragaro taip, kad ta pati ugnis, kuri kankina pasmerktuosius pragare, valo ir teisiuosius skaistykloje... Antroji skaistyklos vieta yra skirta tiems, kurie yra baudžiami įvairiose vietose", žemės rutulio paviršiuje (App. 2,q.1, a.2).

Šv. Teresė Avilietė, šv. Liudvikas Bertrand ir šv. Marija Magdalena Pazzietė savo gyvenime labai rūpinosi skaistyklos vėlėmis ir visados joms padėjo savo maldomis ir gerais darbais. Atsilygindamas Dievas dažnai parodydavo jiems jų išgelbėtas vėles tuo metu, kai jos palikdavo skaistyklą ir vykdavo į dangų. Jos paprastai išeidavo iš žemės vidurių.

Šv. Teresė Avilietė, vienuolė karmelitė ir Bendrijos daktarė, taip aprašo savo regėjimą apie vieną kunigą vienuolį: „Gavau žinią apie vienuolio mirtį, kuris buvo vienos, o vėliau kitos provincijos viršininkas. Jį pažinau, ir jis daug padėjo man. Ši žinia pritrenkė mane. Nors jis buvo žinomas kaip dorybių vyras, bet baiminausi dėl jo vėlės išganymo, nes dvidešimt metų jis buvo provinciolas. O aš visados baiminuosi dėl tų, kurie dirba sielų išganymo darbą. Labai nuliūdusi, tuoj nubėgau į koplyčią. Joje maldavau mūsų dieviškąjį Viešpatį, kad visus mano gyvenimo gerus darbus jis skirtų to vienuolio vėlės išganymui, o ko trūksta, suteiktų jam savo begalinio gailestingumo malonę, kad vėlė būtų išlaisvinta iš skaistyklos.

„Visu karščiu meldama tos malonės, savo dešinėje pamačiau jo vėlę, išeinančią iš žemės gilumos ir žengiančią į dangų dideliame džiaugsmo. Nors šis kunigas vienuolis buvo senyvas, bet jis atrodė man trisdešimt metų amžiaus, o jo veidas žėrėjo šviesa.

„Šis trumpas regėjimas paliko mane pripildytą džiaugsmo ir be abejonės šešėlio, kad tai, ką mačiau, buvo tiesa. Jis mirė toli nuo mano gyvenamosios vietos, tad užėmė laiko, kol (ano meto įprastiniu būdu) sužinojau apie jo mirties smulkmenas. Visi, kurie stovėjo prie mirstančiojo, stebėjosi, kaip visą laiką, iki paskutinio mirties akimirksnio, jis išlaikė sąmonę, liejo ašaras ir reiškė nusižeminimo jausmus, kuriais jis atidavė savo sielą Dievui”.

Šv. Teresė Avilietė panašiai aprašo kitą pavyzdį: „Mano kongregacijos vienuolė, šventa Dievo tarnaitė, mirė prieš nepilnas dvi dienas. Mes skaitėme egzekvijų maldas už mirusią. Viena seselė skaitė šventraščio ištraukas, o aš stovėjau, kad atsakyčiau trumpesniąsias maldeles. Seselei perskaičius pusę šventraščio ištraukos, aš pamačiau tos vienuolės

vėlę, išeinančią iš žemės gilumos, kaip ir ano (vienuolio), apie kurį kalbėjau anksčiau, ir einančią į dangų.

„Tame pačiame vienuolyne mirė aštuoniolikos ar dvidešimties metų amžiaus kita vienuolė. Ji buvo tikras regulos užlaikymo ir dorybių pavyzdys. Jos gyvenimas buvo kantriai nešų kentėjimų ir ligos audinys. Neturėjau abejonės, kad, jai taip gyvenus, ji turėjo daugiau nuopelnų, negu reikėjo skaistykklai išvengti*. Bet vienuolyno bendrų maldų metu..., pusvalandis po mirties, mačiau jos vėlę, panašiai išeinančią iš žemės ir kylančią į dangų“.

Šv. Liudviko Bertrand (†1581), kunigo dominikono, biografas kun. Antistas rašo apie 1557 metų maro ligą Ispanijoje. To paties vienuolyno kun. Klemensas priėjo išpažinties iš viso gyvenimo, kad pasiruoštų mirčiai, ir po to tarė savo nuodėmklausiu šv. Liudvikui: „Kunige, jeigu Dievo valia pašauktų mane, aš grįšiu, kad praneščiau jums savo padėtį kitame gyvenime“.

Netrukus jis mirė. Kitą vakarą jis pasirodė šventajam, pranešdamas, kad jis esąs skaistykloje už kelias mažas nuodėmes, už kurias jis turįs atsisteisti. Jis prašė šventąjį Liudviką prašyti vienuolyno narius maldų. Vienuolyno viršininkas tuoj pradėjo maldas ir šv. Mišias už mirusį. Po šešių maldos dienų vienuolynan atvyko vyras iš to paties miesto ir pranešė šv. Liudvikui, kad kun. Klemenso vėlė apsireiškė jam. Jis sakė, kad jis regėjęs atvirą žemę, iš kurios išėjo garbinga mirusio kunigo vėlė ir oru kilo į dangų.

Šv. Marijos Magdalenos Pazzietės (†1607) Italijoje dvasios vadas, jėzuitas kun. Cepari, rašė, kad

* Iš tikrųjų ne nuopelnais, o sielos tyrumu išvengiama skaistyklos. Apie tai kalbama tryliktame šios knygos skyriuje.

šventoji regėjusi vienos seselės vienuolės vėlės išlaisvinimą iš skaistyklos. Po kurio laiko po minėtos seselės mirties šv. Marija Magdalena, kai ji meldėsi prieš Švč. Sakramentą, pamatė mirusios seselės vėlę. Ji išėjo iš žemės ir visą valandą ji ten pasiliko. Ji buvo apsupta liepsnomis, nes vėlė tebebuvo skaistykloje.

Šv. Brigita (J1373), kalbėdama apie skaistyklos kentėjimų aštrumą, netiesiogiai nurodo jos vietą: „Aštriausi kentėjimai ir kankinimai yra virš pragaro“.

Tada kentėjusi skaistykloje, seselė Glorija, 1879 m. paklausta apie skaistyklos vietą, paaiškino: „Skaistykla yra žemės (rutulio) centre netoli pragaro“.

Skaistyklos padalos

Šv. Tomas Akvinietis pažymi, kad viena skaistykla yra po žeme šalia pragaro, o kita yra žemės paviršiuje. Šv. Pranciška Romietė ir seselė Glorija kalba apie tris požemines skaistyklos sritis arba skyrius. Požeminę skaistyklą jos dalina į tris sritis.

Šv. Pranciška Romietė (†1440), našlė ir oblačių ordeno įkūrėja, kalba apie tris požemines skaistyklos sritis, arba tris skaistyklas, kaip Dievas aprodė jai ekstaziniuose regėjimuose. Jos buvo žemiau viena kitos: vienos vėlės buvo palaidotos giliau negu kitos pagal jų kaltumą ir pagal skirtą ilgumą atsiteisti.

Pirmoji, arba žemiausioji, kentėjimų ir atsiteisimo karalystės sritis yra pripildyta žiaurios ugnies, bet ten nėra tamsu, kaip pragare. Tai bekraštė ugnies jūra, kurioje kenčia ir valosi nesuskaitoma daugybė vėlių. Tai daugiausia tie, kurie žemėje gyveno daugybėje mirtinų nuodėmių, o tik mirties valandą jie išpažino savo nuodėmes ir gavo atleidimą arba tobulu gailesčiu susitaikė su Dievu, bet nebeturėjo laiko atsiteisti. Nors toje skaistyklos

sirtyje visos vėlės yra apsuptos tų pačių liepsnų, bet jų kentėjimai nevienodi: vėlės ten kenčia pagal savo neatsiteistų nuodėmių skaičių, svorį ir prigimtį. Iš tikrųjų ne tik šioje skaistyklos srityje, bet ir visose kitose yra įvairūs sričių skyriai bei laipsniai.

Antroje, arba vidurinėje, skaistyklos srityje, arba vidurinėje skaistykloje, šv. Pranciška matė pasauliečius ir Dievui pasišventusius asmenis. Pasauliečiai buvo tie, kurie, vedę nuodėmės gyvenimą, grįžo prie Dievo, bet nebuvo dar tobulai atsilyginę. Dievui pasišventę asmenys buvo tie, kurie negyveno pagal savo pašaukimo šventumą. Čia ji pastebėjo vieną pažįstamą kunigą, kurio pavardės ji nepasakė. Gyvenime jis ne visados užlaikė griežtą saikingumą ir prie stalo labai troško patenkinti savo gomorį.

Trečioji, arba viršutinė, požeminė skaistyklos sritis yra skirta vėlėms, kurios buvo užsipelniusios švelnesnes bausmes. Šioje skaistyklos srityje vėlės patiria tik mažus jaučiamuosius kentėjimus. Jos labai kenčia Dievo neregėjimo veidu į veidą kentėjimą ir neapsakomą ilgėjimąsi kuo greičiau išeiti.

Ekstazėje angelas sargas aprodė šv. Lidvinai Schiedamietei (†1433) įvairius skaistyklos labirintus, niūresnius vieną už kitą. Pagaliau jis nuvedė ją į pačių skaudžiausių kentėjimų vietą, kuri ribojosi su pragaru. Ji ten rado vėlę vyro, kurs jos maldų ir įtikinėjimų dėka grįžo prie Dievo tik mirties valandą.

1874 m. kovo 25 d. iš giliausios skaistyklos perėjusi į antrąją, seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai: „Dabar esu antroje skaistykloje. Nuo mirties meto buvau pirmoje, kur vėlės labai baisiai kenčia. Ir antrojeje mes kenčiame, bet ne tiek, kiek pirmoje“.

„Dideli nusidėjėliai, kurie buvo apatiški Dievui, ir vienuolės, kurios buvo ne tokios, kokios turi būti“,

kalbėjo seselė Glorija 1878 m. rugpiūčio mėnesį seselai Liucijai, „yra žemiausioje skaistykloje. Kol jie ten yra, už juos nėra skiriami paaukotų maldų vaisiai, nes savo gyvenime jie nepaisė Dievo“.

Tad ne tik šv. Pranciška, bet 1879 m. ir seselė Glorija kalbėjo seselai Liucijai apie tris skaistyklos padalas. Jas ji vadino skyriais, būtent: „Galiu tau pasakyti apie skirtingus skaistyklos laipsnius, nes aš pati praėjau juos. Didelėje skaistykloje yra keletas skyrių. Žemiausiame ir labiausiai kankinančiame skyriuje, kurs yra lyg laikinas pragaras, kenčia tie nusidėjėliai, kurie gyvenime padarė baisius nusikaltimus, ir kuriuos mirtis užtiko tokioje būsenoje. Tai buvo beveik stebuklas, kad jie buvo išganyti. Ir dažnai tai atsitiko tik jų šventų tėvų ar kitų pamaldžių asmenų maldų dėka. Kartais jie net neturėjo laiko priėti išpažinties, ir šis pasaulis laikė juos žuvusiais. Bet Dievas, kurio gailestingumas yra begalinis, dėl vieno ar kito padaryto gero darbo, mirties akimirksnį paveikė juos sužadinti būtiną (tobulą) gailestį. Tokioms vėlėms skaistykla yra baidi. Ji yra tikras pragaras su tuo skirtumu, kad pragare jie keikia Dievą, o čia mes garbiname Dievą ir dėkojame jam už mūsų išgelbėjimą.

„Be anų čion ateina vėlės tų, kurie. . . buvo apatiški Dievui. Jie neatliko velykinės (šv. komunijos priėmimo) pareigos ir grįžo prie Dievo mirties valandą. Dažnai jie nebeturėjo progos priimti šv. komunijos. Skaistykloje jie praleidžia daug merdėjimo metų. Tokie patiria negirdėtus kentėjimus ir yra gyvųjų pamiršti. Už juos niekas nesimeldžia arba, jeigu už juos ir sukalbamos maldos, jiems neleista pasinaudoti jų vaisiais. Šiame skaistyklos skyriuje yra taip pat vienuoliai ir vienuolės, kurie šaltai ir nerūpestingai atliko savo pareigas, buvo abejingi Jėzui. Trejus metus (1871 m. vasario 22 d. iki 1874 m. kovo 25 d.) aš išbuvau šiame skaistyklos

skyriuje. Taip pat čia yra kunigai, kurie neatliko savo šventos tarnybos, prideramos dieviškai Didybei, ir kurie neįdiegė Dievo meilės į sielas, pavestas jų sielovadai.

„Antrojoje skaistykloje yra vėlės tų, kurie mirė mažose nuodėmėse, tobulai neatsiteisę prieš mirtį arba visiškai neatsilyginę dieviškam teisingumui už atleistas didžiąsias nuodėmes, šiame skaistyklos skyriuje yra taip pat skirtingų laipsnių pagal kiekvienos vėlės nuopelnus. . .

„Dar yra trečias skyrius. Jis yra troškimo skaistykla. Čia nėra ugnies. Labai mažai kas išvengia šios skaistyklos. Vėlės, kurios žemėje netroško pakankamai karštai dangaus, kurios ten nemylėjo Dievo pakankamai karštai, yra čia. Kaip tik dabar aš esu čia. Ši skaistykla turi labai skausmingą kankininkystę, kaip ir kitos. Negalėjimas regėti mylimojo Jėzaus prisideda prie labai stipraus kentėjimo“.

Kiekviena skaistykla arba kiekviena jos sritis turi savas padalas, skyrius ir laipsnius. Dėl to seselė Glorija sako, kad visuose trijuose skyriuose yra daug laipsnių ir daug įvairumo. Jų kentėjimai pamažu švelnėja.

Ketvirtoji skaistyklos sritis

Pop. šv. Grigalius Didysis, teologas šv. Tomas Akvinietis ir kiti Bendrijos daktarai bei kai kurie mistikai moko iš patyrimo, kad kai kuriais atvejais dieviškasis teisingumas paskiria kai kurias vėles atlikti skaistyklą žemės paviršiuje, ten, kur nusidėjo, arba ten, kur vėlė atsiskyrė nuo kūno. Tai patvirtina daugis įvykių. Apie šv. Tomo samprotavimą šiuo klausimu jau užsiminta. Čia paminėsiu du iš pop. šv. Grigaliaus raštų, o kitus iš kitų šaltinių.

Šv. Grigalius Didysis rašo, kad apaštališkasis diakonas Paschazijus pasižymėjo šventumu, gailestingumo darbais, pagalba vargšams ir savęs atsižadė-

jimu. Bet, kilus ginčui dėl popiežiaus rinkimo, diakonas neparėmė vyskupų nuomonės, o priešingąją. Po to jis greit mirė, palikdamas šventumo garsą. Jo laidojimo dieną įvyko išgijimų, palietus jo dalmatiką*.

Po daug metų po Paschazijaus mirties, gydytojo siūstas, vysk. Germanas nuvyko į San Angelo mineralines maudyklas. Čia vyskupas rado sunkiai dirbantį diakoną Paschazijų. Vyskupo paklaustas, jis paaiškino: „Aš čia atsiteisiu už tai, kad palaikiau blogąją pusę. Aš maldauju jus melstis už mane. Kai manęs čia jau nebematysite, žinokite, kad esu baigęs atsiteisimą“.

Po intensyvių maldų vyskupas nebematė jo ten dirbančio. Pop. šv. Grigalius baigia įvykio aprašymą žodžiais: „Jis turėjo atlikti laikinąją bausmę, nes jis nusidėjo nežinojimu, o ne blogu nusistatymu“.

Tas pats pop. šv. Grigalius aprašo kitą panašų įvykį, atsitikusį tose pačiose mineralinėse maudyklose, vienam kunigui ten esant. Su neapsakomu pasivedimu kunigą aptarnavo vienas vyriškis. Kunigas jautė pareigą atsilyginti kuo nors jam už ypatingą dėmesį. Tad kitą dieną jis atnešė jam du duonos kepalėlius. Vyriškis liūdnai tarė jam: „Kodėl, kunige, man duodi šią duoną? Juk aš negaliu valgyti. Aš, kurį matai, buvau šių maudyklų prižiūrėtojas. O po mirties vėl buvau siūstas čion, kad atsiteisčiau už savo kaltes. Jeigu nori man padėti, paauskok eucharistinę Duoną“. Taręs šiuos žodžius, jis staiga dingo. Tuo kunigas įsitikino, kad jo 'tarnas' buvo miręs. Tad visą tą savaitę kunigas pašventė atgailai ir rytais atnašavo šv. Mišias už to vyro vėlę. Po savaitės grįžęs į maudyklas, kunigas jo neberado. Tuo jis įsitikino, kad 'tarnas' jau buvo baigęs savo skaistyklą.

* Diakonišką liturginį drabužį, panašų į arnotą, o tik su rankovėmis.

Pranciškonų kronikose užrašyta, kad pal. Steponas, pranciškonas, naktimis daug laiko praleisdavo vienuolyno koplyčioje prieš švč. Sakramentą. Vieną naktį atėjo kitas pranciškonas. Paklaustas, ar ir jis turėjęs leidimą naktį leisti laiką koplyčioje, naujasis ateivis atsakė: „Aš esu miręs vienuolis. Dievo teisingumo nutarimu čia turiu atlikti savo skaistyklą, nes čia aš nusidėjau drungnumu ir neatidumu, skaitydamas vienuoliams privalomą maldyną. Viešpats leidžia man pranešti tau apie mano padėtį, kad galėtum pagalbėti man savo maldomis”.

Tokio prašymo paveiktas, pal. Steponas meldėsi už mirusįjį, kurs regimai atvykdavo kiekvieną naktį, kiekvieną kartą vis linksmesnis ir šviesesnis, iki buvo išlaisvintas. Paskutinę naktį, padėkojęs už išlaisvinimą iš skaistyklos, dingo garbės šviesoje.

Prancūzijoje 1629 m. Hugeta Roy labai sunkiai sirgo ir nebuvo pagalbos. Be to, ji neturėjo, kas ją prižiūrėtų. Vieną rytą jos kambarin įėjo jauna mergaitė ir pasisiūlė ją slaugyti. Ateivė slaugė ją ko rūpestingiausiai dieną ir naktį. Ligonė greit pasveiko. Tadą ji pasiteiravo, kas buvusi jos slaugė. Pagaliau ji prisipažino: „Aš esu taavo teta Leonarda Collin, mirusi prieš septyniolika metų... Dievo dosnumo dėka esu išganyta. Tai buvo švč. Mergelė Marija, į kurią turėjau didelį pamaldumą. Ji išrūpino man šią malonę. Be jos būčiau žuvusi. Staigiai mirčiai ištikus, buvau mirtinoje nuodėmėje. Bet gailestingoji Mergelė Marija laimėjo man tobulą gailestį ir taip buvau išgelbėta nuo amžino pasmerkimo. Nuo tada esu skaistykloje. Dabar Viešpats leidžia man baigti atsiteisimą, keturiolika parų slaugant tave. Pasibaigus šioms dviem savaitėms, būsiu išlaisvinta, jeigu aplankysi tris švč. Mergelės Marijos šventoves”.

Kun. Antano Roland patarta, Hugeta pagrasino geradare egzortais. Bet pastaroji pasakė, kad egzor-

tais niekas negali jai pakenkti, nes ji esanti Dievo malonėje. Ir tai Hugeta netikėjo, nes ši atrodė jauna, o jos teta mirė, būdama sena.

Tada Leonarda paaiškino: „Mano mieloji, mano tikras kūnas yra kape, kur jis pasiliks iki prisikėlimo dienos. O šis, kurį matai, yra stebuklingai suformuotas iš oro, kad galėčiau kalbėti, tarnauti tau ir išgauti tavo pagalbos. O kas dėl mano irzlumo, septyniolikos metų mano baisūs kentėjimai išmokė mane kantrybės ir nuolankumo. Be to, žinok, kad skaistykloje pašvenčiamosios malonės iš mūsų niekas negali atimti. Mes esame pažymėti išrinktųjų antspaudu. Dėl to esame apsaugoti nuo visų ydų“.

Sustiprėjusi Hugeta pamaldžiai aplankė prašytas šventoves. Keturioliktą dieną Leonarda apsireiškė paskutinį kartą pranešti, kad ji buvo išlaisvinta. Ji buvo nepalyginamoje garbėje. Dėkodama ji pažadėjo melstis už Hugetą ir jos šeimą. Be to, ji patarė jai, nežiūrint šio gyvenimo kentėjimų, visados prisiminti gyvenimo tikslą, kurs yra sielos išganymas.

Kun. Petras Faber, šv. Ignaco († 1556) bendradarbis, pastebi: „Kai kurie apreiškimai pasakoja apie vėles, kurios nėra uždarytos aprėžtame kalėjime, bet atlieka bausmę ore arba prie savo kapo, arba prie Švč. Sakramento altoriaus, arba ten, kur meldžiamasi už juos, arba jų pačių lengvabūdiškumo ir tuštybių praleistose vietose“.

Seselė Pranciška Švč. Sakramento regėjimuose matė seseles, atliekančias skaistyklą gyventuose namuose, arba savo celėse bei chore ar tose vietose, kur nusidėjo.

Čia pridėtini seselės Glorijos keli žodžiai, pasakyti seselei Liucijai apie save ir šios klasės skaistyklą: „Yra vėlių, kurios negyvena visą laiką pastoviai skaistykloje. Pvz., aš palydžiu tave, kur tik tu eini, bet, kai naktį ilsiesi, aš labiau kenčiu, nes

tada iš tikrųjų esu skaistykloje. . . Aš čia esu savęs palengvinimui ir tavęs pašventinimui". O šv. Perpetuos (†203) broliukas atliko skaistyklą dykumoje prie šaltinio.

Teresė Neumannaitė dažnai regėdavo sielos atsiskyrimą nuo kūno ir jos asmeninį teismą. Jeigu vėlė nėra visiškai tyra, rašo jos klebonas J. Naber, tada „vėlė liūdna pasilieka ten, kur beesanti (nuo kūno atsiskyrimo ir asmeninio teismo metu), iki ji, neapsakomai ilgėdamasi dangaus, visiškai apsivalo. Tai yra jų skaistykla". Pvz., Teresės tėvas Ferdinandas pasiliko ten vienas liūdesyje. Tai buvo jam skirta skaistykla, kurioje jis buvo keletą dienų ar savaitių.

Paklausta apie skaistyklos vietą bei jos išvaizdą, Marija Agota Simma sako, kad skaistykla yra keliose vietose, o skaistykloje yra tiek skyrių, kiek joje vėlių. Vėlės eina ne į skaistyklą, bet su skaistykla: jos ją atsineša. Marija Simma regi skaistyklą įvairiai: kartais vienaip, kartais kitaip. Tai priklauso nuo regimų vėlių kalčių, už kurias jos turi atsisteisti. Ji nepasako skaistyklos išvaizdos, o daugiau kalba apie nuodėmes ir kentėjimus. Aplamai skaistykloje esą daug vėlių. Ten vyksta didelis atvykstančių ir išvykstančių vėlių judėjimas.

1954 m. vieną popietį, eidama gatve, „sutikau senutę, kuri atrodė turinti apie šimtą metų amžiaus", rašo Marija Agota Simma. „Pasveikinau ją, o ji paklausė mane: 'Kodėl tu mane sveikini? Manęs jau niekas nesveikina'. Pasakiau, kad yra gražu pasveikinti kiekvieną žmogų. Po to senutė pradėjo skųstis, kad niekas jos nesupranta, niekas neduoda jai valgio ir jai tenka miegoti gatvėje. Pamaniau, kad tai netiesa, bet gal dėl senatvės nepageidaujama svetimųjų bei savųjų. Senutei pasiūliau savo pastogę ir pažadėjau ją pavalgydinti. 'Bet aš neturiu pinigų ir negaliu tau atsilyginti'.

Pasakiau, kad neturiu puikių kambarių ir neprašau pinigų, bet vis vien bus geriau, negu gatvėje. Senutė padėkojo man ir tarė: Tegul gailestingasis Dievas atlygina tau, nes dabar esu išlaisvinta'. Ir ji dingo". Klaidžiojimas gatvėje, matyt, buvo jos skaistykla, iki Marija Agota ją išvadavo dviem gerais darbais, būtent: pasveikinimu ir buto pasiūlymu.

Kitą dieną Marija Agota sutiko kitą mirusią moterį, nešančią kibirą. Paklausta sutiktoji atsakė: „Tai mano raktas į dangaus karalystę. Gyvenime mažai meldžiausi, retai lankiau šventovę šv. Mišioms; bet kai Kalėdų proga be užmokesčio išvaliau vargšės senutės butą, tai buvo išsigelbėjimas". Dabar ji, nešiodama kibirą, atliko skaistyklą savo gyventoje apylinkėje.

KENTĖJIMAI SKAISTYKLOJE

Kaip pragare, taip ir skaistykloje yra dvigubas kentėjimas. Pragaro tokius dvigubus kentėjimus gvildenau savo „Du dvasinių būtybių pasauliai“ knygoje. Aplamai kalbant, tarp pragaro ir skaistyklos kentėjimų yra tas skirtumas, kad pastarieji yra laikini ir kenčiama su džiaugsmu ir meile Dievui, o kai tuo tarpu pragare kentėjimai yra amžini ir jie yra persunkti Dievo neapykantos.

Šių dviejų kentėjimų skausmingumas, uždėtas dieviškojo teisingumo, yra proporcingas gyvenime padarytų ir neatsiteistų nuodėmių prigimčiai, svoriui ir skaičiui. Aplamai kalbant, Bendrijos daktarai ir teologai sutinka, kad skaistyklos kentėjimai yra aukščiausio merdėjimo kančios. Šv. Tomas Akvinietis, pvz., mano, kad mažiausi jaučiamieji ir Dievo neregėjimo kentėjimai skaistykloje viršija visus šio gyvenimo kentėjimus. Dievo tarnas Tomas Kempietis „Kristaus sekimo“ knygoje išreiškia bendrą nuomonę apie kentėjimus skaistykloje, sakydamas: „Ten vienos valandos kankinimas yra baisesnis, negu čia šimto metų kėčiausia atgaila“ (1.24).

Šv. Kotryna Genovietė (†1510), pati didžiausia žinovė skaistyklos klausime, savo veikale apie skaistyklą tarp kitko rašo: „Joks liežuvis negali išreikšti, joks protas negali suvokti, kas yra skaistykla. Kentėjimai joje prilygsta pragaro kentėjimams“.

Laikinas Dievo neregėjimas

Bendrijos daktarai ir teologai, šventieji ir šventos vėlės moko, kad skaudžiausias kentėjimas

skaistykloje yra laikinas negalėjimas regėti Dievo veidu į veidą. Visos vėlės skaistykloje patiria šį kentėjimą. Jis viršija bet kokią skaudžiausią kentėjimą žemėje.

Šv. Tomas Akvinietis duoda gilesnį šio kentėjimo paaiškinimą: „Juo labiau dalykas yra trokšamas, tuo daugiau skausmo, jo neturint. Ir kai nuo mirties meto šventos vėlės trokšta galingojo Dievo didžiausiu ilgėjimuosi ir jeigu ne ši (nuodėmių dėmės) kliūtis, jos jau būtų pasiekusios galingojo Dievo džiaugsmo tikslą, tad jos nepaprastai griaužiasi dėl to atidėjimo" (App. I, q,2, a. 1).

Šį kentėjimą galime palyginti su kaliniu ar tremtiniu Sibire, tik skaistyklos vėlių kentėjimas yra daug skaudesnis, negu Sibiro vergų ar kaceto kalinių. Tad, Šventosios Dvasios įkvėptas, karalius Dovydas meldėsi: „Tavo, Viešpatie, veido aš ieškau. Nuo manęs savo veido neslėpk, savo tarno rūsčiai šalin nevaryk" (Ps. 26,8-9).

Bendrijos daktarė šv. Teresė Jėzaus paaiškina šio kentėjimo intensyvumą: „Dievo regėjimo stoka viršija visus skaudžiausius kentėjimus, kokius mes tik galime įsivaizduoti, nes vėlės, būdamos veržlios į Dievą kaip jų tikslą, jo teisingumo yra pastoviai sulaikytos. Įsivaizduok, kad esi sudaužyto laivo jūrininkas, kuris, ilgai kovojęs su bangomis, pagaliau prisiartina netoli kranto, tik, neregimos rankos prilaikomas, negali jo pasiekti. Kokia kankinanti agonija! Bet vis dėlto skaistykloje vėlių agonija yra tūkstantį kartų didesnė".

Jėzuitas kun. Euzebijus Nieremberg, miręs 1658 m. Madride šventumo ženkle, pasakoja, kad Visų Šventųjų dieną pamaldžiai mergaitei apsireiškė jos pažįstamoji, kuri buvo mirusi prieš kurį laiką. Ji tebebuvo skaistykloje. Nežiūrint už ją aukotų šv. Mišių ir maldų, šventa vėlė leido laiką čia, žemėje. Pagaliau gruodžio 10 d., šv. Mišių metu, ji apsireiškė

prakilnioje garbės būsenoje. Pirma giliai priklaupusi prieš Švenčiausiąjį, ji padėkojo draugei už maldas ir pakilo dangun, savo angelo sargo lydimą.

Jau daug anksčiau kartą vėlė paaiškino, kad labai skaudžiai ji kentėjusi Dievo veido neregėjimą. Šis pareiškimas pateisina šv. Jono Chrizostomo žodžius jo keturiasdešimt septintoje homilijoje: „Įsivaizduok visus pasaulio kentėjimus ir tu neprilygsi Dievo regėjimo veidu į veidą netekimo kančioms“.

Luksemburge Visų Šventųjų dieną vienos moters vėlė pradėjo apsireikšti vienai pamaldžiai mergaitei šventovėje. Kai ši eidavo priimti šv. komunijos, vėlė palydėdavo ją. Paklausta, vėlė paaiškino: „Jūs nesuprantate, kokia kankininkystė yra būti atskirtai nuo Dievo! Tai neįmanoma nusakyti. Aš jaučiu, kad nenugalimai esu traukiama Dievop, bet aš turiu pasilikti atskirta nuo jo. Tai bausmė už mano nuodėmes. Šis atskyrimas tiek skaudus, kad aš labai mažai bejaučiu ugnies, kuria esu apsupta. Dievas leidžia man atvykti į šią šventovę ir garbinti jį nors šiuose namuose žemėje, kad tuo sumažėtų kankininkystės intensyvumas, iki būsiu verta turėti jį danguje“. Vėlė maldavo mergaitę dažnai priimti šv. komuniją, prisimenant ir ją.

Šventųjų ir daktarų nuomone bei pareiškimais Dievo neregėjimo kentėjimas yra daug didesnis, negu aštriausi jaučiamieji kentėjimai. Aišku, šiame gyvenime mes to negalime suprasti, nes mes per mažai pažįstame Aukščiausią Gėrį, kuriam esame sukurti. Bet kitame gyvenime šventos vėlės pilnai pažįsta jį ir ilgisi jo visu įtūžimu.

Seselei Serafinai Malino vienuolyne Belgijoje 1870 m. spalio, lapkričio ir iš dalies gruodžio mėnesių kiekvieną vakarą apsireikšdavo jos tada

skaistykloje kentėjęs tėvas*. Jis pasakojo jai, kad, palikdamas šį pasaulį, jis regėjo begalinę Dievo didybę, Jėzaus šventą žmogystę, švč. Mergele Mariją ir kad tas regėjimas jame paliko nuolat vis didėjantį ir vis labiau deginantį troškimą vėl juos regėti. Jis taip pat pasakė, kad šv. Juozapas dalyvavo jo teisme ir daug kartų lankėsi skaistykloje drauge su švč. Mergele Marija paguosti kenčiančiųjų. Taip pat jo angelas sargas lankydavo jį.

1874 m. kovo 25 d. perėjusi į antrąją skaistyklą, seselė Glorija kalbėjo: „Manęs didžiausias kankinimas yra nematymas Dievo. Tai nenutrūkstama kankininkystė. Tai kankina mane daug labiau, negu skaistyklos ugnis“.

Būdama trečiojoje skaistykloje, 1878 m. seselė Glorija vėl užsiminė apie šios klasės savo kentėjimų skausmingumą: „Mes esame kankinės. Nenugalima jėga traukia mus į Dievą, kurs yra mūsų centras, bet tuo pačiu metu kita jėga stumia mus atgal į mūsų atsisteisimo vietą. Mes esame tokioje būsenoje, kur negalime pasotinti savo troškimo. O koks kentėjimas! Bet mes trokštame Dievo ir mes nemurmame prieš jį. Mes trokštame tik to, ko Dievos nori. Mano būseną yra palengvinta, kad aš nebesu ugnyje. Dabar turiu tik neapsakomą troškimą regėti Dievą. Tai labai skaudus kentėjimas, nes ilgiuosi Dievo visa savo širdimi“.

1879 m. seselė Glorija paaiškino to kentėjimo priežastį: „Jeigu skaistykloje mes nepažintume Dievo geriau, negu jis pažįstamas žemėje, mūsų kentėjimas nebūtų toks aštrus ir mūsų kankininkystė nebūtų tiek žiauri. Mūsų pagrindinis kankinimas yra nebuvimas to, kurs yra vienintelis mūsų labai ištvėrimųjų troškimų tikslas“.

*Šių apreiškimų tyrimo dokumentai yra laikomi Metzо vyskupijos kurijoje.

Dar stipriau ir aiškiau seselė Glorija paaiškino to skaudaus kentėjimo priežastį 1880 m. pradžioje: Dievą „mes pažįstame daug geriau ir mylime jį daug labiau. Iš tikrųjų tai ir yra mūsų didžiausių kentėjimų priežastis. Žemėje jūs nežinote, kas yra Dievas. Jūs turite jo menką supratimą. Bet kai mes palikome molio kiautą ir kai niekas nebetrukdo vėlės laisvės, mes pagaliau pradedame pažinti Dievą, jo gerumą, jo gailestingumą, jo meilę. Mes įgijame aiškesnę akiratį ir troškimą susivienyti su Dievu. Mūsų vėlės ilgisi jo. Toks mūsų gyvenimas, ir mes esame vis atstumiamos, nes nesame tobulai tyros. Žodžiu, tai yra mūsų didžiausias kentėjimas, pats sunkiausias ir pats karščiausias. O kad mums būtų leista grįžti žemėn, pažinus, kas iš tikrųjų yra Dievas, kaip skirtingai mes gyventume! Bet koks nenaudingas griaužimasis, o jūs žemėje negalvojate apie šiuos dalykus ir gyvenate, lyg būtumėte akli! Amžinybė dabar jums mažai rūpi. Žemė, kuri yra tik kelionė ir priima tik (mirusį) kūną, kurs vėl pavirs į dulkes, yra vienintelis objektas, kuriuo yra užimtos jūsų mintys. Jūs net negalvojate apie dangų. Jėzus ir jo meilė yra visiškai pamiršti. Skaistykloje mūsų vienintelė paguoda ir mūsų vienintelė viltis yra tikrai Dievas... Čia mes esame paklydusios, lyg būtume paskendusios Dievo valioje ir tikrai Dievas gali sušvelninti mūsų kentėjimus. Kiekviena vėlė kenčia pagal savo kaltes, bet visos turi vieną bendrą liūdėsį, kuris pralenkia visa kita – nebuvimo Jėzaus, kuris yra mūsų pagrindas, mūsų gyvenimas, mūsų egzistencija. Mūsų pačių kaltė, kad mes esame atskirtos nuo jo”.

Jaučiamieji kentėjimai

Mums, žemėje gyvenantiems, neįmanoma suprasti Dievo veido laikino neregėjimo skaudaus kentėjimo. Bet lengviau galime suprasti jaučiamus

arba jausminius kentėjimus, kuriuos patiriame kasdien čia, žemėje. Jie yra pilnai išaiškinti mano „Du dvasinių būtybių pasauliai“ knygoje, kai kalbėjau apie šios klasės pragaro kentėjimus. Bendrijos tėvų ir teologų nuomone, šie pragaro ir skaistyklos kentėjimai yra panašūs. Jie skiriasi tik tuo, kad skaistykloje jie nėra amžini ir daugelio atveju jie yra daug lengvesni. Bet esantiems giliausioje skaistykloje savo skausmingumu jie nesiskiria, nes tokioms vėlėms toji skaistykla yra laikinas pragaras. Dėl to šv. Kirilas Aleksandrietis ir sako: „Geriau būtų kentėti visus galimus kentėjimus žemėje iki paskutinio teismo dienos, negu praleisti vieną dieną skaistykloje“.

Jaučiamieji kentėjimai nėra Bendrijos mokslo nusakyti. Tai yra tik Bendrijos daktarų ir teologų bendra nuomonė, kad kenčiama nuo ugnies liepsnų ir kitų poveikių.

Vakarų Bendrijos tradicija moko, kad skaistykloje vėlės patiria tikrus jaučiamuosius kentėjimus. Florencijos visuotinio Bendrijos susirinkimo pavartotas išsireiškimas „vėlės yra nuskaidrinamos kentėjimais“ paprastai suprantamas vėlės jaučiamaisiais kentėjimais šalia Dievo neregėjimo kentėjimo.

Vėlių jaučiamojo kentėjimo priežastimi daugis supranta medžiaginę valomąją ugnį, kuri, gal būt, prilygsta pragaro ugniai. Šventraštinis šv. Pauliaus pareiškimas, kad žmogus gali būti išganytas „tartum per ugnį“ (I Kor. 3,15), daugelio yra aiškinamas, kad skaistykloje ugnis yra vėlių valymo priemonė, bet kiti šį šventraštinį pamatą laiko per silpnu.

Esant silpnam šventraštiniam pamatui, Rytų, arba graikų, Bendrija atmeta ugnies buvimą skaistykloje. Florencijos visuotiniame Bendrijos susirinkime kardinolas Jonas Bessarion, Rytų ir Vakarų Bendrijos susivienijimo šulas, įrodinėjo, kad skaistykloje nėra jokios valomos ugnies. Graikams buvo

duotas užtikrinimas, kad Romos Bendrija niekadės nėra oficialiai paskelbusi apie ugnies buvimą skaistyklėje ir nieko nepasakė tų dviejų Bendrijų susivienijimo dekrete. Tad Rytų Bendrijos tėvų dauguma laikosi nuomonės, kad skaistyklėje nėra jokios ugnies. Bendrijos rašytojas Origenas, atrodo, palaikė skaistyklėje ugnį grynai kaip kalbos iliustraciją. Šiame klausime, atrodo, jis sekė savo mokytoją šv. Klemensą Aleksandrietį, kurs aptarė skaistyklėje jaučiamojo kentėjimo priežastį kaip „dvasinę ugnį“.

Tiesa, pop. Inocentas IV 1254 m. kovo 6 d., rašydamas graikams apie skaistiklą ir jos vardą, išsireiškė: „Yra mūsų valia, kad ateityje graikai vartotų šį (purgatorium) pavadinimą, nes (mažos) nuodėmės yra tikrai nuvalomos ta laikina ugnimi“ (C.T. 882). Šis jo pareiškimas nėra tikėjimo tiesa, tai yra, tikintis nėra įpareigotas priimti ją ir tikėti. Tačiau tai dar nereiškia, kad jos nėra arba kad, nepriimdami jos, mes ją užgesiname. Bet yra priimtinas teologo šv. Roberto Bellarmino (†1621) išsireiškimas: „Jeigu ten nėra tikros (medžiaginės) ugnies, ten yra kažkas daug baisesnio, ką Dievas yra paruošęs savo galiai parodyti“ ir vėlėms nuvalyti, padaryti jas tyras.

Kitoje vietoje šv. Robertas Bellarmin palaiko bendrą Bendrijos tėvų, teologų ir šventųjų nuomonę, rašydamas: „Beveik visi teologai moko, kad toji pati ugnis kankina pragaro pasmerktuosius ir skaistiklos vėles“. Toliau jis tęsia, kad negalima palyginti šio gyvenimo kentėjimų su kentėjimais skaistyklėje. Panašiai kalba šv. Augustinas, šv. Bedas Venerabilis, šv. Anzelmas, šv. Bernardas ir kt.

Šiuo klausimu aiškindamas šv. Tomo Akviniečio mintis, kun. W. Farrell, žymus tomistas domininkonas, rašo, kad tėvų, teologų ir šventųjų mokymas yra, jog jaučiamųjų kentėjimų priežastis yra ugnis, kuri, antgamtiškai veikdama, kaip dieviško teisingu-

mo įrankis, kankina daug skaudžiau, negu kūną savo prigimtine galia.

Tačiau šventieji mistikai, kuriems Dievo buvo duota malonė regėti skaistyklą arba ekstazėse lankyti ją, ir skaistyklos šventos vėlės, kurioms Dievo buvo leista apsireikšti gyviesiems, tvirtina, kad skaistykloje vėlės apvalomos ugnimi ir kad toji ugnis yra daug karštesnė už mūsų šilumą, kaip ir pragare. Pvz., seselė Glorija daug kartų kalbėjo seselei Liucijai apie ugnį, kuria vėlės nuvalomos skaistykloje. Paklausta 1879 m., ar skaistyklos ugnis yra panaši į mūsų šilumą, ji atsakė: „Taip, bet tik tuo skirtumu, kad skaistyklos ugnis yra Dievo teisingumo prirašytas nuvalymas, o žemiškoji yra labai švelni, palyginus ją su skaistyklos ugnimi. Tai yra šešėlis, palyginus ją su Dievo teisingumu“.

Paklausta, kaip vėlė gali degti nuo ugnies, seselė Glorija paaiškino seselei Liucijai: „Teisingu ir specialiu Dievo leidimu vėlė, kuri yra tikroji kaltininkė, nes kūnas tik paklūsta sielai, kenčia, kaip kad kūnas kentėtų. Ar tu kada nors matei, kad miręs kūnas padarytų nusikaltimą?!“

Skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma skaistykloje regi ugnį: „Ten yra ugnis, kuri valo vėlės; ten neapsakomas kentėjimas, pavergtas brangiausio kraujo nuopelnams, yra vienintelis atsisteisimas už nuodėmes“.

Šalia valomosios ugnies šventieji mistikai ir skaistykloje kentėjusios vėlės nupasakojo daug kitų jaučiamojo kentėjimo priežasčių, k.a.: ledo, sniego, šalčio ir kt. Šie ir panašūs dalykai paaiškės iš vėliau nupasakotų pavyzdžių.

Du liudija apie kentėjimus skaistykloje

Viename savo veikale kardinolas ir Bendrijos daktaras šv. Robertas Bellarmin aprašo du atskirus

asmenis, kurie buvo 'mirę' bet, patyrę skaistyklos kentėjimus, vėl grįžo žemėn ir vedė visai kitoki darbo, maldos ir atgailos gyvenimą, kad mirę išvengtų skaistyklos. Čia nupasakoju šv. Roberto aprašymą.

Šeimos tėvas – vienuolis

Anglijoje krikščioniškai gyveno šeimos tėvas, vardu Drithelm. Pasirgęs jis mirė. Sekančią dieną jis atsikėlė visiškai sveikas. Jis tuojau nuėjo šventovėn ir ten ilgai meldėsi. Grįžęs jis pasakė savo šeimos nariams ir visiems, kurie buvo atvykę į jo laidotuves, kad likusis jo gyvenimas būsiąs pasiruošimas mirčiai. Tada savo turtą jis padalino į tris dalis: vieną vaikams, vieną žmonai, o trečią beturčiams ir įstojo į atgailotojų vienuolyną. Vienuolyne jis padalino dienos metą į tris dalis: maldai, sunkiam darbui ir aštriai atgailai. Jis užlaikė absoliučią tylą ir nieko nekalbėjo apie savo ypatingą patirtį.

Bet, vienuolino viršininko įpareigotas, jis aprašė savo regėjimą skaistykloje: „Man išėjus iš savo kūno, mane perėmė malonus asmuo, kuris man vadovavo. Jo veidas žerėjo, ir jis atrodė apsuptas šviesos. Jis atvyko į labai platų slėnį, kurio viena pusė buvo ugnis, o antroji – ledas ir sniegas. . . Šis paslaptinis slėnis buvo pilnas vėlių. Jos, lyg audrų mėtomos, metėsi tai vienon, tai kiton pusėn. Kai jos nebegalėjo pakęsti ugnies karščio, ieškojo atgaivos lede ir sniege. Bet, sutikusios naują kankinimą, jos metėsi atgal į liepsnas. . . Nemačiau nieko kito, tik daugybę vėlių, kurios kentėjo be pertraukos. Iš pradžių galvojau, kad mačiau pragarą, bet mano palydovas, kurs ėjo pirmiausia, atsigręžęs į mane, tarė: 'Slėnis, kuriame matai tiek daug ugnies ir tiek daug ledo, yra vieta, kur yra baudžiamos vėlės tų, kurie savo gyvenime iš apsileidimo neidavo išpažinties ir kurie savo grįžimą prie Dievo atidėjo iki gyvenimo baigos.

Tik Dievo gailestingumo dėka jie turėjo progos susitaikyti su Dievu, gera išpažintimi atsižadėdami savo nuodėmių. Dėl jo jie nėra pasmerkti ir po paskutinio teismo jie galės įeiti į dangaus karalystę. Keli iš jų bus išlaisvinti anksčiau maldų, išmaldų, pasninko, o ypač šv. Mišių dėka“.

Girdėdami bei skaitydami Drithelmo pasakojimą ir matydami jo ypatingai griežtą atgailą, Anglijoje daug nusidėjėlių grįžo prie Dievo.

šv. Kristina Nuostabioji

Šv. Robertas Bellarmin toliau rašo apie šv. Kristiną Nuostabiąją, kuri gyveno ir 'mirė' Belgijoje, Būdama dvidešimt dviejų metų amžiaus. Laidotuvių Mišių metu šventovėje, kur laikytas atviras karstas pagal ano meto paprotį, ji prisikėlė. Visi nustebę jos prisikėlimu, o dar labiau jos pasakojimu ir griežtos atgailos gyvenimu.

„Kai tik mano vėlė buvo atskirta nuo mano kūno“, kalbėjo ji, „angelai palydėjo ją (vėlę) į labai niūrią vietą, pripildytą vėlėmis... Mano vadovai man pasakė, kad tai buvo skaistykla, kurioje buvo baudžiami nusidėjėliai, kurie prieš mirtį apgailėjo savo kaltes, bet nevisiškai atsilygino Dievui. Iš ten aš buvau perkelta į pragarą. Ir ten, tarp pasmerktųjų, atpažinau kai kuriuos pažįstamuosius.

„Po to angelai perkėlė mane į dangų, net iki dieviško sosto. Malonia akimi Viešpats pažvelgė į mane, ir aš patyriau didžiausią džiaugsmą. Aš galvojau gauti malonę amžinai gyventi su juo. Bet dangiškasis Tėvas, matydamas, kas vyko mano širdyje, tarė man šiuos žodžius: 'Tikrai, mano miela dukterie, vieną dieną tu būsi su manimi. Dabar gi leidžiu tau pasirinkti arba nuo dabar pasilikti su manimi, arba grįžti žemėn, kad atbaigtum krikščioniškos meilės ir kentėjimų misiją. Tuo išlaisvinsi iš skaistyklos liepsnų tas vėles, kurios sukėlė tavyje

užuojautą, jeigu žemėje kentėsi už jas. Ir ne tik išlaisvinsi anas vėles, bet pavyzdžiu, kurį duosi gyviesiems, ir savo nuolatinių kentėjimų gyvenimu skatinsi nusidėjėlius prie Dievo ir atsiteisi už jų nusikaltimus. Baigusi šį naują gyvenimą, tu sugrįši čion pilna nuopelnų'.

„Šiuose žodžiuose matydama Dievo valią ir suprasdama, kad mano sielai bus didelė nauda, nedelsdama atsakiau, kad grįšiu žemėn ir tuo metu tuoj prisikėliau. Grįžau į šį pasaulį tik dėl tų vienintelių tikslų: mirusiųjų išvadavimo ir nusidėjėlių atvertimo“.

Tai buvo šv. Kristinos žodžiai, kuriuos užrašė jos biografas, domininkonas vyskupas Tomas de Cantimpré. Iš jo ėmė žinias ir kardinolas šv. Robertas Bellarmin.

Toliau vysk. Tomas de Cantimpré rašo: „Kristina tuoj ėmėsi darbo, kuriam Dievas ją siuntė. Atsižadėjusi visų gyvenimo patogumų, ji perėjo į didžiausią skurdą. Ji gyveno be namų ir be ugnies vargingiau, negu oro paukščiai, kurie turi lizdus prisiglausti. Tam tikslui ji uoliai ieškojo kentėjimų“.

Nuo ano įvykio meto šv. Kristina gyveno dar keturiasdešimt dvejus metus. Mirė 1224 m. Nusidėjėlių atsivertimai ir po jos mirties įvykę stebuklai rodė Dievo pirštą ir tiesą, kurią ji pasakojo apie aną gyvenimą.

„Dievas norėjo nutildyti tuos laisvamanius“, toliau rašė šv. Robertas Bellarmin, „kurie didžiuojasi nieko netikį ir kurie turi drąsos bei akiplėšiškumo su panieka paklausti: 'Kas gi kada nors grįžo iš kito pasaulio? Ar kas nors yra matęs pragaro ar skaistyklos kankinimus?' Štai du liudininkai (Drithelm ir šv. Kristina). Jie užtikrina, kad jie matė juos, ir kad jie yra baisūs. Iš to aišku, kad netikį nėra pateisinami, ir kad tie, kurie tiki ir vis dėlto nesirūpina atgailoti, yra dar labiau smerktini“.

Labai kenčiama ir nėra laiko

Joks gyvas žmogus negalėtų pakelti nė trupučio skaistyklos labai skaudžių jaučiamųjų kentėjimų ir išlikti gyvas. Skaistyklos kentėjimų minutės virsta savaitėmis, o valandos mėnesiais ir metais. Iš tikrųjų skaistykloje nėra laiko. Mes nusakome laiką tik aiškumo dėlei, kai žemėje yra laikas, laikrodis ir kalendorius.

Italijoje, netoli Asyžiaus, pranciškiečių vienuolyne 1859 m. lapkričio 4 d. staiga mirė pavyzdingo gyvenimo seselė Teresė Gesta, kuri per daugelį metų buvo noviciačių direktorė ir zakristijone.

Dvyliktą dieną po seselės Teresės mirties prisipildė dūmais seselės Onos, naujos zakristijonės, celė, ir pasirodė seselės Teresės vėlė. Prisiartinusi prie durų, balsiai sušuko: „Štai Dievo gailestingumo įrodymas“. Tardama šiuos žodžius, ji smogė ranka į viršutinę durų lentą ir duryse įdegino savo rankos žymę lyg karšta laidyne ir dingo.

Visos vienuolyno seselės atpažino seselės Teresės ranką, kuri buvo nuostabiai maža. Išsigandusios visos tuoj bėgo koplyčion ir ten meldėsi visą naktį, o rytą visos seselės priėmė šv. komuniją už seselę Teresę. Po trijų maldos dienų seselė Teresė vėl apsireiškė seselei Onai, bet šį kartą pilna džiaugsmo, ji kalbėjo: „Aš miriau penktadienį, kančios dieną, ir štai penktadienį aš įeinu į amžinąją garbę. Būk drąsi nešti kryžių; būk drąsi kentėti ir mylėti neturtą“.

Tyrinėjimo metu, lapkričio 23 d., daugelio liudininkų akivaizdoje buvo atidarytas seselės Teresės karstas ir buvo nustatyta, kad jos ranka buvo išdeginta žymė duryse. Be to, paaiškėjo, kad seselė Teresė dar pasakiusi, jog ji, būdama zakristijone, prasilenkdavo su griežta neturto regula. Tad yra aišku, kad Dievo teisingumas smarkiai baudžia ir už mažas neatgailotas kaltes, ypač pašauktųjų tobulybėn.

Istorikas Bovius savo „Lenkijos istorijos“ veikale rašo, kad domininkonas vienuolis Stanislovas Czackoska kartą kalbėjo rožinį už mirusį ir jo akivaizdų vėlė pasirodė liepsnose. Vėlė maldavo jį pasigailėjimo ir nepakeliamų kentėjimų palengvinimo. Stanislovas paklausė ją, ar žemėje esanti ugnis yra karštesnė už aną. Ji atsakė: „Visos žemės ugnis yra lyg lengvas vėjelis, palyginus ją su skaistyklos ugnimi“. Stanislovas nepatikėjo: „Norėčiau gauti įrodymą. Jeigu Dievas leidžia, sutinku perimti tavo kentėjimų dalį tavo vėlės ir savo sielos labui“. — „Tu negali. Joks žmogus negali pakeisti tų kentėjimų ir išlikti gyvas. Bet gi Dievas leidžia tau patirti labai mažą dalelę. Ištiesk savo ranką“. Jis ištiesė ją, o mirusis nulašino vieną savo prakaito lašą ant jos. Iš skausmo vienuolis apalpo ir susmuko ant grindų, netekdamas sąmonės dėl per didelio skausmo.

Kitų vienuolių atgaivintas, jis papasakojo įvykio priežastį. Pasakojimą jis baigė žodžiais: „Jeigu mes suprastume dieviškų bausmių griežtumą, mes niekados nepadarytume nuodėmės ir niekados gyvenime neperstotume darę atgailą, kad tik išvengtume atsiteisimo kitame gyvenime“.

Dėl tos žaizdos ištisus metus, iki mirties, jis turėjo kentėti ir, paraginęs kitus vienuolius prisiminti dieviškojo teisingumo griežtumą, ramiai mirė. Istorikas pamini, kad šis įvykis įkvėpė naują užsidesimą visuose provincijos vienuolynuose.

Pranciškonų metraštyje 1285 m. užrašyta ir šv. Antanijaus pakartota „Sumoje“, jog sunkiai sirgęs vienuolis meldęs Dievą, kad greičiau mirtų ir neberekėtų kentėti čia, žemėje. Jis nepagalvojo, kad jo ligos pailginimas buvo Dievo gailestingumas skaistyklos kentėjimams išvengti ar bent juos sutrumpinti.

Atsakydamas ligonio malda, per jo angelą sargą Dievas leido jam pasirinkti: tuoj mirti ir tris dienas

kentėti skaistykloje arba sirgti dar vienerius metus ir eiti tiesiai į dangų. Nedelsdamas, ligonis pasirinko skaistyklą.

Po vienos kentėjimų valandos skaistykloje angelas sargas aplankė jį ten. Pamatęs jį, kenčiantysis pradėjo prikaišioti: „Tu juk pažadėjai, kad aš čia būsiu tik tris dienas“. — „Kaip ilgai, tu manai, jau kentėjai?“ paklausė angelas. „Jau keletą metų čia kenčiu, o kai aš turėjau išbūti čia tik tris dienas“. — „Žinok“, atsakė angelas, „kad čia išbuvai dar tik vieną valandą. Kentėjimų intensyvumas-apgaulinėja tave laiko atžvilgiu: akimirksnis atrodo diena, o valanda — metas“. — „Tada aš buvau aklas ir neapdairus pasirinkime“, kalbėjo kenčiantysis. „Gerasis angele, melsk Dievą, kad man atleistų kaltę ir leistų grįžti į žemę. Esu pasiruošęs kentėti skaudžiausias ligas ne tik dvejus metus, bet tiek metų, kiek reikalinga patikti Dievui. Mieliau baisiausių kentėjimų šešeri metai žemėje, negu viena neapsakomo merdėjimo valanda šioje bedugnėje“.

Viename vienuolyne du vienuoliai šventai gyveno. Vienas iš jų sunkiai susirgo. Jam buvo apreiškta, kad jis greit miršias ir kad jis būšias skaistykloje, iki bus atnašautos pirmosios Mišios už jo vėlę. Ligonis maldavo savo draugą tuoj atnašauti jas ir taip atidaryti jam dangaus vartus.

Jis mirė sekantį rytą, ir jo draugas tuoj atnašavo šv. Mišias už jo vėlę. Kai po Mišių jis kalbėjo padėkos maldas už mirusį draugą, pastarasis apsi-reiškė jam šviesiausioj garbėj, prikaišiodamas draugui, kodėl jis tuoj neatnašavęs prašytų Mišių: „Aš kentėjau ilgiau, negu vienerius metus, iki tu atnašavai šv. Mišias už mano vėlę“. — „Mano mielasis brole, aš atnašavau Mišias tuoj po tavo mirties, nelaukdamas nė ketvirčio valandos“, atsakė šv. Mišių atnašautojas.

Tada su jausmu tarė išvaduotasis iš skaistyklos:

„Kaip baisūs yra atsiteisimo kentėjimai, kai jie davė pagrindo galvoti minutes esant metais. Tarnauk Dievui, mano mielas brolau, tikrai ištikimai, kad išvengtum skaistyklos. Iki. Vykstu dangun, kur greit ir tu ateisi“.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija 1879 m. kalbėjo seselei Liucijai: „Aš čia esu aštuoneri metai, o man atrodo, kad čia jau esu dešimt tūkstančių metų“.

„Viešpats yra visų gailestingiausias“, septynio-liktime savo knygos apie skaistyklą skyriuje rašo šv. Kotryna Genovietė. „Jis stovi prieš mus. Jo rankos išskėstos, kad priimtų mus į savo garbę. Bet aš taip pat matau, kad dieviškoji Esybė yra taip tyra, jog vėlė negali patirti šviesos, nebent ji yra tobulai tyra. Jeigu ji randa savyje mažiausio atomo netobulumą, ji veikiau šoktų į pragaro gilumas, negu su tokia dėme ji gyventų dieviškos Didybės akivaizdoje. Rasdama priemonę skaistykloje apsivalyti nuo savo dėmių, ji eina ten. Ji yra ten laiminga, kai didelio gailestingumo dėka jai leista apsivalyti nuo kliūčių, kad būtų tobulai laiminga“.

Dvidešimt metų kentėjusi skaistykloje, 1887 m. seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai: „Prieš įleisdamas į dangų, Dievas reikalauja tokio didelio tyrumo dėl to, kad jis pats yra amžinas tyrumas, grožis ir teisingumas, amžinas gėris ir tobulumas“.

Kentėjimų įvairumas

Šventųjų liudijimu, jaučiamieji kentėjimai skaistykloje yra labai įvairūs. Nors valomoji ugnis, šventų mistikų pasakojimu, yra pagrindinė tokių kentėjimų priežastis, bet atrodo, kad tų kentėjimų įvairumas prilygsta nuodėmių įvairumui. Kiekviena iš jų reikalauja atitinkamo apvalymo bei vaisto pagal šventraščio žodžius: „Jog kuo kas nusideda, tuo jis ir kankinamas“ (Išm. 11,17). Kaip įvairumas yra

dangiškame atlyginyje, taip įvairumas yra ir vėlės paruošime dangaus džiaugsmui. Kaip gydytojas žemėje gydo ligonį pagal ligos prigimtį, taip Dievas valo vėlę pagal jo nešvarumų prigimtį ir rūšį.

Skaistyklos kentėjimų įvairumą daugis pažįsta iš Dantės „Dieviškosios komedijos“. Nors šio literatūrinio šedevro skaitytojai laiko tai tik poeto vaizduotės padaru, bet iš tikrųjų visa tai sutinka su šventųjų ir mistikų regėjimų turiniu.

Todėl skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma ir sako: „Toje šventoje nusivalymo vietoje yra kentėjimų įvairios būsenos, bet nepajėgiu jų išaiškinti. . . Aš visados galvoju šiuo būdu: vargšės vėlės kenčia tiktai dėl Dievo gerumo ir meilės. Juo didesnė gailestingumo meilė joms buvo duota žemėje, tuo didesnius kentėjimus jos kenčia skaisytykloje“.

Kartą viena moteris atėjo pas sergančią šv. Lidviną Schiedamietę. Ji prašė ją melstis ir aukoti savo ligos kentėjimus už jos ką tik mirusį brolių. Šv. Lidvina baisiai sirgo trisdešimt aštuonerius metus ir mirė 1433 m. Olandijoje. Ji dažnai turėdavo ekstazes, panašiai kaip Teresė Neumannaitė. Kartą tokioje ekstazėje jos angelas sargas nuvedė ją į skaistyklos požeminius kalėjimus. Ten ji regėjo vargšės vėles liepsnose. Viena iš jų ypač atkreipė jos dėmesį. Ji matė ją pervertą geležinėmis ilgomis vinimis. Jos angelas pasakė jai, kad tai buvo anos moters miręs brolis, už kurį ji buvo prašyta melstis, šventajai sutikus perimti dalį jo kentėjimų, tuoj iš jo buvo išimtos vynos ir jis buvo perkeltas į kitą bendrų kentėjimų kalėjimą.

Šv. Margarita Marija Alacoque († 1690) vienoje ekstazėje regėjo kankinamą vėlę aštrių vinių lovoje už tinginiavimą. Toji vėlė taip pat patyrė ypatingus kankinimus savo širdyje dėl nepadorių jausmų ir liežuvyje dėl jo piktnaudojimo prieš artimą. Be to, ji

turėjo pakelti visai skirtingos prigimtės baisius kentėjimus žiūrėjimu į vieną vėlę, kankinamą pragare. Tas viršijo visus kitus skaistyklos kentėjimus.

Kita panaši kentėjimo klasė yra dangaus parodymas skaistyklos vėlėms. Apie tai kalba tada skaistykloje kentėjusi seselė Glorija: „Kartais mums yra leista žvilgterti į dangaus džiaugsmą, bet tai labai didelė bausmė“.

Šv. Bernardinas Sienietis mirė 1444 m. Italijoje ir 1450 m. buvo paskelbtas šventuoju. Netrukus po to mirė vienuolikos metų amžiaus berniukas Blažiejus Massei. Jo tėvai buvo įkvėpę mažąjį Blažiejų pamaldumo į naują šventąjį, o šv. Bernardinas nedelsė jam atsilyginti. Kai Blažiejaus kūnas buvo nešamas į kapines, jis atsikėlė lyg iš miego, pranešdamas, jog šv. Bernardinas grąžinęs jį gyvenimui, kad apsakytų visiems nuostabius dalykus, kuriuos šventasis parodė jam kitame pasaulyje.

Per visą mėnesį Blažiejus kalbėjo apie tai, ką jis matė kitam pasauly ir atsakinėjo į lankytojų klausimus. Jis pasižymėjo kito pasaulio dalykų dideliu žinojimu.

Šv. Bernardino gyvenimo aprašyme pasakyta, kad Blažiejaus mirties akimirksnį šventasis apsiėmė jam ir vedė jį per pragarą, skaistyklą ir dangų.

Pragare Blažiejus matė neaprašomus baisumus ir kankinimų priemones, kuriomis išdidūs, šykštuoliai, paleistuviai, gyvenę tik susimetrikavę ir kiti dideli nusidėjėliai yra kankinami. Tarp jų jis atpažino kelis, o du jis paminėjo vardais, kurie, jam ten esant, atėjo pragaran, būtent: Buccerelli ir Frasco. Pastarusis buvo pasmerktas už nelegalų turtų išigijimą, šio pareiškimo pritrenktas ir gerai žinodamas pareiškimo tikrumą, Frasco sūnus tuoj grąžino tikrajam savininkui nelegaliai tėvo įgytą turtą, kad ir jis nepatektų pragaran pas savo tėvą.

Skaistykloje Blažiejus matė įvairiausius kankinimus pagal padarytas ir neatsiteistas nuodėmes, už kurias jie buvo baudžiami. Jis ten atpažino daug vėlių, ir kelios iš jų maldavo jį pasakyti jų tėvams ir giminaičiams apie jų kentėjimus. Jos net nurodė maldas ir gerus darbus, kuriais galėjo būti apmokėtos jų padarytos kaltės bei skolos.

Apklausinėjamas apie vėlių padėtį, jis atsakinėjo nedelsdamas ir davė smulkmeniškas detales. Pvz., vienam lankytojui jis pasakė: „Tavo tėvas skaistykloje. Jis prašė tave išdalyti tam tikrą pinigų sumą išmaldomis, o tu to nepadarei“. Kitam jis kalbėjo: „Tavo brolis prašė tave užprašyti daug šv. Mišių. Tu sutikai ir neišpildei pažado. Dar daug Mišių neatnašauta“.

Kalbėdamas apie dangų, jis kalbėjo lyg šv. Paulius, kurs buvo nuneštas į tretįjį dangų. Ten berniuko dėmesį atkreipė didelė daugybė angelų ir švč. Mergelės Marijos nepalyginamas grožis, iškeltas aukščiau visų chorų angelų.

Mistike seselė Pranciška Švč. Sakramento Pampelunietė labai glaudžiai bendravo su skaistyklos vėlėmis. Dažnai dideliais būriais jos pripildydavo jos celę. Jų kiekviena nuolankiai laukdavo savo eilės, kad jos būtų pagelbėtos maldomis. Dažnai vėlė apsi-reikšdavo jai su kankinimų įrankiais pagal savo nuodėmes, kad tuo iš jos susilauktų daugiau užuojautos ir pasigailėjimo.

Vieną dieną, pvz., ji regėjo vienuolę, apsupą brangiais baldais, k.a.: minkštomis kėdėmis, paveikslais ir kt. Ji visa buvo liepsnose. Gyvendama savo celėje ji turėjo tokius baldus, tuo prasilenkdama su neturto vienuolišku įžadu, o po mirties jie tapo jai kankinimo įrankiais.

Kitą dieną jai apsireiškė pažįstamas notaras su visais savo profesijos reikmenimis, kurie supo jį liepsnose. „Aš naudojau šią plunksną, šį rašalą, šį

popierių nelegaliems dokumentams surašyti", kalbėjo jis. „Taip pat turėjau aistrą azartiškai lošti, ir šios kortos, kurias esu priverstas visą laiką laikyti rankose, dabar yra mano bausmės įrankiai. Šis ugninis pinigų rankinukas yra pilnas mano neteisėto pralobimo, ir už tai turiu atsiteisti".

Vienoje ekstazėje šv. Brigita regėjo ką tik žuvusio kario asmeninį teismą. Dėl karių tarpe įsivyravusios ydos jis turėjo eiti pragaran, bet švč. Mergelės Marijos užtarimas davė jam laiko ir galimybės sužadinti tobulą gailestį, nes savo gyvenime jis . gerbė ją. Dieviškas Teisėjas kalbėjo kario vėlei: „Akys nubaustos žiūrėti į labiausiai gąsdinančius dalykus, liežuvis pervertas aštriomis adatomis, kurios žadina neapsakomą troškulį; lietimo jausmai paskandinti į ugnies okeaną", šio regėjimo metu švč. Mergelės Marijos tarpininkavimu jo bausmė buvo sušvelninta.

Paklausta, kaip vėlės kenčia skaistykloje, Marija Agota atsakė: „Kiekviena vėlė kenčia už nuodėmės, kurias padarė, gyvendama žemėje: už sunkias — sunkiai, už lengvas — lengvai. Jeigu nusikalto persivalgymu, kenčia skrandžio skausmus ir lyg pripūsto oro didelį nutukimą; o jeigu per daug rūkė tabako, kenčia nikotino apsinuodijimo arba plaučių vėžio skausmus ir t.t." Atrodo, kad ypač yra čia minimi tie, kurie tokiais ir panašiais būdais sutrumfino savo gyvenimą čia, žemėje, ir tie, kurie yra pašaukti tobulesniam gyvenimui. Marija Agota čia pamini du atvejus tik kaip pavyzdžius.

Tokius ir panašius pavyzdžius Dievas apreiškia gyviesiems per savo šventuosius ir šventas vėles, kad suprastume, jog kūriniai yra duoti žmogui kaip priemonės tarnauti Dievui, o ne jų piktnaudojimui ar kaip žmogaus tikslas. Tad jie turi būti doro gyvenimo, dorybių ir gerų darbų įrankiai. Jeigu jie piktnaudojami ir padaromi nuodėmės įrankiais, po mirties nusidėjėliams jie tampa kankinimo įrankiais.

SKAISTYKLOS KENTĖJIMŲ TRUKMĖ

Viešpats Jėzus moko mus, kad po paskutinio teismo bus tik dvi būsenos — dangus ir pragaras: palaimintieji eis į jiems „paruoštą karalystę“, o pasmerktieji „į amžinąją ugnį“ (Mt. 25,34.41). Tad valomoji skaistykla truks tik iki paskutinio teismo. Tie, kurie mirs prieš pat paskutinį teismą, gal būt, turės kentėti skaudžiau. Be to, Dievas gali nuvalyti vėlę ir per trumpesnį laiką. O apie pavienių vėlių atsiteisimo trukmę, arba ilgį, mes nieko nežinome, nebent kam nors privačiai Dievas apreiškia labai ypatinga malone.

Išganytų asmenų skaičių žino tik Viešpats Dievas. Tik paskutinio teismo metu paaiškės, kiek pagonių, žydų, mahometonų, įvairių šakų protestantų ir kiek katalikų bus išganytų ir kiek dėl savo kaltės bus pasmerktų. Visi tie, kurie eina į skaistykla, yra išganytų asmenų skaičiuje. Jon eina ne tik katalikai, bet visų tikybų vėlės, kurios visokiausiu būdu, gera valia ir nuolankumu stengiasi gyventi Dievo malonėje, jam patikti, nuolankiai jam tarnauti ir jį mylėti.

Trukmės supratimas

Skaistykla yra mažai kaltų vėlių kalėjimas. Kaip žemėje kaliniai nevienodą laiką būna kalėjime, taip ir vargšės vėlės nelygiai būna skaistyklos kalėjime: vienos trumpiau, kitos ilgiau. Jų trukmė, arba kalėjimo ilgis, įvairuoja. Tai aišku ir iš Viešpaties

Jėzaus žodžių, pasakytų apaštalams: „Tarnas, kuris žino savo šeimininko valią, bet nieko neparuošia ir pagal jo valią nedaro, bus smarkiai nuplaktas. O kuris nežino šeimininko valios, kad ir baustinai pasielgęs, bus mažai plakamas. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug pareikalauta, ir kam daug patikėta, iš to bus daug ir išieškota" (Lk.12,47-48).

Mažiausiai bus pareikalauta iš nuolankių žmonių, kurie ne dėl savo kaltės nežino Dievo valios — jo įsakymų ir neturėjo progos jos sužinoti, bet turėjo gerą valią patikti Aukščiausiąjai Esybei ir buvo nuolankūs. Jie mylėjo jį ir jam tarnavo ištikimai pagal savo menką supratimą. Imant krikščionis, skaudžiausiai bus nuplakti nepaklūsnius katalikai, nes jie turi visas priemones: pilną tikėjimo lobyną, sakramentus, šv. Mišias ir jų nenaudoja, ko neturi kitų šakų krikščionys, kurie ne dėl savo kaltės oficialiai nepriklauso Katalikų Bendrijai, bet gera valia stengiasi patikti Dievui ir jį mylėti.

Padarydami tą pačią nuodėmę, vieni nusikalsta labiau, kiti mažiau. Tai priklauso nuo jų valios, tiesos pažinimo, išganymo priemonių ir ypatingų Dievo malonių panaudojimo bei noro nuolankiai patikti Dievui. Šv. Kotryna Sienietė kalba, kad kunigas labiau kentės skaistykloje, negu pasaulietis, padaręs tą pačią nuodėmę. Bet jeigu kunigai, vyskupai, vienuoliai ir jų viršininkai, kurie yra gavę daugiau malonių sunkiam atsakingumui pakelti, panaudoja jiems Dievo duotas gausias malones, jie gali įgyti daug nuopelnų Dievo akivaizdoje. Tad nenuostabu, kad Bendrijoje yra tiek daug kunigų, vyskupų ir vienuolių šventųjų.

„Klaidingas, nenuoširdus krikščionis labiau bus baudžiamas, negu pagonis", kalbėjo Viešpats Jėzus šv. Kotrynai Sienietei jos ekstazės metu, „ir dieviško teisingumo nemirštanti ugnis kankins jį labiau, ir

šiamie sielvarte jis jausis lyg sąžinės griaužimo sunaikinamas“.

Skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma sako, kad katalikų vėlės kenčia skaudžiau, negu protestantų ir pagonių, bet pastarosios kenčia ilgiau, negu katalikų vėlės, nes už pastarąsias daugiau meldžiamasi.

Negalvoti apie skaityklą arba netikėti jos buvimo yra tikriausias kelias jon patekti, ilgai ir skaudžiai ten kentėti, jeigu Dievo gailestingumas padeda jiems išvengti dar skaudesnės bausmės. Paprastai vėlės turi ilgai kentėti, nes gyvieji mažai rūpinasi joms padėti, o šėtonas išsijuosęs dirba prieš tokią pagalbą. Jis įkvėpia žmones nesirūpinti mirusiais: „Juk jie ilsisi ramybėje“.

Tikėjimo mokslo oficialūs pareiškimai bei vadovėliai nekalba apie skaistyklos kentėjimų trukmę. Tik aplamai mes galime galvoti, kad dieviškasis teisingumas matuoja ją, ir kad ji yra proporcinga padarytų ir neatgailotų bei neatsiteistų nuodėmių prigimčiai, skaičiui ir svoriui. Tačiau Dievas, nepažeisdamas savo teisingumo, gali sutrumpinti jų trukmę. Be to, Katalikų Bendrija ir tikintieji gali ją sutrumpinti ir net visai atsiteisti už jas.

Bendra daktarų ir teologų nuomone, atsiteisimo kentėjimai ilgai užsitęsia. Katalikų Bendrija leidžia aukoti šv. Mišias už mirusius per daug daug metų, net amžinas Mišias, visai neapribodama maldos meto už mirusius. Ji nežino, kaip ilgai turi kentėti toji vėlė, nei kiek atsiteisiama kiekviena šv. Mišių auka bei maldavimo aktu. Net po trisdešimt metų po savo motinos Monikos mirties šv. Augustinas vis dar atnašavo šv. Mišias už jos vėlę.

Šv. Robertas Bellarmin tad ir sako: „Nėra jokios abejonės, kad skaistyklos kentėjimai nėra apriboti dešimčia ar dvidešimčia metų. Kai kuriais atvejais jie tęsiasi šimtmečius. Bet ir prileidžiant, kad kentėjimai

neužsitęsia ilgiau, negu dešimt ar dvidešimt metų, ar tada dešimt ar dvidešimt metų baisiausių kentėjimų be jokio palengvinimo laikytina niekniekiu?"

šv. Tomas Akvinietis grindžia samprotavimu, kad ne visos vėlės vienodai ilgai kenčia skaistykloje. Jis rašo: Šv. Paulius „apaštalas palygina mažas nuodėmes medžiui, šienui, šiaudams. Aišku, medis ilgiau išsilaiko krosnyje, negu šienas ir šiaudai. Dėl to už vieną mažą nuodėmę skaistykloje yra ilgesnė bausmė, negu už kitą. Aš sakau: kai kurios mažos nuodėmės atkakliau laikosi įsikibusios, negu kitos: jeigu labiau prisirišama, tvirčiau laikomasi įsikibus. Tos, kurios laikosi tvirčiau prikibusios, sunkiau valosi. Iš to seka, kad kai kurie skaistykloje būna ilgiau, negu kiti pagal tai, kaip stipriai buvo prisirišę, kaip giliai buvo nugrimzdę tose mažose nuodėmėse" (App. I,q,2, a.6).

Sveikas protas sako, kad šventų vėlių kentėjimo arba kalėjimo trukmė negali būti lygi, nes kiekvienos vėlės atsisteistina skola yra skirtinga.

Dievo tarnaitė Marina Escobarietė sako, kad šventos vėlės dažnai yra nuteisiamos po dvidešimt, trisdešimt, keturiasdešimt, šešiasdešimt ir daugiau metų.

Seselė Serafiną Belgijoje 1870 m. lapkričio mėnesį paklausė savo tėvą, tada kentėjusį skaistykloje, kurs po šešių kentėjimo mėnesių buvo išlaisvintas Kalėdų naktį, šv. Mišių metu: „Ar tiesa, kad skaistykloje yra vėlių penkiasdešimčiai metų?" — „Taip, ir yra ten vėlių, kurios yra nuteistos ten atsisteisti net iki pasaulio pabaigos. Tos vėlės yra labiausiai kankinamos ir labiausiai užmirštos".

Kitą vakarą, lapkričio 30 d., po penkių mėnesių kentėjimo skaistykloje, jis pasakė savo dukrai seselei Serafinai: „Man atrodo, kad jau visą amžinybę esu skaistykloje nuo mano atvykimo čion".

Seselė Glorija, pati kentėdama, taip nusakė seselei Liucijai 1880 m. šventų vėlių kentėjimo skaistykloje trukmės nevienodumą: „Vėlės tobulinimasis neužima mažiau laiko skaistykloje, kaip žemėje. Čia yra nedaug tokių vėlių, kurios turi atsiteisti tik už kelias mažas nuodėmes, šios neilgai būna skaistykloje. Pora (žemėje) gerai sukalbėtų maldų, keletas aukų jas išvaduoja. Bet kada ten yra vėlės, kaip mano ir beveik visų, kurių gyvenimas buvo labai tuščias, ir kurie labai mažai rūpinosi arba visai nekreipė dėmesio į savo išganymą, tada atsiteisimo vietoje (arba būsenoje) visas jų gyvenimas turi būti pradėtas iš naujo. Vėlė turi tobulėti, pradėdama beveik iš pradžios, ir mylėti jį, trokšti to, kurio žemėje ji nemylėjo užtekčiai. Ta ir yra priežastis, kodėl kai kurių vėlių išsilaisvinimas užsitęsia taip ilgai. Dievas suteikia man labai didelę malonę, leisdamas man prašyti tave maldų. Aš to neužsitarnavau. Be šios malonės aš būčiau pasilikusi čia daugeliui metų, kaip dauguma“. Ir taip seselė Glorija skaistykloje išbuvo dvidešimt metų, nežiūrįnt vienuolyno seselių daug maldų, atgailos, šv. Mišių, apsimarinimų.

Iš šių samprotavimų ir pasisakymų darytina išvada, kad pavienių vėlių kentėjimo ir apsisvalymo trukmė skaistykloje yra labai įvairi, nelygi. Trumpą ir lengvą skaistyklą, patiria tikrai labai uolūs ir atgailoją katalikai, kurie retai tepadaro mažų nuodėmių ir už jas stengiasi čia, žemėje, atsiteisti atgaila ir dorybėmis. Bet yra labai baisi ir labai ilga skaistykla tiems, kurie žemėje nieko negalvojo ir nieko nedarė ją sušvelninti bei sutrumpinti, o leido laiką rūpindamiesi gerai pavalgyti, išgerti, pasilinksminti, turėti gražų namą, neprasilenkti su paskutine mada, įsigyti ko daugiau papuošalų ir jais visur pasirodyti, o po mirties vėlė pati tepasirūpina savimi. Gyvenime paprastai rūpinamasi tik kūnu, sielos reikalus, atidė-

darni paskutinei gyvenimo valandai: 'kai reikės, pašauksiu kunigą', o jis viską magiškai sutvarkys. Ir taip bus išvengta pragaro. O apie skaistyklos kentėjimus visai negalvojama. Tad dėl savo neišmąnymo daugis pasako: „Būsiu patenkintas, jeigu išvengsiu pragaro“.

Kartą pamaldus kunigas lankė šv. Lidviną ir kitas to paties vienuolyno seseles. Jų pokalbis nukrypo apie kentėjimus skaistykloje. Kaip tik tada viena seselė rankoje laikė pilną vazą garstyčios grūdelių. Pažvelgęs į vazą, kunigas tarė: „Vis dėlto aš būsiu patenkintas, praleisdamas ten tiek metų, kiek toje vazoje yra grūdelių. Svarbu, kad būsiu tikras savo išganymu“. — „Kunige, kodėl jūs turite tiek mažai pasitikėjimo Dievo gailestingumu? O kad turėtumėte geresnį supratimą apie skaistyklą, kuri turi baisius kentėjimus!“ — „Tegul būna skaistykla, kuo ji yra“, atsakė kunigas, „o aš laikaus to, ką pasakiau“.

Po kurio laiko, tam kunigui mirus, pokalbyje dalyvavusios seselės teiravosi šv. Lidviną apie to kunigo likimą. „Mirusis išsigelbėjo, nes dorai gyveno“, pasakė ji. „Bet būtų buvę geriau, jeigu labiau būtų pasitikėjęs Jėzaus kančia ir būtų turėjęs tikslesnį skaistyklos supratimą“.

Anas kunigas mažai tegalvojo, kad yra svarbu gera valia patikti Dievui. Dievas pagelbsti savo malonėmis lengviau ir greičiau įeiti į dangų tam, kurs tarnauja Dievui gera valia, visomis jėgomis ir panaudoja Dievo malones. O gera valia yra pasivedime ir suderinime savo valios su Dievo valia, kuri yra kiekvienos geros valios norma.

Dievą mylėjusių trukmė skaistykloje

„Kiekvieną dieną tūkstančiai vėlių atvyksta į skaistyklą“, kalbėjo seselė Glorija, kentėdama skais-

tykioje, „ir dauguma jų ten išbūna trisdešimt, keturiasdešimt metų, kai kurios ilgam laikotarpiui, kitos trumpesniam“.

Apie daugelio pavienių vėlių kentėjimų trukmę daug ir išsamiai kalba Marija Agota Simma, kurią vargšės vėlės regimai lanko ir kalbasi su ja. Iš jos rašytos knygelės čia ištisai ir duodu jos pasisakymą šiuo klausimu dvejuose sekančiuose puslapiuose.

„Dabar noriu atskleisti, kurios vėlės yra laimingiausios skaistykloje ir kurios per trumpiausią laiką atplėšia nuo savęs savo egoizmo kevalą.

„Gyvena vargšas didelis nusidėjėlis, kurs turi daug silpnybių. Tik vienas Dievas žino, kaip jis buvo auklėtas, ir kiek gabumų jis jam buvo davęs. Jis žino jo prigimties paslaptis ir kiekvieną jo paveldėtą kliūtį. Ant šio vargšo nusidėjėlio Išganytojas pila savo niekados nesibaigiantį gailestingumą, nes ši vargšė siela išpažįsta savo silpnybes ir nuodėmes ir priima kiekvieną perspėjimą be pasiteisinimo, be pasipriešinimo bei prieštaraavimo. Jis nori būti geras. Dėl to jis klausosi atidžiai visa, kas jam sakoma apie Dievą ir jo gerumą. Jis nuolankiai puola kniūpščias prieš savo Viešpatį. Jis galvoja: 'O jeigu aš tik galėčiau pasitaisyti!'

„Kai toks vargšas nusidėjėlis guli mirties patale ir stovi prie amžinybės slenksčio, tada ši atgaila ir šis nuodėmių išpažinimas yra labai galingi, tada su ypatingai didele meile jis maldauja gailestingiausią Viešpatį ir Išganytoją nuodėmių atleidimo, kaip niekados anksčiau savo gyvenime. Tada Išganytojas parodo jam visą savo gerumą. O apvalkalas nukrenta nuo vargšės sielos. Belieka atgailaujanti siela, kuri išpažįsta visas savo nuodėmes su giliausiu nuolankumu ir ilgisi Dievo gailestingos meilės. Nebėra kliūčių absoliučiai laimei. Nieko daugiau nestinga, nes

niekas nebepralenkia didelės ir glaudžios draugystės su mus mylinčiu Dievu.

„Kai toks vargšas nusidėjėlis miršta, mūsų Išganytojas eina į skaistyklą drauge su juo. Vėlė pasilieka ten, iki ji visiškai nusivalo, ir Išganytojas paima ją dangun. Tad jai bausmė yra lengvesnė, ir ji atlieka ją greičiau, nes siela buvo nuoširdi, nuolanki ir atgailojanti. Gailestingoji Meilė suteikia didelį džiaugsmą savo atgailojančiam vaikui, dovanoja jo klaidas ir silpnybes ir atleidžia jo kaltę. Čia, žemėje, mes neturime jokio supratimo, kaip greit tokia vėlė pasiekia dangų.

„Prisiminkime plėšiką ant kryžiaus. Jėzus rado daug pateisinimų: jo menką auklėjimą, nedaug gabumų. Kitas dalykas, kurs ypač pastūmėjo jį prie gailesčio, buvo tas, kad nebuvo patenkintas savo padėtimi ir norėjo pasitaisyti. Kai jis pamatė Išganytoją ant kryžiaus šalia savęs, jis suprato, kaip jis galėtų pasitaisyti ir visiškai susitaikyti su gailestingumo Meile. Labai geras ir gailestingas yra Dievas vargšems sieloms! . .

„Vėlės, kurios atsiskiria nuo savo kūno, būdamos visiškai atsiteisiusios Dievui ir turėdamos didelį pasitikėjimą gailestingai Meilei, paprastai praspunka tik pro skaistyklą arba tik praeina ją nesustodamos. Daug vėlių, kurios buvo geros ir šventos, dažnai pasilieka savaitėmis ar mėnesiais tarp skaistyklos ir dangaus. Jėzus yra labai arti tokių vėlių kaip šios. Jos jaučia laimę, panašią į dangų, ir yra ant amžinosios Šviesos slenksčio. Šios vėlės nedaug kenčia. Jos lūkuriuoja skaistykloje, laimingai laukdamos.

„Bet dar atsitinka, kad vėlė tuoj eina į dangų. Šios yra vėlės, kurios labai trokšta dangaus, kurios jau žemėje turėjo pakankamai tikros atgailos. Mes

turime tikrai gailėtis, nes iš meilės mūsų Išganytojas mirė už mus.

„Šioje atgailos būsenoje siela gali pakankamai tapti nuvalyta gailestingumo Meilės taip, kad ji jau yra atlikusi savo skaistyklą. Jėzus nori tiktai mūsų neprisirišimo prie turto, mūsų nuolankumo. Už tai jis duoda mums dangaus karalystę. Taip, tokios vėlės, kurios žemėje nieko daugiau nemylėjo, o tik Jėzų ir jo įsakymus, gali eiti tiesiai į dangų, į Dievo glėbį, šios yra nuostabios vėlės. Jos labai retos. Jos jau žemėje atliko savo atgailą“.

Ispanas jėzuitas kun. šv. Petras Claver († 1654), juodukų vergų apaštalas Kolumbijoje, skaistykloje regėjo dvi negres, kurias gyvenime jis globojo ir paruošė mirčiai. Žemėje jos gyveno labai nuolankiai. Kun. Petras prikalbėjo dorą negrę Angele, kad į savo namuką ji priimtų kitą juodukę, vardu Uršulę, kuri nenaudojo nei kojų, nei rankų ir visas jos kūnas buvo apdengtas votimis.

Vieną dieną jis lankė jas, nes buvo pratęs nunešti joms maisto ir išklaudyti išpažinčių. Jis pasakė iš anksto Angelei, kad Uršulė gyvensianti tik iki šeštadienio, šeštadienį, už ligonę atnašavęs šv. Mišias, jis nuėjo parengti ją mirčiai. Ji mirė vidurdienį. Kun. Petras pasakė, kad Uršulė skaistykloje buvo tris valandas.

Kitą dieną, nuėjęs išklaudyti išpažinties kitą ligonę, kun. Petras rado ją mirusią. Parpuolęs ant kelių, jis karštai meldėsi už jos vėlę. Maldoje jis gavo apšvietimą ir pasakė sielvarte esantiems mirusios tėvams, kad jų mirusios dukros vėlė kentėsianti skaistykloje dvidešimt keturias valandas.

Per trisdešimt penkerius metus (1927-1962) Teresė Neumannaitė Vokietijoje Vėlinių dieną ir kitomis progomis regėdavo skaistyklą ir savo ekstaziniais kentėjimais, malda ir gerais darbais

išgelbėjo labai daug vėlių iš skaistyklos arba nusakė, kas po mirties nuėjo tiesiai į dangų, kas skaistykloje tebuvo vos vieną kitą valandą arba keletą dienų, o kiti, kuriuos ypatingais kentėjimais išgelbėjo iš skaistyklos, jau buvo kentėję keletą šimtmečių. Pvz., Teresės sesuo Otilija ir pop. Pijus XII po mirties nuėjo tiesiai į dangų, nepraeidami skaistyklos. O Otilijos darbdavys kun. prof. F. Wutz tris dienas ir jos tėvas keletą dienų turėjo išbūti lengvoje skaistykloje.

Taip pat, kaip ir daug kitų, „pop, Pijus IX nuėjo tiesiai į dangų“, 1879 m. liudijo skaistyklos vėlė seselė Glorija. „Jis atliko savo skaistyklą žemėje“. Panašius žodžius pasakė Meksikoje gaunanti apreiškimus seselė Marija Zúñiga apie pop. Paulių VI, mirusį 1978 m.: „Jis atliko savo skaistyklą žemėje“.

Daug išganytų Dievo gailestingumu

„Daug yra sielų, kurios neprisipažįsta, kad kada nors padarė ką nors blogo, nes jos nenori užgauti savo puikybės“, toliau rašo skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma. Panašiai man, šios knygos autoriui, kartą pasakė vienas parapijietis, kurs nuo vaikystės dienų nebuvo atvykęs Mišioms ir kurs dvidešimt šešerius metus gyveno tik susimetrikavęs: „Savo gyvenime niekad nesu padaręs nė mažiausios nuodėmės“.

„Tokios sielos“, rašo Marija Agota, „turėdamos nusikalstamą ketinimą savo širdyje, nė trupučiuko nesigaili už tai ir negali prileisti nusidėję. Jie gali būti išganyti tiktai perdėtu Dievo gailestingumu ir gerumu. Skaistykloje dieviškoji Meilė baudžia juos dideliu griežtumu už jų padarytas nuodėmes. Ir tai aš negaliu vadinti 'bausme', bet tiktai 'meilės ryškste' už visa tai. Ką aš matau iš Dievo pusės, atrodo labai gailestinga ir švelnu.

„Taip tokios vėlės būna vos išganytos: jos yra išgelbėtos nuo pragaro tik Dievo gailestingumu ir kantrybe, jos patiria baisiausius kankinimus ir kentėjimus. Jos yra toli nuo dieviškos paguodos ir jaučiasi, kad jos yra pačioje bedugnėje. Tačiau, nežiūrint to, šios vėlės yra nuoširdžiai dėkingos gailestingumo Meilei ir brangiausiam (Jėzaus) kraujui. Toks giliai išsaknėjęs nusikalstamas ketinimas, arba bloga valia, kaip jų, reikalauja aštrios skais-tyklos...“

„Kaip dažnai žmonės pasako: Toji yra tikrai prarasta vėlė, bet Dievas žino, kaip ją išganyti. Jos yra tylus Dievo gailestingumo meilės darbas... Jėzus pagriebia vėles nuo pragaro kranto mažyte, nereikšminga priemone. Jis turi daug meilės, labai daug meilės. O koks triuškinantis kentėjimas (žmogiškai kalbant) turi užlieti Jėzaus širdį, kada vėlė eina pragarą. Aš galiu spėlioti tik iš dalies šias baisias mūsų Išganytojo širdgėlas, nes šis kentėjimas turi būti nepalyginamai baises ir veriantis širdį. O ką jo širdis iškentėjo ant kryžiaus, kad apsaugotų mus nuo pragaro bedugnės! Dievo stiprus ilgėjimasis įkūrė vargšių vėlių skaistykla...“

„Aš jau nieko didelio nebeieškau vėlėse, o tiktai nesvarbių dalykų ir paprastumo. Aš pati išmokau daugiau ir daugiau būti maža ir paprasta. O dabar skaistykloje yra vėlių, kurios apgavo kitus. Deja, niekas nesimeldžia už juos, nes jie buvo laikomi labai religingi čia, žemėje. O nelaimingi skurdžiai! . . Tie, kurie labai pasitikėjo savimi, neišvengiamai turi jausti pažeminimo ugnį“.

Daugis tiki, kad tie, kurie daugiausia nusidėjo, ilgiausią laiką yra sulaikyti nuo palaimintojo regėjimo. Daug atvejų tai tiesa, bet ne visados taip yra. „Skaistykloje mes išmokome neteisti tokių dalykų“, tęsia toji pati Marija Agota. „Dievas turi daug

priežasčių dovanoti, ir yra nuostabus patyrimas sužinoti jas esant skaistykloje. Amžinybėje dažnai yra tai labai skirtinga nuo to, ką galvojame! Iš viso čia mes nesame pajėgūs suprasti ir mes nesame nusipelnę teisti.

„Bet tai yra taip pat palaimintas kentėjimas! Jis neturi nusivilimo, nes vargšės vėlės tikrai žino, kad jos nėra žuvusios. Jos žino, kad Dievas yra gailestingas ir kad jis paims jas į dangų, kur visas jų nuodėmingumas yra dovanotas ir pamirštas, kur jis per amžius atlygins už mažiausią gerumą, kurį jie padarė žemėje. Šios meilės galia yra labai didelė. Kenčiančios vėlės gali pakęsti ją tiktai su sąžinės griaužimu. Nežiūrint viso to griaužimosi kentėjimo, jos yra laimingos. Jos yra laisvos nuo visų rūpesčių ir netikrumų. Jos tobulai supranta, kad jos yra pakelyje į amžinąją šviesą“.

„Kentėjimas ir džiaugsmas drauge egzistuoja tose vėlėse, kurios praeina nusivalymą, prieš eidamos dangun“, kalba šv. Kotryna Genovietė. „Skaistyklos vėlės yra laimingos ta prasme, kad jos yra išganytos“.

Kun. Pilipas Schoofs, gyvenęs Belgijoje ir miręs 1878 m., kalba apie vieną dešimtį metų amžiaus įsūnytą berniuką Antverpeno mieste. Jam pradėjo apsireikšti vyriškis, miręs 1636 m. Jis prašė berniuką maldų dviejose skirtingose švč. Mergelės Marijos šventovėse. Visa šeima išpildė jo prašymą. Kun. Pilipas patarė berniukui ir šeimos nariams, vyriškiui vėl apsireiškus, pareikalauti, kad jis sukalbėtų Tėve mūsų, 'Sveika Marija' ir 'Tikiu' maldas. Tokiu būdu jis norėjo sužinoti, ar tai buvusi gera ar bloga dvasia. „Kunige, jis sukalbėjo prašytas maldas neapsakomo tikėjimo ir pamaldumo balsu“, šeimos nariai kalbėjo savo parapijos kunigui. „Mes niekadoms nebuvome girdėję ką nors taip meldžiantis. Kokia pagarba 'Tėve

mūsų', kokia meilė 'Sveika Marija', kokia karšta ištvermė 'Tikiu' maldoms! Dabar mes žinome, ką reiškia melstis".

Kenčiantysis padėjo už maldas, nes jo kentėjimai buvo sušvelninti pirmą kartą po dviejų šimtų keturiasdešimt vienerių metų. Be to, jis pasakė, kad jis greit išeisias iš skaistyklos. Kai ir toliau už jį buvo meldžiamasi, jis pagaliau baigė kentėjimus ir atsilygindamas meldė Dievą palaimos geradariui šeimai.

Dievo tarnaitė Ona Kotryna Emmerich, didelė kenčiančių vėlių gelbėtoja, sako, kad kai kurios vėlės kenčia skaistykloje šimtmečius. Ekstaziniu būdu lankydamą skaistyklą, ji mini vieną vyrą, nuteistą ilgą laiką kentėti. Dėl motinos kaltės jis nebuvo atlikęs pirmosios komunijos. Tad niekad jis nėjo sakramentų, o tik savo gyvenime jis meldavosi į švč. Mergelę Mariją. Prieš mirdamas, pirmą kartą jis troško prieiti išpažinties, bet nespėjo. Švč. Marijos pagalba jis sužadino tobulą gailestį.

1879 m. seselė Glorija, tada kentėjusi skaistykloje, paklausta pasakė: „Dievo gailestingumu tam tikras protestantų skaičius yra išganytas, bet jų skaistykla yra ilga ir griežta. Tiesa, jie nepiktnaudoja malonių, kaip daugis katalikų, bet jie negauna nei nuostabių malonių per sakramentus, nei kitų tikros religijos pagalbų, dėl to jų atsisteisimo trukmė skaistykloje yra ilga".

Seselės Serafinos Malinoje, Belgijoje, tėvas, tada kentėjęs skaistykloje, 1870 m. pabaigoje kiekvieną vakarą apsireikšdavo savo dukrai ir prašydavo ją pagalbos. Vieną vakarą jis pasakė apie kitos seselės tėvą, kurs ilgai nepraktikavo savo tikėjimo ir mirė be sakramentų, bet buvo išganytas, nes jo žmona ir vaikai labai ištvermingai ilgą laiką meldėsi už jo atsivertimą ir išganyimą. Dievas išklaušė jų maldų, leisdamas jam sužadinti tobulą gailestį.

Vienuolių skaistyklos trukmė

Dievo teisingumas yra reliatyviai griežtas sieloms, pašauktoms tobulybėn ir gavusioms daug malonių. „Vienuolių ir tų, kurie yra gavę daugiau malonių, skaistykla yra daug ilgesnė ir daug griežtesnė, negu pasauliečių“, kalbėjo skaistyklos vėlė seselė Glorija, „kai vienuolės piktnaudoja ypatingas malones. Daug vienuolių yra pasmerktų skaistykloje... ir niekas jų neprisimena. Mūsų mirusioji motina vyresnioji man pasakė, kad Dievas būtų labai patenkintas, jeigu kartais vienuolynas užprašytų šv. Mišias už savo mirusias. Būk tikra pasakyti motinai vyresniajai.

„Niekas negali suprasti tikrų skaistyklos kentėjimų. Niekas pasaulyje negalvoja apie jas (kenčiančias vėles). Net vienuolynai pamiršta, kad turi melstis už vargšes vėles ir kitiems įkvėpti to pamaldumo. Tada jie paskleistų tą pamaldumą ir pasauliečių tarpe“.

„Koks mažas skaičius yra vienuolių, kurios tikrai turi savo pašaukimo dvasią — viena iš penkiasdešimt“, 1875 m. gegužės mėnesį pasakė seselė Glorija seselei Liucijai.

1878 m. rudenį paklausta, kur yra mirusi seselė M., seselė Glorija atsakė: „Ji yra žemiausioje skaistykloje, kur ji negauna jokių maldos vaisių. Vienuolišku pašaukimu Dievas nori paimti jas tiesiai į dangų, bet dėl jų neištikimybės jos turi būti skaistykloje ilgiau, negu tie žmonės, kurie pasaulyje buvo gavę daug mažiau malonių“. Pati seselė Glorija žemiausioje skaistykloje išbuvo trejus metus, kada ir ji negalėjo pasinaudoti tikinčiųjų maldų vaisiais.

„Motina vyresnioji X yra žemiausioje skaistykloje“, 1883 m. kalbėjo seselė Glorija. „Vienuoliai ir vienuolės, kunigai ir tie, kuriems duota daug malonių, patiria baisią skaistyklą, jeigu jie piktnau-

doja (išganymo) priemones, kurias Dievas yra sudėjęs jų žinioje".

Kita proga, 1875 m. gegužės 18 d., seselė Glorija kalbėjo: „Kokį didelį atsakingumą turi motina vyresnioji, noviciačių viršininkė, mokytoja! . . Motina vyresnioji M. tebėra skaistykloje, nes į vienuolyną ji įvedė keletą dalykų, kurie nesiderino su mūsų pašaukimu, nes siekta gyvenimo patogumų. . . Jeigu būtų labiau rūpintis priimti daugiau naujokių į vienuolyną, būtų buvę mažiau bėdų".

Savo apsireiškimų pradžioje, 1873-4 m. žiemą, seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai: „Skaistykla yra bailsi toms vienuolėms, kurios savo vyresniosioms darydavo daug sunkumų. Joms yra rezervuotos ypatingos bausmės. . . O aš ją labai erzindavau. . . Labiausiai kenčiu dėl to, kad nebuvo ištikima savo pašaukimui". Kai paklusnumas yra visų dorybių pamatas, tad suprantama, kodėl seselė Glorija tiek ilgai kentėjo skaistykloje. Šventraštis moko, kad paklusnumas yra daugiau vertas, negu aukos (I Sam 15,22).

Šv. Lutgardos († 1246) Olandijoje gyvenimo aprašymuose vysk. Tomas de Cantimprė kalba ir apie cistersų abatą Simoną, kurs savo gyvenime buvo didelis šv. Lutgardos gerbėjas ir daug padėjo jai savo dvasiniais patarimais. Jis buvo griežtas ne tik sau, bet ir savo pavaldiniams vienuoliams. Jam mirus, šv. Lutgarda karštai meldėsi ir atgailojo mirusio abato vėlės labui. Tokios maldos metu jis apsireiškė jai ir pasakė, kad jis buvo nuteistas keturiasdešimčiai metų skaistyklos kentėjimams. Tai išgirdusi, ji padvigubino savo maldas ir apsimarinimus ir kalbėjo Dievui: „Aš nenustosiu verkusi ir nenustosiu įgrįsti tavo gailestingumui, iki nematysiu jo išvaduoto iš jo kentėjimų". Ji gavo Dievo pažadą apie greitą jo išlaisvinimą.

Jėzuitas kun. Petras Faber, kalbėdamas apie skaistyklos trukmę, rašo: „Jeigu seselė Pranciška (Pampelunietė) regėjo vėles daugelio karmeličių seselių, kurios savo gyvenime pasižymėjo stebuklais, o skaistykloje jos jau išbuvo dešimt, dvidešimt, trisdešimt ar šešiasdešimt metų po savo mirties ir dar toli nuo išlaisvinimo, tad kas turi atsitikti su mumis?“

Viename vienuolyne 1942 m. mirė seselė vyresnioji. Tų pačių metų gruodžio 9 d. ji grįžo vienuolynan prašyti maldų. Tą vėlų vakarą ji pasibeldė į vienuolyno duris. Jas atidarius, ji įėjo vidun, bet to niekas nematė, o tik seselės pažino jos balsą. Ji prašė melstis, nes baisiai skaudžiai kenčianti skaistykloje. Taip ji lankė vienuolyną septyniolika sykių, kiekvieną kartą prašydama maldų. Kartą, jos lankymosi metu, ten buvo aštuoniolika žmonių ir vietos klebonas. Visi girdėjo grandinių barškėjimą, o ji pati balsiai verkė, skųsdamasi, kad skaudžiai kenčianti. Kunigas paklausė ją, už ką ji kenčianti? Ji atsakė: „Už kiekvieną mažą nusikaltimą prieš regulą“. Tada ji pašaukė kiekvieną seselę vardu ir kiekvienai asmeniškai davė pamokymų, perspėjimų. Girdėjo tik toji seselė, kuriai vėlė kalbėjo. Po to ji perspėjo ir dabartinę seselę vyresniąją. Niekas nežino, ką kuriai ji pasakė. Be to, ji pridėjo, kad skaistykloje esą daug kunigų ir vienuolių. Jie yra atsakingi už mažiausius prasilenkimus. O žmonės per mažai meldžiasi už mirusiuosius.

Kartą ji verkdama pasakė, kad, jai perėjus į lengvesnę skaistyklą, švč. Mergelė Marija jau du šeštadienius buvo atėjusi vesti vėles į dangų, bet jos nepaėmė. Anksčiau, būdama giliausioje skaistykloje, ji jos visiškai nematydavo.

Vienuolynas daug meldėsi ir aukojosi už ją taip, kad 1944 m. vasario 13 d. 5.30 val. ryto, šv. Mišių

metu, pasigirdo nežemiškas „Magnificat“ ir „Ave Maria“ giedojimas. Po to, padėkojusi visoms už pagalbą, ji užgiedojo tą giesmę, kurią ji labai mėgo. Jos balsas tolo, iki visiškai išnyko. Ji paliko labai malonų kvapą, kurs kiekvieną dieną buvo kitoks. Jis išnyko, prasidedant gavėniai.

Seselės Serafinos Belgijoje tėvas, apsireiškęs 1870 m. savo dukrai vienuolei, pasakė, kad to paties vienuolyno seselė N., mirusi prieš šešiolika metų, būdama aštuoniolikos metų amžiaus, yra išlaisvinta iš skaistyklos liepsnų ir ji yra danguje. Tada seselė Serafiną pasiteiravo savo tėvą apie kitą jai artimą mirusią seselę. Jis pasakė: „Jau kuris laikas ji yra danguje“. Po to ji pasiteiravo jį, ar kokia nors to vienuolyno seselė tebėra skaistykloje. Jis pasakė, kad jis neturįs leidimo atsakyti į tą klausimą.

Kelių vienuolių mirties atvejais šv. Teresė Avilietė regėjo, kad jie išvengė skaistyklos. Pvz., ji rašo, kad ji regėjo, jog mirties valandą jėzuito Alonzo vėlė pilnoje garbėje užžengė tiesiai į dangų. Kitą kartą, šv. Mišių metu, ji regėjo, kad sunkiai sirgusio vienuolio karmelito vėlė užžengė tiesiai į dangų, nepraeidama skaistyklos. Ji sužinojo, kad labai ištikimai jis užlaikė vienuolišką regulą. Šv. Teresė galvojo, kad, gal būt, ši atvejį Dievas parodė jai dėl to, kad pamokytų ją, jog ne drabužis padaro vienuolį, o regulos užlaikymas. Be to, reikia manyti, kad jis panaudojo ligą Dievo teisingumui atsilyginti.

Dvasiškių skaistyklos trukmė

Patirtis rodo, kad nė vienas asmuo po mirties nėra taip greit pamirštas, kaip kunigas, nes žmonės neturi tikro kunigystės supratimo. Dažnai tikintieji, iš dalies gerbdami kunigą ir iš dalies klausydami piktojo įkvėpimo, galvoja, kad jie neina skaistyklon ir kad jiems maldos nereikalingos. Jie gyvenime gana

prisimeldė. Antra, kunigams yra bausmė už nepaisymą kenčiančių vėlių ir už neįtikinimą žmonių šiame dalyke. Šv. Jonas Vianney, šventasis parapijos kunigų globėjas, priskaito prie užmirštųjų tuos vyskopus, kunigus ir kitus šventus asmenis, kurie mirė šventumo ženkle.

Skaistyklos kenčiančių vėlių regėtoja Marija Agota Simma savo knygelės gale rašo ir apie mirusius kunigus skaistykloje: „Užsklandai taip pat aš turiu pridėti kai ką, ko aš beveik negaliu užrašyti. Bet šiuos išpūdžius aš rašau tikrai iš paklusnumo.

„Kunigai, kurie nebuvo ištikimi, kurie davė blogą pavyzdį kitiems ir kurie buvo Išganytojo kentėjimų priežastis, skaistykloje kenčia baisiausiai kankinančius kentėjimus. Jeigu prieš mirtį jie negavo malonės daug kentėti ir atgailoti visiškai tobulai, jie sutinka baisią skaistyklą. Bet dažnai esti, kad kunigai pasitaiso ir duoda daug džiaugsmo mūsų Išganytojui. Bet jeigu neįvyksta toks pagrindinis atsivertimas ir savistaba, kada dar tebėra plačiai atviras kelias į Jėzaus širdį, jeigu prie amžinybės slenksčio jie stovi su menku pasiruošimu, tikrai menkai susijungę su gailestingumo Meile, tada Dievas turi daug ko pasakyti šventoje teismo vietoje.

„Nežiūrint viso to, tokie kunigai skaistykloje džiaugiasi, kad nežuvo amžinai. Skaistykloje yra kunigų, kurie turi pasilikti ten iki laiko baigos. Nė su kuo Dievas nėra griežtesnis, kaip su savo kunigais, nes nė vienas negali taip sunkiai nusidėti, kaip kunigas, kurs nepaiso savo pareigų“.

Pop. Inocentas III, vienas iš didžiųjų Bendrijos popiežių, 1215 m. vadovavo visuotiniam IV Laterano Bendrijos susirinkimui. Savo pamaldumu ir uolumu Bendrijoje atliko didelius darbus ir joje įvedė šventą drausmę. Jis mirė 1216 m. liepos 16 d. Tą pačią dieną jis apsireiškė seselei pranciškonei šv. Lutgardai

Belgijoje. Būdamas liepsnose, jis jai kalbėjo: „Turiu atsiteisti už tris kaltes, kurios galėjo pasmerkti mane amžinai. Tik švč. Mergelės Marijos dėka man tos kaltės buvo dovanotos, bet aš turiu atsiteisti už jas. Tai baisu, ir tai užsitęs šimtmečius, jeigu man nepagelbėsi. Mergelės Marijos vardu, kuri išgavo man malonę, kad galėčiau tau apsireikšti, prašau pagelbėti man“.

Švč. Mergelė Marija apsaugojo jį nuo pragaro nagų už tai, kad per aštuoniolika savo popiežiavimo metų jis labai daug pasidarbavo jos garbei ir reikšmei išskelti Bendrijos gyvenime ir sielų išganyme.

Seselė Lutgarda tuoj pranešė kitoms seselėms apie popiežiaus mirtį. Jos tuoj pradėjo maldas ir atgailos pratybas popiežiaus vėlės labui. Tada esant menkomis susižinojimo priemonėmis, iš kitų šaltinių apie jo mirtį sužinota tik po kelių savaičių.

Kai kuriose knygoose apie šv. Lutgardą rašoma, kad pop. Inocentui III buvo skirta kentėti skaistykloje iki pasaulio baigos, o tik šv. Lutgardos ir visų kitų tikinčiųjų užtarimo maldos sutrumpino jo kentėjimo metą.

Benediktinų vienuolyne Latrobe, Pa., Jungtinėse Amerikos Valstybėse, miręs vienuolyno kunigas apsireiškė 1859 m. vienam to paties vienuolyno naujokui. Vienuolijos abatas Wimmer surašė oficialų dokumentą, kuriame pasakyta, „kad jis (minėtas vienuolis) jau kentėjo septyniasdešimt septynerius metus už neatnašavimą septynerių įsipareigotų šv. Mišių. . . Vėlė prašė, kad tos septynerios Mišios būtų atnašautos. Be to, prašė daug maldų. . . Jis (vėlė) pridėjo, kad penki to vienuolyno mirę kunigai tebėra skaistykloje“.

Mistike seselė Pranciška Pampelunietė sako, kad aplamai kunigai pasilieka skaistykloje ilgiau negu pasauliečiai ir kad kankinimų aštrumas yra propor-

cingas jų kunigiškam orumui. Dievas apreiškė jai kelių mirusių kunigų likimą: vienas jų kentėjo keturiasdešimt metų dėl to, kad dėl jo nerūpestingumo vienas asmuo mirė be sakramentų; kitas kentėjo keturiasdešimt penkerius metus už kartais šv. Mišių atnašavimą lengvabūdiškai; vienas vyskupas ten kentėjo penkerius metus už tos garbės siekimą. Seselei Pranciškai apsireiškė, be to, du popiežiai, kurie maldavo ją maldomis sutrumpinti ir sušvelninti jų skaistyklą; kardinolas, kurs jau buvo kentėjęs trisdešimt metų už apsileidimą; keli kunigai iš Pampelunos, kurie jau buvo kentėję keturiasdešimt ar penkiasdešimt metų už tinginiavimą, garbės siekimą ir pareigų nepaisymą.

Stigmatizuotoji Teresė Neumannaitė 1928 m. liepos 20 d. ekstaziniu kentėjimu atsiteisė Dievo teisingumui ir išlaisvino vieną kaimyninės parapijos kunigą, kurs skaistykloje jau buvo kentėjęs daugiau negu šimtą metų.

Tų pačių metų lapkričio 9 d. penktadienio kančios kentėjimais Teresė Neumannaitė išlaisvino iš skaistyklos kaimyninės Arzbergo parapijos Vokietijoje paskutinį kataliką kleboną. Po ekstazinių kentėjimų Teresė paaiškino, kad skaistykloje jis jau buvo kentėjęs daugiau kaip keturis šimtus metų, nes dėl nesaikingo girtavimo ir nerūpestingumo šv. Mišių metu jo parapija tapo protestantiška. Nors prieš mirtį jis išpažino savo nusizengimus ir gavo jų atleidimą, bet čia, žemėje, jis nespėjo atsiteisti už tokią didelę žalą, padarytą daugeliui sielų. O jo parapijiečiai, tapę protestantais, nesimeldė ir neužprašinėjo šv. Mišių už jo vėlę.

Viena Lietuvoje esamų skaistyklos vėlių regėtojų 1971 m. dalyvavo kunigo D(omo) laidotuvėse. Jų metu kapinėse ji pagalvojo: „Aš nieko negaliu jam

padėti. Tik per visą mėnesį už jo vėlę kasdien paaukosiu šv. Mišias ir priimsiu šv. komuniją".

Žmonėms grįžus iš kapinių, vietos kunigas pasakė, kad išvyksta visai savaitei. Ji labai nusiminė, kad nuo pat pirmosios dienos ji negalinti ištęseti savo pažado ir taip pavargusi nuėjo pailsėti. Ir ji regi, kad oru atsklendžia mirusio kunigo vėlė ir guodžia ją, sakydama: „Nenusimink, kad negali išpildyti pažado. Rytoj juk vyksti miestan, kur sutiksi kunigą S(tepą) ir gausi šv. komuniją".

Už pusantros savaitės ji vėl regi jį. Pamačiusi ji sušunka: „Tėveli, kaip jūs čia? Juk esate miręs!" — „Aš nemiriau, o tik perėjau į kitą gyvenimą", atsakė kunigas D(omas). Paklaustas, ar jis esąs laimingas, pasakė: „Esu laimingas, o tik vienerių šv. Mišių, kurias turėjau atnašauti savo mirimo dieną, nespėjau atnašauti, ir apie jas niekas nežino". — „Ar gali kitas kunigas atnašauti jas?" paklausė ji mirusįjį. „Taip, būtų labai gerai", atsakė jis ir išnyko. Jo intencija tuojau buvo atnašautos trejos šv. Mišios.

1977 m. mirė ir to kunigo sesuo Uršulė. Po kurio laiko kunigas D(omas) vėl apsireiškė tai pačiai vėlių regėtojai ir pasakė: „Mums jokios pagalbos nebereikia. Dabar mudu su Uršule ruošiame tau dovaną". Ir jiedu parodė jai mažą indelį. Ji nematė ir nesuprato, kas jame buvo. Nuo to meto ji daug kenčia — gal tai ir yra toji dovana.

„Dievas gi yra geras, labai geras kunigams, kurie buvo tyros širdies ir atsiskyrę nuo pasaulio", toliau rašo Marija Agota Simma. „Tokie greit, labai greit eina į dangų. Taip pat jis labai geras atgailojantiems ir nuolankiems kunigams, kuriems Dievas yra daug atleidęs. Jis yra labai geras, bet už visa tai turi būti atsisteista. Aš negaliu išreikšti, kaip rimtai Viešpats žiūri į kunigiškas pareigas ir kaip griežtai jis teisia savo kunigus.

„Kunigas, kurs turi daug geros valios, niekados neturi daug baimintis. Iš Dievo patiria daug nelaukto ir netikėto nuoširdumo, nes kunigas, kurs nori atlikti viską teisingai ir kurs neprisiriša prie žemiškų dalykų, neturi bijoti. Laimingas, kurs praleidžia daug laiko drauge su eucharistiniu Viešpačiu. Tokios vėlės tik turi būti apšlakstytos brangiausiu krauju ir tada priimamos į dangų.

„Bet vos galiu pakelti, kai matau tiek daug kunigų, kurie labai įskaudino gerąjį Dievą ir dabar yra labai giliai skaistykloje. Kada, gyvendami glaudžioj draugystėj su pasauliu ir žmonėmis, jie pamiršo savo orumą. O mano Dieve, tie kunigai drebėdami stovi prieš savo Dievą ir atsiteisia už savo baisias kaltes. Bet Dievas yra tiek geras, kad, kai tik gailestis prasiskverbia į jų vėles, jis pasiima juos namo. Jis yra labai maloningas ir gailestingas”.

SKAISTYKLOS KENTĖJIMŲ PRIEŽASTYS

Kentėjimų medžiaga

Vėlės tu, kurie mirė Dievo pašvenčiamoje malonėje, bet turėjo neatgailotų mažų nuodėmių ir prieš mirtį neatsiteistų skolų už jau atleistas mirtinas nuodėmes, eina skaistyklon. Tam tikrą metą tokios vėlės turi kentėti ten apšivalymą, arba nusiskaidrinimą, iki tampa visiškai- laisvos nuo bet kokių nuodėmės likučių bei dėmių, kad galėtų regėti Dievą veidu į veidą.

Medžiaga, kuri turi būti nuvalyta nuo vėlės, yra nuodėmės dėmė. Toji dėmė nėra nuodėmės kaltumas, bet iš jos išeinanti skola, arba nuodėmių likučiai. Juk kiekviena nuodėmė, neišskiriant nė mažų, ant sielos užkrauna nuodėmės kaltumo skolą ir kentėjimų skolą. Ta dviguba pasekmė padaro sielą ne tik kaltą, bet ir užsitarnaujančią bausmės.

Šv. Tomo Akviniečio, jėzuito Pranciškaus Suárez ir kitų teologų mokymu, tokių mažų nuodėmių atleidimas įvyksta mirties akimirksnį, sielos nuo kūno atsiskyrimo metu, gailesčio aktu, kylančio iš meilės, ir atlikto Dievo malonės pagalba. Mat, atsiskyrusi nuo kūno pašvenčiamoje malonėje esanti vėlė didžiausia meile tuoj veržiasi Dievop. Tada ir įvyksta mažųjų kalčių atleidimas. Tad tokia vėlė nebeturi ant savęs ne tik mirtinų, bet nė mažų nuodėmių. Bet tas gailesčio aktas nepanaikina, nei nesumažina bausmės arba kentėjimų skolos už nuodėmes, nes kitame pasaulyje nebėra galimybės nuopelnams įsigyti. Toji laikinoji bausmė už nuo-

dėmes turi būti atsiteista valomoje ugnyje taip vadinamu atsiteisimo kentėjimu, kurio nėra apsimokėję prieš mirtį.

Ši kentėjimų skola yra kilusi iš šiame gyvenime padarytų kalčių, ypač mirtinų nuodėmių, jau atleistų, bet pilnai neatgailotų ir neatsiteistų vertingais išorinės atgailos vaisiais. Pati vėlė skaistykloje negali nieko kito, o tik kentėti ir taip skaidrintis, iki visiškai atsiteisia Dievo teisingumui. „Neišėisi iš ten“, perspėja Viešpats Jėzus, „kol neatsiteisi ligi paskutinio skatiko“ (Mt. 5,26).

Mirtinų nuodėmių likučiai

Didžiausią kentėjimų skolą skaistykloje sudaro tos didžiosios nuodėmės, už kurias nespėta ar nenorėta atsimokėti prieš mirtį. Kai kurie praleidžia visą savo gyvenimą įprastinėse mirtinose nuodėmėse ir taip savo atsivertimą atideda iki mirties. Tokiu gyvenimu jie prileidžia, kad Dievas duos jiems būtiną malonę jų grįžimui prie Dievo drauge su visiško nekaltumo malone, gauta krikšto metu. Tik prieš pat mirtį grįžusieji prie Dievo skaistykloje kenčia pačius skaudžiausius kentėjimus. Štai du istoriniai pavyzdėliai.

Vyras, ilgą laiką vedęs nedorovingą gyvenimą, prieš pat mirtį išpažino savo nuodėmes su dideliu gailesčiu, bet nebeturėjo laiko atgaila atsiteisti už daug mirtinų nuodėmių, šv. Lidvina, pažinusi to vyro gyvenimą, daug meldėsi už jo vėlę. Kartą ekstazėje jos angelas sargas nuvedė ją į skaistyklą. Ten ji girdėjo balsą, išeinantį iš gilumos. „Tai yra to vyro vėlė“, tarė jai angelas, „už kuri tu meldeis taip karštai ir ištvermingai“. Ji buvo nustebinta rasti jį taip giliai skaistykloje po dvylikos metų jos maldų ir jo kentėjimų.

Anglų kilmingasis Stourton širdyje buvo katalikas, nors reguliariai eidavo į protestantų pamaldas. Savo namuose jis slapta laikė kataliką kunigą, tuo rizikuodamas savo tarnybą ir net gyvybę. Mirties valandą jo patarnavimu taip jis galvojo susitaikyti su Dievu. Bet ištiko jį staigi mirtis, ir jis mirė, neturėdamas progos pasinaudoti turimu kunigu, kaip dažnai atsitinka tokiais atvejais. Bet vis dėlto Dievas, atsižvelgdamas į katalikų žiaurų persekiojimą, davė jam laiko sužadinti tobulą gailestį ir taip išvengti amžino pasmerkimo. Bet jis turėjo skaudžiai atsilyginti skaistykloje dėl savo pakaltinamo nerūpestingumo išganyti savo sielą.

Po kurio laiko už mirusiojo vėlę jo žmona užprašė šv. Mišias pas kun. Kornelijų, kurs vėliau buvo nukankintas už tikėjimą. Tų šv. Mišių metu tarp konsekracijos ir mirusiųjų paminėjimo kun. Kornelijus turėjo regėjimą.

Baigęs šv. Mišias, jis tuoj papasakojo tą regėjimą šventovėje esantiems dvidešimt keturiems šeimos nariams ir giminaičiams: jis matė degantį mišką, o liepsnų viduryje mirusį kilmingąjį, didžiausiu ir skaudžiausiu balsu apverkiantį savo nuodėmingą gyvenimą, kurį jis praktikavo gyvenime ir teisme. Regėjime jis išpažino savo nuodėmes ir pridėjo šventraščio žodžius: „Pasigailėkite manęs, pasigailėkite manęs, bent jūs, mano bičiuliai, nes Viešpaties ranka palietė mane" (Jobo 19,21).

Kun. Matas, kunigu iššventintas 1930 m. ir miręs 1978 m. vasario 16 d. Vaškuose, komunistų žiauriai persekiojamoje Lietuvoje, 1975 m. vasario 2 d. turėjo labai ypatingą keturių pažįstamų mirusiųjų regėjimą dienos metu. Tą regėjimą kun. Matas papasakojo savo draugui, kuris tai užrašė. Štai jo užrašytieji žodžiai:

„Pasijautau apsuptas nejaukios srovės. Tolumoje pamačiau kažkokius žmonių šešėlius. Jie atrodė gyvi.

Pagalvojau: esu pragare. Pasidarė baisu. Stebiu man gerai pažįstamų veidus. Tai buvo du ekskunigiai, kurie dirbo ir rašė ateizmo naudai, ir du rašytojai, kurie labai šmeižiančiai rašė apie kunigus ir religiją. Jie buvo lyg suaugę į vieną gabalą, išskyrus galvas ir rankas. Išgirdau man gerai pažįstamą Teofiliaus balsą: 'Matuk, būk toks geras, išieškok visą šventraštį; gal rasi ten kur parašyta, ar yra mums vilties kada nors išeiti iš šios vietos'.

„Pažvelgiau į juos visus, kuriuos supo baisi aplinkuma. Jų ištiestos rankos buvo apdengtos baisiomis žaizdomis, ant kurių krito dideli, juodi lašai. Siaubo sukrėstas paklausiau: 'Pasakyk, Teofiliau, ką reiškia tie lašai?' — 'Tai lietuvių motinų, tremtinių, kalinių ir vaikų ašaros ir kraujas. Tas mus labiausiai kankina. Matuk, skaityk šventraštį. . .', vėl Teofilius pakartojo savo prašymą. Paklausiau jį: 'Bet kodėl taip baisiai tu rašei apie mus, kunigus? Juk tavo draugas kunigas išgelbėjo tavo gyvybę, slapstydamas tave savo namuose!' — 'Tada buvau beprotis', atsakė jis. 'Dar kartą prašau tave, Matuk, gal man pasakysi, ar yra vilties išeiti iš šios vietos?' Aš tylėjau.

„Turiu dar vieną prašymą', tęsė jis: 'surask mano vaikus. Jeigu ir keliais eitum, jų ieškodamas, būtinai surask juos, labai prašau tave. Suieškok mano vaikus ir pasakyk jiems, kad jie pakeistų savo gyvenimą ir sugrįžtų prie Dievo taip, kad jie nepatektų į šią vietą, kurioje mes dabar esame'. Ir jie pranyko".

Iš šio aprašymo nėra aišku, ar jie yra pragare ar skaistykloje. Bet pats regėtojas ir kiti nusprendė, kad jie yra skaistykloje, nes pragare kenčiantieji jau nieko neprašo ir nieko nesigaili, net savo vaikų. Tad atrodo, kad jie yra išganyti ir turi kentėti skaistykloje iki laiko baigos. Dėl to, atrodo, Teofilius ir teiravosi kunigą sužinoti apie laiko baigą.

Be to, čia pridėtina, kad jų greitesnį išgelbėjimą trukdo jų paskleistos knygos, per kurias ir dabar jie tebešmeižia Dievą ir jo Bendriją. Kad greičiau jie galėtų išeiti iš skaistyklos, jos pirma turėtų būti sunaikintos, kaip išaiškinta šios knygos vėlesniame skyriuje, kuriame kalbama apie teisingumo motyvus, ir kaip ano menininko paveikslas, apie kurį kalbama truputį vėliau. Vieną nepadorų paveikslą buvo lengviau sunaikinti, negu tūkstančius plačiai pasaulyje paskleistų knygų. Gal dėl to Teofilius ir neprašė kunigo negalimo dalyko — sunaikinti jų knygas.

Pasaulietiškumas

Daugelio gyvenimas yra pasaulio tuštybių ir malonumų, perdėto pasipuošimo ir madų taisyklių grandinė. Jie bijo kiekvienos aukos. Bet kokia atgaila jiems yra visiškai svetima, nežinoma. Tokiu būdu jie nieko nesukrauna anam gyvenimui, o tik skolas.

„Skaistykloje vėlės griaužiasi už kiekvieną veltui praleistą laiko minutę ir kiekvieną neišnaudotą Dievo malonę žemėje. Aš matau“, rašo skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma, „kaip jos dabar graužiasi dėl laiko praleidimo tušties dalykeliams. . . Mes čia, žemėje, negalvojame pakankamai rimtai apie laiką. Dievas gi teisia labai griežtai už jo nesunaudojimą, ypač jeigu esame pašaukti į aukštesnį pašaukimą, jeigu esame vienuoliai, kunigai, Dievo tarnai ar tarnaitės.

„Vargšės vėlės maldavo ir meldė mane eiti į pasaulį ir kalbėti žmonėms apie skaistyklą, kad jie negyventų, lyg jie būtų akli. . . Praleistas laikas pasaulio tuštybėms sieloje padaro žaizdą, kuri turi būti užgydyta skaistykloje. . . Daug laiko sunaudojama bevertėms madų ir mandagumo taisyklėms. . . Vertės turi tik tai, kas daroma iš meilės Dievui.

Kiekvienas akimirksnis, kurį gyvenime sunaudojame be antgamtinio motyvo, yra liūdnas laiko aikvojimas. . . Dievas yra suskaičiavęs visas mūsų gyvenimo minutes. Turėsime duoti apyskaitą už kiekvieną minutę. . Vėlėse matau daug pasaulietiško, kurs amžinybėje neturi vertės. Skaistykloje vėlės labai kenčia už laiko netinkamą sunaudojimą“.

Mistike seselė Pranciška Pampelunietė buvo apdovanota Dievo malone regėti skaistyklą. Tarp kitų ji kartą matė gerą kataliką, kurs kentėjo skaistykloje penkiasdešimt devynius metus už ieškojimą gyvenimo patogumų. Ji matė kitą, kurs ten kentėjo trisdešimt penkerius metus dėl to pačios priežasties. Trečias, kurs turėjo stiprią aistrą azartinams lošimams, ten kentėjo šešiasdešimt ketverius metus. Šie negalvoję tikintieji turėjo apmokėti skolą po mirties, kai labai lengvai atgaila jie galėjo išvengti viso to.

Šv. Brigita „Apreiškimų“ šeštoje knygoje rašo, kad ekstazėje ji buvo perkelta į skaistyklą, kur tarp kitų ji matė aukšto luomo jaunuolę, kuri žemėje gyveno prabangoje ir pasaulio tuštybėse.

Toji nelamingoji vėlė papasakojo šventajai savo gyvenimą ir savo apverktiną būklę. Ji kalbėjo: „Laimingai prieš mirtį išpažinau savo nuodėmes ir taip išvengiau pragaro. Bet dabar kenčiu čia, kad atsiteisčiau už pasaulietiską gyvenimą. Mano motina nesudraudė manęs. Galva, kurią mėgau puošti, kad patraukčiau kitų dėmesį, dabar yra praryta liepsnų iš vidaus ir oro. Šios liepsnos yra tiek skaudžios, kad visą laiką man atrodo, jog turiu mirti. Pečiai, rankos iki pečių, kurias neapdengtas mėgau rodyti, kad kiti grožėtųsi, žiauriai surištos raudonai įkaitintomis geležinėmis grandinėmis. Pirmiau mankštintas šokiams kojas dabar supa gyvatės, kurios drasko jas savo dantimis ir teršia jas savo šlykščiomis gleivėmis.

Visos mano kūno dalys, kurias puošiau brangenybėmis, gėlėmis ir kitais papuošalais, dabar yra baisiausių kankinimų aukos".

Toliau vargšė vėlė pradėjo kaltinti savo motiną už tokį tuščią dukters gyvenimą: „Motin, motin, tu, lengvai leisdama, skatinai mane perdėti puošti ir į perdėtas išlaidas. Tu vesdavi mane į teatrus, pobūvius, puotas ir į tokius pasaulietiškus suėjimus, kurie griaua sielą... Aš nepatekau į amžiną pasmerkimą tik dėl ypatingos Dievo malonės, kuri palietė mano širdį nuoširdžiu gailesčiu. Atlikau gerą išpažintį ir dėl to buvau apsaugota nuo pragaro, bet esu nublokšta į baisiausius skaistyklos kankinimus".

Šį regėjimą šv. Brigita papasakojo minėtos mirusiosios puseseriai, kuri panašiaiėjo pasaulietškumo keliais. To paveikta, ji metė prabangą ir pavojingus pasilinksminimus ir likusį savo gyvenimą pašventė atgailai.

Pal. Marija Villani vieną dieną ekstazėje buvo perkelta į skaistyklą. Viena vėlė atkreipė jos dėmesį. Paklausta ji prisipažino: „Aš čia esu jau labai daug laiko, nubausta už mano tuštybę ir mano papiktinantį išlaidumą. Iki šiol aš nesu sulaukusi jokio kentėjimų sušvelninimo. Gyvendama žemėje, beveik visą laiką buvau užimta pasipuošimais prie grožio staliuko, malonumais ir pasaulietiškais pasilinksminimais. Kaip krikščionė, labai mažai galvojau apie savo pareigas ir atlikau jas tiktai su dideliu nenoru, tingėdama. Rimtai galvojau tik apie žemiškus šeimos reikalus. Žiūrėk, kaip dabar esu baudžiama. Mano tėvai, mano vaikai ir visi tie draugai, su kuriais labai artimai leidau laiką, yra pamiršę mane".

Pal. Marija Villani prašė tą vėlę, kad ji leistų jai pajusti kai kuriuos savo kentėjimus. Palaimintoji tuoj pajuto kaktos deginimą ir jos ekstazė nutrūko. Kaktose išdeginta žymė pasiliko ir skaudėjo. Tą skausmą ji aukojo už tos vėlės kentėjimų sušvelnini-

mą ir jos išlaisvinimą. Pagaliau išlaisvinta vėlė pasirodė palaimintajai padėkoti.

šv. Margarita Marija Alacoque rašo, kad, jai meldžiantis Dievo Kūno šventės dieną prieš Švč. Sakramentą, staiga prieš ją pasirodė tėvo benediktino ugnimi apsupta vėlė. „Jis sakė, kad diliausia jo kentėjimų priežastis yra ta, kad jis rūpinosi labiau savo reikalais ir savo garbe, negu Dievo. Kita yda buvo stoka artimo meilės savo broliams (vienuoliams). Trečioji yda buvo per didelis prisirišimas prie tvarinių“. Šv. Margarita skaudžiai kentėjo tris mėnesius už tąjį vienuolį, būdama sunki ligonė. Trims mėnesiams pasibaigus, ji staiga pasveiko, o vienuolio vėlė buvo pilna džiaugsmo, laimės ir dangiško grožio.

Jaunystės nuodėmės

Suaugę žmonės dažnai pradeda kreipti daugiau dėmesio į savo paskutiniųjų metų kaltes, jas nuoširdžiai išpažindami ir apgailėdami, bet jie paprastai nesiteikia atsisteisti už savo vaikystės ir jaunystės nerūpestingų dienų kaltes. Nors mes pamirštame, tada padarę mažas skriaudas, bet teisingasis Dievas jų nepamiršta, jeigu už jas nesame visiškai atsisteisę Dievo ir artimo teisingumui. Pvz., buvome pratę sukčiauti ar vagiliauti po trupučiuką – nors tik po kelis centus. Ir už tokią kaltę reikia kada nors atsisteisti.

Šventųjų gyvenimuose skaistome, kad taip, pvz., atsitiko su šv. Brigitos marčia Gida. Kai šv. Brigita lankėsi Romoje drauge su savo dukra šv. Kotryna, prie pastarosios priėjo viena moteriškė ir paprašė ją maldų už vieną mirusią. Be to, ji pridėjo: „Ji yra tavo tautietė, kuri reikalinga pagalbos. Ji yra Švedijos princesė Gida, tavo brolio Karolio žmo-

na. . . Tu neturi jokio pagrindo abejoti šiuo įvykiu. Po kelių dienų atvyks kitas pasiuntinys iš Švedijos. Jis atneš princesės Gidos aukso vainiką. Paskutine savo valia ji paliko jį tau, kad pagelbėtum jai maldomis. . . Ji labai reikalinga tavo maldų". Su šiais žodžiais ji dingo.

Tuoj, nuėjusi pas savo motiną šv. Brigitą, papasakojo jai įvykį, ši atsakė su šypsniu: „Tai buvo tavo brolienė Gida, kuri pati tau apsireiškė. Viešpats leido apreikšti tai ir man. Mylimoji (Gida) mirė didžiausioje pamaldumo paguodoje. Dėl to ji gavo malonę apsireikšti tau ir prašyti tave maldų. Ji turi atsiteisti už keletą savo jaunystės kalčių. Abi darykime visa, ką galime, kad pagelbėtume jai. Siunčiamas aukso vainikas įpareigoja tave".

Po kelių savaičių princo Karolio rūmų pasiuntinys atvyko Romon su aukso vainiku ir mirties pranešimu, manydamas, kad jis buvo pirmas pranešti apie princesės Gidos mirtį. Vainikas tuoj buvo parduotas ir gauta suma išleista šv. Mišioms ir geriems darbams už mirusios princesės vėlę.

Kun. P. Rossignoli savo knygoje apie skaistyklą mini vieną menininką, kurs jaunystėje nupiešė nepadorų paveikslą ir tuo ne vienam sugriovė tikėjimą bei dorą. Vėliau piešė gamtos vaizdus ir kopijavo religinius paveikslus. Piešdamas didelį religinį paveikslą karmelitų vienuolyne, mirtinai susirgo. Savo turtą jis paliko vienuolynui ir šv. Mišioms už savo vėlę. Jis mirė šventame susikau-pime. Po kelių dienų jis apsireiškė vienam vienuolyno naujokui. Liepsnų apsuptas, menininkas prisipažino, kad skaistykloje jis turįs skaudžiai kentėti „už nepadorų paveikslą, kurį nupiešiau prieš daug metų. Man pasirodžius prieš galingąjį Teisėją, kaltintojų minia atvyko liudyti prieš mane. Jie sakė, kad mano paveikslas sužadinęs juose nepadorias

mintis ir blogus troškimus. Dėl to kai kurie buvo skaistykloje ir kai kurie pragare. Pastarieji reikalavo man tos pačios bausmės pragaru. Tada švč. Mergelė Marija ir šventieji, kuriuos pagerbiau savo paveiksluose, gynė mane. Jie sakė, kad anas paveikslas buvo pieštas jaunystėje. Už jį atgailojau ir atsisteisiau religiniais paveikslais, kurie vedė žmones prie tikėjimo. Teisėjas pareiškė, kad atgailojimo ir gerų darbų sąskaita neinu pragaran, bet siunčias mane skaistyklon. Joje turėsiu kentėti tol, kol anas nepadorus paveikslas busias sudegintas, kad nebe-piktintų nė vieno".

Jeigu dėl vieno nepadoraus paveikslo tiek daug baudžiama skaistykla ar pragaru, ką tad bekalbėti apie pokalbius, laikraščius, pornografinius žurnalus, blogas knygas. „Vargas tam žmogui, per kurį papiktinimas ateina" (Mt. 18,7). O ypač nekaltybės praradimo suvedžiotojai atsiims savo, nors tai įvyksta ir jaunystėje. Jaunimas dabar to nebeskaito nuodėme, bet Dievas nepakeitė nei savo įstatymų, nei bausmės už jo įstatymų laužymą.

Nerūpestingumas Dievo garbinime

Dievo namuose ir šventoje Dievo tarnyboje tikintieji turi elgtis šventai. Kiekviena nepagarba viešose apeigose ar privačiose maldose nepatinka Dievui, nes tai reiškia jo įžeidimą, k.a.: be pagarbos ir tikėjimo priklaupiti šventovėje prieš Švč. Sakramentą, žegnotis, lyg baidant muses nuo nosies galo, kalbėjimas šventovėje prieš Švč. Sakramentą, kai iš tikrųjų turėtų vykti pasiruošimas sutikti eucharistinį Jėzų, priimti šv. komuniją be pasiruošimo ir pn. Motina Bendrija nuolat ragina savo vaikus dalyvauti šv. Mišiose ir priimti eucharistinį Jėzų su meile, tikėjimu ir pamaldžiai. Kiekvienas valingas nerūpes-

tingumas čia yra Viešpaties šventumo įžeidimas, kurs turi būti atitaisytas čia, žemėje, arba po to. Ypač kunigai ir vyskupai visados turi tai prisiminti, meldamiesi, atlikdami pamaldas, teikdami sakramentus, atnašaudami šv. Mišias. Panašiai turi elgtis ir visi dalyviai.

Kentėdama skaistykloje, 1873 m. seselė Glorija perspėjo to paties vienuolyno seselę Liuciją vengti nuodėmių, už kurias ji pati kenčianti: „Atlik gerai mąstymus; aš niekad jos neatlikdavau. Gerai sukalbėk vienuolėms prirašytas maldas. Aš jas atlikdavau išsiblaškusi. Visur užlaikyk vienuolišką kuklumą. Aš niekad jos neatitraukdavau akių nuo to, ko neturėjau matyti. Būk paklusni motinai vyresniajai, kai aš labai erzindavau ją”.

Dievo tarnas Liudvikas Bloisietis kalba apie kitą Dievo tarną, kurs sužinojo antgamtiniu keliu, kaip skaudžiai vėlė kenčianti už nerūpestingą pasiruošimą šv. komunijai. Ji priimdavo ją be pasiruošimo. Dabar ji maldavo tą Dievo tarną priimti eucharistinį Jėzų tik po karšto pasiruošimo vėlės naudai, kad ji būtų išlaisvinta.

Šv. Severinas (†399), Koelno arkivyskupas Vokietijoje, mokė savo tikinčiuosius pavyzdžiu ir visomis dorybėmis. Jo apaštališkas gyvenimas, jo dideli darbai, plečiant Dievo karalystę sielose, užpelnė jam šventuoju paskelbimo garbę. Bet vis dėlto po savo mirties jis apsireiškė vienam katedros kanauninkui ir prašė jį maldų. Negalėdamas suprasti, kaip toks šventas arkivyskupas, toks kaip Severinas, būtų reikalingas pagalbos. Dėl to kanauninkas abejojo apsireiškimo tikrumu. Arkivyskupas paaiškino: „Tai tiesa, kad Dievas davė man malonę tarnauti jam visa savo širdimi ir dirbti jo vynuogyne, bet aš dažnai įžeidžiau jį, paskubomis sukalbėdamas dvasiškiui privalomą maldyną. Kiekvienos dienos

užsiėmimai atimdavo visą mano dėmesį. O kai ateidavo maldos valanda, aš išsiteisindavau neatsimimui tos svarbios pareigos, o kartais sukalbėdamas kitą valandą, o ne tą, kuri Bendrijos buvo prirašyta. Šiuo metu atsiteisiu už tas neištikimybes, o Dievas leidžia man atvykti ir prašyti maldų".

Biografas prideda, kad arkv. Severinas šešis mėnesius išbuvo skaistykloje už tą neatgailotą kaltę.

Kai kas, kaip ir katedros kanauninkas, gali suabejoti tokio apreiškimo tikrumu, kad ir šventasis turėjo pereiti skaistyklą. Dar kartą prisimintina, kad skaistykla nesumažino arkivyskupo herojiškų nuopelnų Bendrijai ir sielų išganyme, kuriuos jis gyvendamas pelnė ir už kuriuos Dievas leido Bendrijai gerbti jį kaip šventąjį, o skaistykla tik laikinai sulaukė jį nuo Dievo regėjimo veidu į veidą. Juk dulkinas aukso vainikas neuždedamas karaliui ant galvos, pirma jo nenuvalius. Bet dulkių nuvalymas nepakenkė vainiko grožiui, o tik jį išryškino. Taip skaistyklos kentėjimai nesumažino arkivyskupo nuopelnų, o tik nuskaidrino jo vėlę.

Mistike seselė Pranciška Pampelunietė matė skaistykloje kunigą, kurio pirštai buvo piktžaidžės nuėsti, nes šv. Mišių metu jis lengvabūdiškai ir nepagarbiai ranka darydavo tada prirašytus kryželius.

Italijoje, Florencijos mieste, netrukus po savo mirties viena seselė apsiereiškė šv. Magdalenai Pazzietei šventovės viduryje gilioje adoracijoje, kai šventoji meldėsi prieš Švenčiausiąjį. Apsireiškusioji vėlė vilkėjo ugnies liepsnų apsiaustą. Gyvenime ji turėjo menką pamaldumą į švč. Sakramentą.

„Esu niekintojas viso to, kas yra šventa“, apsilankiusi vėlė tarė Marijai Agotai Simmai. „Aš numėčiau kryžių ant žemės ir sutryptau jį kojomis, kalbėdamas: 'Jeigu būtų Dievas, jis neleistų man to

daryti'. Ir iš tikrųjų Dievas neleido man iš jo tyčiotis, nes tą pačią minutę buvau suparalyžuotas. Ir tai buvo mano išsigelbėjimas nuo amžinos pražūties". Jis prašė Mariją Agotą pagalbos, kad greičiau būtų išlaisvintas iš skaistyklos.

Kalbant apie mūsų dienų tikinčiuosius, daugis turi dažną progą dalyvauti šiokiadienio šv. Mišiose ir priimti šv. komuniją, o ypač sekmadienį. O anksčiau atėję šventovėn, klausykloje randa kunigą, bet nepasinaudoja Dievo siūlomomis malonėmis, tuo paniekindami patį jų davėją. Vienas amerikietis kunigas, pvz., pasiteiravo Teresę Neumannaitę apie likimą savo tėvo, mirusio prieš ketverius metus. „Už jį reikia melstis. Jis dar skaistykloje", paaiškino Teresė. „Argi tai galimas dalykas? Aš jau tiek daug Mišių paaukojau už jį!" Tada Teresė jam paaiškino: „Savo gyvenime jis per mažai vertino šv. Mišias. Nors jis gyveno visai netoli šventovės ir turėjo daug laiko ir šiokiadieniais dalyvauti šv. Mišiose, bet neateidavo. Jis paprastai eidavo tik į įsakytąsias šventadienio šv. Mišias. Dėl to paaukotosios šv. Mišios dar to neišlygino. Dievas yra teisingas". Už tokių Dievo malonių lengvą atmetimą jis turėjo atsisteisti po mirties skaistykloje. O kiek yra tokių, kurie panašiai atmeta Dievo malones ir nuopelnų progas! Tai didelis nedėkingumas Dievui, jo malonių ir jo tėviškos meilės atmetimas.

Nusižengimai teisingumui ir artimo meilei

Teologai ir daugis privačių apreiškimų moko, kad Dievas nepermaldaujamai griežtai baudžia už nuodėmes, padarytas prieš teisingumą ir krikščionišką artimo meilę. Čia, žemėje, jis reikalauja, kad nuodėmklausiai įpareigotų atgailojančius, kad jie pirma atlygintų medžiaginę ir moralinę žalą artimui,

ir tik po to gautų nuodėmės atleidimą. Tie, kurie neatsiteisia čia, turi atsiteisti kitame pasaulyje, nes Dievas negali užgirti artimui padarytos skriaudos. Tad moralinė teologija mums sako: „Be atsiteisimo nėra nuodėmės atleidimo“. Viešpats Jėzus moko: „Eik pirmiau susitaikyti su savo broliu ir tik tada sugrįžęs aukok savo dovaną" (Mt. 5,24).

Kun. P. Rossignoli rašo, kad vienas turtuolis mirdamas priėjo išpažinties, nespėdamas atsiteisti tiems, kuriuos buvo apsukęs arba iš kurių buvo pasiskolinęs ir negražinęs. Netrukus po mirties jis apsireiškė savo parapijos kunigui, sakydamas: „Aš atvykstu pas tave ypatingu Dievo leidimu maldauti tave atsiteisti už mane jo teisingumui". Pasakęs, kur esą jo pinigai, tęsė: „Turėk meilės priimti visa tai, kad atsiteistum mano skolininkams, kurių vardai ir skolų sumos yra čia surašyti. O likutį sunaudok labdarybės darbams savo nuožiūra". Po aštuonių dienų vėlė vėl pasirodė ir tarė: „Ačiū už tikslumą, kuriuo apmokėjai skolas. Ačiū už šv. Mišias, kurias atnašavai mano vėlės labui. Esu išlaisvintas iš skaistyklos ir vykstu dangun".

Šv. Margaritai Cortonietei (†T297) dažnai apsireikšdavo angelai ir kenčiančios vėlės. Kartą apsireiškė jai du buvę prekybininkai, kurie buvo nužudyti kelionėje. Dievo gailestingumu ir švč. Mergelės Marijos užtarimu jie turėjo laiko sužadinti tobulą gailestį ir dėl to esą išganyti. „Bet mūsų kankinimai skaistykloje yra baisūs, nes savo profesijoje esame daug nusikaltę prieš teisingumą". Ir jie sakė, kad jie negalį sulaukti jokio palengvinimo, iki nebūsią atsiteista skolininkams. Jie prašė aplankyti jų giminaičius ir jų turto paveldėtojus, kad kuo greičiau atsiteistų už visas jūdviejų suktybes. Jie davė jai visas reikalingas žinias ir išnyko.

Kartą šv. Margarita Marija Alacoque regėjo dvi vėles skaistykloje. Viena iš jų buvo pasmerkta ilgai skaistykloi. Už ją atnašautų daugelio šv. Mišių vaisiai nepagelbėjo jam, nes tų Mišių vaisius Dievas skyrė šeimoms, kurias mirusis kenčiantysis suardė neteisingumu ir artimo meilės stoka.

Kitą kartą toji pati šventoji regėjo daug kenčiančių vėlių, kurios gyvenime turėjo nesusipratimų su savo viršininkais. Joms negalėjo pagelbėti tie žemėje esantieji, kuriems jos buvo nusikaltusios artimo meilės stoka.

Šventraštis mus moko, kad tikėjimas to, kurs nevaldo savo liežuvio, yra tuščias. Retai atsitinka, kad turintieji ilgesnius pasikalbėjimus nenusikalstų šiuo būdu artimo meilei. Pvz., domininkonas Durandas buvo padaręs gerą pažangą vienuoliškame gyvenime, išskyrus jo pokalbius. Kartą jo abatas Hugas perspėjo jį, kad, jeigu jis nenugalės šio įpročio, turėsiąs atsisteisti skaistykloje. Miręs apsigėdijęs vienam vienuolyno nariui, prašydamas maldų, nes kenčiąs dėl liežuvio nevaldymo. Visi to namo vienuoliai sutiko užlaikyti absoliučią tylą per aštuonias dienas ir praktikuoti gerus darbus už mirusio draugo išlaisvinimą. Po kurio laiko jis vėl apsigėdijęs padėkoti už jo išlaisvinimą.

„Skaudžiausiai vėlės kenčia skaistykloje už negailestingumą, apkalbas, šmeižtus, nesusiklausymą, kovas iš keršto ir pavydo“, rašo skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma. „Taip pat už artimo išjuokimą ir pašaipas. . . Dažnai žmonės sąmoningai skundžia kitus, kai iš artimo meilės galėtų jiems padėti. Kaimynui, pvz., nė į galvą neateina mintis vienišam senukui nukasti sniegą nuo jo namuko laiptelių ir nuvalyti taką. O tokie artimo meilės darbai krauna užmokestį danguje. Daug kas nusideda, apkalbėdamas kitus ir nepagrįstai juos teis-

damas. . . Žodis gali nužudyti ir išgelbėti. Gailestin-
gumas panaikina daug nuodėmių".

„Katalikai tėvai, kurie neišauklėja savo vaikų katalikiškai, po mirties labai skaudžiai atsakys prieš Dievą“, toliau rašo Marija Agota. „Skundžiamasi, kad vaikai dabar neklauso tėvų. Seniau vaikai eidavo kiekvieną rytą į šv. Mišias ir prie šv. komunijos. Joks tėvas ar motina ar net kunigas negali įdiegti į sielas to, ką Išganytojas gali padaryti savo malone, gauta iš šv. Eucharistijos. Ir jaunimas sunkiai nusikalsta, praleisdamas sekmadienio šv. Mišias“.

Viena vedusių pora, kuri tada gyveno Marijampolėje, turėjo viengimį sūnų Gintautą. Suprasdama didelį tėvų atsakingumą prieš Dievą, motina daug kam kalbėjo: „Jeigu žinočiau, kad mano sūnus žus amžinai, tegul dabar Dievas pasiima jį“.

Už tokias kalbas kaimynai bei giminės nepagirdavo jos. Jaunuolis buvo sportininkas ir geras plaukikas. Baigęs vidurinę mokyklą, maždaug 1974 m. vasarą su draugais išėjo į Šešupę naudytis ir prigirė. Visi prikašiojo jaunuolio motinai, kad ji išprašiusi sūnui mirtį. O ji tik meldėsi už jį, verkė ir skaudžiai pergyveno.

Neilgai trukus, vieną rytą, vyrui išėjus į darbą, staiga kambaryje ji pamatė savo sūnų, visą išsipurvinusį, nešvariu veidu, subiaurintomis rankomis. Ji matė jį lyg gyvą žmogų. „Sūnau, ar tikrai tu čia esi, ar aš tik sapnuoju?“ Jis atsako, kad tikrai jis; Dievas leidžias jam atvykti paguosti savo motiną. „Kur dabar esi?“ Motinos paklaustas, jis atsako: „Esu skaistykloje“. — „Bet kaip tu nežuvai amžinai? Juk seniai buvai išpažinties!“ Jis paaiškina, kad skęsdamas supratęs, jog draugai jo negelbės, nes manė, kad jis tik krėtęs išdaigas, tad šaukęsis Dievą : „Dieve, pasigailėk manęs nusidėjėlio“. Už savo kaltes dabar turįs kentėti vienerius metus. Ji klausė jį, kuo ji

galinti padėti jam? Jis atsakė: „Viskuo, bet brangiausia yra šv. Mišių auka“. Bet, suprasdamas tėvų didelį neturtą, jis liepė per daug neskriausti savęs, bet prašė ją padėti jam kuo nors kitu.

Ji dar daug ko teiravosi jį. Jis pasakė, kad šventraštis yra tiesų tiesa. Tik viską reikia priimti ir tikėti. Ji labai norėjo, kad jis apsireikštų ir tėvui. Jis griežtai atsakė: „Ne! Man neleista“.

Po dviejų ar trijų mėnesių jis vėl pasirodė savo motinai, šį kartą jis buvo daug švaresnis. Ji daug ko klausinėjo jį, o jis aiškino jai, pridėdamas: „Jūs gyvieji nesuprasite viso to, kas yra amžinybėje ir dėl to neįmanoma jums išaiškinti“. Be to, kai ką pasakė apie kitus mirusius artimuosius.

Po kurio laiko jis pasirodė trečią kartą, pranešdamas, kad jau išėinąs į laisvę ir kad daugiau nebepasirodysiąs.

Savigarba ir klaidingas šventumas

Gyvendami čia, žemėje, daugis gerbia ir myli save labiau, negu Dievą, manydami, kad iš tikrųjų jie myli ir garbina Dievą, kai praktikuoja savo tikėjimą dėl to, kad susilauktų pagerbimo iš žmonių. Tokius Viešpats vadino veidmainiais ir juos labai smerkė.

Skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma taip nusako šios klasės vėlių kentėjimus: „Skaistykloje (kai kurios) vėlės yra apsuptos, lyg tai būtų stora drapana, į kurią patys įsiviniojo, gyvendami žemėje. Tai yra jų pačių egoizmo drabužis. Šiame gyvenime svarbiausias jų rūpestis buvo jie patys – savęs gerbimas ir pasaulio garbė, kaip pagrindinis siekis. Tas suformavo tą šiurkštų drabužį, pro kurį Dievo šviesa (malonė) vargiai gali prasiskverbti. . .

„Iš tikrųjų yra net tokių žmonių, kurie su džiaugsmu eina į pamaldas, meldžiasi ir daro

gailestingumo darbus, kurie apdengia jų sielas plona kieta pluta, nes jie nesiekia to, ko Dievoas nori. Visus savo darbus jie atlieka be meilės, be šventos Dievo baimės. Jie atbukina savo sąžinę, atlikdami tik išorines pareigas. Jeigu kas nors atkreipia jų dėmesį į jų kaltes, tuojau jie pasistengia pateisinti savo veiksmus. Skaistykloje yra daug tokių vėlių. Jos net dabar ten nėra jautrios tiesai. Tai vyksta pamažu, kol po ilgo laiko Dievo malonė prasiskverbia pro kiautą ir pažadina vėlę iš miego.

„Skaistykloje yra ir tokių vėlių, kurios gyvenime turėjo didelę išmintį ir išsimokslinimą. . . Jie buvo visiškai persisunkę pasaulio dvasia. . . šios vėlės įžengia į amžinybę su menkiausiu Dievo pažinimu. . . Paprastai jie pasilieka skaistykloje ilgą laiką, iki jie išsilaisvina iš savo 'aš', iki jie nustoja rūpintis tik savimi. . .

„Skaistykloje yra daug 'išmintingų' žmonių, kurie pasaulininkų tarpe buvo aukštai gerbiami, bet dabar jie yra labai apstulbinti, nes mažiausias ir menkiausias vaikas dažnai yra išmintingesnis, negu jie. Ir vėl pasitvirtina žodžiai: Dievas apreiškia didelius dalykus mažutėliams. . . Kai stinga šios išminties, tada visas kitas žinojimas yra bereikšmis. . .

„Vėlės, kurios buvo pamaldžios ir nuolankios žejnėje tik dėl garbės, kurios laukė iš žmonių, skaistykloje kenčia ilgai. Skaistykloje aš regiu daug vėlių, kurios troško tapti šventaisiais, bet viso to vienintelis jų motyvas buvo ne Dievas, bet jų pačių gerbimas ir egoizmas.

„Skaistykloje yra ir tokių, kurie praktikavo pamaldumą, bet nebuvo nuolankūs. Jie nenorėjo matyti kalčių savyje. Pasitikėdami savimi, jie galvojo, kad jų gyvenimo būdas buvo galimai geriausias, nes jie atliko didelius darbus, sekdami šventųjų

pavyzdžiais. Toks imitavimas atrodė tikras, bet Dievas negali būti apgautas. Gyvenime jie turėjo išdidumo troškimą tapti šventaisiais. Jie tik skaičiavo savo apsimarinimus ir aukas lyg veidrodyje. Tokios vėlės yra giliai skaistyklos liepsnose. Jų gyvenimas buvo viena ilga apgavystė. Kada siela, kuri yra pamaldi ir gerai pažįsta šventųjų darbus, nėra nuolanki ir atgailojanti, tada taip vadinamos 'dorybės' tampa kaltėmis. Praeina daug laiko, iki pralaužiamas jų išdidumas ir sužadinamas nuolankumas, iki Dievo malonė pradeda prasiskverbti į jas ir valyti jas tol, iki jos tampa visiškai tyros".

Kitoje savo knygelės vietoje Marija Agota rašo, kad 1954 m. pas ją atėjo žmogus pasiteirauti apie dviejų savo artimų mirusiųjų likimą. Buvo švč. Mergelės Marijos jubiliejiniai metai, tad greit ji gavo atsakymą, kad moteris S(tefa) buvo jau danguje, o vyras H(enrikas) buvo skaistykloje.

Klausėjas labai suabejojo atsakymo tikslumu: „Moteris S(tefa) juk mirė, būdama mirtinoje nuodėmėje, ir kaip ji gali būti danguje? O vyras H(enrikas) visados buvo pirmas šventovėje ir jis išeidavo paskutinis. Ar dėl to jis skaistykloje?"

„Atsakiau“, rašo Marija Agota, „kad į užklausimus šiuo metu gaunu daug atsakymų. Dėl to galėjau sumaišyti savo užrašuose. Pažadėjau vėl pasiteirauti. Paklausta skaistyklos vėlė atsakė, kad aš teisingai užrašiau, nes taip iš tikrųjų yra. Tai pasakiau užklausėjui. Jis supyko ir apie tai jis visiems pasakojo kaime. Tai sukėlė didelę reakciją prieš mane.“

„Netrukus pas mane atvyko viena moteris, kuri gerai pažino abu minėtus mirusiuosius. Pirmiausia ji prisipažino, kad tas įvykis sustiprino jos tikėjimą ir ta mintimi ji norėjo pasidalinti su manimi. Be to, ji pasakė, kad ji labai gerai pažino mirusiąją S(tefą) ir su ja artimai draugavosi, lyg su savo seserimi. Tiesa,

kad doros atžvilgiu ji buvo silpna. Bet jos ilgos ir sunkios ligos metu kunigas lankė ją. Jo paskatinta, ji susitaikė su Dievu gera išpažintimi ir buvo katalikiškai palaidota.

„H(enrikas) tikrai visados pirmas atvykdavo šventovėn ir paskutinis išeidavo, bet gyvenime jis visus apkalbėdavo, pajuokdavo Bendriją ir tikėjimą. O S(tefos) laidotuvių metu jis viešai pareiškė, kad tokia didelė nusidėjėlė negali būti laidojama katalikų kapinėse“. Iš to aiškėja, kad jis buvo 'šventas' tik tada, kai leido laiką šventovėje, o iš jos išėjęs, jis juokėsi iš savo tikėjimo ir smerkė kitus, juos teisė, o tuo tarpu S(tefa) sunaudojo ligos kentėjimus atsi-teisti už savo kaltes. Dievas yra teisingas ir gailestingas. Jis teisia kiekvieną bešališkai.

„Tikras šventumas“, 1879 m. kalbėjo seselė Glorija seselei Liucijai, „yra atsižadėjimas savęs nuo ryto iki nakties, savo žmogiškumo nuolatinis atsisakymas. Jis yra buvimas gyva auka ir leidimas veikti Dievui tavyje ir su tavimi, kaip jam patinka. Jis yra priėmimas su giliu nuolankumu malonių, kurias Dievas siunčia, ir visą laiką jautimas savo menkumo jo akivaizdoje. Tikras šventumas yra atlikimas savo veiksmų Dievo akivaizdoje taip, kad tik jis būtų liudininkas tavo pastangų ir vienintelis tavo atlyginimas. Sis yra šventumas, kurio Jėzus nori ir reikalauja iš visų tų, kurie nori būti tik jo ir gyventi jo gyvenimą. O visa kita yra gryna iliuzija“.

PAGALBA SKAISTYKLOS VĖLĖMS

Vėlių gyvenimas skaistykloje

Žinome, jog kasdien miršta per šimtą tūkstančių žmonių. Ne visi eina pragaran ir ne visi tinka tuoj eiti dangun. Daugis jų eina skaistyklon. Tad sunkiau yra įrodyti, kad nėra vėlių skaistykloje, negu įrodyti, kad jų yra.

Būdama skaistykloje, 1878 m., rudenį seselė Glorija užsiminė apie pasmerktuosius: „Tie, kurie yra pasmerkti, yra pasmerkti dėl to, kad jie to norėjo, nes, būti pasmerktam, jie turėjo atmesti tūkstančius malonių ir gerų įkvėpimų, kuriuos Dievas siuntė jiems. Dėl to (pasmerkimas) yra jų pačių kaltė“.

Švč. Mergelė Marija 1917 m. Fatimoje pasakė, kad daug vėlių eina pragaran, nes nėra kas meldžiasi už nusidėjėlių atsivertimą. Tačiau dalis mirštančių eina tiesiai į dangų, bet, gal būt, dauguma pirma pereina skaistyklą.

Remdamasi savo ekstaziniais regėjimais, Teresė Neumannaitė sako, kad kenčiančių vėlių skaistykla yra sausakimša, nes daugis Dievą mylinčiųjų miršta, nebūdami tobulai tyri, o tikintieji nesirūpina savo mirusiais. Jie nepagelbsti jiems, kad sušvelnintų jų kentėjimus, sutrumpintų jų skaistyklos metą ir taip išvaduotų juos iš jos.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija kalbėjo: „Tūkstančiai vėlių kasdien atvyksta į skaistyklą“. Skaistykloje kenčiančių vėlių yra daug, nes nemylėjo Dievo pagal jo įsakymą: „Mylėk Dievą visa širdimi“.

„Jeigu žemėje mes būtume mylėję jį, kaip turima mylėti“, kalbėjo ji, „čia nebūtų tiek daug mūsų šioje atsisieimo vietoje“.

Skaistykloje vėlė pažįsta Dievą. „Žemėje asmuo negali tikrai įsivaizduoti, koks iš tikrųjų yra Dievas“, kalba minėtoji seselė Glorija. „Bet mes pažįstame jį ir suprantame, koks jis yra, nes vėlės yra laisvos nuo visų kliūčių, kurios jas supančioja ir trukdo suprasti Dievo šventumą, didybę ir didelį gailėstingumą. . . Mes pažįstame jį daug geriau ir mylime jį daug labiau. Tad mūsų tikėjimas labai skiriasi nuo jūsiškio. Mes žinome, kas yra Dievas“.

Pažindamos Dievą, vėlės skaistykloje myli jį. 1875 m. paklausta, skaistyklos vėlė seselė Glorija atsakė: „Taip, aš labai myliu Dievą. Kai vėlė valosi, jos meilė didėja“. Skaistyklos vėlės myli Dievą pagal savo nuopelnus ir savo tyrumą.

Skaistyklos vėlės negali matyti Dievo, nes nuodėmės dėmė kliudo jo regėjimą. Kaip ir kiti, tai patvirtina seselė Glorija: „Skaistykloje mes nematome Dievo“. Jas kankina valomoji ugnis ar kas nors panašaus, bet ypač negalėjimas regėti Dievo. Jos turi Dievą malonėje ir meilėje, bet dar be regėjimo.

Kitus kenčiančių vėlių skaistykloje gyvenimo požiūrius labai tiksliai nusako šv. Pranciškus Salezietis (t1622): „Iš mąstymo apie skaistyklą mes galime laimėti daugiau paguodos, negu supratimo. Dauguma tų, kurie bijo skaistyklos, daugiau galvoja apie save, negu apie Dievo garbę. Ir tai atsitinka dėl to, kad jie galvoja tik apie kentėjimus, visai nemąstydami apie ramybę ir laimę, kuriomis vėlės džiaugiasi. Tiesa, kad kankinimai yra labai dideli ir kad skaudžiausi šio gyvenimo kentėjimai neturi palyginimo su anais. Bet vidinis pasitenkinimas, kuriuo ten džiaugiamasi, yra toks, kuriam nei gerovė, nei pasitenkinimas žemėje negali prilygti.“

„Vėlės skaistykloje yra vienybėje su Dievu. Jos yra tobulai pasivedusios Dievo valiai ir jos nori tik to, ko Dievas nori. Tad jeigu joms būtų atidarytas dangus, jos eitų veikiau į pragarą, negu drįstų pasirodyti Dievo akivaizdoje su dėmėmis, kurios jas yra subiaurinusios. Valingai ir mielai jos apsivalo, nes tai patinka Dievui. Jos nori būti ten, kur Dievui patinka, ir taip ilgai, kaip jis nori”.

Čia įterptina mintis vėlių regėtojos Marijos Agotos. Ji rašo: „Kaip negalima prileisti, kad kilni mergaitė drįstų eiti iškilmingon puoton su nešvariu drabužiu ir suveltais plaukais, taip skaistyklos vėlės, kuri turi pilną blogio supratimą, niekas neprivertstų pasirodyti tyriausio Dievo akivaizdoje, kol ji turi mažiausią nešvarumo krislelį”.

„Jos negali nusidėti, negali patirti nė mažiausio nekantrumo”, toliau rašo šv. Pranciškus Salezietis apie kenčiančias vėles. „Jos myli Dievą labiau, negu save ir visus kitus daiktus. Jos myli jį tobula, gryna ir nesanavaudiška meile. Jos yra angelų guodžiamos. Jos yra tikrai išganytos ir pilnos vilties, kad niekados nebus apviltos. . .

„Kentėjimai prilygsta pragarui, o meilės įkvėpti pasigėrėjimai — rojui. Toji meilė yra stipresnė už mirtį ir galingesnė už pragarą. . . Tai laiminga būseną! Ji labiau trokštama, negu baisi”.

Dėl to sakoma, kad šventos vėlės skaistykloje yra neapsakomai laimingos ir neapsakomai liūdnos. Jos yra laimingos, nes pašvenčiamąja Dievo malone jos yra užtikrintos regėti Dievą veidu į veidą ir džiaugtis juo, kurį jos myli kraštutiniai. Jos liūdi, nes dėl jų pačių kaltės šiuo metu jos negali regėti Dievo bei jo garbės. Dėl to turėtume suprasti tokį kenčiančių vėlių regėtojos Marijos Agotos išsireiškimą: „O jeigu aš tikrai dabar būčiau skaistykloje, kur

kiekvienas turi būti tobulai geras, kaip laiminga aš būčiau!"

Teologas jėzuitas Pranciškus Suarez galvoja, kad savo maldomis kenčiančios vėlės gali paveikti Dievą, kad tikinčiųjų maldas žemėje panaudotų jų labui, ir kad jos gali maldauti savo angelus, kad jie sušvelnintų jų kentėjimus, ir pagaliau gali maldauti angelus, kad jie paskatintų tikinčiuosius žemėje melstis ir daryti gerus darbus už jas. Šią nuomonę palaiko teologas šv. Robertas Bellarmin, skaistyklos žinovė šv. Kotryna Genovietė ir kt.

Be to, šv. Kotryna Genovietė galvoja, kad kenčiančios vėlės guodžia viena kitą ir, artimo meilės skatinamos, jos dalinasi gautais maldavimo aktais su kitomis vėlėmis, kurios visai jų negauna, nes, kaip šv. Paulius išsireiškia, tikra meilė pamiršta save. Jos dalinasi gautais maldavimo aktų vaisiais panašiai, kaip Sibiro kankinės gauto siuntinio turiniu.

Yra tikra, kad savo maldomis kenčiančios vėlės negali pagelbėti nei sau, nei kitoms vėlėms, o tik gyvieji gali tai padaryti. Dėl to Teresė Neumannaitė, gerai pažindama skaistyklą, galėjo pasakyti: „šventieji gali melstis už kenčiančias vėles, bet jie negali atgailoti už jas. Mes turime joms padėti. Mes esame laimingesnėje būklėje, bent dalinai galėdami jų kentėjimus perimti sau".

Paklausta seselė Glorija paaiškino seselei Liucijai: „Skaistykloje, kaip ir danguje, vienuolės ir tie iš tos pačios šeimos ne visados būna drauge. Vėlės ne visados užsitarnauja tą pačią bausmę ar tą patį atlyginimą. Skaistykloje mes vis dėlto atpažįstame kitas, kai Dievas leidžia. Vėlės susižino viena su kita vėlėms (dvasioms) pritinkančiu būdu, bet be žodžių. Tiesa, kad aš kalbu į tave, nes tu nesi dvasia. Ar tu suprastum, jeigu aš netarčiau žodžių? Bet, Dievui leidus, aš tave suprantu, jeigu tu ir netari jokių

žodžių lūpomis. Žemėje yra dvasinis susisiektimas tarp dvasių ir vėlių*. O kai tu turi gerą mintį arba šventą pageidavimą, jie yra įkvėpti tavo angelo sargo ar kokio nors šventojo, o kartais paties Dievo. Tokia yra vėlių kalba".

Paklausta, ar skaistyklos vėlės žino, kas vyksta žemėje, seselė Glorija paaiškino seselei Liucijai: „Aš žinau tik tiek, kiek Dievas man leidžia. Mano žinojimas yra labai ribotas. Truputį žinau, kas vyksta vienuolyne, tai ir viskas. Aš nieko nežinau, kas vyksta žmonių širdyse, išskyrus tavo atvejį, nes Dievas leidžia, kad taip jis vestų tave tobulybėn. Ką kartais pasakau apie kai kuriuos asmenis ir ką pasakysiu, tai aš žinau iš Dievo. . . Mes žinome, kad Bendrija yra persekiojama ir mes meldžiamės už jos triumfą, bet kada tai įvyks, mes nežinome. Gal kai kurios ir žino, bet ne aš. . . Jos (vėlės) meldžiasi už visus Dievo reikalus ir už tuos, kurie trumpina jų kentėjimus. Jos meldžiasi ir dėkoja Dievui už joms parodytą jo begalinį gailestingumą, nes kai kurios iš jų vos išvengė pragaro. . .

„Apie savo išlaisvinimo laiką mes nieko nežinome. Jeigu mes žinotume, kada baigsis mūsų kentėjimai, mums būtų didelis palengvinimas, bet taip nėra. Mes gerai žinome, kad mūsų kentėjimai švelnėja ir mūsų susivienijimas su Dievu stiprėja, bet mes visai nieko nežinome, kada būsime suvienytos su Dievu; tai paslaptis. Skaistykloje vėlės nežino ateities, išskyrus tai, ką Dievas kartais apreiškia. Pagal savo nuopelnus kai kurios vėlės žino daugiau, negu kitos, bet ar tai svarbu mums, nebent tai yra Dievo garbės klausimas ar vėlių gerovė?"

„Kiekviena vėlė skaistykloje supranta", rašo Marija Agota Simma, „kad jis (Dievas) yra labai

* Dvasinių būtybių susižinojimas pilnai išaiškintas mano knygoje „Du dvasinių būtybių pasauliai".

geras... pilnas gailestingumo ir meilės joms". Jis „yra turtingas gailestingumu dėl begalinės savo meilės" (Ef. 2,4).

Skaistykloje vėlės kenčia su noru ir meile

Kalbėdami apie Dievo teisingumą, dažnai užsiminėme, kad jis yra ir geilestingas. Jis plaka vėles, nes jis myli jas (Apr. 3,19) ir ruošia jas amžinai laimei. Dėl to jis jas guodžia ir stiprina. Jis tai daro pats arba per savo Motiną Mariją, angelus ir šventuosius, įkvėpdamas į jas tikėjimo, vilties ir meilės dorybes aukštame laipsnyje. O tos teologinės dorybės ruošia vėles derinti savo valią su Dievo valia.

Kalbėdama apie šias dorybes, šv. Kotryna Genovietė sako: „Dievas įkvepia vėlėn tokią didelę meilę, kad jos užtektų jai sunaikinti, jeigu ji nebūtų nemirtinga. Apšviesta ir užliepsninta ta gryna, nesavanaudiška meile, juo labiau myli Dievą, tuo labiau ji bjaurisi mažiausia dėme, kuri jam nepatinka ir sulaiko vėlę nuo susivienijimo su juo. Dėl to, jeigu ji galėtų rasti daug žiauresnę skaistyklą, negu ši, į kurią ji yra pasmerkta, vėlė kristų jon, paskatinta karščio tos meilės, kuri egzistuoja tarp Dievo ir jos, kad tik greičiau ji galėtų išsilaisvinti iš viso to, kas skiria ją nuo meilės Dievo".

Tad skaistyklos vėles galime palyginti su ligonėmis, kurioms operacija yra vienintelis būdas pasveikti. Ji skauda, bet eina jon su noru, kad galėtų gyventi, o vėlės eina jon, skaistyklon, su dideliu troškimu, kad galėtų regėti Dievą — gyventi su juo.

„Nė viena skaistyklos vėlė jokių būdu nenorėtų grįžti žemėn vėl gyventi", rašo skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma, „nes turi Dievo pažinimą, kurio mes neturime".

Štai pavyzdys vėlės, kuri, pažindama Dievą ir jo meilę skaistykloje bei savo amžino gyvenimo užtikrinimą, norėjo verčiau kentėti skaistykloje, negu dar kartą gyventi žemėje.

Šv. Stanislovas (†1079) buvo Krokuvos vyskupas, kada kunigaikštis Boleslovas II (†1081) valdė Lenkiją. Vyskupas nedelsė priminti kunigaikščiui jo pareigas, kurias papiktinančiai pažeisdavo, nes jis gyveno su vieno didiko žmona. Dėl to vyskupas pagrasė jį ekskomunika, tai yra atskyrimu nuo Katalikų Bendrijos ir visų malonių, gaunamų per ją.

Vyskupo įerzintas, kunigaikštis sukiršino įpėdinius Petro Miles, kurs prieš savo mirtį pardavė žemės gabalą Krokuvoje naujai parapijai įkurti. Sukurstyti įpėdiniai apkaltino vyskupą, kad jis pasisavinęs Petro Miles žemę, visai jam nesumokėdamas už ją. Liudininkai buvo arba papirkti, arba įbauginti, dėl to vyskupas buvo verčiamas gražinti žemę Petro įpėdiniams su visais pastatais.

Matydamas, kad nieko negalįs laukti iš žmogiško teisingumo, vyskupas maldoje pakėlė širdį į Dievą ir gavo įkvėpimą. Jis prašė kunigaikštį atidėti bylą trims dienoms, duodamas pažadą, kad Petras Miles pats asmeniškai atvyks paliudyti žemės pirkimo teisėtumą.

Kunigaikštis sutiko su panieka. Tris dienas vyskupas pasninkavo, nemiegojo ir meldė Dievą, kad visą bylą perimtų į savo rankas. Trečią dieną, atnašavęs šv. Mišias, lydimas dvasiškių ir daugelio tikinčiųjų, jis nuėjo į kapines. Vyskupo įsakymu Petro kapas buvo atkastas. Karste buvo tik jo kaulai. Jis palietė juos vyskupiška lazda ir vardu to, kurs yra prisikėlimas ir gyvenimas, liepė mirusiam keltis.

Staiga kaulai susijungė, apsidengė kūnu išsigan-

dusių žmonių akivaizdoje.* Vyskupas paėmė jį už rankos, ir abu drauge nuėjo į teismo salę, kur kunigaikštis laukė jų su savo teismu ir žmonių minia, kad išjuoktų ganytoją. „Štai Petras Miles“, tarė vyskupas. „Jis ateina, kunigaikšti, liudyti prieš tave. Apklausinėk jį. Jis tau atsakys“.

Apstulbo kunigaikštis, jo patarėjai ir visi jų žmonės. Petras patvirtino, kad jam buvo sumokėta už pirktą žemę. Tada, atsisukęs į savo turto įpėdinius, prikišo jiems už vyskupo apkaltinimą ir juos paragino daryti atgailą už sunkią nuodėmę. Ir įpėdiniai, kurie jau buvo tikri parapijos žemės paveldėtojai, labai sumišo.

Norėdamas užbaigti šį didelį stebuklą, ganytojas pasiūlė Petruvi Miles, jeigu jis norėtų pagyventi keletą metų žemėje, jis mels Dievą tos malonės. Petras atsakė, kad jis neturįs tokio noro. Jis verčiau grįšias į skaistyklą kentėti, negu save išstatyti pasmerkimui. Jis tik prašė šventą vyskupą maldauti Dievą sutrumpinti jo kentėjimų metą, kad jis greičiau galėtų regėti Dievą.

Po to, palydėtas vyskupo ir minios, Petras Miles sugrįžo į savo kapą ir atsigulė. Jo kūnas subirėjo į dulkes, ir kaulai užėmė pirmąsias vietas. Mes galime tikėti, kad šventasis ganytojas greit išvadavo Petrą iš skaistiklos.

Kunigaikščiui Boleslovui II ir toliau svetimaui su didiko žmona, vyskupas juos ekskomunikavo. Atsikeršydamas kunigaikštis savo ranka nužudė jį jo šv. Mišių metu. Dabartinis popiežius Jonas Paulius

* Visas šis įvykio aprašymas buvo vėlokai surinktas iš žmonių pasakojimų. Tad visų įvykio smulkmenų neimtina pažodžiui. Kai kur rašoma, kad Petras tik apsireiškė ir liudijo teisme. Šį įvykio aprašymą galime laikyti tik pavyzdžiu priimtinais išvadai paremti.

II, buvęs Krokuvos arkivyskupas, šiais metais vyksta į Krokuvą paminėti devynių šimtų metų kankinio mirties.

Kardinolas K. Wojtyła, dabartinis pop. Jonas Paulius II, 1977 m. šv. Stanislovo šventės proga kalbėjo apie savo šventąjį pirmtaką: „Šv. Stanislovas yra tapęs moralinės ir visuomeninės tvarkos šventu globėju mūsų šalyje. . . Jis drįso pasakyti pačiam karaliui (arba kunigaikščiui, nes prarado karališką vainiką), kad jis turįs laikytis Dievo įstatymo. Iš tikrųjų per šimtmečius šv. Stanislovo gerbimas yra pripažinimas tiesos, kad doros įstatymas yra visuomeninės tvarkos pagrindas”.

Pareiga gelbėti kenčiančias vėles

Didžiausias Dievo įsakymas yra mylėti Dievą visa siela ir visa širdimi, o savo artimą kaip pats save. Tad privalome mylėti vieni kitus ir padėti vieni kitiems. Tos pareigos didumas priklauso nuo didumo nelaimės, kurion artimas yra patekęs, ir nuo mūsų pajėgumo jam padėti. Juo didesnė nelaimė artimas yra patekęs, tuo rimtesnę pareigą mes turime jį gelbėti.

Būtų didžiausias nusikaltimas badu mirštančiam neduoti maisto, kurio turime, arba įkritusiam į šulinį leisti prigerti, kai galime jį išgelbėti. Toks negelbėjimas prilygtų žmogžudystei. Kitiems turime padėti ne tik tada, kai galime padėti lengvai, patogiai ir kada tikimės sulaukti pagyrimo. Svarbiu atveju artimui reikia padėti net tada, kai toji pareiga reikalauja iš mūsų didelės aukos.

Kas gali būti daugiau reikalingas pagalbos, kaip kenčiančios vėlės skastykloje, kai jokie kentėjimai žemėje negali prilygti jų kentėjimams. Tad joks

ligonis ar kaceto kalinys nėra labiau reikalingas pagalbos, negu mūsų artimieji skaistykloje. Jų tarpe gal mūsų tėvas ar motina, brolis ar sesuo, vyras ar žmona, vaikas ar kunigas, kunigas, kurs mus pakrikštijo, paruošė pirmą išpažinčiai ir šv. komunijai ir daug kartų mūsų gyvenime atleido mums nuodėmes ir davė mums Jėzų šv. Ostijoje. Jie visi turi teisę maldauti mus tos pagalbos, jeigu mes pamirštame šią svarbią savo pareigą mylėti Dievą ir artimą.

Tą pareigą uždeda mums ir Dievo meilė. Jis labai myli kenčiančias vėles ir su jomis nori dalintis savo dievišku gyvenimu. Bet jos pirma turi atsisteisti. To reikalauja dieviškasis teisingumas. Bet to atsisteisimo priemonės Dievas yra sudėjęs į kovojančios Bendrijos narių rankas, į mūsų rankas. Tad mes lengvai galime joms padėti, palengvindami jų dalį ir visai išlaisvindami jas iš baisaus kalėjimo. Joms padėti yra vienas iš dižiausių gailestingumo darbų. Jeigu Jėzus pažadėjo atlyginti už vieną ištroškusiam paduotą vandens stiklinę, kiek labiau jis atlygins mums už kenčiančios vėlės išlaisvinimą?

Tokios mūsų pagalbos laukia ne tik kenčiančios vėlės ir gerasis Dievas, bet ir mūsų visų Motina Marija, angelai ir šventieji. Už jų troškimo vykdymą jie visi mums gausiai atlygins, mums padėdami pasiekti Dievą saugiu keliu.

Bet ar mes atliekame šią pareigą? Reikia stebėtis, kad net pamaldūs katalikai visai nesidomi skaistykloje kenčiančiomis vėlėmis. Kartais atrodo, kad jie netiki jos buvimu. Bet žinotina, kad, jeigu dabar nepadedame kenčiančioms vėlėms, mažai būsime padėti, kai mes patys būsime reikalingi tokios pagalbos.

Italijoje Florencijos arkv. šv. Antaninas (†T459) pasakoja, kad tame mieste mirė geras ir pamaldus

geradaris domininkonų vienuolyno, kuriame gyveno ir šv. Antaninas. Už mirusio geradario vėlę buvo atnašauta daug Mišių ir dar daugiau maldų.

Po kelerių metų šventajam apsieiškė to vyro kenčianti vėlė ir tarė šventajam arkivyskupui: „Tebeesu skaistykloje ir dar ilgai ten būsiu, nes, gyvendamas žemėje, nesimeldžiau už vargšes vėles. Dabar gi Dievas savo teisingu sprendimu visas už mano vėlę aukojamas maldas skiria kitoms vėlėms, už kurias aš turėjau melstis. Dabar ilgai turiu kentėti už tą apsideimą“.

Viešpats Jėzus perspėja savo klausytojus: „Jums bus atlyginta tuo pačiu saiku, kuriuo saikėjote kitiems" (Mt. 7,2).

Švč. M. Marija, angelai ir šventieji

Daug paguodos, suraminimo ir pagalbos skaistykloje vėlės susilaukia iš švč. Mergelės Marijos, angelų ir šventųjų.

Švč. Mergelė Marija juk yra nuliūdusiųjų paguoda ir gailestingumo motina. Dėl to šv. Brigitos „Apreiškimuose" ji yra vadinama skaistyklos vėlių motina. Ji kalbėjo šv. Brigitai: „Aš esu motina visų tų, kurie yra atsiteisimo buveinėje. Mano malda švelnina jų kentėjimus, kurie yra skirti jiems už jų kaltes" (IV.c.50).

Ypač švč. Mergelės Marijos garbei skirtomis dienomis — šeštadieniais ir jos šventėmis — ji parodo skaistyklos vėlėms daug gailestingumo. Kai kuriems šventiems asmenims duoti apreiškimai rodo, kad šeštadieniais ji nužengia į skaistyklą. Ypač ji padeda tiems, kurie savo gyvenime mylėjo ją ir šaukėsi jos pagalbos.

Domininkone seselė ir Dievo tarnaitė Paula šv.

Teresės vienuolyno Neapolyje, Italijoje, pvz., šeštadienį ekstazėje buvo perkelta į skaistyklą, kuri tą dieną buvo ypatingai apšviesta, o ne kaip kitais kartais. Tuoj ji pastebėjo angelų apsuptą švč. Mergele Mariją. Angelams ji davinėjo įsakymus išlaisvinti tas vėles, kurios ypatingai ją gerbė, ir vesti jas į dangų.

Jeigu tas įvyksta paprastais šeštadieniais, vargu galime abejoti, kad tas pats vyksta švč. Mergelės Marijos šventomis dienomis. Pvz., kardinolas šv. Petras Damian sako, kad kiekvienais metais Marijos dangun paėmimo dieną ekstazės regėjime jis matė, kad „tą dieną ji parodo didelį savo pasigailėjimą ir tikrai tą dieną jos išlaisvintų vėlių skaičius prilygsta Romos gyventojų skaičiui“. Ji džiaugiasi, kad tą dieną, kurią pati buvo paimta į dangų, ji gali daug šventų vėlių atvesti prie Dievo sosto.

Tačiau, skaistykloje kentėjusios seselės Glorijos liudijimu, labai nusikaltusios vėlės, esančios giliausioj skaistykloj, nemato švč. Mergelės Marijos, ir jų kentėjimai tą dieną nėra palengvinami. O tos vėlės, kurios regi ją jos lankymosi metu, yra laisvos nuo kentėjimų.

Dangaus karalienė atvyksta skaistyklon paprastai angelų apsupta, šv. Mykolo lydima. Bendrijos daktarų bendra nuomone, Dievas, kurs vieną dieną siųs savo angelus surinkti išrinktuosius (Mt. 24,31), kartkartėmis siunčia juos į skaistyklą, kad paguostų ir sustiprintų kenčiančias vėles. Be abejo jų regėjimas suteikia joms daug džiaugsmo, palengvinimo ir vilties, kad vieną dieną jos gyvens drauge su jais ir džiaugsis amžina laime danguje.

Šv. Brigita ir daug kitų šventųjų bei mistikų regi, kad ypatingu uolumu angelai sargai padeda vėlėms skaistykloje tų, kurie, gyvendami žemėje, turėjo ypatingą prisirišimą prie savo angelo sargo ir

aplamai prie angelų, ir įkvėpia gyvuosius melstis už savo mirusiuosius

1879 m. rugsėjo mėnesio vienuolyno rekolekčių metu skaistykloje kenčianti seselė Glorija pasakojo seselei Liucijai: „Mes matome šv. Mykolą, kai matome angelus. Jis atvyksta paimti vėlių, kurios yra baigusios apsivalyti. Jis jas veda į dangų. . . Jis yra aukščiausias angelas danguje. Mūsų angelai sargai aplanko mus. . . Geriausias ir veiksmingiausias būdas pagerbti jį (šv. Mykolą) danguje ir išgarsinti jį žemėje yra skleisti pamaldumą skaistyklos vėlių labui ir skelbti jo užduotį, kurią jis atlieka kenčiančių vėlių labui. Dievo pavedimu, jis lydi vėles į atsiteisimo vietą ir po apsivalymo jis atveda jas į jų amžinas buveines. Kiekvieną kartą, kai vėlė atvyksta padidinti išrinktųjų skaičiaus, Dievas yra pagarbinamas ir jo dangiškasis tarnas (šv. Mykolas) yra pagerbiamas. Kiekvienas vėlių perdavimas Viešpačiui Dievui pagerbia ir jį. . . Aš nepajėgiu išaiškinti tau šv. Mykolo meilės ir pasigailėjimo mums. Jis stiprina mus mūsų kentėjimuose, kalbėdamas apie dangų. Pasakyk tėvui rekolektantui, kad, jeigu jis nori patikti šv. Mykolui, tegul uoliai rekomenduoja pamaldumą už vėles skaistykloje. Savo šventės dieną šv. Mykolas atvyksta į skaistyklą ir grįžta dangun su dideliu vėlių skaičiumi, ypač tomis, kurios gyvenime turėjo pamaldumo į jį“.

„Taip pat kartais mes matome šv. Juozapą“, kitą kartą kalbėjo seselė Glorija, „bet ne taip dažnai, kaip švč. Mergele Mariją“.

Šv. Augustinas ir šv. Tomas Akvinietis moko, kad šventieji yra labai galingi pagelbėti kenčiančioms vėlėms užtarimu, bet ne atsiteisimu. Angelai ir šventieji gali užtarti vėles pas Dievą, bet negali apmokėti jų skolos dieviškam teisingumui.

Maldavimo aktai už vėles

Būdami tos pačios Kristaus karalystės, arba Bendrijos, nariai, ne tik angelai ir šventieji, bet ir gyvieji gali pagelbėti vėlėms skaistykloje. Jie gali padėti joms maldavimo aktais, kuriuos lotyniškai vadiname suffragia, angliškai suffrages. Maldavimo aktais suprantame visa tai, kuo tikintieji gali maldauti Dievą pagalbos kenčiančioms vėlėms atsisteisti jo teisingumui. Juos sudaro malda, atgaila ir geri darbai.

„Kiekviena maldelė mums daug padeda“, 1887 m. rugpiūčio 15 d. iš skaistyklos kalbėjo seselė Glorija. „Tai yra lyg vandens stiklinė, duota ištroškusiam“.

Katalikų Bendrija turi labai daug oficialių maldų už mirusius: egzekvines ir šv. Mišių maldas, kryžiaus kelią, rožinį, atlaidus, novenas, įvairias viešas ir privačias pamaldas ir kt. Jos turi daugiau reikšmės, kada dvasiškiai jas atlieka, nes tada Bendrija oficialiai meldžiasi už jas.

Agaila suprantami pasninkas, apsimarinimai, nusigalėjimai, nepatogumai, drausmės taisyklių bei įstatymų užlaikymas, visokie kentėjimai, nemalonumai, oro žiaurumai, darbas, darbo nuovargis, gyvenimo aplinkybės, k.a.: neturtas, liūdesys, senatvė, vieatvė, ligos, pažeminimai, paniekinimai, apkalbos ir kt., kai visa tai priimama ir kenčiama su pasivedimu Dievo valiai ir paaukojama už vėles skaistykloje su meile Dievui ir vėlėms kaip artimui.

Gerai darbai yra šv. Mišios, išmaldos, dalyvavimas šv. Mišiose ar pamaldose ir priėmimas šv. komunijos, platinimas pamaldumo už skaistyklos vėles, dvasios ir kūno labdarybės, arba gailestingumo, darbai ir kt. Septyni labdarybės darbai sielai yra šie: nemokantį pamokyti, abejojančiam patarti,

nuliūdusį paguosti, piktą darantį sudrausti, įžeidimus atleisti, nuoskriaudas nukęsti, melstis už gyvus ir mirusius. Septyni labdarybės darbai kūnui yra šie: alkaną papenėti, trokštantį pagirdyti, nuogą pridengti, pakeleivį į namus priimti, kalinį sušelpiti, ligonį aplankyti ir numirėlį palaidoti.

Šv. Mišias, išmaldas ir maldą šv. Tomas Akvinietis skaito pagrindiniais maldavimo aktais.

Visa tai vadiname maldavimo aktais, nes Dievas neturi jokio abipusinio išipareigojimo priimti juos kenčiančių vėlių labui, o mes negalime tvirtinti su tikrumu, kad jų visų vaisius jis panaudoja mūsų nurodytoms vėlėms pagelbėti. Visais tais aktais, bei veiksmais, mes tik maldaujame Dievą pasigailėti mūsų mirusiųjų. O Dievas yra laisvas pasielgti pagal savo gailestingumą ir laisvą nuosprendį, šv. Tomas Akvinietis moko, kad gyvųjų maldavimo aktais mirusieji gali pasinaudoti tiek, kiek pastarieji yra pajungti meile Dievui ir kiek gyvųjų intencija yra nukreipta į mirusius.

Aplamai maldavimo aktais labiausiai yra padedama tiems, už kuriuos jie yra aukojami. Bet dažnai padeda ir tiems, už kuriuos jie nėra specialiai aukojami, jeigu tos vėlės, už kurias specialiai yra aukojami maldavimo aktai, jau yra danguje ar pragare, — pirmosios nėra reikalingos tokios pagalbos, o pastarosios negali jais pasinaudoti, — tada, šv. Tomo Akviniečio samprotavimu, „mes sveikai galime tikėti, kad Dievo gailestingumu jais yra pagelbima tiems, už kuriuos jie nėra skiriami, jeigu tokie jų reikalingi“. Taip tuo pagelbima kitoms vėlėms, pvz., pragare pasmerktojo skolininkui ir pn., o šios meldžiasi už tuos, kurie aukojo tokius maldavimo aktus.

„Tos (vėlės) danguje, už kurias meldžiasi esantieji žemėje“, 1879 m. seselė Glorija kalbėjo iš

skaistyklos, „gali skirti tas maldas už tas vėles, už kurias jos nori. Tai yra jas labai guodžianti mintis, kai jos žino, kad jų namiškiei ir draugai žemėje nepamiršta jų, nors jos ir nebereikalingos maldų. Atsilygindamos jos nėra nedėkingos”.

Tačiau ar tikintis, esąs sunkioje nuodėmėje, gali pagelbėti mirusiems maldavimo aktais ar ne?

Čia yra skirtini keli dalykai, kaip mus moko katalikų teologai — šv. Tomas Akvinietis ir kt. Kai mes kalbame apie šv. Mišias, kurios savo veiksmingumą turi iš savęs, kaip ir visi sakramentai (ex opere operatur), jų veiksmingumas nepriklauso nuo to, ar šv. Mišių užprašytojas ir ar šv. Mišių kunigas atnašautojas tuo metu yra malonėje ar nuodėmėje, nes šv. Mišios visados turi tą pačią begalinę vertę iš savęs. Tad ar šv. Mišių užprašytojas ir jų kunigas atnašautojas yra pašvenčiamojoje malonėje ar ne, ar labai šventas ar ne, mirusieji pelno tą patį šv. Mišių vaisių arba pagalbą.

Tačiau, kai kalbame apie tokius maldavimo aktus, kurie neturi veiksmingumo iš savęs, bet jie priklauso nuo aktų atlikėjo (ex opere operantis), tada veiksmai nusidėjėlio, kaip jo paties maldavimo aktai, „jokiu būdu negali būti nuopelningi nei sau, nei kitam” (Supp.q. 71, a.3). Tada nuodėmėje esąs tikintysis negali pagelbėti mirusiems, k.a.: kryžiaus keliais, rožiniu, apsimarinimais, gerais darbais ir pn

Bet kai toks nusidėjėlis yra tokių maldavimo aktų tik atlikimo įrankis, tada jis, veikdamas kaip įrankis, gali pagelbėti mirusiems. Pvz., jis gali užprašyti šv. Mišias arba prašyti kitus, kad jie melstųsi už jo mirusius tėvus ar brolius; arba kai kunigas skaito laidotuvių maldas kaip Bendrijos atstovas, mirusieji yra pagelbimi tokiais maldavimo aktais, nes tada kunigas veikia ne savo, o Bendrijos vardu. Jis yra jos įrankis ir atstovas.

PAGALBA MIRUSIEMS ŠV. MIŠIOMIS

Šv. Mišių vertės supratimas

Naujajame {statyme turime altoriaus, arba šv. Mišių, auką, Dievo Sūnaus įsteigtą ne tik Dievo garbei, bet taip pat gyvųjų ir mirusiųjų labui.

Nuo pat Kristaus įsteigtos Bendrijos pradžios šv. Mišių auka buvo atnašaujama ne tik už gyvuosius bei jų reikalus, bet ir už mirusiuosius, už skaistykloje kenčiančias vėles.

„Mes švenčiame kankinių triumfo metines“, rašo trečiojo šimtmečio Bendrijos rašytojas Tertulijonas, „ir pagal mūsų tėvų tradiciją mes atnašaujame šventą Auką už mirusius jų mirties metinėse“.

Šv. Augustinas, kalbėdamas apie šv. Mišių ir kitų maldavimo aktų vertę mirusiems, rašo, kad „tai yra visuotinė Bendrijos praktika, kurios ji laikosi ir kurią paveldėjo iš senolių, tai yra iš šventų apaštalų“.

Šv. Augustino motina šv. Monika (†387) mirdama prašė savo sūnų nepamiršti jos prie altoriaus. Aprašydamas tai savo „Išpažinimų“ knygoje, šv. Augustinas prašo visus tos knygos skaitytojus jungtis su juo šv. Mišių aukoje, pavedant jo tėvus Dievui. Jo motina šv. Monika „netroško savo kūnui nei iškilmingų laidotuvių, nei brangių kvepalų, nei iškilmingo karsto, nei nešama į savo tėviškėje Tagaste paruoštą kapą, bet tiktai mes turime prisiminti ją prie altoriaus, kurio Paslaptis ji labai vertino“.

Kita proga šv. Augustinas kalbėjo: šv. Mišios yra „meilės sakramentas, vienybės apreiškimas, glaudžios draugystės ryšys“.

Vadovaujant pop. Pijui IV, 1562 m. rugsėjo 17 d. Tridento visuotinis susirinkimas iškilmingai iš naujo paskelbė sprendimą apie šv. Mišių vertę gyviesiems ir mirusiesiems, būtent: „Dieviškoje aukoje, kuri yra aukojama Mišiose, tas pats Kristus,“ kurs kartą pasiaukuoja kruvinu būdu ant kryžiaus, čia yra ir yra aukojamas nekruvinu būdu. Dėl to šventasis susirinkimas moko, kad ši auka yra tikrai permaldaujanti. Šios (nekruvinos) aukos malonės yra gaunamos per šią nekruviną auką. Tad jokių būdu Mišių auka nėra menkesnė už kryžiaus auką. Dėl to Mišios prideramai aukojamos pagal apaštališką tradiciją už nuodėmes, bausmes, atsiteisimą ir kitus tikinčiųjų reikalus žemėje ir taip pat už tuos, kurie mirė Kristuje ir dar nėra tobulai tyri“ (C.T.749).

Dogmatinė teologija mus moko, kad šv. Mišių vertė yra begalinė, nes šios nekruvinos aukos, kaip ir kruvinosios, ir kunigas ir auka yra dieviškasis Jėzus Kristus, kai Dievas Sūnus aukojasi Dievui Tėvui Švč. Trejybės garbei ir žmonių išganymui.

Kai šv. Mišių vertė yra begalinė, kaip ir pats Dievas yra begalinis, tada atrodo, kad vienerios šv. Mišios turėtų išlaisvinti visas kenčiančias vėles iš skaistyklos; bet taip nėra. Kai didžioji kiekvienų Mišių vaisių dalis eina Dievo garbei, jo pagarbinimui ir kitiems tikslams, tad ta intencija, kuria jos yra aukojamos, pvz., už mirusiuosius, yra skiriama tik maža vaisių dalis. Dėl to dažnai reikia atnašauti daug šv. Mišių vienai Dievo malonėje mirusiojo kaltei atpirkti ir iš skaistyklos jį išvaduoti, kaip ir už vieno nusidėjėlio atsivertimą.

Vos tik pragaro išvengusios vėlės dažnai yra nustumtos į pačią giliausią skaistyklą. Daugelio

šventųjų ir šventų vėlių bei mistikų liudijimu, joms visai nepadeda nei šv. Mišios, nei kiti maldavimo aktai, kol skaistyklos jaučiamais kentėjimais tokių vėlių egoizmo kevelas nėra šiek tiek suminkština-
mas, kad Dievo malonė galėtų prasiskverbti į jas.

Kaip tik tokiu atveju dažniausiai atsitinka, kad Dievas skiria tokių už juos aukojamų šv. Mišių vaisius labui tų, kuriems tokios giliai skaistykloje kenčiančios vėlės yra skolingos, nes Dievo teisingumas reikalauja atsisteisimo ne tik Dievui, bet ir artimui.

Be to, Dievas dažnai reikalauja proporcingos medžiaginės aukos. Dėl to didelio vargšo maža pinigine auka užprašytos vienerios šv. Mišios gali daugiau padėti vargšėms vėlėms, negu turtuolio keli šimtai ar net keli tūkstančiai užprašytų Mišių, nes kas daugiau turi, iš to Dievas daugiau reikalauja. Taip pat su pagrindu manoma, kad Dievas skiria daugiau vaisių iš šv. Mišių aukos, kada jų užprašytojas padaro didesnę asmeninę auką, kiek reikia pajusti, kad darąs auką.

Kartais tikintieji lyg ir jaučia, jog turtingieji, galėdami užprašyti daugiau šv. Mišių už save ir savo šeimos narius, kad jos būtų atnašautos už juos gyvus ar po jų mirties, turi didelę pirmenybę prieš neturtinguosius.

Pagal Evangeliją turtai yra verčiau išgany-
mo kliūtis, o ne pagalba, ir turtingam yra sunkiau būti išganytam. Bet jeigu turtingas žmogus tinkamu savo turto sutvarkymu paskutine valia užprašo daug Mišių ir kitų maldavimo aktų, gali atrodyti, kad toks atvejis persveria tokio žmogaus turto pradinę nenaudą, bet ne visados, nes šv. Mišių vaisių paskyrimo mirusiesiems kiekis priklauso nuo Dievo gailestingumo, jo laisvo sprendimo ir individo gyvenimo žemėje.

Istorija sako, pasak vysk. J. F. Arendzen, kad svetimautojas ir anglikonų tikėjimo įkūrėjas bei katalikų didelis persekiotojas ir šv. Mišių niekintojas karalius Henrikas VIII paliko dideles pinigų sumas šv. Mišioms už savo vėlę. Be abejo daug tūkstančių Mišių buvo atnašauta už jo vėlę. Jeigu iš tikrųjų jis mirė atgailodamas ir yra išganytas, ir katalikų kunigai buvo prašyti jas atnašauti*, gal būt, jo vėlė skaistykloje patyrė šiek tiek pagalbos iš tų šv. Mišių, bet Dievo gailestingumo nutarimu iš visų tų Mišių vaisių galėjo būti suteikta vėlės išlaisvinimui mažiau, negu vienerių šv. Mišių vaisiai už vargšą numirėlį, kurs buvo labai neturtingas ir kurio gyvenimas buvo doras Dievo akyse ir dėl to neturėjo daug ko atsisteisti. Be to, prisimintina, kad anas davė sumas iš pertekliaus, o vargšas davė visa, ką turėjo (plg. Mk.12,42-44 apie našlės skatiką).

Iš tikrųjų tikintieji neužsako tiek šv. Mišių už mirusiųsias, kiek jie galėtų ir turėtų, nes nepilnai supranta jų galingumą ir naudą, o kunigai delsia išaiškinti, nes daugis išsiaiškins, kad kunigas ieško daugiau pinigų. Dėl to nukenčia mirusieji. Be to, daugis visai negalvoja apie kenčiančias vėles skaistykloje ir reikalą joms padėti.

Šv. Mišios pagelbsti mirusiems

Šalia aiškaus Bendrijos mokymo yra daug stebuklingų įvykių, tinkamai ištirtų esant tikrais, kurie kalba, kad šv. Mišios padeda skaistyklos vėlėms ir jas išvaduoja iš kentėjimų.

*Gal istorija čia kalba apie anglikoniškas mišias. 1896 m. rugsėjo 13 d. pop. Leonas XIII oficialiai paskelbė, kad anglikonų bendrijos kunigystės šventinimai negalioja ir yra absoliučiai beverčiai. Tokiu atveju ir kai kurių anglikonų dvasiškių atnašaujamos mišios nėra Kristaus auka.

Augustijonas vienuolis šv. Nikalojus Tolentinietis (†1308) turėjo didelį pamaldumą į kenčiančias vėles ir daug jų išlaisvino iš skaistyklos šv. Mišiomis, duonos ir vandens pasninku ir griežta atgaila. Jis sutiko priimti kunigystės sakramentą tik dėl to, kad veiksmingiau galėsiąs pagelbėti kenčiančioms vėlėms. Daug išlaisvintų vėlių apsireikšdavo jam padėkoti už pagalbą.

Žymus pamokslininkas kun. Jonas Henrikas Lacordaire (†1861), duodamas rekolekcijas mokiniams keletą metų prieš savo mirtį, papasakojo jiems apie vieną lenkų kunigaikštį, tada gyvenusį Paryžiuje. Pradėdamas vają prieš, sielos nemirtingumą, kunigaikštis parašė straipsnį tuo klausimu ir išėjo į parką pasivaikščioti. Staiga prisiartino viena moteris prie jo ir, apkabinusi jo kojas, maldavo jį: „Garbingasis kunigaikšti, ką tik mirė mano vyras. Gal būt, jis dabar kenčia skaistykloje. Dėl savo neturto neįstengiu užprašyti šv. Mišių už jo vėlę. Susimildamas pagelbėk man mano vyro labui“. Neįstengdamas kitaip jos atsikratyti, davė jai auksinuką. Ji tuoj nubėgo į šventovę ir užprašė šv. Mišias už savo vyro vėlę.

Po penkių dienų, kada kunigaikštis skaitė savo minėto straipsnio rankraštį, kad galėtų jį išsiųsti spaudai, jo akivaizdoje pasirodė ūkininko drabužiais apsirengęs vyras ir tarė: „Kunigaikšti, atvykau padėkoti tau. Aš esu vyras anos moters, kuri aną dieną maldavo jus išmaldos, kad galėtų užprašyti šv. Mišias mano vėlės labui. Jūsų krikščioniška meilė patiko Dievui, ir jis leido man atvykti ir padėkoti jums“. Be to, jis pradėjo: „Kunigaikšti, yra Dievas ir pomirtinis gyvenimas, yra dangus ir pragaras“. Tai pasakęs, staiga dingo. To paveiktas, kunigaikštis sudegino savo straipsnį, suklupo ant kelių ir, grįždamas prie Dievo, sukalbėjo 'Tikiu Dievą' maldą.

Ispanijos istorikas Ferdinandas rašo, kad Koelno universitete studijavo du iš skirtingų vienuolynų domininkonai, iš kurių vienas buvo pal. Henrikas Suzo (†1365). Baigę mokslus, abu sutarė, kad už tą, kurs mirs pirmas, gyvasis draugas atnašaus šv. Mišias per ištisus metus kiekvieną pirmadienį ir penktadienį. Po ketverių metų Henrikas gavo žinią apie savo draugo mirtį ir tuoj pradėjo maldas ir apsimarinimus už jo vėlę, visai negalvodamas apie įsipareigotas Mišias.

Vieną rytą kun. Henrikui pasirodė draugo vėlę ir priminė jam jo duoto ir priimto žodžio neišpildymą. Atsiprašydamas už duoto žodžio užmiršimą, priminė jam apie savo maldas ir apsimarinimus. „To negana“, atsakė kenčianti vėlė. „Reikalingas Jėzaus Kristaus kraujas liepsnoms užgesinti, kurios mane degina. Bet šventoji Auka išvaduos mane iš šių siaubingų kankinimų. Aš maldauju tave laikytis savo žodžio ir neatsisakyti to, kuo esi man skolingas iš teisingumo“.

Su kitų vienuolių pagalba paaukojus pažadėtas šv. Mišias, minėto kunigo vėlė vėl pasirodė padėkoti: „Mano Išganytojo kraujas išlaisvino mane. Dabar einu į dangų pas tą, kurį taip dažnai garbinome žemėje po eucharistiniu pavidalu“.

Šv. Elzbietos Portugalietės (†1336) gyvenimo aprašymuose pažymėta, kad jos duktė Konstancija, ištekėjusi už Kastilijos (kuri yra dabartinės Ispanijos dalis) karaliaus, netrukus mirė. Sužinojusi apie dukters mirtį, šv. Elzbieta vyko pas karalių našlį.

Prie kelio gyveno vienas šventas atsiskyrėlis, kuriam apsireiškė mirusi Konstancija ir prašė jį pranešti jos motinai apie jos skaudžius kentėjimus skaistykloje. Labai užsispyrusiai reikalaujant, jam buvo leista pamatyti pro šalį keliaujančią šv. Elzbietą. Jis jai pasakė apie jos dukters likimą, ir kad

ji gali būti išlaisvinta iš skaistyklos šv. Mišių auka, atnašaujant jas kasdien per ištisus vienerius metus.

Atvykusi ji papasakojo tai Kastilijos karaliui. Išklauses jis tarė: „Yra išmintinga išpildyti ypatingu keliu gautą reikalavimą. Po viso ko, užprašymas šv. Mišių už mirusius gimines nėra nieko daugiau, kaip tėviška ir krikščioniška pareiga“. Kun. Ferdinandui Mendez buvo pavesta atnašauti prašytas šv. Mišias.

Pasibaigus vieneriems metams, Konstancija apsiereiškė savo motinai ir tarė: „Šiandien, mylimoji mamyte, esu išlaisvinta iš skaistyklos ir vykstu dangun“. Šv. Elzbieta tuoj bėgo į šventovę padėkoti Dievui už dukros išlaisvinimą. Čia ji sutiko kun. Ferdinandą. Jis jai pasakė, kad jau baigęs atnašauti tris šimtus šešiasdešimt penktąsias Mišias. Šv. Elzbieta suprato, kad Dievas išlaikė savo pažadą, duotą per šventą atsiskyrėlį.

1849 m. Belgijoje mirė Eugenija Van de Kerckove, ūkininko žmona. Ji vedė pavyzdinę gyvenimą, buvo dosni ir į gyvenimo pabaigą daug meldėsi į švč. Mergelę Mariją. Paskutinėje ligoje ją prižiūrėjo jos tarnaitė Barbora Vennecke.

Po trijų savaitių po mirties, vidurnaktį, mirusioji Eugenija sapne pasirodė savo tarnaitei Barborai, nurodydama jai, kur ji laikė paslėpusi pinigų. Ji liepė juos panaudoti šv. Mišioms už ją, nes ji kenčianti skaistykloje. Rytą atsikėlusį suprato, kad tai nebuvo tik sapnas, o tikras jos šeimininkės pasirodymas. Ji rado nusakytus pinigus — penkis šimtus frankų. Pasitarusi su savo klebonu ir savo šeimininku, užprašė du šimtus penkiasdešimt šv. Mišių, po du frankus už kiekvienas, kaip sapne jai buvo pasakyta, nors vyskupijoje šv. Mišių patvirtintos stipendijos buvo pusantro franko. Ir gyvenime Eugenija duodavo du frankus šv. Mišioms, suprasdama kunigų neturtingumą.

Tada Eugenija pasirodė Barborai sapne, apsirengusi darbinėmis drapanomis. O po dviejų mėnesių ji vėl pasirodė, nušviesdama visą kambarį. Šį kartą ji vilkėjo baltais drabužiais, o jos veidą puošė šypsena. Ir ji tarė: „Ačiū tau, Barbora. Esu išlaisvinta“. Ir dingo.

Prisimintina, kad Katalikų Bendrija nepamiršta ir neturtingųjų bei užmirštųjų. Kiekvienose Mišiose, nežiūrint, kokia intencija jos atnašaujamos, visados yra prisimenami visi mirusieji, kurie yra reikalingi pagalbos.

Be to, kiekvienos parapijos klebonas atnašauja šv. Mišias už visus savo gyvus ir mirusius parapijiečius kiekvieną sekmadienį, šventą dieną ir apaštalų šventėmis. Kiekvienas mirusis, gyvenęs toje parapijoje, jose prisimenamas ir iš jų gauna malonių pagal aktyvumą parapijoje ir Dievo laisvą sprendimą. O Vėlinių dieną kiekvienas kunigas aukoja specialiai vienerias Mišias už visas vėles, ypač už užmirštuosius.

Daugis kunigų kai kada aukoja šv. Mišias ir be jokios įprastinės aukos bendrai už mirusiuosius. Toks, pvz., buvo arkv. šv. Malachijas O'More (†1148) Irlandijoje, kurio gyvenimą ir pamaldumą į vėles ir už jas aprašo šv. Bernardas. Ypač dažnai jis atnašaudavo šv. Mišias už tas, kurių niekas neprisi-mindavo.

Jis turėjo pasaulietiškos dvasios seserį. Ji menkai suprato šv. Mišių vertę bei artimo meilę. Ji mirė jauna ir nuėjo į skaistyklą už per didelį pasaulietišku-mą. šv. Malachijas meldėsi ir aukojo šv. Mišias už ją, bet daugiausiai už vargšus mirusiuosius. Gal buvo tokia Dievo bausmė mirusiajai už šv. Mišių neverti-nimą gyvenime, kad brolis greit 'pamiršo' ją savo Mišiose. Pagaliau ji apsireiškė jam sapne ir prikaišio-

jo jam už jos užmiršimą per pastarąsias trisdešimt dienų. Nubudęs pastebėjo, kad tikrai buvo praėję trisdešimt dienų nuo jos mirties, jis tuoj atnašavo šv. Mišias už ją. Ji pasirodė prie šventovės, bet negalėjo įeiti vidun. šv. Mišių metu ji klūpojo šventoriuje ir raudėjo.

Po eilės Mišių už ją brolis regėjo ją galinčią įeiti šventovėn, bet turėjo pasilikti prie durų. Jos brolis suprato, kad ji yra reikalinga daugiau šv. Mišių aukos. Po kelių dienų jis matė ją jau arti altoriaus ir laisvą nuo skaistyklos kentėjimų.

Šv. Bernardas baigia epizodo aprašymą: „Čia mes matome šv. Mišių galingumą nuodėmėms atleisti, kovoti su tamsybių galybėmis ir atidaryti dangaus vartus toms vėlėms, kurios yra palikusios žemę“.

Arkv. šv. Malachijas O'More kartą šnekučiavosi su savo tikinčiaisiais, pasakydamas, jog jis norėtų mirti Vėlinių dieną, kad jis tuoj galėtų turėti naudos iš šv. Mišių ir maldų, aukojamų tą dieną už visas vėles visame katalikiškame pasaulyje. Jo maldų Dievas išklausė. Jis mirė Vėlinių išvakarėse, kada visa Bendrija meldėsi už mirusiuosius.

Šventa seselė Zenaida, kuri sirgo dvejus metus ir savo maldomis bei kentėjimais daug padėjo kenčiančioms vėlėms, meldė Dievą, kad ji mirtų Vėlinių dieną. Dievas išklausė jos prašymą. Ji mirė Vėlinių rytą, prieš pat pirmąsias Mišias, giedodama padėkos giesmę.

Pati pirmoji skaistyklos vėlė apsireiškė Marijai Agotai Simmai 1940 m. vieną rytą. Tai buvo vieno vyro vėlė. Paklaustas, ko noris, jis pasakė: „Pasistenk, kad už mane būtų atnašautos trejos šv. Mišios, ir mano kentėjimai bus baigti“. Marija-Agota suprato, kad tai buvo skaistykloje kenčianti vėlė.

Alpių kalnuose 1954 m. sniego griūties metu dvidešimt metų amžiaus jaunuolis, išgirdęs pagalbos šauksmą, bėgo gelbėti kitą žmogų ir žuvo. Krisdami akmenys užmušo jį. „Sekantį rytą“, toliau rašo Marija Agota, „jo vėlė atvyko pas mane ir prašė trijų šv. Mišių. Jo giminės stebėjosi, kad jo vėlė taip greit bus išlaisvinta, kai gyvenime jaunuolis nebuvo uolus katalikas“.

Tais pačiais metais austro Pauliaus Gisingerio vėlė prašė Mariją Agotą, kad jo septyni vaikai surinktų šimtą šilingų ir užprašytų už jį dvejas šv. Mišias, ir jis tada bus išlaisvintas.

1954 m. spalio mėnesį tokių ir panašių prašymų Marija Agota susilaukė iš keturiasdešimt dviejų vėlių. Visos tos vėlės apsireiškė pačios; apie jas niekas nesiteiravo.

Tad kodėl mirties atveju nesistengiama tuoj atnašauti šv. Mišias už mirusį tikintįjį, vėliausiai sekantį rytą? Kodėl laukiama iki laidotuvių dienos? Tai nepateisinamas noras bei nusistatymas negelbėti vėlės tuoj iš skastyklos. Katalikų Bendrijos liturgija turi net specialias Mišias, kurios atnašautinos mirties dieną ar mirties žinią gavus. Paprastai, jeigu kunigas mėgina priminti mirusiojo namiškiams apie tokių Mišių reikalingumą, iš jų jis susilaukia didelio pasipriešinimo, lyg sakytų: Tegul pakenčia, o mums svarbu priimti savo svečius. Nekvaršink mums galvos savo Mišiomis! Tai rodo, kaip mažai tikintieji supranta šv. Mišių aukos vertę ir vėlių gelbėjimo pareigą, kada iš tikrųjų tos pirmosios Mišios gali išgelbėti vėlę iš skastyklos!

Be to, kam nors mirus, tuoj, pirmai galimai progai pasitaikius, turi būti pasistengta dalyvauti šv. Mišiose, kurias kunigai kasdien atnašauja parapijos šventovėje. Nežiūrint, kokia intencija jos atnašaujamos, dalyviai aukoja jas savo intencija, pvz., už savo

mirusįjį prieš laidotuves ir po jų. Dievą ir artimą mylinčiojo tikinčiojo nei svečiai, nei kas nors kita negali sulaikyti nuo dalyvavimo tokiose Mišiose. Žinoma, Dievą mylis paskatins ir savo svečius eiti drauge su juo šv. Mišioms.

Vienas darbininkas, pvz., iš savo menko uždarbio, galėjo užprašyti tik dešimt šv. Mišių už savo mirusią žmoną, bet, kiekvieną rytą eidamas į šv. Mišias, per trejus metus jis paaukojo tūkstantį šv. Mišių už savo žmonos vėlę. Jomis tokiu būdu jis pagelbėjo savo žmonai, parodė jai savo tikrą meilę ir sau pelnė daug nuopelnų.

Grigališkos Mišios

Šv. Vincentas Ferrer (†1419), didelis šv. Domininko ordeno pamokslininkas, gimęs Ispanijoje, dažnai kalbėdavo žmonėms apie Dievo teismą. Bet jo sesuo, gyvendama vien pasauliu ir jo malonumais, visai to nepaisė. Brolis karštai meldėsi už jos atsivertimą. Ji staiga mirtinai susirgo. Prieš pat mirtį gera išpažintimi ji grįžo prie Dievo.

Keletą dienų po savo mirties, brolio šv. Mišių metu, ji pasirodė jam liepsnų viduryje kaip baisiausių kentėjimų auka. „O mano brolau“, kalbėjo ji, „esu pasmerkta patirti šiuos kentėjimus iki paskutinio teismo dienos. Bet tu gali mane išgelbėti, nes šv. Mišių galingumas yra didelis. Paaukok trisdešimt šv. Mišių už mane, ir aš galiu viltis laimingiausių rezultatų“.

Šv. Vincentas tuoj per trisdešimt dienų atnašavo trisdešimt Mišių. Trisdešimtą dieną jo sesuo vėl jam apsireiškė, apsupta angelų ir vykstanti į dangų. Dėka šv. Mišių galingumo daugelio šimtmečių kentėjimai buvo sumažinti iki trisdešimt dienų.

Anglijoje, siaučiant žiauriam tikėjimo persekiojimui, vienas iš kilmingųjų vyras grįžo į katalikų

tikėjimą. Šis tikėjiman grįžęs katalikas prikalbino labai pavojingai sergantį draugą, kad, būdamas suklaidintas, atsisakytų erezijos. Jis ragino jį grįžti į katalikų tikėjimą, susirūpinti savo sielos išganymu ir prieiti sakramentų. Jis pamokė jį melstis ir kaip sužadinti tobulą gailestį. Niekur neradus kunigo, nes jų dauguma jau buvo išžudyti, ligonis mirė. Dievas priėmė jo gerą valią.

Jam mirus, jo žmona protestantė savo kambaryje matė judančią švieselę. Sužinojęs apie tai, mirusio draugas pasiteiravo kunigą. Šis paaiškino, kad tai esąs antgamtinis ženklas, kviečias jį į katalikų tikėjimą. Ji greit tapo katalike, bet švieselė ir toliau rodėsi.

Tada kunigas nusprendė, kad mirusis esąs išganytas tobulu gailesčiu ir dabar esąs skaistykloje. Jis esąs reikalingas pagalbos. Jis patarė našlei, kad už mirusį būtų atnašauta trisdešimt šv. Mišių senu anglų katalikų papročiu. Našlė paklausė patarimo, ir trisdešimtą dieną ne viena, o trys švieselės pasirodė ir po to pakilo danguosna. Išaiškinta, kad trys švieselės atstovavo trims atsivertimams ir kad trisdešimt šv. Mišių mirusiam atidarė dangaus vartus.

Trisdešimt šv. Mišių, kurios būdavo ir yra aukojamos per trisdešimt dienų iš eilės, nepraleidžiant nė vienos dienos, nebuvo tik anglų katalikų paprotys, bet buvo pasklidęs Italijoje, Ispanijoje ir kituose kraštuose. Šios šv. Mišios yra vadinamos grigališkomis, arba gregoriškomis, nes jos, atrodo, buvo pradėtos pop. šv. Grigaliaus Didžiojo laikais, šeštojo šimtmečio pabaigoje.

Šv. Grigalius priklausė šv. Andriejaus ordeni. Vėliau jis tapo to ordino abatu. Bendrijoje jis buvo pats pirmas vienuolis, išrinktas popiežiumi (590-604). Jis buvo paskutinis Vakarų Bendrijos daktaras.

Jam esant vienuolyno abatu, to paties vienuolyno vienuolis Justus, iš kažkur gavęs tris gabalus aukso, pasilaikė juos sau, tuo skaudžiai nusikalsdamas prieš vienuolišką neturto įžadą. Jam sunkiai susirgus, jis atidengė šį nusikaltimą. Jis tuoj buvo ekskomunikuotas. Tas jame sužadino gailestį ir mirė atgailodamas. Jį ekskomunikavus, nė vienas vienuolis negalėjo lankyti nei sergančio, nei vėliau jau mirusio. Jis buvo palaidotas ne vienuolyno kapinėse, bet mėšlyne drauge su trimis aukso gabalais.

Po kurio laiko, nurimus viešam papiktinimui, šventasis abatas pasirūpino sutvarkyti reikalą. Nuėmęs ekskomuniką, jis kalbėjo vienuolyno prokuratoriui apie vienuolį Justų: „Nuo mirties akimirsnio mūsų brolis kankinasi skaistyklos liepsnose. Krikščioniškos artimo meilės skatinami, mes turime jį išgelbėti. Eik ir patvarkyk, kad už jo vėlę būtų atnašauta trisdešimt šv. Mišių per trisdešimt dienų. Tegul nė vienas rytas nepraeina be šv. Mišių už jo išlaisvinimą“.

Trisdešimtą dieną, paaukojus trisdešimtąsias Mišias, mirusis vienuolis Justus apsireiškė savo broliui Kopiosui, sakydamas: „Tebūna pagarbintas Dievas, mano brolau, šiandien aš buvau išlaisvintas ir priimtas į šventųjų bendruomenę“. Vėliau pats šv. Grigalius aprašė tai savo pagrindiniame veikale.

Nuo to meto yra šventas paprotys atnašauti trisdešimt šv. Mišių už mirusį. Ir šventai tikima, kad jomis vėlė yra išlaisvinama iš skaistyklos, nors su Dievu niekas nėra sudaręs tokios sutarties. Bet vis tik Bendrija 1884, 1888 ir 1912 m. pritarė šiai praktikai.

Trisdešimt šv. Mišių turi būti atnašauta per trisdešimt dienų iš eilės, bet ne būtinai aukoja tas pats kunigas ir toje pačioje vietoje. Paprastai atnašaujamos tokios šv. Mišios, kurias numato

liturginis kalendorius. Kai jis leidžia, pritinka atnašauti de requiem Mišias. Trys paskutinės Didžiosios savaitės dienos nepertraukia serijos, nebent tas kunigas, kurs yra įsipareigojęs tas grigališkas Mišias, aukotų šv. Mišias Didįjį ketvirtadienį ir Didįjį šeštadienį. Pertraukus trisdešimties Mišių grandinę, paprastai pradedama iš naujo.

Šv. Mišių užprašymas

Kovojančios Bendrijos nariai pagal išgales turi pareigų pagelbėti kenčiančios Bendrijos nariams, lengvindami jų kentėjimus ir trumpindami Dievo ilgėjimosi metą šv. Mišių užprašymu ir jose nuoširdžiu dalyvavimu. Mes užprašome šv. Mišias, susitardami su kunigu dėl datos ir laiko ir ta proga jo išlaikymui duodame auką pagal to krašto paprotį ir vietos vyskupo nuostatus. Mes neperkame Mišių, kaip sako kai kurie dalyko nesuprantą, nes kaip niekas negali pajėgti, nupirkti Dievo, taip ir tolygios jo Aukos.

Mirus šeimos nariui, gyvieji dažnai draskosi, ypač turį menką tikėjimą, gatavi pulti duobėn laidotuvių metu. Bet, praėjus kelioms dienoms, jis visai pamiršamas. Vyro laidotuvių metu žmona, pvz., dažnai eina kone iš proto, kad ją paliko vieną. Tokia viena našlė rašo: „Likau vienui viena dižiausiame nuliūdime. Dieną ir naktį skęstu ašarose. Prikaišioju Dievuliui, kodėl jisai atėmė jį iš manęs ir paliko mane varge“.

Čia glūdi nemaža savanaudiškumo ir tikėjimo stoka. Juk Dievas yra laisvas pašaukti kiekvieną, kada jis nori, kad atlygintų jam už jo ištikimybę. Dievas geriau žino, negu verkianti moteriškė. Ji verkia, kad paliko ją vieną. Vienas turi pirma iškeliauti. O

jeigu ji būtų palikusi jį vieną vargę, ar tai būtų buvę geriau?

Reikia manyti, kad šiame krašte retai vyras palieka savo žmoną medžiaginiame vargė. Jis dirbo ir ją išlaikė. Jam iškeliauvus, kiekvieną mėnesį žmona gauna vyro uždirbtą pensiją iš socialinio draudimo. Be to, paliko kito turto. Tas paliktasis turtas ir kiekvieną mėnesį vyro uždirbta pensija yra abiejų nuosavybė — jos ir jos vyro, o ne tik vienos našlės. Tad ji turi pareigą sudaryti tokias sąlygas, kad ir mirusis vyras galėtų pasinaudoti savo medžiaginio turto dalimi. O jeigu žmona iškeliauja pirmiau, negu vyras, jis turi pareigą dalintis su žmona jų dviejų medžiaginiu turtu, koks jis bebūtų.

Tiksliausias tokio medžiaginio turto pasidalinimo būdas yra užprašymas šv. Mišių ar davimas išmaldos kam nors už mirusiojo vėlę bent vieną kartą per mėnesį iš vyro uždirbtos pensijos, gaunamos kiekvieną mėnesį, ar kito bendro turto. To reikalauja teisingumas. Griežtai kalbant, tokiu atveju vyras ar žmona neturi teisės pasilaikyti sau viską, nors testamente to ir nebūtų įrašyta, kai iš tikrųjų jis yra abiejų. Tas pat pasakytina ir apie tuos, kurie paveldi mirusiojo turtą. Pvz., po vyro mirties mirus ir našlei, paveldėtojai turi tokią pareigą.

Visos skaistykloje kenčiančios vėlės labai skundžiasi, kad jos yra pamirštos savo artimųjų. Mirusieji vienuoliai ir vienuolės taip pat yra pamiršti savo vienuolyno narių. Pvz., kentėdama skaistykloje, seselė Glorija maldavo seselę Liuciją, to paties vienuolyno narę, paprašyti motiną vyresniąją, „kad ji užprašytų keletą šv. Mišių už mane“.

Mirę kunigai paprastai esti parapijiečių visiškai pamiršti: nei jų kapai prižiūrimi, nei meldžiamasi, nei užprašoma šv. Mišių už juos. Visose parapijose

turėtų būti atnašaujamos šv. Mišios metinėse už kunigus, dirbusius toje parapijoje, ir vieną metų dieną, geriausiai vieną sekmadienį, būtų prisimenami visi vyskupijoje dirbę kunigai. Vyskupo patvarkymu, šv. Mišių stipendija galėtų būti paimta iš bendros parapijos kasos. Turime motinos, tėvo ir kitokius sekmadienius. Kodėl krašto vyskupai nepasirūpina kunigo arba dvasiškio sekmadieniu, įskaitant ir vienuolius bei vienuoles. Tokia kunigo diena galėtų būti sekmadienis po kunigo globėjo, kun. šv. Jono Vianney, šventės. Jo šventę Bendrija švenčia rugpiūčio 4 d. Žinoma, liturgijos žinovai galėtų rasti kitą tinkamą sekmadienį.

Negana užprašyti šv. Mišias už savo mirusiųsias arba už tuos mirusiųsias, kurių niekas neprisimena. Jas užprašusieji turi jausti pareigą jose dalyvauti. Nors savyje šv. Mišios turi begalinę vertę, kaip jau minėta, bet aukojamojo intencija Dievas skiria tik mažą jų vaisių dalį. Tikime, jog užprašytojai gali išmelsti Dievą, kad jis skirtų jų daugiau, pirma savo auka, toliau savo aktyviu ir nuoširdžiu dalyvavimu.

Neapolyje, Italijoje, gyveno labai neturtinga šeima. Ji vos pragyveno iš šeimos tėvo menko uždarbio. Nebegalėdamas apmokėti šeimos pragyvenimo sąskaitų, tėvas pateko kalėjiman. Dabar šeimos likimas priklausė nuo motinos. Ji neturėjo nieko, o tik pasitikėjimą Dievu.

Bado skatinama, ji maldavo galinčius ją sušelpiti. Gavusi mažą auką, ji įėjo šventovėn. Melsdamasi prieš švenčiausiąjį, ji gavo įkvėpimą kreiptis į skaistykloje kenčiančias vėles. Jos supratimu, jos geriausiai galėjo suprasti vargšės motinos sielvartą. Nuėjusi zakristijon, gautu pinigų ji užprašė šv. Mišias už vėles skaistykloje. Jos tuoj pat buvo atnašautos, ir ji pati jose dalyvavo visa širdimi.

Po šv. Mišių, jai išėjus, tuoj gatvėje ją sutiko garbingas vyras. Jis paprašė ją nunešti jo laišką nurodytam asmeniui nusakytu adresu. Ji tuoj įteikė tą laišką nurodytam vyrui. Atidaręs voką, vyriškis vos nenuėjo, atpažindamas rašyseną savo tėvo, kurs buvo miręs prieš kurį laiką. Sužinojęs to laiško kilmę, jis skaitė balsu: „Mano sūnau, tavo tėvas yra ką tik išvadtuotas iš skaistyklos dėka šv. Mišių, kurias ši rytą užprašė šio laiško atnešėja ir tuoj jos buvo atnašautos. Ji yra dideliame varge. Aš atiduodu ją tavo globai“.

Džiaugsmo ašaroms riedant, jis skaitė laišką kelis sykius ir po to tarė: „Vargšė moteriške, savo mažyte auka tu užtikrinai amžiną laimę tam, kurs davė man gyvybę. O aš užtikrinu tau laikiną laimę. Aš apsiimu išlaikyti tave ir tavo šeimą“.

Dalyvavimas užprašytose Mišiose

Kita auka yra šv. Mišių užprašytojo pasiaukojimas dalyvauti užprašytose Mišiose, aukoti jas drauge su kunigu, aktyviai dalyvauti ir bendrauti, skaitant tas pačias maldas, kurias kunigas skaito prie altoriaus, ir, jeigu įmanoma, jam patarnauti kaip Mišių patarnautojas ir šventraščio ištraukų skaitytojas.

Šv. Mišių tikri dalyviai nėra nebyliai klausytojai, kaip daugelyje kalbų yra įsivyravęs nevykęs išsireikškimas — „šv. Mišių klausyk“. Šv. Mišios juk yra auka. O aukos negalima klausytis, o tik aukoti ją drauge su kunigu ir kitais dalyviais. Šv. Mišias atnašauja ne tik prie altoriaus esąs kunigas, bet ir aplink jį esą tikintieji pasauliečiai. Laikas įsisąmoninti, kad šventovėn neatėjai tik pasimelsti ir dėl to šv. Mišių metu nekalbi rožinio ar kokių nors kitų privačių maldelių. Bet atvykai atnašauti nekruviną

Kristaus Dievo auką drauge su kunigu, atnašauti dangaus Tėvo dvigubą auką — Kristų ir save už savo artimus mirusiuosius ar kitomis intencijomis. Dėl to kunigas skaito šv. Mišių maldas ne savo, o visų dalyvių vardu drauge su visais dalyviais.

Šv. Mišios nėra kunigo privatus veiksmas, visai neliečias pasauliečių. Jos yra visų reikalas, nes šv. Mišios yra „Bendrijos vienybės sakramentas“.

Daugis pasauliečių galvoja: „Atlikau pareigą, užprašiau šv. Mišias už savo tėvą. Man daugiau nerūpi, kada, kur ir ar iš viso kada nors jos bus atnašautos. Gana, kad kunigui daviau auką, nes jis to norėjo. Kiti duoda, tad ir aš“. Toks galvojimas yra labai klaidingas. Jis reiškia visišką nesirūpinimą savo mirusiais. Jis reiškia šv. Mišių ir artimo meilės supratimo stoką. O dalyvaudami užprašytose Mišiose, mes parodome, kad mylime savo mirusiuosius ir rūpinamės jų likimu.

Ne visi šv. Mišių dalyviai pelno vienodą kiekį malonių numatyta intencija, pvz., kenčiančių vėlių labui. Mažiausiai ar net nieko nelaimi tie, kurie mažai ar visai nekreipia dėmesio į šv. Mišių atnašavimą, jų visai neseka. Daugiau tie, kurie skaito tas pačias šv. Mišių maldas, kurias skaito kunigas. Daug daugiau pelno esą Dievo malonėje, negu esą nuodėmėje. Dažnai pastarieji nieko nepelno, nebent tik paskatinimą grįžti prie Dievo, bet tai nereiškia, kad jie yra pateisinti apleisti sekmadienio bei šventadienio privalomas šv. Mišias. Daugiausia pelno tie, kurie priima šv. komuniją šv. Mišių metu drauge su kunigu, nes jie yra pilni Mišių aukos dalyviai. Jie labiausiai pagelbsti sau ir savo įnirusiems.

Tikinčiųjų šv. komunija šv. Mišių metu yra tos šv. Aukos papildymas. Dėl to dalyką suprantantieji priima šv. komuniją šv. Mišių metu, kad iš jų Dievas

skirtų daugiau vaisių bei malonių trokštama intencija. Tas pats pasakytina apie šv. komunijos priėmimą ir dalyvavimą kitų užprašytose Mišiose, kurias dažnai aukoji savo intencija.

Dievą mylintieji kiekvienų šv. Mišių metu (kartą per dieną) priima šv. komuniją, nes turi maitintis, kad gyventų. Šv. komunija nėra atlyginimas už šventumą, bet priemonė tapti šventesnių. Tad Bendrija mus moko: „Tikintieji turi priimti šv. komuniją kiekvieną kartą, kada atvyksta į šv. Mišias, kad gautų daugiau šventos aukos vaisių“.

Atsisakyti šv. komunijos reiškia Dievo įžeidimą. Jėzus sako: „Iš tiesų sakau jums: jei nevalgysite Žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvybės! Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą“ (Jn. 6,53-54). Vadinas atsisakyti šv. komunijos reiškia atsisakyti išganymo sau ir pagalbos savo mirusiems.

Šv. Magdalena Pazzietė, regėjime pamačiusi savo brolių skaistyklos kentėjimuose, kalbėjo jam: „Mano brolau, tu gyvenime neklausei manęs ir dabar karštai trokšti, kad išgirsčiau tave!“ Jis dabar prašė savo seserį, kad ji priimtų šv. komuniją šimtą septynis kartus už jo išlaisvinimą. Neapleisdama savo maldų ir kitų maldavimo aktų, ji priėmė šv. komuniją šimtą septynis kartus už savo brolio išlaisvinimą iš skaistyklos, nes gyvenime, atrodo, jis retai artindavosi prie Dievo stalo.

Žinoma, tas, kurs nori priimti sakramentinį Jėzų šv. Ostijoje, pirmiausia turi tikėti, kad konsekruota šv. Ostija yra Kristaus kūnas ir kraujas drauge su jo dievyste ir žmogyste ir kad Jėzus yra tikras Dievas. Antra, priimantysis šv. komuniją turi turėti gerą intenciją ir būti Dievo malonėje, o ne priimti ją tik dėl to, kad kiti priima, šv. komuniją galima priimti, tik gerai paruošus sielą ir kūną. Siela ne tik neturi

turėti jokios didelės nuodėmės, bet ji turi būti paruošta nuoširdžiu gailesčiu, malda, mąstymu, o kūnas prirašytu susilaikymu nuo maisto. Dėl to seselė Glorija, kentėdama skaistykloje, perspėjo seselę Liuciją, sakydama: „Tu turi gerai pasiruošti šv. komunijai, išpažinčiai ir bendroms maldoms”.

Seniau jėzuitų šventovėse būdavo paprotys priimti bendrą šv. komuniją vieną kiekvieno mėnesio sekmadienį už vėles skaistykloje, ir Dievas yra parodęs kai kurioms šventoms sieloms, kad jam patinka ši praktika.

Straubinge, Bavarijoje, viena pamaldi pora kiekvieno mėnesio vieną sekmadienį aukodavo šv. komuniją už kenčiančias vėles. Kai vieną šeštadienį jiedu kalbėjo apie šį gražų ryžtą, kad ateinančių sekmadienį jie aukoją šv. komuniją už vėles, jiedu išgirdo beldimą į duris ir gailingą balsą, sakantį: „Prisiminkite ir mane bankete”. Jiedu suprato, kad tai buvo kenčianti vėlė.

Kai šv. Gertrūda Didžioji (fl30l) aukodavo šv. komuniją už kenčiančias vėles, ji patirdavo daug džiaugsmo.

Daug kartų per dieną galime priimti dvasinę komuniją, jungdamiesi su šv. Mišias atnašaujančiu kunigu kurioje nors žemės rutulio dalyje ir aukodami ją už kenčiančias vėles. Ir ji daug padeda. Tik, žinoma, turime būti Dievo malonėje.

Dievas parodė kai kurioms šventoms sieloms, kad jis labai patenkintas dvasine komunija. Apsireikšdamas Dievo tarnaitėi Joanai Kryžiaus, Viešpats pasakė jai, kad kiekvieną kartą, kada ji sužadina dvasinės komunijos aktą, jis jai suteikias beveik tiek pat malonių, kaip ir už sakramentinę komuniją. Pal. Angelė prisipažino: „Aš nebūčiau galėjusi pakelti gyvenimo mėginimų, jeigu mano nuodėmklausys nebūtų pamokęs manęs priimti dvasinę komuniją”. Ji

sužadindavo dvasinės komunijos aktą kasdien per šimtą kartų.

Dvasinę komuniją galima priimti, arba sužadinti jos aktą šiais ar panašiais žodžiais: Mano Jėzau, tikiu, kad tu tikrai esi Švč. Sakramente. Myliu tave labiau už visus daiktus ir asmenis ir trokštu turėti tave savo širdyje. Kai šiuo metu negaliu priimti tavęs sakramentiniu būdu, ateik nors dvasiškai į mano širdį. Štai aš jau jaučiu tave savo širdyje ir jungiuosi su tavimi. Neleisk man niekados nuo tavęs atsiskirti.

PAGALBA MIRUSIEMS KITAIŠ MALDAVIMO AKTAIS

Malda

Malda yra širdies pakėlimas šventoje meilėje į Dievą. Ji yra būtina kiekvieno žemės keleivio gyvenime. Bendrijos daktarė šv. Kotryna Sienietė moko: „Malda. . . yra ginklas, kuriuo siela apsigina nuo kiekvieno priešo". Ir nusidėjėlis nėra atleistas nuo tos pareigos. „Prašykite ir gausite", sako Veišpats, „kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas" (Jn. 16,24). Kad malda būtų išklaudyta, reikia būti Dievo malonėje, nes tik toks turi atgamtinę gyvybę. Be pašvenčiamosios malonės žmogus yra miręs Dievui, ir dėl to tokio malda negali būti nuopelninga. Dievas mielai išklauso maldų už mirusius, bet ne visados jis išklauso prašančius laikinų dalykų.

„Melskimės už savo brangiuosius (mirusiuosius)", rašo Dievo tarnas Tomas Kempietis, „kuriuos mes greit seksime, kad po to jie prisimintų mus mūsų nelaimėje ir kentėjimuose. Visados melskimės su karštu pamaldumu ir atida".

Katalikų Bendrija drauge su šv. Tomu Akviničiu moko, kad malda padeda tiems, už kuriuos ji yra aukojama. Apsireiškusiems skaistyklos vėlės dažnai primena, kad tikinčiųjų maldos lengvina ir trumpina jų kentėjimus, tik jos turi būti nuoširdžiai sukalbėtos ir paaukotos reikiama intencija. Bet kur ir bet kada galima melstis. Bet malda yra veiksmingesnė, kada meldžiamasi prieš Švč. Sakramentą. Laimingi ir mes ir kenčiančios vėlės, kada savo maldas už vėles jungiame su Jėzaus malda ir jo nuopelnais. Tada ji yra galinga vėlėms vaduoti ir sau padėti.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija perspėja, sakydama: „Žmonės praeina pro šventovę su didesniu apatiškumu, negu pro kokią nors viešą paminklą. Jeigu atsitiktinai jie įeina į tą šventą vietą, dieviškas Belaisvis (Jėzus tabernakule) dar labiau įžeidžiamas šaltumu ir nepagarba. Jų maldos sukalbamos skubiai ir be dėmesio. . . Labai mažai žmonių meldžiasi taip, kaip Jėzus nori, kad melstųsi“.

Kenčiančių vėlių regėtoja Marija Agota Simma rašo, kad tikinčiuosiuose dažnai stinga nuolankaus pamaldumo. Nuoširdus pamaldumas tikrai esąs labai retas. Šv. Kotryna Sienietė paaiškina tokio pamaldumo stokos priežastį: „Dažnai velnias atsisėda ant tvėrinių liežuvių, skatindamas juos beprasmiškai kalbėti, kad sutrukdytų sielos maldą“.

Prancūzų revoliucijos metu grafas Hijacintas buvo nuteistas ir nužudytas. Labai pykdama ant priešų, jo sesuo Hermanija atsisakė eiti sakramentų, kaip daugis daro tokiu atveju, ir biauriausiai dergė savo brolio priešus. Penkioliktose mirties metinėse nužudytas grafas apsireiškė savo seseriai ir priekaištavo jai dėl jos beširdiškumo, kai gyvenime iš tikrųjų jis ją labai mylėjo. Jis maldavo ją maldų, o ne pykčio ir neapykantos.

Ji apgailestavo savo klaidą ir po penkiolikos metų pirmą kartą ji meldėsi už savo mirusį brolių, kenčiantį skaistykloje. Nuo tada per dvidešimt penkerius metus ji meldėsi ir darė gerus gailestingumo darbus už jį. Jos mirties valandą jis apsireiškė jai dangiškoje garbėje.

Pranciškonų metraštyje užrašyta apie broliuką Konradą d'Offidą. Jis pasižymėjo pamaldumu ir gerais darbais. Kartą, jam meldžiantis prieš Švč. Sakramentą, jis išgirdo neseniai mirusio vienuolio balsą. Jis prisipažino, kad kenčias už neatgailotas ankstyvesnes nuodėmes. Brolis Konradas pradėjo kalbėti Tėve mūsų ir 'Amžiną atilsį' maldeles, o vėlė

vis sakė, kad kiekviena maldelė lengvino jo kentėjimus, ir vis ragino jį tęsti. Taip broliukui sukalbėjus tas dvi maldeles šimtą kartų, vėlė linksmai sušuko: „Dievo vardu dėkoju tau. Esu išlaisvintas“.

Vienas šventas vyskupas ekstazėje regėjo mažą berniuką, kurs su auksiniu žuvims gaudyti kableliu ir sidabrinio siūlu ištraukė moterį iš šulinio. Po kurio laiko kitoje regėjimo scenoje jis regėjo tą patį berniuką, kurs stovėjo prie savo motinos kapo ir kalbėjo Tėve mūsų ir 'Sveika Marija' maldas už jos vėlę. Vyskupas suprato, ką tuo regėjimu Dievas norėjo jį pamokyti. Jis suprato paprasčiausios maldos galingumą. Jis suprato, kad aukso kabliukas reiškė 'Tėve mūsų' ir sidabro siūlas — 'Sveika Marija' maldas.

Šv. Teresė Avilietė rašo, kad Viešpats Dievas jai apreiškė, jog jos maldų dėka daug vėlių buvo išgelbėta iš skaistyklos; daugeliui ji išmeldė atsivertimo malonę ir padėjo pažengti tobulybėn. Jos maldos tiek daug padėdavo kitiems kūno ir sielos reikaluose, jog jai buvo net sunku patikėti tokiu dideliu maldos galingumu.

Viena skaistyklos vėlių regėtoja Lietuvoje 1978 m. Vėlinių dieną Alytaus apskrityje pamatė pažįstamos mirusios Monikos vėlę, kuri skendėjo tamsiame rūke. Vėlė žvelgė kažkur aukštyne su neapsakomu ilgesiu ir skausmu. Ji pasakė regėtojai: „Tu gali mane išgelbėti. Gelbėk!“ Regėtoja pagalvojo pusbalisiai: „Kuo galėčiau padėti jai?“ Balsas atsakė: „Viskuo, kuo tik gali“. Regėtoja meldėsi ir aukojosi. Vėlė vėl pasirodė jai. Šį kartą ji buvo daug mažiau apsupta rūko ir vėl maldavo ją pagalbos. Balsas sakė: „Gali padėti malda ir auka“. Regėtoja tęsė maldas. Trečią kartą vėlė pasirodė mažiau apsupta rūko: jame buvo tik kojos. Visą laiką vėlės žvilgsnis buvo be galo ilgesingas.

Toji pati vėlių regėtoja, kuri kalba apie Monikos

vėlę, 1954 m., gulėdama Alytaus sanatorijoje, daug kartų kalbėjosi su vienu ligoniu religiniais klausimais. Vieną naktį ji pamatė ore pakylusią jo vėlę lyg kokią siluetą. Jis pasakė jai: „Atvykau atsisveikinti. Išvykstu tėviškėn. Prisimink mane". Ji suprato, kad tas ligonis jau mirė. Rytą atėjusi slaugė patvirtino, kad jis tikrai miręs: jis mirė kaip tik tą valandą, kurią ji regėjo jį. Sirgdama ji daug meldėsi už jo vėlę. Ir vieną sykį ji regėjo, kad toji palata, kurioje ji gulėjo, buvo pilna vėlių. Jų tarpe buvo ir to vyro vėlė. Vienos jų dėkojo jai už išgelbėjimą iš skaistyklos, o kitos prašė ją daugiau maldų. Jai pažadėjus melstis už jas, jos išnyko.

Dar labiau vėlės pagelbimos oficialiomis Bendrijos maldomis, kurias atlieka dvasiškai visos Bendrijos vardu Vėlinių dieną, laidotuvių metu ir pn. Jos nėra privačios dvasiškių maldos, bet Bendrijos oficialūs, maldavimai. Jos yra galingesnės išmelsti iš Dievo ypatingų malonių, negu privati malda net ir labai švento žmogaus.

Vėlinės

Vėlinės yra labai ypatinga ir Dievo malonėmis turtinga metų diena, kada tikintieji yra daug galingesni už dangaus šventuosius kenčiančioms vėlėms gelbėti iš skaistyklos.

Jau šv. Augustinas mini Vėlines: „Bendru paminėjimu, be atskirų vardų, Bendrija prisimena vėles visų mirusiųjų, kurie yra mirę krikščionių ir katalikų bendruomenėje".

Septintame šimtmetyje pirmą kartą Vėlinės buvo švenčiamos Ispanijoje tuoju po Sekminių. Devintame, šimtmetyje Vėlinių diena jau buvo įvesta vienuolynuose ir ji būdavo švenčiama lapkričio 14 d., tą dieną atnašaujant trejas šv. Mišias už mirusius. Iš vienuolynų ši šventė greit paplito Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Anglijoje, tik ji ne

visur buvo švenčiama tą pačią dieną. Prancūzijoje Cluny benediktinų vienuolyno abatas šv. Odilas (†1048) pradėjo švęsti Vėlinės lapkričio 2 d. Sakoma, kad jis gavęs apreiškimą iš Dievo įvesti šią šventę tuojau po Visų šventųjų šventės.

Šio benediktinų vienuolyno sustatytos maldos, giesmės ir kintamosios šv. Mišių dalys tuojau paplito ir į kitus vienuolynus. Netrukus iš vienuolynų plito į vyskupijų katedras, o iš jų į parapijas. Pop. šv. Pijus X 1914 m. Vėlinės apdovanojo atlaisdais, o pop. Benediktas XV 1915 m. leido kunigams Vėlinių dieną atnašauti trejas Mišias: vienerias paties kunigo arba užprašytųjų intencija, antras už visus mirusius ir trečias popiežiaus intencija.

Vėlinių dieną tikintieji dalyvauja šv. Mišiose, pridėdami ir savo auką, pelno atlaidus, duoda išmaldas vargšams, kad jie melstųsi už mirusius, lanko kapines, sutvarko ir papuošia artimųjų kapus.

Kentėdama skaistykloje, 1878 m. seselė Glorija sakė: „Vėlinių dieną daug vėlių palieka atsiteisimo vietą ir eina į dangų. Ypatinga Dievo malone tą dieną visos kenčiančios vėlės be išimties dalyvauja Bendrijos viešose maldose, net tos, kurios yra giliausioje skaistykloje. Bet kiekviena vėlė pagelbima pagal savo nuopelnus — vienos daugiau, kitos mažiau, bet visos jaučia šios ypatingos malonės naudą. . . Bet yra ne Vėlinės, kada daugiausia vėlių eina į dangų, bet Kalėdų naktį”.

Laidotuvės

Katalikų laidotuvėms Bendrija turi turtingas maldas ir apeigas. Lietuvoje kiekvienų laidotuvių atveju, o kitur tik kunigo laidojimo proga, yra giedamos iš šventraščio paimtos psalmės ir kitos šventraščio ištraukos ir oficialios Bendrijos maldos. Lietuviai jas vadina egzektivijomis, o lotynų ir kitose kalbose šis žodis apima visas laidojimo pamaldas,

įskaitant ir šv. Mišias, palydėjimą į kapines ir maldas kapinėse.

Šv. Tomas Akvinietis mato naudą ne tik mirusiam, bet ir laidotuvių dalyviams. Dalyvavimas laidotuvėse „gyviesiems yra naudingas kaip proga mažiau rūpintis savo kūnu. . . ir yra proga pasiruošti savo mirčiai — daugiau rūpintis dvasia, o ne kūnu. Nauda mirusiam — jo prisiminimas ir maldavimas už jį“.

Kai kuriuose kraštuose kataliko laidotuvėse stinga katalikiško charakterio: pagerbti mirusio kūnui, kurs yra skirtas supūti, išleidžiama šimtą kartų daugiau, negu mirusio vėlės reikalams. Brangiu karstu, naujais automobiliais, gražiu samdytu patarnavimu, ypatingu laidotuvių koplyčios apšvietimu, vainikais, užuojautomis laikraščiuose, tolimomis kelionėmis ir pn. yra pagerbiami gyvieji, o mirusiam tuo visiškai nieko nepadeda. O kaip skaudžiai vėlė pergyvena visą tą pagoniškumą ir pasaulietiškumą!

Šventieji Bendrijos tėvai griežtai smerkia pasaulietiškai iškilmingas laidotuves. Pvz., šv. Jonas Chrizostomas (†407) rašo: „Ko gero galima pasiekti pasaulietiškai iškilmingomis ir tuščiomis laidotuvėmis? Geriau visomis jėgomis siek pagelbėti mirusiųjų vėlėms išmaldomis, maldomis ir šv. Mišiomis“. Šv. Augustinas moko, kad pasaulietiškai iškilmingos laidotuvės ir brangūs paminklai guodžia gyvuosius, bet liūdina mirusiuosius. Mirusiojo kūno laidojimas turi teikti vėlei paguodą ir pagalbą, o ne liūdinti ją.

Tikintieji, tikį vėlės tolimesnį gyvenimą ir pagalbos reikalingumą, turi vengti grynai pasaulietiškų dalykų, kurie nesiderina su katalikų tradicija, pvz., vengti gėlių puokščių ir vainikų, kuriais apkraunamas karstas. Tam nepritaria Katalikų Bendrija, kuriai Viešpats Jėzus yra pavedęs religines apeigas. Laidotuvėms ji leidžia naudoti liturginius

drabužius, kryžių, švęstą vandenį, žvakes ir smilkalus. Gėlės yra pasaulietiški mirtingo gyvenimo simboliai, kurie prieštarauja sielos nemirtingumui ir katalikų liturginėms apeigoms.

Užuot tokių pasaulietiško gėlių vartojimo vėliau toji pinigų suma išleistina išmaldoms, šv. Mišioms ir kitiems tikrai religiniams tikslams, kuriais pagelbima mirusio vėlei.

Daug kur vietoj gėlių yra paplitęs labai gražus paprotys užprašyti šv. Mišias tikinčio vėlės naudai. Jas užprašusiems kunigas išrašo šv. Mišių gražią kortelę, kuria taip pat išreiškiama užuojauta mirusiojo šeimos nariams. Budėjimo metu šios kortelės išdėstomos ant paties karsto ir aplink jį esančių staliukų. Atėjus laidojimo metui, laidotuvių kopyčioje, šventovėje arba kapinėse kunigas perduoda tas korteles šeimos nariams mirusiajam prisiminti, o šie vėliau pasiunčia padėką visiems, kurie užprašė šv. Mišias už mirusįjį.* Daug kur kataliko laidotuvių proga tokiu būdu net protestantai ir netikintieji užprašo šv. Mišias už mirusį darbovietės draugą, nes daug pigiau, negu gėlės, kurios dažnai visai nepriimanos, ir katalikai to pageidauja. Kai kur paskelbiama laikraščiuose, kad gėlės visai nepriimanos. Tokiu būdu žmonės supranta, kad pageidaujama dvasinio peno, jeigu norima pagerbti mirusįjį. Kai kur kunigas, gražindamas šv. Mišių kortelės mirusiojo šeimai, perskaito šv. Mišias užprašusiųjų pavardes, tuo paskatindamas ir kitus pasekti jų pavyzdžiu. Tokiu būdu kai kuriose parapijose, jeigu kunigas yra tinkamai išaiškinęs šv. Mišių vertę mirusiems padėti, gerai žinomas asmuo savo laidotuvių proga gauna kelias dešimtis ar net kelis šimtus užprašytų šv. Mišių savo vėlės labui. Dažnai dalis

* Daugis, be to, pasiunčia panašias padėkos korteles ir karsto nešėjams, bet retai prisimenamas laidotuvių kunigas.

tokių šv. Mišių stipendijų persiunčiama misijų kraštuose dirbantiems kunigams misininkams. Tokiu būdu paremiamas misijų darbas ir tuo padaromas kitas geras darbas Dievo garbei, sielų išganymui ir mirusiojo labui. Paprastai tokį persiuntimą atlieka parapijos kunigas, kai jis per daug jų turi.

Laidotuvių centrą sudaro šv. Mišios. Kaip ir kiekvienas Mišias, taip ir šias sudaro Žodžio ir Eucharistijos liturgija.

Žodžio liturgijoje pirmiausia Dievas kalba iš šventraščio puslapių. Laidotuvių progai paprastai šventraščio ištraukas parenka mirusiojo šeimos nariai. Labai pritinka, kad mirusiam artimiausias asmuo skaitytų pirmąsias šventraščio ištraukas, arba skaitymus.

Perskaičius visas šventraščio ištraukas, šv. Mišių atnašautojas pritaiko skaitytą Dievo žodį tai laidotuvių progai. Jis nekalba apie mirusįjį bei jo gyvenimą, bet skaityto Dievo žodžio pritaikymu jis ragina laidotuvių dalyvius gyventi pagal Dievo mokymą ir visados pagelbėti mirusiesiems. Kunigas kalba šv. Mišių metu, o ne kapinėse.

Ir antrojoje šv. Mišių dalyje šeimos nariai dalyvauja aktyviai: jie atneša vyną, vandenį ir ostijas prie altoriaus, kai kurie iš jų patarnauja kunigui ir jie yra patys pirmieji prie Dievo stalo.

Skaistyklos vėlių regėtojas Marija Agota Simma sako, kad mirusiųjų vėlės dažnai dalyvauja savo kūno laidotuvėse, nors gyvieji jų ir nemato. „Jos žino, kas dalyvavo jų laidotuvėse, ar nuoširdžiai meldėsi, ar atvyko tik dėl to, kad kiti juos matytų“, rašo ji. „Jos žino, kas dalyvaudamas paaukojo už jas šv. Mišias. Juk, dievobaimingai dalyvaujant, paaukotos šv. Mišios už mirusius turi daugiau vertės, negu kūno palydėjimas į kapines su būriu žmonių. Taip pat skaistyklos vėlės žino, ką mes šnekame apie jas ir

ką darome joms pagelbėti. Jos yra arčiau mūsų, negu mes galvojame".

Šakių apskrityje, pvz., minėtoji skaistyklos vėlių regėtoja Anelė, dalyvaudama savo kaimynės Petronėlės laidotuvėse, kapinėse regėjo mirusios vėlę, pasilenkusią virš savo kūno. Vėlė atrodė lyg koks siluetas, bet aiškiai atpažįstama. Ji atrodė nešvari. Regėtoja matė ją, iki jos kūnas buvo įleistas duobėn... Nuo to meto Anelė kasdien meldėsi ir aukojosi už mirusiąją Petronėlę. Po kurio laiko Petronėlės vėlė apsireiškė Anelei. Ji buvo daug švaresnė ir pasakė: „Aš nežinojau, kad tu tada matei mane. Tik dabar Dievas leido man sužinoti tai ir prašyti tave daugiau maldų, o ypač šv. Mišių aukos, kad būčiau išlaisvinta". Regėtoja viską išpildė, ir vėlė daugiau nebepasirodė.

Laidotuvių dalyviai, ypač šeimos nariai ir karsto nešėjai, meldžiasi ir priima sakramentus vėlės labui, o ne tik gėrisi gėlių, vainikų ir karsto grožiu. Kai kurie vyksta į toli esančias giminaičio bei pažįstamo laidotuves tik užuojautai pareikšti ir su giminaičiais pasikalbėti, o kai tuo tarpu mirusiojo vėlei suteiktų daug daugiau naudos, jeigu už kelionei išleistų pinigų dalį užprašytų keletą šv. Mišių savo parapijos šventovėje ir jose dalyvautų arba duotų išmaldas vargšams arba kitam religiniam tikslui. Užprašusieji mirusiojo šeimai pasiųstų šv. Mišių kortelę arba užuojautos kortelę su išmaldos davimo pažymėjimu. Tada mirusiojo vėlė tikrai būtų paguosta ir pagelbėta, ir, be to, būtų sutaupyta pinigų ir laiko.

Ant palaidoto mirusiojo kapo pastatytinas prideramas „paminklas, kurs", kaip rašo šv. Tomas Akvinietis, „pirmena mirusįjį ir paskatina pasimelsti". Jis turi būti paprastas, bet stiprus. Pamatę brangų paminklą, žmonės juo grožisi ir giria menininką bei tą, kurs pasirūpino paminklu, bet prie jo niekas

nesimeldžia. Maldžiamasi tik prie paprasto religinių motyvų paminklo, o juo labiau prie kryžiaus.

Kryžiaus kelias

Kryžiaus kelias, arba stotys, yra apmąstymas Kristaus kančios, kuria jis atpirko žmoniją. Savyje tai yra labai galinga malda, o jos veiksmingumą padidina pelnomi atlaidai. Tad, kentėdama skaistykloje, seselė Glorija ir sako: „Po šv. Mišių geriausia malda yra kryžiaus kelias“, kada jis yra apvaikščiojamas su nuoširdžiu Atpirkėjo kančių apmąstymu ir malda.

Po dieviškojo Sūnaus mirties švč. Mergelė Marija, viena arba drauge su kitomis šventomis moterimis, dažnai eidavo skausmingą kelią su giliu Jėzaus kančių apmąstymu. Kiti šv. Žemės tikintieji sekė Jėzaus motiną. Per šimtmečius iš įvairių šalių vykdavo maldininkai aplankyti ir apmąstyti vietų, sudrėgintų Jėzaus prakaitu ir krauju. Tokias šventas keliones Bendrija apdovanojo ypatingomis malonėmis.

Bet ne visi galėjo apsilankyti Šv. Žemę. Dėl to Bendrija leido įrengti panašias šv. kryžiaus stotis šventovėse, koplyčiose ir lauke, pažymint svarbiausias Kristaus kančios stotis kryžiais ir piešiniais. Leidus kryžiaus kelio stotis įrengti šventovėse ir koplyčiose, Romos popiežiai praturtino jas tais pačiais atlaidais, kuriuos buvo suteikę tokioms kryžiaus stotims Šv. Žemėje.

Ilgą laiką garbinga seselė Marija d'Antiqua turėjo paprotį apeiti kryžiaus kelią skaistyklos vėlėms pagelbėti. Vėliau ji pradėjo praleisti ir pagaliau visai nebeeidavo.

Vieną dieną pasirodė jai prieš kurį laiką mirusi to paties vienuolyno seselė, skausmingai jai pasiskųsdama: „Miela sesele, kodėl tu daugiau nebevaikštai kryžiaus kelio skaistyklos vėlėms pagelbėti?

Pirmiau tu kasdien palengvindavai mus šią šventa pratyba. Kodėl tu atimi nuo mūsų šią pagalbą?"

Vėlei dar tebekalbant, pats Išganytojas pasirodė seselei Marijai ir papeikė ją dėl jos nerūpestingumo. „Žinok, mano dukterie", pridėjo jis, „kad kryžiaus kelias yra labai naudingas vėlėms skaistykloje ir yra didžiausios vertės maldavimo aktas. Dėl to aš leidau šiai vėlei — jos pačios labui ir kitų naudai — maldauti tave. Taip pat žinok, kad dėl to tu gavai malonę dažnai susižinoti su vėlėmis skaistykloje. Dėkingos vėlės be pertraukos meldžiasi už tave ir gins tavo reikalus mano teisingumo teisme, šį turtą apskelbk savo seselėms ir liepk joms semti iš to turtų sau ir įnirusiems".

Belgijoje seselės Serafinos tėvas, kentėdamas skaistykloje, 1870 m. prašė savo dukrą vienuolę gelbėti jį kryžiaus kelio dažnu atlikimu.

Rožinis

Rožinis yra švč. Dievo motinos duota malda. Jis yra daugelio malonių šaltinis gyviesiems ir mirusiesiems, nes ir čia yra apmąstomos žmonijos atpirkimo paslaptys. Be to, jo mylėtojams švč. Mergelė Marija yra pažadėjusi savo ypatingą pagalbą. O Bendrija yra apdovanojusi jį atlaisdais.

Žodinės maldos sudaro rožinio kūną, o paslapčių apmąstymas yra jo siela ir širdis. Kaip kūnas ir siela sudaro gyvą žmogų, taip žodinės maldos ir paslapčių apmąstymas sudaro gyvą rožinio maldą. Rožinis be apmąstymo būtų lyg kūnas be sielos. Mąstymas niekad nėra mechaniška malda. Tad ir rožinis, suprantas pagal Bendrijos mintį, negali būti nuobodų malda.

Skaistyklos vėlės labai pageidauja nuoširdžiai sukalbėti ir už jas paaukoto rožinio. Vėlių regėtoja Marija Agota Simma rašo, kad ji dažnai girdi kenčian-

čių vėlių nusiskundimą, kad už jas žmonės per mažai kalba rožinį.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra labai gražus paprotys kalbėti rožinį už vėlę laidotuvių išvakarėse. Ši praktika padeda ne tik mirusiam, bet ir gyviesiems, ypač tiems, kurie tik tokiomis progomis atvyksta į pamaldas. Bet po II Vatikano visuotinio Bendrijos susirinkimo paprastai mirusio šeimos nariai sudaro programą laidotuvių išvakarėms ir parenka šventraščio skaitymus ir kai kurias maldas laidotuvinėms apeigoms, nors jų parinkimas dažnai priklauso nuo tokių apeigų bei papročių išaiškinimo. Dėl to laidotuvių išvakarėse daug kur rožinis nebėra kalbamas.

Minėtasis Dievo tarnas kun. Eužebijus Nieremberg kasdien sukalbėdavo rožinį už vėles skaistykloje ir laimėdavo visus atlaidus, kuriuos jis galėjo. Jo rožinis buvo gausiai papuoštas medalikėliais ir atlaidais. Kartą jis pametė jį. Jis labai nuliūdo ne dėl jo medžiaginės vertės, bet kaip galingos priemonės vėlėms pagelbėti. Niekur jo neradęs, tą vakarą jis pasitenkino eiliniu rožiniu. Vienas melsdamasis savo celėje, staiga jis išgirdo barškinimą jo rožiniu palubėje. Pažvelgęs aukštyn, pamatė, kad neregima ranka numetė jo rožinį jam ant kelių. Jis buvo tikras, kad tai buvo viena iš jo išlaisvintų vėlių. Tas įvykis sustiprino jo pamaldumą melstis už vėles skaistykloje.

Garbinga motina Pranciška švč. Sakramento visą savo gyvenimą kasdien kalbėdavo rožinį, kiekvieną pasaptį užbaigdama „Amžiną atilsį“ maldėle. Prie maldų ji prijungdavo griežtą pasninką, dažnai gyvendama duona ir vandeniu, ir praktikavo kitus apsimarinimus. Ji sunkiai dirbo ir daug kentėjo. Visa tai ji aukojo už kenčiančias vėles skaistykloje.

Be to, ji primindavo kunigams atnašauti šv. Mišias ir ragino pasauliečius duoti išmalda ir

aukotis ta intencija. Atsilygindamas tokiai jos artimo meilei, Dievas dažnai leisdavo skaistyklos vėlėms lankyti ją, kad jos maldautų ją daugiau maldų ir padėkotų už gautąsias.

Šv. Jonas Masías, dominikonų ordeno broliukas, 1975 m. paskelbtas šventuoju, labai daug meldėsi už kenčiančias vėles. Daugiausia kalbėdamas rožinį, jis išgelbėjo keletą tūkstančių vėlių iš skaistyklos. Jos jam atsilygino, išmelsdamos iš Dievo jam gausių ir nepaprastų malonių, o mirties valandą jos guodė jį ir palydėjo jį į dangų.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai: „Tie, kurie skatina ir platina visur rožinio kalbėjimą, užsitarnauja pagyrimą. Jis yra toji malda, kuri yra veiksmingiausia šio meto reikalams“.

Išmaldos

„Iš savo lobio duok išmaldas“, moko mus šventraštis, „ir nenukreipk savo veido nė nuo vieno beturčio; nes taip atsitiks, kad ir nuo tavęs nebus nukreiptas Viešpaties veidas. . . Jei turėsi daug, duok apščiai; jei turėsi mažą, rūpinkis duoti mielu noru nors mažą“ (Tob.4,7.9). „Malda su pasninku ir išmalda yra geresnis dalykas, negu krauti sau turtus, nes išmalda išlaisvina nuo mirties ir apvalo nuo nuodėmių“ (Tob.12,8-9).

Šv. Tomas Akvinietis išmaldas vertina labiau, negu maldą ir pasninką. Jis sako: „Išmaldų davimas turi pilnesnę atlyginimo galią, negu malda, o malda pilnesnę, negu pasninkas. Dėl to didieji Dievo tarnai ir didieji šventieji pasirinkdavo jį (išmaldų davimą), kaip mirusiems pagelbėti pagrindinę priemonę“.

Išmaldų davimas čia yra suprantamas labai plačia prasme. Jis apima ne tik beturčių ir gamtos nelaimės ištiktųjų sušėlpimą. Jis apima misijų ir savo parapijos rėmimą, šventovių ir vienuolynų statybą ir visus kitus sielos ir kūno labdarybės darbus.

Po savo mirties pop. Benediktas VIII (†1024) apsireiškė Capuvos vyskupui Italijoje ir tarė: „Žinok, kad esu miręs. Nors esu malonėje, bet esu labai kankindamas skaistykloje. Dėl to maldauju tave pasakyti mano įpėdiniui jonui XIX, kad duotų išmaldų vargšams; tada būsiu išlaisvintas iš baisių kankinimų“. Jo prašymas greit buvo išpildytas, ir išmaldų dėka jis buvo išlaisvintas iš skaistyklos.

Išmaldomis padėdami kenčiančioms vėlėms, atsiteisiame ir už savo išlaidumo nusikaltimus. Dievas žiūri ne tiek į duodamų sumų didumą, bet kiek į širdį (Lk.21,3-4). Šv. Kotryna Genovietė rašo: Jeigu žmonės suprastų, kokias baisias kančias kenčia vargšės vėlės, jie atiduotų visą savo turtą šventam tikslui, kad gavusieji melstųsi už jas.

Kun. Trithemijus įvedė paprotį benediktinų vienuolijoje vienuolio mirties atveju per trisdešimt dienų dalinti beturčiams mirusio vienuolio maisto dalį, kad tokio vienuolio vėlė būtų išlaisvinta iš skaistyklos. 830 m. Vokietijoje, Fuldos vienuolyne, užsikrėsta limpama liga, kuri nusinešė daug vienuolių. Abatas Raban-Maur, pilnas uolumo ir artimo meilės broliams vienuoliams, įsakė vienuolyno prokuratoriui išdalinti numatytą maistą: „Pasirūpink, kad mūsų konstitucija būtų užlaikyta ir kad vargšai būtų papenėti visą mėnesį maistu brolių, kurių netekome“.

Vienuolyno prokuratorius Edelardas, nesilaikydamas paklusnumo bei artimo meilės, išdalino maisto daug mažiau, negu jis buvo įpareigotas. Dėl to Dievas nepaliko jo nenubausto. Vieną vakarą prokuratoriui įėjus į posėdžių salę, kuri turėjo būti tuščia, jis rado joje daug vienuolių. Nustebęs pažvelgė į juos ir pastebėjo, kad jie buvo to vienuolyno mirusieji. Vienas iš jų jam tarė: „Nelaimingas tvėrinys, kodėl tu neišdalinai maisto, kurs buvo skirtas tavo mirusiems broliams vaduoti? Tu

atėmei pagalbą, skirtą skaistykloje kenčiantiems gelbėti. Dabar priimk bausmę už savo šykštumą ir kitą dar didesnę tau skirtą bausmę — po trijų dienų turėsi stoti Dievo teisman".

Po šių žodžių jis krito ant grindų. Vidurnaktį pusgyvis rastas ir nuvežtas ligoninėn. Atgavęs sąmonę, jis visa papasakojo abatui ir visiems vienuoliams, ir kad po trijų dienų turįs mirti. Jis priėmė paskutiniuosius sakramentus ir, didžiai atgailodamas, trečią dieną mirė.

Tuoį atgiedotos šv. Mišios ir jo maisto dalis išdalinta vargšams jo vėlės labui. Apsireiškęs abatui, jis pasakė: „Iki visi broliai, kurie kenčia dėl mano šykštumo, nebus išvaduoti iš skaistyklos, aš neišeisiu iš jos. Tad mano maisto dalis, kuri buvo duota vargšams, man negalėjo pagelbėti dėl Dievo teisingumo. Dėl to maldauju jus padvigubinti išmaldas. Viliuosi, kad šiomis galingomis priemonėmis dieviškas gailestingumas teiks išlaisvinti mus visus: pirma mano brolius ir po to mane, kurs mažiausiai užsitarnauju gailestingumo".

Padvigubinus išmaldas, Edelardas vėl apsireiškė, kad padėkotų abatui už išlaisvinimą iš skaistyklos. Šis epizodas parodo išmaldos galią skaistyklos vėlėms gelbėti. Ypač dažnai mirusiojo turto paveldėtojai savo šykštumu užkerta kelią mirusiam greit pasiekti amžinąją laimę.

Šv. Pranciškus Salezietis pasakoja, kad jo laikais Paduvos mieste, kur jis studijavo, buvo biaurus paprotys. Išdaigų skatinami, ginkluoti jaunuoliai bėgiodavo gatvėmis, šaukdami sutiktiems: „Kas esi?" Jeigu paklaustasis neatsakydavo, būdavo sužeidžiamas ar net nušauamas.

Vieną vakarą atsitiko, kad neatsakęs jaunuolis buvo mirtinai nušautas. Išsigandęs žudikas pasislėpė pas vieną našlę, draugo motiną. Netrukus į tos

našlės namą buvo atneštas nužudyto jaunuolio kūnas, tos našlės vienintelis sūnus. Našlė norėjo tuoj išduoti jos sūnaus žudiką, bet prisiminusi, kad Kristus mirdamas atleido savo žudikams, ji dovanojo savo sūnaus ir jo draugo žudikui dėl Dievo meilės ir savo sūnaus vėlės labui.

Šis dovanojimas patiko Dievui, ir dėl to jis leido mirusiam jaunuoliui apsireikšti savo motinai: „Mylima mamyte, Dievas parodė man gailestingumo, nes tu parodei gailestingumo tam, kurs mane nužudė. To dovanojimo dėka esu išvaduotas iš skaistyklos. Jeigu tu jam nebūtum dovanojusi, daug metų aš būčiau turėjęs kentėti skaistykloje“.

Pasninkas ir apsimarinimai

Pasninku ir apsimarinimu čia laikytina ne tik susilaikymą nuo maisto bei gėrimo, bet visa, kas mums malonu, o mes atsisakome dėl Dievo ir artimo meilės, nes mažiausias apsimarinimas, mažiausia auka ar kentėjimas, kuriuos priimame mielai laisva valia, yra veiksminga priemonė tobulėti dvasiniame atgailos gyvenime ir prisidėti prie nusidėjėlių atsivertimo bei skaistykloje kenčiančių vėlių kentėjimų palengvinimo ir jų išlaisvinimo. Net atsisakymu vandens stiklinės ta intencija, kada esame ištroškę, galime palengvinti kenčiančioms vėlėms, jeigu tokia auka priimama jų labui.

Kun. Louvet pasakoja, kad jis gerai pažino vieną seselę, to vienuolyno kūrėją. Sužinojusi apie mirtį savo draugės, kai ji dar buvo pasaulyje, ji tuoj pradėjo karštai melstis už jos vėlę. Vieną vakarą, būdama labai ištroškusi, norėjo atsigaivinti vandiniu, bet, prisiminusi mirusią draugę, jos vėlės labui susilaikė nuo vandens. Išpildama rankoje laikytą stiklinę, ji prašė Dievą parodyti vėlei gailestingumo.

Ji padarė tai karaliaus Dovydo pavyzdžiu. Labai ištroškusiam karaliui buvo atnešta vandens iš

Betliejaus. Užuoat atgaivinęs išdžiuvusias lūpas, jis išpylė vandenį, kaip auką Viešpačiui, šventraštis aprašo šį Dovydo veiksmą, kaip patinkantį Dievui. Taip pat ir minėtos seselės toks veiksmas patiko Dievui, kaip jis tai parodė per tą vėlę, už kurią buvo skirta toji auka: apsireiškusi vėlė dėkojo seselei už pagalbą, nes anas atsisakytas vanduo labai atgaivino kenčiančią vėlę.

Šv. Margarita Marija Alacoque regėjime matė kartą vėlę. Smulkmeniškai nupasakojusi savo kentėjimus, vėlė kalbėjo: „Vienos valandos tylos užlaikymas išgydytų mano išdžiūvusią burną, artimo meilės aktas pagydytų mano liežuvį, susilaikymas nuo murmėjimo ir paklusnumas vyresniajai pagydytų mano kenčiančią širdį“.

Šie pavyzdėliai mums rodo, kad nei Dievas, nei skaistykloje kenčiančios vėlės nereikalauja didelių darbų ar nusigalėjimų. Kiekvienu mažu nusigalėjimu, k.a.: atsisakymu vandens stiklinės, alkoholinio gėrimo stiklio, cigaretės, mėgiamos programos televizijoje, pasilinksminimo, kai toks ar panašus atsisakymas yra auka, galima pagelbėti kenčiančioms vėlėms, jeigu tai daroma nuoširdžiu nuolankumu, Dievo ir artimo meile ta intencija.

Dėl to, kentėdama skaistykloje, seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai: „Apmarink savo protą, liežuvį, o Dievas priims tai mieliau, negu kūno varginimus“.

Kentėjimai

Dieviškasis Išganytojas atpirko žmoniją kančia ir mirtim ant kryžiaus, tuo pašventindamas ir tikinčiųjų kentėjimus. Tad tikinčiųjų kentėjimai bei ligos yra labai nuopelningi išganymo darbe. Valingai priimta kankinio mirtis Dievo garbei ir sielos išganymui atidaro dangaus vartus. Visi valingai priimti ir Dievui paaukoti visokeriopi kentėjimai yra

labai nuopelningi sau, ir yra veiksminga priemonė kenčiančioms vėlėms gelbėti.

„Nėra šventumo be kentėjimų“, 1880 m. skaistykloje tada kentėjusi seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai. „Nevenk kentėjimų. Kviesk juos, nes jie sujungia tave su juo (Dievu). Daug išrinktų sielų turi kentėti. Dauguma šventųjų išnaudojo kentėjimų progas ir taip tapo dideliais šventaisiais“.

Visą savo gyvenimą ar didelę jo dalį šventai ir dorai gyvenančius asmenis Dievas kartais pašaukia laisva valia atsisteisti jo teisingumui ypatingais kentėjimais už kitų gyvųjų ar mirusiųjų nuodėmes, nors kiekvienas yra skatinamas aukoti savo kasdienius kentėjimus, ligas bei gyvenimo kryželius tokia intencija.

Išganymo istorijoje buvo ir yra daug tokių ypatingų dieviškojo teisingumo aukų už kenčiančias vėles skaistykloje ar už nusidėjėlių atsivertimą. Čia plačiau paminėsiu dabar gyvenančią Mariją Agotą Simmą, kuri ypatingais kentėjimais laisvina vėles iš skaistyklos.

Nuo 1953 m. lapkričio 2 d., Vėlinių, Marija Agota Simma pradėjo gelbėti kenčiančias vėles, valingai sutikdama kentėti už jas savo kūno skausmais. Ji labai skaudžiai kentėjo už Graikijos Korinte 1660 m. mirusį karininką, kad atsisteistų už jo nuodėmes. Ją paprašius, ji skaudžiai kentėjo už dvi 1810 bombų užmuštas mergaites Italijoje, už vieną italą kunigą, už vieną laisvos dorovės Vienos miesto gatvės moterį ir kt.

Kita skaistyklos vėlė prašė Mariją Agotą kentėti tris valandas už jos išlaisvinimą iš skaistyklos. Ji sutiko. Tuoj visą jos kūną suėmė baisūs skausmai beveik iki sąmonės netekimo. Taip per tris valandas iš skaistyklos ji išgelbėjo vėlę, kuri būtų turėjusi kentėti ten dar dvidešimt metų.

Prasidedant jubiliejiniams švč. Mergelės Marijos

metams, 1953 m. gruodžio 8 d., Nekalto prasidėjimo šventės dieną, Marijai Agotai apsireiškė vėlė kunigo, miruso 555 m. Koelne, Vokietijoje. Apsireiškęs kunigas atrodė jai labai suvargęs ir maldavo ją, kad laisva valia ji perimtų jo skaistyklinius kentėjimus, nes kitaip jis turįs kentėti ten iki paskutinio teismo dienos.

Marija Agota sutiko kentėti už jį. Pirmą savaitę ji kentėjo neapsakomai skaudžiai. Kunigo vėlė lankydavo ją kiekvieną naktį su naujais kentėjimų reikalavimais ir nurodymais. Kentėtojai Marijai atrodė, kad jos kūno sąnariai buvo išsinarstę. Kartais ji jausdavo, kad jos kūnas buvo badomas aštrių durklu, arba į jos kūną buvo kalami bukūs geležies gabalai, kurie plėsdavo kūną ir jos kūne atverdavo gilius žaizdas, ji kentėjo už gyvenime padarytas to kunigo nuodėmes: už prisidėjimą nužudant šv. Uršulę ir jos drauges*, už tikėjimo atsižadėjimą, kelių vedybinių priesaikų sulaužymą ir už netinkamą elgimąsi šv. Mišių metu.

Savo kentėjimais Marija Agota tik 1954 m. Jėzaus dangun įžengimo šventės ketvirtadienį, per Šeštines, išlaisvino to kunigo vėlę iš skaistyklos. Vadinasi, jo vėlė ten kentėjo beveik tūkstantį keturis šimtus metų.

Baigiantis jubiliejiniais 1954 Marijos metams, spalio ir lapkričio mėnesiais iki gruodžio 8 d. kiekvieną naktį kenčiančios vėlės maldavo Mariją Agotą kentėti už jas. Pradžioje ji pati išpildė vėlių

*Manoma, kad Atilos (†453) vadovaujami hunai nužudė šv. Uršulę ir jos drauges Vokietijoje prie Koelno. Hunai siautė ten 451 m., žygiuodami į šiaurinę Prancūziją. Jeigu šv. Uršulės ir jos draugių vienas iš nužudytojų mirė tik 555 m., tada minėtos mergaitės buvo nužudytos gal visu šimtmečiu vėliau. Iš tikrųjų istorija nežino jų nužudymo nei metų, nei aplinkybių, nei žudytojų.

prašymus. Bet kai jubiliejinių metų pabaigoje iš skaistyklos ji susilaukė labai daug prašymų, ji viena nebegalėjo aprėpti. Tada ji galėjo prašyti kitus, jeigu šie sutiko, ir Marija Agota buvo tikra, kad tie, kurie sutiko, išpildys savo pažadą melstis už jas. Už kunigų vėles ji galėjo prašyti melstis tik kunigus. Ne visi tikėjo jos pašaukimu, arba misija, ir nelengva buvo rasti tokių pavaduotojų.

Pasibaigus 1954 jubiliejiniais metams gruodžio 8 d., ji turėjo kelias dienas poilsio. Netrukus kenčiančios vėlės vėl pradėjo lankyti ir maldauti ją melstis ir kentėti už jas. Laisvai, be jokios prievartos, ji priimdavo ir dabar priima jų prašymus, meldžiasi ir kenčia už jas.

Tos vėlės, už kurias ji sutiko kentėti, jai apreiškė daug tokių dalykų, kurių ji kitaip negalėjo žinoti. Pvz., 1954 m. vėlės jai pasakė, kad po sniegu, nuslinkusiu nuo kalno, dar yra gyvų žmonių. Remiantis tokiu nurodymu, jie buvo atkasti ir išgelbėti. Kitą kartą jos jai pasakė apie potvynį dvi dienas anksčiau, negu žmonės žinojo iš laikraščių. Nors ji yra mažamokslė, bet iš skaistyklos vėlių ji daug išmoko ir teologijos mokslo.

Atlaidai

Atlaidai yra panaikinimas laikinosios bausmės, kuri priklauso žmogui už atleistas kaltes. Toji bausmė gali būti amžina arba laikina. Amžinosios bausmės atleidimą tikintysis gauna su savo kalčių atleidimu atgailos sakramentu arba tam tikrais atvejais tobulu gailesčiu. Bet ne visados atgailos sakramentas bei tobulas gailestis panaikina laikinąją bausmę, nebent gailėtasi iš giliausios meilės Dievui („Jai daug atleista, nes ji daug mylėjo“) ir nuoširdžiai atsipalaidota nuo prisirišimo prie žemiškų dalykų. Tad labai dažnai tikintysis privalo pats atlikti ją arba

čia, žemėje, arba skaistykloje, arba jis turi panaudoti kitas tam tikslui pritaikytas priemones. Viena iš tokių priemonių yra atlydai.

Atlydams teikti teisė ir galia priklauso Katalikų Bendrijai. Atlydais ji apmoka skolas Dievui iš jos valdžioje esančio Viešpaties Jėzaus, šventųjų ir šiaip dorų žmonių nuopelnų lobyno, kai Dievo malonėje esą nariai atlieka tam tikrus darbus.

Bendrija turi teisę ir galią teikti atlydus tiek gyviesiems, tiek mirusiesiems. Gyvųjų atlydus tikintieji gali pelnyti tik sau. Dabar beveik visus atlydus Bendrija leidžia tikintiesiems aukoti už mirusiuosius, nebent kitaip būtų pasakyta jubiliejinų ar panašių atlydų atvejais. Mirusieji jau nebėra tiesioginėje kovojančiosios Bendrijos valdžioje. Tad tik gyvieji gali pelnyti juos užtarimu jų naudai. Kiek jie jiems padeda, nėra užtikrinimo. Tad nėra reikalo baimintis užpelnyti jų per daug.

Atlydai gali būti visuotiniai ir daliniai. Visuotiniai atlydai paprastai atleidžia visas laikinasias bausmes. Bet dažnai pasitaiko kliūčių jiems gauti; pvz., tikintysis turi keletą dar neatleistų mažų nuodėmių, o bausmės gali būti panaikintos tik už atleistąsias nuodėmes. Tad atlydai, nors savo paskirtimi yra visuotiniai, pasidaro tik daliniai, kai tikintieji jų gauna tik tiek, kiek verti.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija dėl to teisingai paaiškina: „O dėl visuotinių atlydų galiu pasakyti, kad labai mažai žmonių laimi juos visus. Pirmiausia jie turi turėti nuostabų širdies ir valios nusiteikimą. Tai retas dalykas: rečiau jie gauna visų kalčių atleidimą, negu jie galvoja. Skaistykloje mes pasinaudojame atlydais, skirtais maldavimo aktų keliu tiek, kiek Dievas leidžia pagal mūsų (tai yra mirusiųjų) dispoziciją“.

Panašiai rašo Marija Agota Simma, kurią dažnai lanko skaistyklos vėlės: „Vienas žmogus paklausė

mane apie savo mirusią žmoną. Gavau atsakymą, kad ji yra skaistykloje. Tai nustebino ir mane, nes ji buvo tretininke ir priklausė kelioms katalikiškoms brolijoms. Mirties valandą jų nariai paprastai pelno visuotinius atlaidus ir taip išvengia skaistyklos. Paklausiau vieną skaistyklos vėlę, kaip iš tikrųjų yra? Vėlė paaiškino: 'Norint pelnyti visuotinius atlaidus mirties valandą, reikia visiškai atsipalaiduoti nuo žemiškų dalykų'. O tai yra labai sunku mirties patale gulint, penkių mažų vaikų motinai. Tokiu atveju ji turi pasakyti Dievui: 'Noriu tik to, ką tu skiri – gyvenimą ar mirtį, nes visa tai priklauso nuo tavo valios'. Tam reikia ruošti visą gyvenimą, kad mirties valandą herojiškai galėtum pasivesti Dievo valiai". Tas pat pasakytina ir apie visus kitus visuotinius atlaidus: pridėtina visiško nuo žemiškų dalykų atsipalaidavimo sąlyga, pilnas pasivedimas Dievo valiai ir neturėjimas nė mažų nuodėmių.

Aplamai sakoma, kad ne visados Dievas suteikia atlaidus vėlei, už kurią tikintysis aukoja, ypač jeigu ji yra pačioje giliausioje skaistykloje arba jeigu ji savo gyvenime nesirūpino pelnyti atlaidų už kenčiančias vėles, nes Dievas visados daro pagal saiką, kuriuo saikėjo kitiems (Mt. 7,2). Galimas daiktas, kad tokiu atveju Dievas suteikia tokius atlaidus kuriai nors kitai vėlei iš artimųjų tarpo. Ši yra dėkinga pelnytojai. Tas pats atsitinka su šv. Mišiomis, gerais darbais ir kt. Kai mes nežinome, ar tokia vėlė, kuriai norime pagelbėti atlaisvinti, yra skaistykloje ar ne, ir ar iš viso ji gali pasinaudoti jais, tad paliktina Dievui, kad jis vaduotų mūsų atlaisvinti ar kitais maldavimo aktais tas mums artimas vėles, kurias Dievas pirmiausia nori pasiimti pas save. Pasitikėtina Dievu.

Sv. Margarita Pazzietė ir jos vienuolyno seselės buvo uolios pelnyti atlaidus už mirusius. Pvz., atlaisvinti jos išlaisvino vienos seselės vėlę po penkiolikos valandų po jos mirties. Apsireiškusi išlaisvintoji

pareiškė šv. Margaritai, kad seselių pelnyti atlaidai, o ypač kad ji pati buvo uoli pelnyti atlaidus savo gyvenime, padėjo jai greit išeiti iš skaistyklos.

Daliniai atlaidai Bendrijos yra skirti tik tam tikrai laikinosios bausmės daliai atleisti. Tai priklauso nuo tikinčiojo dvasinio nusiteikimo ir Dievo dosnumo.

Visuotinius atlaidus galima gauti tik vieną kartą per dieną, išskyrus mirties valandai atlaidams gauti atvejį. Dalinius atlaidus galima gauti tiek kartų per dieną, kiek kartų atliekami prirašytieji darbai. Pagrindinė sąlyga bet kuriems atlaidams gauti yra būtina, kad tikintysis turėtų intencija ir būtų Dievo malonėje. Gyvenantis mirtinoje nuodėmėje, nei sau, nei mirusiems atlaidais negali pagelbėti. Kitos sąlygos visuotiniams atlaidams pelnyti yra išpažintis, šv. komunija ir maldos šv. Tėvo intencija, šv. komunija turi būti priimta tą dieną, kurią norime pelnyti atlaidus ir atliekame prirašytą darbą, o išpažintis turi būti atlikta ne toliau kaip septynios dienos. Tad tie, kurie atlieka išpažintį kas dvi savaitės, gali pelnyti visuotinius atlaidus kiekvieną dieną.

Štai keletas visuotinių atlaidų: pusvalandžio praleidimas adoracijoje prieš Švč. Sakramentą; kryžiaus kelio apėjimas arba, to negalint, per pusvalandį skaitymas Kristaus kančios; rožinio sukalbėjimas šventovėje prieš švč. Sakramentą arba grupėje, k.a.: laidotuvių išvakarėse ar susirinkimo pradžiai bei šeimoje; aplankymas švč. Sakramento šventovėje Vėlinių dieną, kada sukalbėtinos 'Tėve mūsų', 'Sveika Marija' ir 'Tikiu' maldos; lapkričio 1-8 dienomis aplankymas kapinių ir pasimeldimas už mirusius — visuotiniai atlaidai kiekvieną dieną.

Daliniai atlaidai yra suteikti už tris bendro pobūdžio veiksmus, kad kasdienius darbus bei veiksmus tikintieji atliktų krikščioniška dvasia ir savo gyvenimu siektų tobulėti, būtent:

1. Kiekvienas tikintysis gali gauti dalinius atlaidus, jei, atlikdamas savo pareigas arba pakeldamas gyvenimo sunkenybes, su nuolatinio pasitikėjimu kreipiasi į Dievą, jo šaukdamasis lūpomis ar mintimi bet kuria maldele ar atsidūsimu.

2. Kiekvienas tikintysis, jeigu tikėjimo dvasia atsideda varge esančių brolių pagalbai, aukodamas save ir savo gėrybes, k.a.: drabužius, maistą, tikėjimo tiesų pamokymą, paguodą sielai ir kt.

3. Tas, kuris atgailos dvasioje laisvai atsisako leistino ir malonaus dalyko, gauna dalinius atlaidus už kiekvieną atskirą veiksmą ar darbą.

Be to, už daug maldų bei maldelių daliniai atlaidai yra suteikti, k.a.: už 'amžiną atilsį' maldelės ar privatų rožinio sukalbėjimą. Dalyvavimas šv. Mišiose ar sakramentų apeigose nėra apdovanotas atlaidais.

Yra naudinga kiekvieną rytą sužadinti intenciją, kad už kiekvieną maldą ar gerą darbą, už kurį yra skirti atlaidai, juos pelnytume, tada pelnysime juos net nežinodami ar nepagalvodami dienos metu, kad už tą bei kitą maldą ar gerą darbą yra skirti atlaidai, jeigu tik atliksime atlaidams pelnyti sąlygas.

Bendrijoje atlaidai yra dvasinis lobynas. Visi, kurie yra Dievo malonėje ir nori, gali pasisemti iš jo sau ar mirusiems, jeigu jie išpildo reikiamas sąlygas. Dievas teikėsi parodyti tai per pal. Mariją iš Quito (Kito) Ekvadore. Vieną dieną ekstazėje ji regėjo įvairių brangenybių erdvėje ir ji girdėjo balsą, kurs sakė: „Šie turtai yra vieša nuosavybė. Kiekvienas gali prisiartinti ir pasiimti tiek, kiek jis nori". Po to Dievas leido jai suprasti, kad tai buvo atlaidų paveikslas.

Kenčiančios vėlės skaistykloje pačios negali pasisemti tų turtų, nes jų nuoplenų metas yra pasibaigęs, o tik gyvi tikintieji čia joms gali padėti.

Atlaidams laimėti už mirusiuosius Bendrija neprašo mus herojiškų darbų, o tik, pvz., sukalbėti rožinį ar kokią nors kitą atlaidais praturtintą maldą ar atlikti veiksmą, duoti išmaldų, pamokyti katekizmo ir pn.

Garbinga motina Pranciška Švč. Sakramento, tada gyvenusi buvusioje Pampelunos vyskupijoje, buvo uoli atlaidais laisvinti vėles iš skaistyklos. Vieną dieną Dievas parodė jai tos vyskupijos tris pirmesnius ganytojus skaistykloje. Ji pelnė visuotinius atlaidus už kiekvieną. Baigus juos, visi trys, apsireiškę jai, dėkojo jai už atidarymą jiems dangaus vartų.

Bendrijos daktarė šv. Teresė Avilietė rašo apie vieną seselę, kuri savo gyvenime rūpinosi pelnyti visus galimus atlaidus, nors šiaip ji vedė labai eilinį gyvenimą. Jai mirus, šv. Teresė regėjo jos vėlę tuoj po mirties einančią tiesiai į dangų. Regėjime Viešpats paaiškino šventajai, kad tai buvo mirusios seselės rūpestingumas savo gyvenime pelnyti visus atlaidus. „Tai buvo priemonė“, pridėjo Viešpats, „kad ji apmokėjo visą savo skolą, kuri savo laiku buvo gana didelė, ir dėl to Dievo teisme ji pasirodė dideliu tyrumu“.

Italijos Venecijoje gyveno pamaldus kunigas, kurs ruošėsi vykti į Asyžiu, kad ten pelnytų sau visuotinius Porciunkulių atlaidus. Bet jis susirgo ir mirė. Prieš mirdamas jis maldavo savo draugą pelnyti juos ten už jį, bet pastarasis to nepadarė. Tad vieną dieną mirusis kunigas apsireiškė draugui ir prikaišiojo, kad neišpildęs pažado. Draugas tuoj pelnė atlaidus. Mirusis vėl apsireiškė, pasakydamas, kad tie atlaidai išlaisvinę jį iš skaistyklos.

Švęstas vanduo

Kunigas palaimina vandenį Bendrijos vardu Didįjį šeštadienį ar kita proga. Jis yra vartojamas kai kuriose apeigose ir tikinčiųjų.

Bendrijos palaiminimo malda ir kunigo palaiminimas padaro vandenį veiksmingą Jėzaus nuopelnų sąskaita. Naudodami šv. vandenį, tikintieji susilaukia daug naudos kūnui ir sielai gyvenime ir lengvina skaistyklos vėlių kentėjimus, kai vartojame jį su intencija joms padėti, šv. vanduo kartais kenčiančioms vėlėms daugiau padeda, negu ilga malda, nes jis vartojamas Bendrijos vardu. „Kenčiančios vėlės trokšta šv. vandens“, sako vėlių regėtoja Marija Agota Simma.

Iš Bendrijos praktikos ir šio privataus apreiškimo galima padaryti išvadą, kad šv. vanduo švelnina jų kentėjimus.

Vienose Romos kapinėse buvo palaidotas kažkoks nežinomas vyras. Praėjus septyniolikai metų, jis apsireiškė Dievo tarnui Domininkui Jėzaus-Marijos, prašydamas jį, kad jo kūno likučiai dažnai būtų pašlakstyti šv. vandeniu, nes tuo jo vėlė jaustų atsigailinimą.

Ant savo rašomojo stalo, kaip karmelitai buvo pratę, tas pats Dievo tarnas laikė kaukolę. Vieną dieną jis pašlakstė ją šv. vandeniu. Jis išgirdo labai gailingą balsą, kurs jį maldavo: „Daugiau švento vandens! Daugiau švento vandens!“ Be abejo šv. vanduo gaivino vėlę ir švelnino jos kentėjimus skaistykloje.

Seselei Pranciškai švč. Sakramento dažnai apsireiškėdavo viena seselė, kuri prašydavo, kad jos kapas būtų pašlakstytas šv. vandeniu.

Dievo tarnaitė Lindmayera dažnai būdavo Dievo primenama šv. vandeniu pašlakstyti mirusiųjų kapus. Ji buvo pratusi taip pat pašlakstyti šv.

vandeniu vėles, kurios jai apsireikšdavo. Kartą ji pamiršo ir nuėjo miegoti. Vėlės maldavo ją tol, kol ji atsikėlė ir jas pašlakstė.

Šv. Martyno Liežiečio Belgijoje gyvenimo aprašyme parašyta, kad jam apsireikšdavo kunigo vėlė iš skaistyklos. Ši vėlė pareiškė jam, kad vėlės jaučia ugnies kentėjimų sušvelninimą kiekvieną kartą, kai tikintieji pašlaksto jų kapus šv. vandeniu. Dėl to Bavarijoje, pietinėje dabartinėje Vokietijoje, yra paprotys laikyti indelį su šv. vandeniu ant kiekvieno kapo, kad lankytojai pašlakstyti mirusio kapą.

Ypač svarbu dažnai šlakstyti šv. vandeniu sunkiai sergantį ir mirštantį ligonį, o pašlakstome save, išvykdami iš namų ir grįždami namo, to vandens vieną lašą skirdami kenčiančioms vėlėms.

Šventintos žvakės

Senajame įstatyme Viešpats Dievas įsakė Mozei vartoti šviesas šventykloje ir religinių apeigų metu: "Padarysi ir žibintuvą, nukaltą iš tyriausio aukso. . . Padarysi taip pat septynias lempas ir jas pastatysi ant žibintuvo, kad šviestų viena prieš kitą" (Išė. 25,31.37). Toliau Dievas įsakė vartoti tyriausią aliejų: „įsakyk Izraelio sūnams, kad tau atneštų tyriausio aliejaus iš alyvmedžių. . ., idant visuomet žibėtų lempa. . . Viešpaties akivaizdoje" (Išė. 27,20-21).

Senajame įstatyme Aaronas ir jo ainiai buvo įpareigoti rūpintis minėtais žibintais, o ankstyvoje Kristaus Bendrijoje įvestas ypatingas akolito šventimas. Jų paskirtis rūpintis liturginėmis šviesomis — lempa ir žvakėmis. Bendrija visados šventino žvakės religiniams tikslams, šventinta žvakė, ypač velykinė, primena Kristų, kaip pasaulio šviesą.

Pirmaisiais šimtmečiais dažnai, kaip ir dabar kai

kur, krikščionys degindavo žvakes ant mirusiųjų kapų. Gyviesiems jos primena kenčiančių vėlių švelnėjančius kentėjimus, šv. Antanazijus Aleksandrietis (1343) pabrėžia šio švento papročio svarbą: „Nors mirusis yra palaidotas žemėje, tu neturi praleisti deginti aliejų ir vašką ant jo kapo, nes tai patinka Dievui ir pelno didelį atlygį“.

Kapai ypač kankinių ir šventųjų būdavo puošiami net ankstyvo persekiojimo metu. Dėl to šv. Tomas Akvinietis drauge su šv. Jonu Damaskiečiu pareikia, kad aliejus ir vaškas buvo dovanos Bendrijai, aukojamos pirmaisiais krikščionybės šimtmečiais. Ir viduramžiais šis paprotys egzistavo kai kuriose šalyse, pvz., Bavarijoje, o Lietuvoje net paskutiniaisiais laikais deginamos žvakės ant kapų. Bendrija užgiria šį paprotį.

Daug pavyzdžių rodo, kad šventos vėlės skaitytukoje mielai priima šią praktiką. Legendos kalba, kad net Dievas yra apreiškęs tai gyviesiems. Pvz., kažkoks Boudon ir pasakoja, kad mirusis apsireiškė giminaičiams ir pareiškė, kad pagal paprotį, reikiamas žvakių skaičius nedegė jo laidotuvių metu. Kažkur buvo paprotys po laidotuvių deginti 'vargšių vėlių žvakę'; kartą girdėtas gailingas balsas, kodėl ji nedegė jų labai.

Tirolyje, pietinėse Alpėse, tris naktis vienas vyras mėgino apvogti savo kaimyno sodą. Bet kiekvieną kartą, jam artinantis, jo kryptin arba aplink to kaimyno namą vaikščiojo degančios žvakės. Vėliau sužinota, kad kiekvieną vakarą ūkininkas uždegdavo žvakę kenčiančių vėlių labai. Dėl to, gal būt, jos saugojo jo nuosavybę.

Tad nenuostabu, kad tikintieji laiko šventintas žvakes savo namuose, jas uždega audrų ar panašių pavojų metu, o ypač prie mirštančio, ir jos dega mirusio budėjimo metu. Ypač tai svarbu mirties valandą, nes piktosios dvasios bėga šalin nuo

šventintų daiktų, k.a.: šv. vandens, žvakės, rožinio, kryželio. . .

Herojiški artimo meilės aktai

Mūsų artimo meilės darbai tampa herojiški, kada visus savo maldavimo aktus skiriame ne už kai kuriuos mūsų artimuosius mirusiuosius, bet už visas skaistykloje kenčiančias vėles, palikdami Viešpačiui Jėzui ir gailestingai jo Motinai Marijai paskirstyti juos savo nuožiūra ir gailestingumu toms vėlėms, kurias jie pirmiausia nori išlaisvinti iš skaistyklos. Tai yra tikinčiųjų gryna dovana kenčiančių vėlių labui, kai aukojame jų naudai visa, ką darome mintimi, žodžiais ir darbais, po savo mirties nesitikėdami už juos sau kokio nors atlygio. Herojiški aktai nekludo kunigams atnašauti šv. Mišias kitomis intencijomis, o pasauliečiams melstis ir kita intencija.

Popiežiai Benediktas XIII, Pijus VI ir Pijus IX pritarė tokiems artimo meilės aktams ir juos praturtino atlaisdais.

Kartūzų vienuolyno Dievo tarnas Denis pasakoja, kad šv. Gertrūda Didžioji skyrė visus maldavimo aktus šventoms vėlėms, sau nieko nepalikdama mokėti savo skoloms, kurių galėjo užsitraukti. Artinantis jos mirčiai, ji prisiminė savo kaltes ir kad visas savo maldas ir gerus darbus ji skyrė kitoms vėlėms gelbėti. Ji tada susirūpino, kad, viską atidavusi kitiems, sau nieko nepasiliko ir kad dėl to ji galėtų būti pasmerkta. Taip jai baiminantis, ekstazėje ji regėjo Viešpatį, kurs guodė ją, sakydamas: „Būk užtikrinta, mano dukterie, tavo meilė įnirusiems nebus nuostolis tau. Žinok, kad dosnia dovana atidavei visus savo darbus mirusiems. Tuo man patikai. Būk tikra, kad visi kentėjimai, kuriuos turėtum kentėti kitame gyvenime, yra dovanoti. Be to, paskatintai tavo dosnios meilės, padidinsiu

vertę tavo nuopelnų, įgytų už tavo darbus, ir taip padidinsiu tavo garbę danguje“.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija kalbėjo šiuo klausimu: „Herojiški aktai patinka Dievui ir pagelbsti vėlėms skaistykloje. Atiduodami savo nuopelnų dalį, iš tikrųjų jie (tikintieji) ne tik nieko nepralošia, bet dar laimi“.

Iš tikrųjų mes juk nežinome, kurios vėlės yra skaistykloje. Tad mes turime melstis už visas, net už didžiausius nusidėjėlius ir labai šventai gyvenusius. Iš savo maldų negalima išskirti užkietėjusių nusidėjėlių, kurie mirė be išorinio atgailos ženklo, nes nesame tikri jų vidiniu nusistatymu. Dievas galėjo suteikti jiems gailesčio malonę ir apsaugoti juos nuo amžino pasmerkimo. „Nė vieno asmens nežiūrėkite, nes teismas yra Dievo“ (Pak. 1,17).

Daugis teologų galvoja drauge su Bendrija, kad daug didelių nusidėjėlių atsiverčia savo gyvenimo paskutinį akimirksnį ir susitaiko su Dievu, neduodami jokio išorinio atgailos ženklo. Paskutinis atsidūsėjimas ar sudejavimas gali būti tobulo gailesčio ženklas. Ypač daug atleidžiama tiems, kurie nusidėjo nežinodami.

Vienas visai nepraktikavęs tikėjimo vyras gegužės mėnesio sekmadieniais savo žmonai atnešdavo gėlių. O ši padėdavo jas ant šeimos altorėlio, įrengto švč. Mergelės Marijos garbei. Vyras staiga mirė, neparodydamas gailesčio išorinio ženklo. Turėdama progą, mirusio vyro žmona aplankė tada gyvenusį šv. Joną Vianney. Visai neklaustas, jis jai pasakė, kad dėl tų gėlių jis nebuvo pamirštas: „Mirties akimirksnį jūsų vyras atgailojo. Jo vėlė skaistykloje. Mūsų maldos ir geri darbai jį išvaduos“.

MOTYVAI MIRUSIEMS PADĖTI

Šv. Dionizas, trečiojo šimtmečio egiptietis vyskupas, kai jis dar buvo jaunas, neteko savo tėvo. Jis meldėsi ne už savo tėvo vėlę, bet kad jo tėvas apsireikštų jam ir pasakytų jam savo likimą. Kai jis kartą meldėsi ta intencija, išgirdo balsą, sakantį, kad tokia malda yra tik smalsumo reikalas. Ji vėlei nieko nepadeda. Būtų daug geriau melstis už tėvo vėlę, kad ji būtų išlaisvinta iš skaistyklos, negu prašyti pranešimo apie jos padėtį. Nuo to meto jis meldėsi dvigubai daugiau, aukodamas visus maldavimo aktus už savo tėvo vėlę, iki jis gavo pranešimą apie jos išlaisvinimą. Žinoma, nelauktina tokių pranešimų, kai atsitinka pora kartų iš milijonų atvejų.

Imtinas pavyzdys iš Viešpaties Jėzaus: „Visuomet darau, kas jam (dangiškajam Tėvui) patinka“ (Jn. 8,29). Jam patinka mūsų meilė, paremta teisingumu, ir mūsų darbas sielų išganymui, įskaitant pagalbą kenčiančioms vėlėms.

Gailestingumo ir meilės motyvai

Kada tėvas ar motina sunkiai serga, iš savo vaikų jie paprastai patiria didelį rūpestingumą. Jie slaugo juos dieną ir naktį. Bet kai jie miršta, jų vaikai nesirūpina palengvinti tūkstančius kartų baisiau kenčiančių skaistykloje, negu liga, kuria mirė. Besidžiaugdami paveldėtu turtu arba būdami apatiški, daugis visai pamiršta savo mirusiuosius. Tad

teisingai kalba šv. Pranciškus Salezietis: „Mes neprisimename pakankamai savo brangių mirusių draugų. Jų prisiminimas išnyksta drauge su laidotuvių varpų skambėsiu. Tuo mes parodome, kad mūsų draugystė, nutrūkusi mirties atveju, niekad nebuvė nuoširdi“.

„Vienas iš švenčiausių darbų, vienas geriausių pamaldumo pratybų šiame pasaulyje“, sako šv. Augustinas, „yra atnašauti aukas, išmaldas ir maldas už mirusius“. — „Pagalba, kurią mes duodame įnirusiems“, sako šv. Jeronimas, „suteikia mums panašų gailestingumą“. Maldavimo aktai yra tad tikėjimo, meilės ir dažnai teisingumo darbai.

Pagelbėti mirusiems taip pat reiškia prakilniausius darbus kūnui ir sielai. Šv. Brigitai buvo apreikšta, kad tas, kurs išlaisvina vėlę iš skaistyklos, turi tą patį nuopelną, lyg jis išlaisvintų patį Jėzų Kristų iš nelaisvės.

Šv. Tomas Akvinietis moko, sakydamas: „Maldavimo aktai už mirusiuosius patinka Dievui labiau, negu už gyvuosius, nes pirmieji labiau reikalingi, negalėdami patys sau pasitarnauti“ (Supp.q.71,a.5), išskyrus tik nusidėjėlių atsivertimo atvejus. Mat, vėlės skaistykloje yra tikros savo išganymu, o kai tuo tarpu užkietėję nusidėjėliai visą laiką yra pavojuje nukristi į pragarą. Kai atgailotojai verkia, klausydamiesi pamokslo apie dieviškąjį teisingumą ir pasmerktųjų kentėjimus, kalba šv. Alfonsas, įpratusieji gyventi nuodėmėje užkietėję nusidėjėliai nepaveikiami klausysis kalbančiojo, lyg dalykas jų visiškai neliestų. Už juos turi būti paaukota labai daug maldavimo aktų, kad įpratusiems gyventi nuodėmėje užkietėjusiems nusidėjėliams išprašytume iš Dievo atsivertimo malonę.

Kiekvieną gailestingumo aktą, atliktą mirusiųjų labui, Viešpats Dievas laiko darbu, atliktu pačiam

Dievui. Ypač tai yra tiesa, kada tokie gailestingumo darbai aukojami už mirusius.

Palaimintoji seselė domininkone Marija Villani kasdienį savo darbą ir maldas aukėjo už mirusius. Per vienas Trijų karalių šventės išvakarės ji ilgai meldėsi už mirusius, prašydama Dievą sušvelninti mirusiųjų kentėjimus dėl Jėzaus kančios. Ji aukėjo Dievui Tėvui jo Sūnaus kančią ir kančios įrankius: plakimą, vainikavimą erškėčiais, virves, vinis, kryžių. Dievui patiko jos malda. Ekstazėje jis parodė jai ilgą asmenų procesiją. Jie nešė Jėzaus kančios simbolius ir ėjo į dangiškąjį dvarą. Seselė Marija suprato, kad tai buvo tos vėlės, kurias ji išlaisvino savo karšta malda Jėzaus kančios nuopelnų dėka.

Kitą kartą, Vėlinių dieną, vyresnioji, mėgindama seselės Marijos Villani pamaldumo tikrumą, įsakė jai kažką rašyti visą tą dieną, kurią ji norėjo pašvęsti maldai, atgailai ir dvasinėms pratyboms vėlių labui. Dėl to ji labai pergyveno. Matydamas jos didelę meilę vargšėms vėlėms, Dievas teikėsi paguosti ją. „Paklusk, mano dukterie“, kalbėjo jis. „Atlik paklusnumu įpareigotą darbą ir aukok jį už vėles. Kiekviena eilute, kurią tu šiandien parašysi paklusnumo ir artimo meilės dvasioje, išpirksi vėlę“.

Šv. Petras Damian, Bendrijos daktaras ir kardinolas, būdamas mažas, neteko motinos. Jo nauja pamotė išvarė jį iš namų, o tėvui visai tai nerūpėjo. Išvartytas badavo, skarmalais apsirengęs. Netrukus mirė ir tėvas. Sūnus tuojau pamiršo tėvo nerūpestingumą ir skriaudą sūnui, pašvęsdamas visas savo maldas ir vargą tėvo vėlės labui. Netrukus kelyje jis rado aukso gabaliuką. Jį panaudojo ne savo likimui palengvinti, bet šv. Mišioms užprašyti už tėvo vėlę.

Kun. Louvetui misininkaujant Kinijoje, mirė trijų vaikų našlė motina. Vyriausioji buvo keturioli-

kos metų amžiaus. Ji turėjo išlaikyti save ir savo du mažesnius našlaičius broliukus savo darbu, už dienos darbą gaudama vos keletą centų. Po savaitės ji atnešė minėtam misininkui dviejų dienų uždarbį šv. Mišioms už jų mirusią motiną. Tuos pinigus jie sutaupė, badaudami dvi dienas. „Tai vargšų našlaičių auka savo motinai!“ Ir kun. Louvet tęsia epizodo aprašymą: „Jeigu mano širdis taip giliai tuo buvo paliesta, kiek daug labiau mūsų dangiškojo Tėvo širdis ir kokį palaiminimą tai atnešė motinai ir jos vaikams. Koks vargšų dosnumas! Koks pavyzdys ir kokia gėda daugeliui turtuolių, išlaidžiai gyvenančių prabangoje ir malonumuose, iš savo išteklių neužprašydami nė šv. Mišių už savo mirusius giminaičius“.

Tas pats kun. Louvet aprašo kitą reikšmingą epizodą apie vieną darbininką, kurs sutaupė mažą sumą šv. Mišioms, kad jos būtų atnašautos už jo paties vėlę po jo mirties. Pasitaikė sutikti jauną kunigą, išvykstantį į misijų kraštus. Jis atidavė tuos pinigus jam, sakydamas: „Šiuos pinigus taupiau šv. Mišioms už save po savo mirties. Bet verčiau aš pabūsiu ilgiau skaistykloje, kad gerojo Dievo vardas būtų pagarbintas“. Po kelių mėnesių jis mirė. Tikime, kad gailestingasis Dievas jam buvo gailestingas.

Tačiau tie, kurie mirusiems nenori parodyti nei meilės, nei gailestingumo, pailgina jiems skaistyklos kentėjimus ir kenkia sau.

Marija Agota Simma pasakoja vieną tokią įvykį. Ji rašo: „Kartą atvykęs kaimietis pasiskundė, kad negalįs užbaigti tvarto: pamūrijus reikiamo aukščio sienas, jos staiga sugriūva. Atidžiai ištyrus, nutarta, kad tai padarydavo antgamtinė jėga. Kas darytina? Pradėjau jį klausinėti, ar nežino kokio nors mirusio, kurs su juo turėjo kivirčų ir ar mirusis nebuvo užkietėjęs priešas? Jis rado vieną mirusį, kurs, gal

būt, vargina jį statyboje. Pasakiau jam, kad 'mirusis nori priminti tau, kad jam atleistum ir dėl to įvyksta visos tos negerovės'. — 'Kaip aš galiu jam atleisti? Ar tam, kurs man padarė tiek daug skriaudų? Juk kai jam dovanosiu, jis pateks dangaus karalystėn! Ne, dar kartą sakau: ne, niekados! Tegul kenčia už savo nuodėmės'.

„Turėjau jam pasakyti: 'Niekas neįeis į dangaus karalystę, neatlikęs bausmės už nuodėmės. Bet jis neduos tau ramybės, kol jam neatleisi iš gailestingumo ir širdies gilumos'. Jis negalėjo to suprasti. Tada aš jį paklausiau: 'Kaip gi tu kalbi: Tėve mūsų. . . ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams? . . . Aišku, turi pakeisti tą maldą ir nuo dabar melsti Dievą taip: Dieve, tu negali man atleisti mano kalčių, kaip ir aš neatleidžiu savo artimui'. Jis prisipažino, kad dalyką suprato, ir aš priverčiau jį pasakyti šiuos žodžius: 'Vardan Dievo iš visos širdies aš atleidžiu jam, ir tegul Dievas atleidžia mano kaltes'. Nuo to meto mūras nebegriuvo\".

Vienas vyras parašė Marijai Agotai laišką, kad prieš metus mirė jo žmona, ir nuo to meto vaidenasi jos mirties kambaryje. Jis prašė ją atvykti ir iširti dalyką. Nuvykusi Marija Agota apsinakvojo tame kambaryje, kuriame vaidenosi. Po vidurnakčio kambarin įėjo baisus žvėrys — hipopotamas, o po to įėjo smauglys. Pastarasis bandė pasmaugti tą žvėrį. Bet staiga abu dingo. Tada kambarin atvyko viena skaistyklos vėlė ir pasakė: „Toji moteris nėra nugramzdinta į pragarą. Ji skaistykloje kenčia baisiausius kankinimus už tai, kad per ilgus metus ji gyveno piktuoj su savo kaimyne ir su ja nenorėjo susitaikyti net ir mirties valandą\".

Teisingumo motyvai

Artimo meilė nėra tik patarimas, bet ir įsakymas. Ši artimo meilės pareiga dažnai yra surišta su

griežtu teisingumu. Kai žodžiu ar raštu savo paskutinės valios pareiškimu mirštantis įpareigoja savo įpėdinius, kad būtų užprašytas tam tikras skaičius šv. Mišių ar tam tikra suma būtų išdalinta vargšams arba atiduota geriems labdarybės bei religiniams tikslams, įpėdiniai yra tuo įpareigoti laikytis griežto teisingumo nuo to meto, kada jie paveldi palikimą. Delsimas yra nusikaltimas artimo meilei ir teisingumui. Įpėdiniai dažnai, ypač jeigu nėra nurodyta tikslaus skaičiaus bei sumos, delsia atlikti šią pareigą, iki visai „pamiršta“. Kai civilinis įstatymas jų nepriverčia, dažnai jie randa „pasiteisninimą“ neatlikti šios griežtos pareigos, kai iš tikrųjų turėtų suprasti, kad palikimas moraliai priklauso ir mirusiam, kurio dalį įpėdiniai tik administruoja. Mirusiojo dalimi jie turi pareigą vaduoti jo vėlę iš skaistyklos.

Šis šventvagiškas neteisingumas yra žiaurus mirusio apiplėšimas ir apiplėštojo laikymas skaistyklos kalėjime. Tokius sukčius Dievas dažnai baudžia jau čia, žemėje, liga ar kitomis nelaimėmis. Pvz., Italijoje, netoli Milano, kartą ledai sunaikino vieno ūkininko visus laukus, kai tuo tarpu kaimynų laukai visai nebuvo paliesti. Žmonės negalėjo išsiaiškinti to reiškinių, iki viena vėlė, apsireiškusi iš skaistyklos, paaiškino, kad tai buvo bausmė nedėkingiems ir kaltiems vaikams, kurie nesirūpino įvykdyti tėvo paskutinės valios, kuri reikalavo skirti tam tikrą palikimo dalį gailestingumo darbams tėvo vėlės labui.

Daug kur pasauly vaidenasi — dažnai pamirštos vėlės atvyksta priminti saviesiems jų pareigą pasirūpinti mirusiais. Tokie įpėdiniai dažnai net atsisako nuosavybės. Pvz., Texas valstyjoje viename pažįstame name ilgai vaidenosi. Vietos klebonas 1972 m. pasikalbėjo tuo klausimu su El Paso vyskupu. Jis patarė kunigui atnašauti keletą šv. Mišių, nes, gal

būt, kokia nors vėlė prašosi pagalbos. Išpildžius šį vyskupo patarimą, niekas nebesivaideno.

1975 m. vasarą kun. Edvinas laikinai apsigyveno viename privačiame name, esančiame pusė kilometro nuo Arizonos valstijos sienos pietvakariniame Naujosios Meksikos kampe. Tame name vaidenosi kiekvieną naktį ir neleido jam miegoti. Jis papasakojo tai El Paso vyskupui ir paprašęs gavo leidimą egzortams praveisti, nors iš tikrųjų jis galėjo praveisti juos ir be ordinaro leidimo.

Egzortams nieko nepadėjus, kun. Edvinas papasakojo visa tai man, šios knygos autoriui, kurio parapijoje kunigas apsigyveno naujai parapijai organizuoti. Jam pasakiau: „Egzortams nepagelbėjus, reikia, kad ne piktos dvasios kankina jus, o išganytos kenčiančios vėlės prašo jus pagalbos. Juk anuo metu, kai Arizonos valstijoje buvo draudžiamas alkoholinių gėrimų pardavinėjimas, Rodeo kaimelyje kas antras namas buvo smuklė. Žinoma, kaip filmai rodo, ano meto papročiu ten buvo daug nušautų ir nudurtų. Daugis jų yra reikalingi pagalbos net po daug metų". Kun. Edvinas tuoj pradėjo maldas ir atnašavo keletą šv. Mišių už vėles, kurios šaukėsi jo pagalbos, ir po kurio laiko išnyko vaidenimasis.

Ir civilinis įstatymas skaudžiai persekioja tuos, kurie neįvykdo teisingai mirusiojo paskutinės valios, testamentą, nes čia nusikalstama ir įstatymo teisingumui. Bet dar skaudžiau Dievo teisingumas baudžia nerūpestingus mirusiojo paskutinės valios vykdytojus ir visus tuos, kurie prisideda prie tos kaltės, o ypač palikimo paveldėtojus, kurie pjaunasi dėl palikimo, niekina mirusįjį, kad tariamai neteisingai išdalino savo turtą. Piaudamiesi jie nesirūpina pagelbėti mirusiajam šv. Mišiomis, maldomis, gerais darbais, kai palikimo gavėjai turi jausti pareigą atsilyginti už palikimą, jo dalį skirdami jo vėlės labui.

Labai daug palikimo paveldėtojų neišpildo mirusiųjų paskutinės valios, taip laikydami juos skaistykloje mėnesiais, metais ir net šimtmečiais, šis nusikaltimas tampa ypač sunkus, neatlyginus mirusiojo padarytų skriaudų, kurios gali būti medžiaginės ar moralinės. Moralinės skriaudos, padarytos artimui, gali būti rimtas garbės nuplėšimas, piktavališkas melas, apkalbėjimas, šmeižtas ir kt. Medžiaginės skriaudos didumas paprastai priklauso nuo piniginių vertės, o moralinė skriauda priklauso ne tik nuo padarytos skriaudos, bet ir nuo įžeistojo asmens užimamos vietos visuomenėje. Pvz., pavadinti mergšiu ar girtuokliu eilinį viengungį vyruką yra vienas dalykas, o tokiais vardais pavadinti krašto prezidentą, gubernatorių ar dvasiškį yra jau visiškai kitas dalykas.

Moralinė teologija moko mus, kad toks šmeižėjas arba garbės nuplėšėjas turi labai rimtą pareigą atšaukti šmeižtą ar garbės nuplėšimą tokiu pat būdu, koku paskleidė jis visa tai. Jeigu kokį šmeižtą paskleidė per laikraštį, jis turi atšaukti jį per laikraštį taip, kad pasiektų visus tuos, kurie skaitė patį šmeižtą. Tas pat pasakytina ir apie tokių šmeižtų platintojus bei platintojas žodžiu ar raštu. Be atšaukimo ir skriaudos atitaisymo nėra nuodėmės atleidimo! Jeigu tokie šmeižėjai ir garbės nuplėšėjai miršta gailėdamiesi, nespėdami ar nesuprasdami pareigos atšaukti šmeižtą ar kitokį garbės nuplėšimą, jie už visa tai turi atsiteisti skaistykloje. Ten pilnas atsiteisimas gali užsitęsti dešimtmečius ar net šimtmečius, kai čia, žemėje, galėjo atsilyginti už visa tai Dievui ir artimui per keletą minučių.

Medžiaginės skriaudos atveju paprastai pirmiausia stengiamasi padaryti testamentą neteisėtu, negaliojančiu, ypač kai turto dalį reikia perduoti vargšams, parapijai, vienuolynui, šv. Mišioms, mirusiojo skoloms išlyginti ir pn.

Plačiau kalbėdami šiuo klausimu, prileiskime, kad mirštantis žmogus yra kam nors skolingas, kas dažnai atsitinka. Jis atlieka išpažintį su pažadu ir ryžtu apmokėti skolą arba atšaukti laikrašty paskelbtą šmeižtą, bet jis miršta, nespėdamas paminėti tos medžiaginės ar moralinės skolos savo vaikams. Nežinodami arba nepaisydami, jeigu kas nors priminė jiems tėvo skolą, jie neapmoka savo mirusio tėvo skriaudos skolininkui bei nukentėjusiam. Kas atsitiks su mirusiojo vėle? Mes nežinome visų Dievo teisingumo smulkmenų. Bet daug privačių apreiškimų šiuo klausimu leidžia suprasti, kad mirusis negali džiaugtis amžina laime, iki visa skola išlyginama. Iš tikrųjų toks mirusis buvo kaltas dėl skriaudos neatitaisymo laiku. O dabar jo palikimo paveldėtojai irgi neatitaiso. Taip visą laiką ir pasilieka, o „nuosavybė šaukiasi savininko“.

Jeigu tokia skriauda niekados neatitaisoma, vėlė, jeigu ji yra skaistykloje, nepasiliks ten per amžius, bet toks skriaudos neatlyginimas gali labai pailginti vėlės kentėjimus per metų metus ir net šimtmečius. Pop. Benediktas XIII pastebi: „Jokiu būdu nedarytina išvada, kad vėlės, kurių skola pasilieka neapmokėta, pasiliks skaistykloje, iki jų skola bus apmokėta, bet tiktai jie yra išlaisvinami daug greičiau, kai gyvieji artimo meilės dėka jas išlygina“ ar šmeižtus atšaukia šmeižėjo vardu.

Jeigu kieno nors gyvulys įkrenta į ugnį, savininkas stengiasi tuojau jį ištraukti, o tuo tarpu savo tėvų, savo vaikų ar kitų geradarių visai nesirūpina ištraukti iš daug baisesnės skaistyklos ugnies! Ar tai nėra vienas iš didžiausių nusikaltimų, kada vaikai negelbsti savo tėvų arba tėvai savo vaikų tokiais ir panašiais atvejais?

Šv. Bernardinas Sienietis rašo apie vieną bevaikę vedusių porą. Jiedu sutarė, kad, vienam

mirus, antrasis mirusiojo dalį skirs už mirusius. Vyru mirus, našlė nesirūpino išpildyti savo pažado. Našlės motinai apsireiškė jos miręs žentas ir maldavo ją nueiti pas savo dukrą, jo žmoną, ir paraginti ją Dievo vardu išpildyti savo įsipareigojimą. „Jeigu ji atideda išdalinti vargšams mano dalį“, tęsė jis, „pasakyk jai, kad Dievo valia už trisdešimt dienų ji staiga mirs“.

Išgirdusi įspėjimą, našlė išsiaiškino, kad tai buvo tik sapnas, ir nieko nedarė. Praėjus trisdešimt dienų, ji krito pro langą iš antro aukšto ir užsimušė. Neišpildydama pažado svarbiame dalyke, ji mirtinai nusikalto. Tik Dievas žino, ar ji galėjo krisdama sužadinti tobulą gailestį ir išvengti pragaro. „Teismas negailestingas tam, kurs nevykdė gailestingumo“ (Jok. 2,13).

Šv. Margarita Cortonietė buvo didelė nusidėjėlė, bet, radusi kelią, ji atitaisė savo praeitį griežta atgaila ir gailestingumo darbais. Jos artimo meilė kenčiančioms vėlėms nežinojo ribų. Jos tėvams mirus, be perstojo už juos ji aukojo savo maldas, apsimarinimus, kentėjimus, šv. komuniją ir šv. Mišias, kuriose ji pati visados dalyvavo. Už jos dukterišką pamaldumą Dievas apreiškė jai, kad tokiu būdu savo tėvams ji sutrumpino skirtą ilgą metą kentėti skaistykloje ir galutinai juos išlaisvino.

Šv. Kotryna Sienietė mylėjo savo tėvą Jakomą, o šis savo dukrą, tikėdamas per jos nuopelnus gauti daug malonių iš Dievo. Jakomui pavojingai susirgus, dukra karštai meldė Dievą tėvui sveikatos. Dievas atsakė, kad jo gyvenimas baigiasi. Tada ji meldė Dievą, kad jos tėvas eitų dangun, nepatirdamas skaistyklos. Viešpats atsakė jai, kad jos tėvas šventai gyvenęs, bet dieviškasis teisingumas reikalauja, kad jis būtų visiškai tyras. Tad turįs pereiti skaistyklą. Tada šv. Kotryna maldavo Dievą, kad pailgintų jo

gyvenimą iki atsiteis jo teisingumui, arba leistų jai kentėti už mylimą tėvą visa, kas reikalinga patikti Dievui. Dievas sutiko, kad jos tėvas nepatirs skaistyklos, bet už tai visą savo gyvenimą ji kentės tai, kas buvo skirta jos tėvui.

Pilna džiaugsmo šv. Kotryna nubėgo pas mirštantį tėvą pasakyti jam linksną žinią ir budėjo prie jo, iki jis ją paliko. Nuo tėvo mirties meto ji baisiai kentėjo už savo tėvą iki savo mirties. Tėvo laidotuvių metu daugis verkė, o ji buvo pilna džiaugsmo. Ji guodė savo motiną ir kiekvieną, nes ji regėjo jį ižengiantį į amžiną garbės džiaugsmą.

Dieviškoji Apvaizda kitokiu būdu galėjo nuskaidrinti Jakomo vėlę, bet jis nuskaidrino ją per jo dukrą, kad tuo būdu padidintų jos nuopelnus ir, be to, būtų atlyginta už meilę tėvui. Kartais jos tėvas apsireikšdavo jai, kad padėkotų jai ir ją paguostų. Jis apreiškė jai daug dalykų, išpėjo saugotis piktojo pinklių ir saugojo ją nuo visų pavojų.

Ne tik vaikai turi griežtą pareigą apmokėti tėvų skolas bei skriaudas, nors jos ir nebūtų išskaičiuotos testamente, bet ir tėvai vaikų, žmona savo vyro, vyras savo žmonos. Prigimtine teise ir Dievo įsakymu tėvai negali pamiršti savo vaikų, pirma jų pašauktų atiduoti Dievui apyskaitą. Netekę vaiko, laidotuvių metu tėvai dažnai rauda, kone eina iš proto, visai nesimelsdami už jo vėlę, nesirūpindami jo amžinu likimu. Čia pasirodo tik jų savanaudiškumas, o ne jų tikra meilė vaikui ir Dievui. Dažnai tokiais atvejais tėvai visai praranda savo tikėjimą, keršydami Dievui už jo negailestingumą, nes pasiėmė jų 'mylimą' vaiką.

Vysk. Tomas de Cantimpré Prancūzijoje rašo apie našlę, kuri neteko savo sūnaus, į kurį ji buvo sudėjusi visas savo viltis. Ji verkė ir draskėsi dieną naktį, nieko neprisileisdama, kad ją paguostų.

Perdėtu griaužimuosi ji pamiršo artimo meilę sūnui. Ji nė vienos maldelės nesukalbėjo už jį, o tuo tarpu jos sūnus kentėjo skaistyklos liepsnose, nesulaukdamas palengvinimo nė iš savo motinos.

Pagaliau Dievas jo pasigailėjo. Vieną dieną motina, dar vis isteriškai besigriauždama, stebuklingai regėjo daug jaunų, lyg angelai, žmonių, einančių iš skaistyklos į dangų, bet jos sūnaus ten nebuvo. Po to ji pamatė kitą suvargusių ir šlapiais skarmalais apsvilkusių jaunuolių grupę. Jų tarpe buvo ir jos sūnus. Užklaustas jis paaiškino: „Nutrauk savo aklą ir benaudį griaužimasi. Atidaryk savo širdį krikščioniškos meilės jausmams. Jeigu tu tikrai myli mane, gelbėk mane iš mano kentėjimų, skirdama už mane atlaidus, maldas, duodama vargšams išmaldų, ypač užprašydama šv. Mišias. Tik tuo būdu tu parodysi man savo meilę, nes tuo išlaisvinsi mane iš kalėjimo, kur kenčiu, ir parneši mane į amžiną gyvenimą“.

Ji pakeitė savo gyvenimo būdą ir prašytais maldavimo aktais ji gelbėjo savo sūnų iš skaistyklos.

1954 m. daug skaistyklos vėlių lankė Mariją Agotą Simmą. Pasisakiusios savo vardą, pavardę ir mirimo vietą bei datą, jos prašydavo ją pranešti jų artimiesiems bei giminaičiams apie jų pomirtinę būklę. Tas vėles, kurias ji pažino žemėje, ji atpažįsta ir po jų mirties.

„Tai nebuvo maloni misija“, rašo ji. „Visa tai laikiau griežtoje paslapyje. Tik savo dvasios vadui visa papasakodavau. Kartais turėjau keliauti į man visai nepažįstamas vietas ir pasakyti skaistyklos vėlių giminaičiams bei artimiesiems, kad gražintų savininkams neteisėtai nusavintą turtą, jiems jį išvardydamas. Dažnai vėlių giminaičiai bei artimieji užsigindavo, kad nieko nežina apie tai, bet vėliau paaiškėdavo, kad tai tiesa. . .

„Vieną kartą pas mane atvyko labai įtūžęs

vyras, klausdamas: Ar aš esu toji skaistyklos vėlių iššaukėja? Pasakiau, kad čia nėra jokių iššaukėjų ar raganų. Jis riktėlėjo: 'Ar tau E(duardas) viską pranešė?' Supratau, kad jis yra E(duardo) giminaitis. E(duardo) vėlei prašant, jam jau buvau pranešusi, kad tikrajam savininkui gražintų neteisėtai įgytą ūkį. Kai jam patvirtinau, kad tai tiesa, jis pradėjo rėkti: 'Tai melas, šantažas, sukčiavimas. . .'

„Pagaliau apsiraminęs paklausė mane, kurį ūkį turįs gražinti. Jam pasakiau, kad vėlė prašė mane, kad jam tai praneščiau, o jis pats žinąs, kurį ūkį turįs gražinti. Toliau mums kalbant, supratau, kad jis buvo menkas katalikas, neigiamai kalbėjęs apie popiežių, Bendriją ir tikėjimą. Tad aš jam aiškinau tikėjimo tiesas nesikarščiuodama ir pamažu. Po pamokos jis tarė: 'Jeigu taip, tai turiu pradėti naują gyvenimą. Iki šiol netikėjau kunigais, o dabar pradėsiu tikėti Dievą' ".

Silpnas tikėjimas ir supratimo stoka yra dažnos to užmiršimo, apatiškumo, nuodėmingo nerūpestingumo ir neteisingumo priežastys mirusiems nepadėti. Dėl to ši knyga yra būtina kiekvienoje šeimoje. Daugeliui ji padės suprasti pareigą melstis ir aukotis už mirusiuosius ir patiems išvengti skaistyklos.

NAUDA MIRUSIEMS PADĖTI

Nuopelningas aktas

Maldavimo aktai už mirusiuosius yra nuopelningi, kai jie atliekami, esant Dievo malonėje. Jie padidina mūsų nuopelnus ir tuo pačiu mūsų garbę danguje. Pats nuopelnas pasilieka nuosavybe asmens, kurs atliko veiksmą. Jis neperleidžiamas kam nors kitam. Jeigu tektų pereiti skaistyklą, ji negali nuopelnų nei sumažinti, nei padidinti, nei jos ugnis negali jų sunaikinti, nes skaistykloje vėlės nebegali nusidėti. Tik nuodėmė gali juos sunaikinti, jeigu mirštama su tokia mirtina nuodėme. Tad pragaran einama be nuopelnų. Nuopelnai ir yra tie asmeniškai turtai, už kuriuos Dievas atlygina danguje. Jų kiekis bei dydis nepakeičiamas nuo mirties akimirkos, nežiūrint, ar vėlė turi praeiti skaistyklą ar ne.

Bet maldavimo ir atsisteisimo vertę gali naudoti ir kiti šventųjų bendravimo galia. Gailestinga pagalba, kuria Dievas leidžia mums padėti mūsų kenčiantiems broliams skaistykloje, suteikia daug paguodos ir mums. „Taigi šventa ir išganinga mintis yra melstis už mirusius“ (2 Mak. 12, 46).

„Šios vėlės yra šventos ir mielos Dievui“, svarsto teologas Pranciškus Suarez. „Artimo meilė ragina jas mylėti mus, ir jos žino bent aplamai, kokiam pavojui mes esame išstatyti ir kokios dieviškos pagalbos mes esame reikalingi. Tad kodėl jos nesimelstų už savo geradarius? . . . Nėra įrodyta, kad jos nežino, nuo ko ateina joms pagalba. Mes tikime, kad jos žino. Jų angelas sargas, kurs esti su jomis ir jas guodžia, neatskiria jų nuo to žinojimo“.

„Šią doktriną yra patvirtinę daug šventų asmenų ypatingais apsireiškimais“, toliau rašo Pranciškus Suarez. „šv. Brigita, pvz., vienoje savo ekstazėje girdėjo kelias vėles, balsiai šaukiančias: 'Galingasis Viešpatie Dieve, šimteriopai atlygink tiems, kurie padeda mums savo maldomis ir kurie aukoja tau savo gerus darbus, kad mes galėtume džiaugtis tavo dievybės šviesa'.".

Arso klebonas šv. Jonas Vianney pasakė vienam kunigui, kurs siekė jo patarimo: „O jeigu tik būtų žinoma, kaip didelė yra skaistyklos gerųjų vėlių galia Dievo širdyje, ir jeigu mes žinotume visas malones, kurias mes galime gauti jų užtarimu, jos (skaistyklos vėlės) tikrai nebūtų taip labai pamirštos. Dėl to mes turime daug melstis už jas, kad jos galėtų daugiau melstis už mus". Tad, kad gautume jų pagalbą užtarimu pas Dievą, mes pirma turime melstis už jas.

Mes neturime šauktis skaistyklos vėlių, kaip mes šaukiamės šventųjų užtarimo. Tai ne motinos Bendrijos dvasia. Pirma mes meldžiamės kenčiančiųjų vėlių labui, o iš to ir tik iš to išplaukia pagalba mums. Nėra prieš Bendrijos mintį, nei prieš krikščionišką pamaldumą pagelbėti joms su intencija, kad jos atsilygintų mums. Tai yra girtinas ir pamaldus darbas aukoti šv. Mišias, maldas ir gerus darbus už mirusiuosius, kada mes patys esame reikalingi ypatingos malonės Kai vėlės dar tebe-kenčia, jų maldos jau yra labai galingos. Tad mes galime laisvai galvoti, kad jos bus dar veiksmingesnės, kada tos vėlės, visiškai nuskaidrintos, stovės prie Dievo sosto.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai, ragindama ją labiau mylėti Jėzų: „Juo labiau siela myli Jėzų, tuo nuopelningesni yra visi jos darbai Dievo akivaizdoje. Tiktai už meilę bus

atlyginta danguje. Kai daroma dėl kito motyvo, bus palaikyta nieku“.

Tad jeigu pasninkaujama už nusidėjėlių atsiverimą ar už vėles skaistykloje bei už savo kaltes, pasninkas bus nuopelningas. O kai pasninkaujame, kad numestume svorį, amžinybėje nebus atlyginta. Už kiekvieną gerą mintį, žodį ar veiksma, padarytą iš meilės Dievui ir gyviesiems ar mirusiesiems su intencija pagelbėti jiems, bus atlyginta. O kai tai darome tik dėl to, kad būtume pagirti, padėkoti ar laikraštyje paminėti, amžinybėje tai neturės vertės. Tai paaiškina ir Viešpats Jėzus, sakydamas: „Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė savo užmokestį“ (Mt. 6,5).

„Pasakyk kun. P(etrui), kad jis gali sužinoti iš manęs, kaip yra naudinga melstis už šventas skaistyklos vėles“, toliau kalba toji pati seselė Glorija. „Dievas dažnai suteikia daugiau malonių šių kenčiančių vėlių tarpininkavimu, negu šventųjų maldomis. Tegul kunigas P(etras) prašo vėles, kurios labiausiai myli Dievą. Visų labiausiai jos trokšta išlaisvinimo. Jis pamatys, ar jo maldos išklausytos. . . Taip pat pasakyk jam, kad aš žinau, kada jis meldžiasi už mane“.

Bet jeigu gyvenime mažai pagelbėsi skaistyklos vėlėms, mažai būsi pagelbėtas tiek danguje ir tiek žemėje esančiųjų. Dangų pasiekusios vėlės mažai padės, nes joms nepadėjai greičiau išeiti iš skaistyklos. Žemėje esantieji mažai padės, nes nedavei pavyzdžio kenčiančioms vėlėms pagelbėti, ir net tai žinantieji lengvai galės 'pamiršti'.

Seselė Arkangela Parigarola, šv. Mortos vienuolyno vyresnioji Milane, Italijoje, buvo ypatingai uoli gelbėti skaistyklos vėlėms, o tuo tarpu jos tėvas labai retai prisimindavo mirusiuosius. Jis mirė. Seselė Arkangela meldėsi už visus mirusius, už

svetimus, bet ji pamiršdavo' melstis už savo tėvą. Vėlinių dieną jos angelas sargas ekstazėje nuvedė ją į skaistyklą. Ten ji pamatė kenčiantį savo tėvą, kurs jautėsi dukros pamirštas. Jos angelas sargas paaiškino jai, kad ji pamiršdavo jį Dievo valia: „Dievas baudžia jį už mažą uolumą, kurį savo gyvenime tavo tėvas parodė Dievui, savo sielai ir artimui. . . Tiesa, tavo tėvas buvo padorus žmogus, bet jis nesistengė įsigyti daugiau dorybių ir praktikuoti artimo meilės. . . Dėl to Dievas leido, kad būtų užmirštas ir jam nepagelbėtum. Šią bausmę Dievas taiko tiems, kurie stokojo uolumo ir artimo meilės”.

Dievas ir vėlės atsilygina už artimo meilę

Dievas labiau yra linkęs atlyginti, negu bausti, ypač kai esam gailestingi savo artimui. „Kiek kartų tai padarėte vienam iš mažiausiųjų mano brolių, man padarėte” (Mt. 25,40). Už kiekvieną gerą darbą Dievas atlygina čia, žemėje, arba kitame pasaulyje.

Jau skaistykloje vėlės meldžiasi už savo geradarius, o dar labiau pasiekusios dangų. Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai: „Kasdien aš meldžiuosi už tave, kad neprarastum kantrybės... Kai būsiu visiškai išlaisvinta, tada aš tau būsiu antruoju angelu sargu... Danguje aš tau būsiu naudingesnė, negu čia esu”.

Šv. Margarita Marija Alacoque, ištraukusi iš skaistyklos tėvo benediktino vėlę, rašo, kad „jis vyko džiaugtis amžina laime ir, man dėkodamas, jis sakė, kad jis saugos mane, būdamas danguje”.

Turėdamos didžiausią norą atsilyginti savo geradariams, skaistyklos vėlių maldos yra tokios galingos, kad Dievas negali joms priešintis. Tad šv. Kotryna Bolognietė ir sako: „Aš patyriau daug iš šventųjų, bet dar daugiau iš skaistyklos vėlių”.

Jėzuitas kun. J. Munford, nebegalėdamas laisvai dirbti Anglijoje septynioliktame šimtetyje dėl didelio katalikų persekiojimo, parašė knygą apie vėlių gelbėjimą iš skaistyklos. Vilius Prayssen atspausdino ją Koelne, Vokietijoje. Knyga turėjo gerą pasisekimą. Tokiu būdu daug katalikų pažino vėlių gelbėjimo misiją, ir taip tikintieji išgelbėjo daug vėlių iš skaistyklos. O vėlės meilingai atsilygindavo savo geradariams. Žinoma, žymiausi jų geradariai buvo knygos autorius, leidėjas ir platintojai: jie supažindino žmones su šios klasės misija. Štai pavyzdys, kaip jos atsilygino knygos leidėjui.

Šį įvykį aprašo leidėjas knygos autoriui: „Mano ketverių metų sūnus parodė rimtos ligos simptomus. Liga vystėsi taip greit, kad gydytojas prarado viltį, ir buvo ruošiamasi jo laidotuvėms. Man dingtelėjo mintis gelbėti jį pasižadėjimu padėti vėlėms skaistykloje. Anksti rytą aš nuėjau šventovėn ir karštai meldžiau Dievą pasigailėti manęs, po priesaika pažadėdamas išdalinti šimtą egzempliorių knygos apie skaistyklą tarp kunigų ir vienuolių veltui, norėdamas priminti jiems uolumą ir domėjimąsi gelbėti vėles iš skaistyklos ir apie praktikas, kurios tinka jų pareigoms.

„Aš sakau, kad aš buvau pilnas vilties. Man grįžus namo, radau sūnų sveikesnį. Jis jau prašė net maisto, nors keletą dienų jis negalėjo nuryti nė vandens lašo. Sekančią dieną jis jau buvo visai sveikas. Jis atsikėlė, vaikščiojo ir valgė su tokiu apetitu, lyg jis niekad nebūtų sirgęs.

„Apimtas dėkingumo, kuo greičiausiai troškau išpildyti savo pažadą. Aš nuvykau į jėzuitų kolegiją ir prašiau tėvus jėzuitus priimti šimtą knygos egzempliorių; pasilaikyti sau tiek, kiek nori, o kitas išdalinti kitų vienuolynų nariams ir parapijų kunigams, kad

kenčiančios vėlės, mano geradarės, būtų paguostos naujomis maldomis".

Toliau tame pačiame laiške knygos leidėjas rašo apie savo žmoną, kuri buvo mirtinai susirgusi, bet, jos vyrui, knygos apie skaistyklą leidėjui, skaistyklos vėlėms pažadėjus išdalinti veltui tos pačios knygos du šimtus egzempliorių, jo žmona „beveik staiga visiškai pasveiko ir ji palydėjo mane šventovėn, kad padėkotume Dievui už jo gailestingumą".

Tryliktoje šimtmečio Sardinijos kunigaikštis Euzebijus daug meldėsi už kenčiančias vėles ir dešimtą dalį savo pajamų skyrė joms vaduoti iš skaistyklos. Kilus karui tarp Sardinijos ir Sicilijos, kunigaikštis Euzebijus buvo pasiruošęs bėgti, nes buvo pralaimis mūsų. Bet staiga pasirodė apie keturi tūkstančiai baltai uniformuoti karių, kuriuos visi matė. Jie padėjo Euzebijui laimėti karą. Po to tų karių vadas sušuko Euzebijui: „Žinok, Euzebijau, kariai, kuriuos čia matai, yra vėlės, kurias tu išlaisvina iš skaistyklos. Dievas siuntė mus tau pagelbėti. Tęsk savo pamaldumą už kenčiančias vėles. Juo daugiau vėlių tu išlaisvinsi iš skaistyklos, tuo daugiau gynėjų turėsi danguje, kur jos nuolat maldaus Dievą tavo naudai".

Seselė Makrina Mieczystawska, vienuolyno vyresnioji Minske, caro Nikalojaus persekiojimo auka, atvyko Romon ir pasimatė su pop. Pijum IX. Popiežius norėjo, kad ji viešai paskelbtų savo ir savo seselių išgyvenimus, patirtus per septynerius metus. Ji pasakojo: „1843 m. atskalūnas Simearsko sumetė mus kalėjiman ir šešias dienas mus maitino tik labai sūria silke. Kasdien kiekviena seselė gaudavo pusę silkės be vandens ir duonos, kad taip troškuliu priverstų mus atsisakyti savo tikėjimo. Pirmas dvi dienas mes buvom kankinamos troškulio taip baisiai, kad oda nusilupo nuo mūsų lūpų ir gomurio.

Kentėdamos šį kankinimą, mes mąstėme apie troškulį kenčiančių vėlių skaistykloje ir skatinome vieną kitą, sakydamos: 'Jeigu mūsų troškulys yra tiek skausmingas, kurį galima palengvinti vandens stikline, tad koks didelis troškulys turi būti, kuris graužia kenčiančias vėles! Jos yra apsuptos ugnimi ir nesiekia žemiško vandens, bet gyvojo šaltinio vandens, paties Dievo. Tikrai juo gali būti užgesintas jų troškulys'.

„Ir mes kniūpščios puolėme ant grindų ir meldėmės už kenčiančias vėles. Dievas pasigailėjo mūsų : nuo to meto mes nebekentėjome nei alkio, nei troškulio.

„Kai septintą dieną mūsų kalėjimas buvo atidarytas ir mes buvome varomos prie įprastinių sunkių darbų, sargybiniai įsivaizdavo, kad mes pulsime prie šulinio. Bet septintą dieną mes savanoriškai susilaikėme nuo gėrimo švč. Motinos Marijos septynių skausmų garbei.

„Per tas šešias dienas dažnai lankė mus Wierokin ir du rusai popai, grasydami naujais kankinimais, jeigu neatsisakome savo tikėjimo. Kai prižiūrėtojas pamatė mus sveikas ir geroje nuotaikoje, jis piktai sušuko: 'Iš tiesų atrodo, kad aš negaliu jų nužudyti. Jos nevalgo ir vis dėlto jos yra sveikos ir stiprios. Atrodo, kiekviena iš jų yra apsėsta velnio, kurs kenčia už ją' ".

Viena neturtinga mergina, vardu Jane Marija, gimusi ir augusi netoli Paryžiaus Prancūzijoje, pasirinko gražų paprotį užprašyti šv. Mišias kiekvieną mėnesį už kenčiančias vėles, nors ji dirbo tik kaip tarnaitė. Ji darė tai, ką kunigas kartą išaiškino pamoksle.

Netrukus Dievas mėgino ją ilga liga ir skausmingais kentėjimais. Išėjusi iš ligoninės, ji vyko Paryžiaus miestan ieškoti darbo, nes neturėjo nei

duonos, nei buto. Praeidama pro šv. Eustacho šventovę, ji įėjo į jį. Pamačiusi altorių ir kunigą, ji prisiminė, kad tą mėnesį ji dar nebuvo užprašiusi šv. Mišių, o toji buvo paskutinė mėnesio diena. Ji turėjo tik vieną franką. Ji turėjo pasirinkti vieną dieną iš jo prasimaitinti arba skirti jį šv. Mišioms už kenčiančias vėles. Pagaliau ji tarė pati sau: „Po viso ko gerasis Dievas žino, kad tai jam ir jis manęs neapleis!“ Įėjusi į zakristiją, ji užprašė šv. Mišias. Kunigas tuoj jas ten pat atnašavo, o ji dalyvavo jose įprastine meile ir pamaldumu.

Po šv. Mišių išėjus jai iš šventovės, ją pasitiko išblįškęs jaunuolis ir paklausė ją, ar ji ieškanti darbo. Jai pasakius teigiamai, jis nusakė jai adresą, kur ji gausianti darbo ir būsianti patenkinta. Nespėjusi jam padėkoti, jis dingė. Prisiartinusi prie nurodyto namo durų, ji sutiko išeinančią tarnaitę su savo manta.

Įėjusi į butą, ji rado senyvą moterį, kuri paklausė naują ateivę, ko ji norinti. Ji tarė: „Gerbia-moji ponija, šį rytą sužinojau, kad jums yra reikalinga tarnaitė, ir aš atvykau pasisiūlyti. Aš buvau užtikrin-ta, kad jūs mane maloniai priimsite“. — „Bet, mano mieloji, visa, ką sakai, yra keista, šį rytą jokios tarnaitės man nereikėjo. Tik prieš pusvalandį atleidau išūlią kambarinę, ir tik ji ir aš težinome. Kas gi tave siuntė?“ — „Tai buvo jaunas vyras, kurį sutikau gatvėje. Kaip tik tam tikslui jis mane sulaukė. Ir už tai esu dėkinga Dievui, nes aš būtinai turiu gauti darbo šiandien. Juk neturiu nė cento“.

Ji pradėjo spėlioti, o ateivė tuo tarpu pastebėjo pažįstamo jaunuolio nuotrauką ir tarė: „Ponia, nebesistebėkite, šis yra paveikslas jaunuolio, kurs mane siuntė“.

Senutė balsiai sušuko, atrodo, pamesdama nuovoką. Ji prašė ateivę pakartoti savo pamaldumo už vėles istoriją, apie to ryto šv. Mišias ir pažįstamo

jaunuolio sutikimą. Pagaliau staiga ji puolė ateivei ant kaklo. Griaudžiai verkdamą, apsikabino ją ir tarė: „Nuo dabar tu nebūsi mano tarnaitė. Esi mano dukra. Tai mano vienintelis sūnus, kurį matei. Jis mirė prieš dvejus metus. Jis skolingas tau už jo išlaisvinimą. Dievas leido jam siųsti tave čion. Tuo neabejoju. Telaimina Dievas tave. Melskimės už visus tuos, kurie kenčia, prieš įeidami į palaimintą amžinybę“.

Vienoje ekstazėje šv. Brigita girdėjo angelo balsą, sakantį: „Tebūnie žemėje palaiminti tie, kurie savo maldomis ir gerais darbais ateina pagelbėti vargšems kenčiančioms vėlėms!“

Išganingų minčių įkvėpimas

Šalia naudos mirusiems artimo meilė yra labai išganinga tiems, kurie ją praktikuoja, nes ji sužadina juose norą karščiau tarnauti Dievui ir įkvepia šventas mintis. Prisiminti skaistykla reiškia prisiminti savo kenčiančius mirusiuosius, kurie dabar turi atsiteisti už kiekvieną kaltę, neatsiteistą šiame gyvenime. Tai reiškia prisiminti, kad mes turime atsiteisti už savas kaltes arba čia, žemėje, arba kitame pasaulyje, kai daug lengviau yra atsiteisti šiame, o ne kitame gyvenime. Teisingai moko „Kristaus sekimo“ autorius, sakydamas: „Ten viena bausmės valanda bus sunkesnė, negu aštriausios atgailos šimtas metų čia“.

Gyvenime pažinusieji seselę Liuciją liudija, kad ji beveik herojiškai praktikavo visas dorybes. Ypač didelę pažangą ji padarė nuo to meto, kada to paties vienuolyno seselė Glorija, tada kentėjusi skaistykloje, pradėjo apsireikšti jai kasdien, kad vestų ją tobulybėn. „Dievas yra parinkęs tave ypatingam tikslui“, kalbėjo ji. „Jis nori, kad savo patarimu ir geru pavyzdžiu išganytum daug sielų. Jeigu to

nepadarysi, vieną dieną turėsi duoti atskaitomybę už kiekvieną sielą, kurią galėjai išganyti... Įprask gyventi Dievo akivaizdoje. Daugis mano, kad jie myli Dievą, bet jie myli jį tik dėl savo labo. . . Vesk labai slaptą gyvenimą, bet sujungtą su Jėzumi. Jėzus nori, kad mylėtum tik jį".

Palaimintos seselės karmelitės Marijos Angelų gyvenimo aprašyme pasakyta, kad dažnai jai apsi-reikšdavo skaistyklos vėlės, kurios maldaudavo ją pagalbos ir dėkodavo jai už jų išlaisvinimą. Dažnai jos turėdavo pokalbius, duodamos daug patarimų seselei Marijai, o seselėms jos daug ką apreikšdavo iš kito gyvenimo.

Šv. Magdalena Pazzietė gavo geriausią pamokymą apie dorybes iš vienos vėlės, kuri jai apsireikšdavo. Tame pačiame vienuolyne buvo seselė Marija Benedikta, kuri gerai suprato tos vėlės pamokymus ir dėl to skyrėsi savo pamaldumu, paklusnumu ir visomis kitomis dorybėmis, kurios yra šventos sielos papuošalai. Ji skubiai bėgdavo lyg vaikas, pastebėjusi mažiausią seselės vyresniosios ženklą. Ji išmoko taip tobulai kontroliuoti savo polinkius ir apetitą, kad būtų sunku įsivaizduoti tobulesnį apsimarinimą.

Staiga seselė Benedikta mirė. Sekančią dieną, šeštadienį, šv. Mišių metu, Dievas parodė šv. Magdalenai ekstazėje seselės Benediktos vėlę danguje. Ji buvo papuošta aukso žvaigžde už karštą artimo meilę ir paklusumą.

Skaistyklos vėlių dėkingumas

Vokietijos imperatorius Karolis V (1558), 1535 m. užėmęs Tunisą, išlaisvino dvidešimt tūkstančių krikščionių belaisvių. Dėkingumo paveikti, apsupę jie šlovino jį ir giedojo himnus jo garbei.

Jeigu karys, rizikuodamas savo laisve ir gyvybe,

išlaisvina sunkiai sužeistą karį, kurs kitaip būtų miręs nuo atvirų žaizdų ir priešo kėslų, pastarasis yra dėkingas visą savo gyvenimą už sužeistą gyvybę išgelbėjimą.

Šventų vėlių kentėjimai pralenkia visus žemėje patiriamus kentėjimus, žiauriausią vergiją, žemiškas ligas ir pačią mirtį. Savo geradariams jos yra daug dėkingesnės, negu išlaisvinti vergai ar išgelbėta kūno gyvybė. Tą savo dėkingumą jos parodo mūsų gyvenime, ypač mirties valandą, saugodamos savo geradarius nuo pikto, gresiančio kūnui ar sielai. Dažnai išvaduotos vėlės budi prie savo mirštančio geradario ir palydi jį amžinybėn. Jeigu jis sulaikomas skaistykloje, danguje jos meldžiasi už jį.

Šv. Alfonsas Liguori sako: „Kas tik pagelbės šioms sielvartingoms vėlėms, gali konfidencialiai viltis būti išganytu. Tokia vėlė, išlaisvinta jo maldomis ir gerais darbais, meldžiasi nenutrūkstanti už jo išganymą, ir Dievas neatsisakys išklausyti savo sužieduotinės“.

Mainzo vyskupas Colmar, didelis kenčiančių vėlių bičiulis Vokietijoje, išsitarė: „Jeigu aš galėčiau tikrai žinoti, kad aš turiu vienos išlaisvintos vėlės džiaugsmą, pranyktų visas mano susirūpinimas ir baimė dėl amžinybės. Aš laikyčiau savo išganymą užtikrintą. Tokia vėlė negalėtų stebėti manęs, einančio pražūtin. Ji karštai maldautų Dievą man pasigailėjimo“.

Negalima nusakyti žodžiais išvaduotų vėlių dėkingumo. Jeigu žmonės patikėtų ir suprastų, kokius galingus globėjus jie gali įsigyti, padėdami kenčiančioms vėlėms, tai nebūtų tokie tingūs joms padėti. Savo geradariams jos gali išmelsti iš Dievo skaistyklos meto sutrumpinimą arba net visą kentėjimų panaikinimą.

Mirusi seselė Glorija, kada ji dar buvo skaistyk-

loję, Dievo buvo pavesta vesti to paties vienuolyno seselę Liuciją tobulybėn. Vėlė kalbėjo pastarajai: „Aš mėginsiu tave, iki pasieksiu dangų. Po to atsilygindama melsiuosi už tave. Taip ir dabar galiu melstis ir meldžiuosi kasdien. Tada žinosi, kad vėlės skaistykloje nėra nedėkingos... Man buvo labai daug pagelbėta gerojo kunigo P(etro) maldomis. Pasakyk jam, kad esu jam labai dėkinga už jas... Aš visados meldžiuosi už jį, kaip tau sakiau, ir viliuosi daugiau melstis už jį danguje”.

Vienas šventas vyras Ispanijoje ekstazėje matė šv. Margaritos Cortonietės mirties valandą jos vėlę, kurią supo jos išvaduotos vėlės.

Šv. Pilipas Neri (†1595), oratorių kongregacijos įkūrėjas, turėjo didelį pamaldumą kenčiančioms vėlėms gelbėti. Jis jautė didelį atsakingumą ne tik už gyvųjų sielas, bet ir už mirusiųsiuosius. Jis prisipažino, kad jo vienuolijos mirę nariai apsireiškėdavo jam prašyti maldų ir padėkoti už gautąsias. Be to, jis sakė, kad už tai jis gavo daugiau, negu vieną malonę.

Miręs šv. Pilipas Neri kartą apsireiškė vienam šventam pranciškonui, kuris meldėsi tada prie šventojo palaikų. Šventąjį supo dangiškoji garbė ir spindinti palyda. Paklaustas šventasis regėtojiui paaiškino, kad palyda buvo vėlės tų, kuriems gyvenime jis buvo dvasios tėvas ir kurias jis išvadavo iš skaistyklos savo maldavimo aktais. Jis pridėjo, kad jos atvyko pasitikti jo, kad palydėtų į dangų.

Kardinolas Cezaris Baronius († 1607), Romos krikščionių istorikas, rašo, kad viena ponia, kuri buvo labai dosni šventoms skaistyklos vėlėms, prieš pat mirtį stipriai buvo kankinama piktosios dvasios ir varoma neviltin. Bet, pamačiusi tūkstančius dangiškų būtybių, atgavo drąsą ir dvasinę stiprybę. Paklaususi, kas jos esančios, atsakė: „Mes esame tos vėlės, kurias tu išvadavai iš skaistyklos. Atsilyginda-

mos mes atvykome tau pagelbėti ir greit mes palydėsime tave į dangų". Ji tuoj pajuto, kad jos baimė ir neviltis buvo pakeistos į pasitikėjimą. Ji ramiai mirė su šypsniu veide.

Šv. Kotryna Sienietė savo artimo meilės praktikuavimu labai pakeitė savo miestą. Tačiau viena moteris, vardu Palmerina, juodino šventąją bjauriausiais šmeižtais. Matydama, kad negali jos laimėti gerumu ir nuolankumu, šv. Kotryna kreipėsi į Dievą. Dievas išgirdo jos malda, mirtinai susirgindamas niekintoją. Už švelnų ir rūpestingą slaugymą ligonė atsilygino įžeidimais. Prisiartinus mirčiai, ji nesutiko priimti sakramentų. Matydama, kad viena koja ji jau buvo pragare, šv. Kotryna meldėsi tris dienas už jos atsivertimą: „Viešpatie, bet kokia kaina suteik jai atsivertimo malonę ir išganyką. Bausk mane už jos nuodėmes. . . Neleisk jai mirti, iki ji bus gražinta tavo malonėn".

Jos trijų dienų ir naktų malda buvo tokia galinga, kad ji sulaukė ligonę nuo mirties. Išklausydamas šventosios maldų, Dievas padarė stebuklą, dangišku malonės spinduliu perverdams mirštančios širdį, ir jis tai apreiškė šventajai. Nusidėjėlė viešai išpažino savo kaltes, pamaldžiai priėmė sakramentus ir po to mirė.

Vos išvengusi pragaro, šimtmečiais ji galėjo kentėti skaistykloje. Šv. Kotryna praktikavo ir aukėjo už ją maldavimo aktus tol, kol išvadavo ją iš skaistyklos. Atsilygindamas už visą šventosios auką, Dievas leido, kad Palmerina apsireikštų geradarei ir jai padėkotoj.

Teresė Neumannaitė išvadavo iš skaistyklos savo buvusią darbdavę pikčiurną. Išvaduotoji jai buvo labai dėkinga.

Visos mūsų išvaduotos vėlės užtars mus pas Dievą. Net tie, kurie žemėje nekenė mūsų, dabar

bus geriausi mūsų bičiuliai, globėjai, užtarėjai ir gelbėtojai.

Šventų vėlių pagalba geradariams

Šventos vėlės nepasilieka skolingos tiems, kurie sušvelnino jų kentėjimus skastykloje ir pagaliau jas visai išvadavo. Jos šimteriopai atsilygina savo geradariams.

Seselė Pranciška švč. Sakramento užtikrina mus, kad šventos vėlės padėjo jai visuose pavojuose ir išpėdavo ją prieš piktosios dvasios pinkles. Viena jai apsiareiškusi vėlė kalbėjo: „Kad ir "kaip piktosios dvasios persekiotų tave, nebijok; visados mes apginsime tave!". Kita vėlė užtikrino jai: „Mes visados meldžiamės už tave; kiekvieną kartą, kai kas nors prisimena mus, taip pat ir mes prisimename jį ir užtariame jį pas Dievą. Ypač mes maldaujame jam malonės gerai tarnauti Dievui ir mirti laiminga mirtimi“.

1870 m. viena šventa vėlė išpėjo Dievo tarnaitę Lindmayerą nepadaryti tų pačių kalčių, kurias ji padarė. Dėl to Lindmayera galėjo pasakyti: „Pamaldumu į šventas vėles padariau pažangą dorybėse ir pasitobulinime“.

Dievo tarnaitė Krescencija buvo pratusi šauktis šventų vėlių pagalbos, kada ji norėjo išprašyti Dievą ypatingų malonių. Ir ji užtikrina, kad paprastai ji visados būdavo išklausoma.

Cezaris Parrini, masonas, buvo mirtinai sužeistas dvikovoje. 1882 m. kovo 13 d. jis buvo parašęs testamentą, kuriame pareiškė, kad joks kunigas ar kitas dvasiškis nebus įleistas į jo kambarį, jam sergant, ir joks nedalyvaus jo laidotuvėse ir kad savo palikimą paliekąs masonų našlėms.

1884 m. liepos 17 d., dvikovos išvakarėse, jis

parašė kitą testamentą, kuriame kalbėjo tik apie turto palikimą. Besiartinant jo mirčiai, jis prašė greit pašaukti kunigą.

Kun. L. Milinesi praleido porą minučių su juo. Po to ligonis pašaukė du liudininkus. Jų akivaizdoje kunigas surašė Cezario atsisakymą masonerijos, atšaukė dvikovos praktikavimą ir Bendrijos šmeižimą laikraščiuose bei brošiūrose. Visa tai buvo reikalainga, kad kunigas galėtų nuimti ekskomunikas. Be to, ligonis pridėjo: „Aš atleidžiu visiems ir maldauju Dievą pasigailėjimo“, šis raštas greit buvo nusiųstas arkivyskupijos archyvan. O ligonis priėjo išpažinties ir priėmė kitus paskutiniuosius sakramentus su giliu tikėjimu. Jis nuolat kartojo tikėjimo, vilties, meilės ir gailesčio aktus, tardamas Jėzaus vardą ir laikydamas kryželį ant krūtinės.

Jo atsivertimas buvo šventų vėlių išprašytas iš Dievo. Pamaldžios motinos išmokytas, nuo mažens visą savo gyvenimą kasdien jis kalbėjo „Iš širdies gilumos“ psalmę už mirusiuosius. Nors jis buvo masonas, bet viduje nebuvo visiškai atsisakęs motinos išmokytos religinės praktikos. Tad ši artimo meilės praktika, nors ir be nuopelnų, patiko Dievui, kaip patvirtina laiminga Cezario mirtis, kurią šventos vėlės išmeldė iš Dievo, kaip tada tai aprašė italų laikraščiai.

Baigęs studijas Paryžiuje, belgas kun. Henrikas buvo siųstas į Wimpfen Vokietijoje profesoriauti ir skelbti Dievo žodį. Visur jis pasirodė šventų vėlių geru bičiuliu ir dažnai iš jų patyrė padėkos. Po dalyvavimo pranciškono laidotuvėse Koelne, jis tęsė maldas už mirusį vienuolį. Netrukus apsiereiškė jam miręs broliukas ir tarė: „Ačiū tau, kunige Henrikai, ačiū tau! Tavo maldų dėka tik pusę dienos tebuvauskaistykloje. Dabar vykstu dangun drauge su kitomis dvidešimt keturiomis vėlėmis, kurias tavo maldos išlaisvino iš skaistyklos drauge su manimi“.

Mirdamas vienas didikas Wimpfene, savo turtą paliko domininkonų vienuolynui. Kun. Henrikas kasdien meldėsi už jo vėlę. Pirmose mirties metinėse mirusis apsireiškė vienam giminaičiui ir sakė: „Nebijok, esu tavo pusbrolis. Žinok, kun. Henriko, Wimpfeno profesoriaus, maldų dėka esu išlaisvintas iš skaistyklos. Nueik ir padėkok jam mano vardu už jo didelę artimo meilę“.

Pagaliau ir kun. Henrikui prisiartino mirties valanda. Jis sirgo labai skaudžia liga. Bet jis pasitikėjo švč. Motina Marija ir šventomis vėlėmis ir žinojo, kad jos neapleis jo mirties valandą ir neleis jam ilgai kentėti skaistykloje. Jo mirties valandą vienai mirties pamaldžiai liudininkei buvo apreiškta: ji matė, kad trys šimtai trisdešimt šešios šventos vėlės palydėjo kun. Henriko vėlę į dangų.

Šiaurinėje Prancūzijoje mirtinai susirgo didelis kenčiančių vėlių gelbėtojas, kuris jas vadavo maldomis ir gerais darbais. Pašauktas kunigas paruošė jį mirčiai ir po to, jo mirties valandą, kunigas regėjo daug vėlių, besimeldžiančių už jų mirštantį geradariį.

Ackermann savo knygoje apie vargšes vėles rašo, kad du jėzuitai — brolis Simonas ir tėvas Jonas Fabricijus, dideli kenčiančių vėlių geradariai, buvo pagelbėti jų mirties valandą. Labai daug vėlių, kurias savo maldomis jie buvo išgelbėję iš skaistyklos, supo jų mirties patalą, guodė juos ir palydėjo juos abu į dangų.

Šventa vienuolė Neapolyje, Italijoje, viename ekstaziniame regėjime matė Viešpatį Jėzų skaistykloje. Iš daugybės jis išskyrė kai kurias vėles ir jas siuntė į dangų. Regėtoja paklausė jį, kodėl jis daras tokį parinkimą? Jėzus jai paaiškino: „Savo mirtin-game gyvenime šios vėlės pasižymėjo artimo meile kenčiančioms vėlėms. Aš lygiai joms noriu atlyginti greitu jų išlaisvinimu pagal savo pažadą: 'Gailestin-

gieji susilauks gailestingumo' ". Viešpats visados atlygina šimteriopai.

Paskutinio karo metu, 1943 m. pradžioje, viename mieste Prancūzijoje penkiolika minučių prieš vidurnaktį moteris pasibeldė į klebonijos duris. Budintis kunigas greit atidarė duris, kad nepabudintų kitų kunigų. Ji atrodė keturiasdešimt metų amžiaus. Pasveikinusi kunigą, ji tarė: „Kunige, labai skubu! Jaunas vyras yra mirties pavojuje. Malonėkite tuojau atvykti“. Kunigas pasiūlė nuvykti rytą prieš ankstyvasias Mišias, tačiau moteris sielvartingai užlaužė rankas: „Kunige, prašau tuojau; rytoj rytą bus per vėlu“. Tada kunigas paprašė ją įrašyti jo knygelėn ligonio adresą. Skubiai ji paėmė pieštuką ir užrašė: „Descartes 37, antras aukštas“. Kunigas pažadėjo jai tuojau vykti. „Tegu Viešpats atlygina jums, kunige, už artimo meilę“, tarė ji. „Tegu jis saugo jus pavojaus valandą“. Ir ji išskubėjo.

Tamsumoje vargais negalais kunigas surado nusakytą namą. Jame nebuvo jokios šviesos. Pasibeldus, jaunas vyras, uždegęs šviesą, atidarė duris. „Esu pakviestas aplankyti mirštantį žmogų. Kur jis yra?“ tarė kunigas. „Ar jūs tikras, kunige, kad turite teisingą adresą?“ Kunigas parodė jam moters užrašytą adresą. „Lyg pažįstamas braižas. Bet juk esu sveikas, kaip matote, kunige. Bet vis vien prašau vidun; juk lauke šalta“.

Kunigui įėjus į jaunuolio kambarėlį, jis papasakojo savo istoriją: „Gyvenu su savo tėvu. Mano motina mirė prieš trejus metus. Tėtis dirba nakties pamainoje... Kunige, per pastaruosius dvejus metus, nuo tada, kai persikėlėme į šią parapiją, norėjau jus sutikti. Bet kažkodėl man stigo drąsos. Aš esu, aš esu sūnus palaidūnas“.

Netrukus jis papasakojo kunigui visą savo istoriją ir po to atliko išpažintį. Taip tik po antros

ryto kunigas išėjo ieškoti nurodyto 'ligonio', nes buvo išsiaiškinta, kad jis turėjęs eiti į kitą panašaus pavadinimo gatvę.

Kunigui nuėjus į panašaus pavadinimo gatvę, kurioje iš tikrųjų tokio namo numerio visai nebuvo, pradėjo staugti oro pavojaus sirenos. Krentant bomboms, susirado slėptuvę. Praėjus oro pavojui, kunigas tuoj nuskubėjo į pirmosios pagalbos stotį, kur šimtai sužeistųjų laukė pirmosios pagalbos. Eidamas nuo vieno prie kito, kunigas teikė paskutinius sakramentus. Netrukus jis priėjo prie mirusio jaunuolio, kurį prieš valandą išklause išpažinties ir suteikė nuodėmių atleidimą. Jo piniginėje kunigas rado mirusiojo asmeninius dokumentus ir nuotrauką moters, kuri iššaukė kunigą pas ligonį. Antroje nuotraukos pusėje buvo parašyta: „Amžiną atilsį — mama, mirusi 1939 m. balandžio 8 d.“.

Šis paties kunigo papasakotas ir Anglijoje leistame 1956 m. kovo mėnesio „Žibinte“ aprašytas įvykis rodo, kad ir po mirties išganyti tėvai yra arti savo vaikų ir rūpinasi jais, ypač jų amžinuoju likimu.

SKAISTYKLOS IŠVENGIMAS

Galima išvengti skaistyklos

Daugis tikinčiųjų yra įsitikinę, kad po mirties praktiškai visi turi pereiti skaistyklą, o tik šventieji eina tiesiai iš mirties patalo į dangų. Jų manymu, būtų per daug tikėtis, kad eilinis žmogus galėtų išvengti valančios ugnies skaistykloje.

Tiesa, kad kiekvienas šventas asmuo prašė maldų už save, ir kad nė vienas šventasis nedrįso tvirtinti su tikrumu, jog jis einas tiesiai į dangų. Be to, daugelio tikinčių širdyse glūdi įgimtas nusižeminimas, primenantis jiems jų praeities kaltes ir silpnybes. Ir šventraštis sako, kad net šventasis kasdien nusideda septynis sykius! Išvadai patvirtinti, jie tai laiko aiškiu dalyku, kad jie, būdami tik eiliniai žmonės, turės pereiti skaistyklą. Nors nusižeminimas yra dorybė, bet šiuo atveju tai gali būti žalingas galvojimas.

Iš tikrųjų išvengia skaistyklos tie, kurie miršta be jokios mažos nuodėmės ant savo sielos ir be skolos, apmokėtinos Dievo teisingumui už jau atleistas nuodėmes. Čia kalbama ne apie šventumo laipsnį. Skaistyklos išvengti sąlyga yra negatyvi, o ne pozityvi: neturėti nė mažos nuodėmės, nei nuodėmės likučių. Si negatyvi sąlyga yra galima ir labai žemo šventumo asmenims.

Asmuo, kurs mirė didesniame šventume, su dideliais nuopelnais, ir didesnė garbė jo laukia danguje, gali pasilikti skaistykloje ilgesnį laiką, negu asmuo, turėjęs mažiau malonės ir ateičiai užsitar-

navęs mažiau garbės danguje, bet kuris atidavė Dievui nekaltą sielą. Nekaltumas ir šventumas bei nuopelnų kiekis yra du skirtingi dalykai. Nekaltumas yra sąlyga įeiti į dangų, o šventumas ir nuopelnai jau yra danguje esančiam atlyginimo objektas.

Po krikšto miręs kūdikis eina tiesiai į dangų, bet jis užima žemesnę vietą prie Dievo sosto, negu suaugęs, kurs pereina skaistyklą, jeigu pastarasis įsigijo nuopelnų, už kuriuos Dievas atlygina aukštesne garbe danguje.

Atgailojęs vagis girdėjo žodžius: „Šiandien su manimi tu būsi rojuje“, bet tai nėra įrodymas, kad jis yra vienas iš didžiųjų šventųjų. Nors jis yra danguje, bet beveik be nuopelnų. Iš kitos pusės yra aišku: juo daugiau esame gavę malonių, tuo didesnė priemonė panaikinti mažąsias nuodėmes ir skolas Dievo teisingumui.

Tas, kurs meldžiasi, prašydamas malonės padidinimo, prašo didesnio dalyko, negu tas, kurs meldžiasi, kad išvengtų skaistyklos. Pastarasis nesirūpina įsigyti didesnės garbės danguje, tuo pačiu suteikdamas daugiau garbės ir Dievui.

Tad skaistyklos gali išvengti ne tik kūdikiai ir šventieji, bet kiekvienas tikintysis, kurs savo skaistyklą atlieka žemėje. „Yra ten (žemėje) žmonių, kurie savanoriškai arba priimta atgaila atlieka savo skaistyklą žemėje“, 1879 m. kalbėjo seselė Glorija, kentėdama skaistykloje, „nes ji (žemė) yra tikroji kentėjimo vieta. Bet tos vėlės, kurios neturi užtektinai dosnumo, eina į tikrą skaistyklą užbaigti tai, kas buvo pradėta žemėje“.

Įsitikinimas, kad skaistykla nėra išvengiama, žaloja rimtas pastangas jos išvengti. Dažnai tai yra žemo dvasinio gyvenimo ženklas ir, jeigu rimtai suprasta, yra Dievo garbės įžeidimas. Dieviškasis Išganytojas savo mirtimi ir prisikėlimu užpelnė visas priemones, kad galėtume visiškai atsiteisti už visas

— mažas ir didelės — nuodėmės čia, žemėje, ir eiti tiesiai į dangų.

Čia prisimintinas Viešpaties Jėzaus patarimas: „Greit susitaikink su savo priešu, kol dar tebeesi drauge su juo kelyje..., kad nebūtum įmestas į kalėjimu" (Mt. 5,25). Šis Jėzaus patarimas skatina mus čia, žemėje, nuolatine atgaila atsisteisti Dievo teisingumui iki paskutinio skatiko.

„Tas, kurs apsivalo nuo visų savo kalčių šiame gyvenime“, moko šv. Kotryna Genovietė, „atsilygina tūkstančio lirų skolų su vienu centu; o tas, kurs delsia iki kito gyvenimo savo skolai apmokėti, sutinka mokėti tūkstantį lirų už tai, ką prieš tai galėjo apmokėti vienu centu". Vadinas, čia, žemėje, yra bent šimtų tūkstančių kartų lengviau atsisteisti Dievo teisingumui, negu po mirties.

Skaistyklos išvengti ypač paminėtinos šios priemonės: pašalinimas visų priežasčių, kurios veda mus į nuodėmę, reguliarus šv. Mišių užprašymas už save gyvų, pamaldumas į švč. Mergele Mariją ir ištikimas jos škaplierių nešiojimas, artimo meilės praktikavimas gyvųjų ir mirusiųjų naudai, apsimarinimas ir paklusnumas, dažnas ir nuoširdusėjimas šv. sakramentų, ypač jų priėmimas mirties valandų, pasitikėjimas Dievo gailestingumu, savo pašaukimo pareigų atlikimas, ištverminga malda, nuolatinė atgaila ir kantrus pakėlimas viso to, ko negalima išvengti, k.a.: ligos, kryželio. . . ir pagaliau savo gyvybės valingas atidavimas Dievui mirties valandų, kaip ypatingos dovanos, vienybėje su Kristaus mirtimi ant kryžiaus: „Į tavo rankas, Viešpatie, atiduodu savo dvasią“.

Visos šios priemonės yra galingos apsaugoti mus nuo skaistyklos, tik jos turi būti naudojamos ištikimai, su meile ir esant Dievo malonėje. Be to, pridėtini jau aukščiau aptarti maldavimo aktai,

kuriais padedame vėlėms skaistykloje; jais padedame ir sau, k.a.: atlaidais, kryžiaus keliu, rožiniu, išmaldomis ir kt.

Šv. Mišios už save gyvą

Daugelis katalikų pasirūpina, kad ko daugiau šv. Mišių būtų atnašauta už juos po jų mirties. Tam tikslui jie taupo pinigą ir įrašo į savo testamentą. Tai yra labai girtinas darbas, ir niekas neturi būti atkalbėtas nuo tokios gražios praktikos. Bet vis dėlto naudingiau ir nuopelningiau, kai šv. Mišios yra atnašaujamos už juos gyvus.

Šv. Leonardas (†1751), italas pranciškonas iš Porto Maurizio, visu rimtumu ragina tikinčiuosius pasirūpinti, kad verčiau šv. Mišios būtų atnašautos prieš mirtį, o ne po jos. Jis sako, kaip ir visi teologai bei mistikai, kad vienerios šv. Mišios, atnašautos prieš mirtį, yra daug naudingesnės mums, negu daug Mišių, paaukotų už mus po mūsų mirties. Šiai nuomonei paremti, šv. Leonardas duoda šiuos motyvus, būtent:

Pirma, jeigu šv. Mišios yra atnašaujamos už mus gyvus, mes esame to atnašavimo priežastis ir mes galime jose dalyvauti ir tuo išprašyti daugiau malonių, ko negalime padaryti po savo mirties.

Antra, jeigu šv. Mišios yra atnašaujamos už mus gyvus, o mes, gal būt, esame nuodėmėje, tad šv. Mišių galia mes galime tikėti iš Dievo gauti atsivertimo malonę, kuri padėtų mums suprasti, kad esame nuodėmėje, paskatintų mus gailėtis ir taip šventa išpažintimi susitaikyti su Dievu. Tiesa, Dievas nėra tuo įpareigojamas duoti šią malonę. Kas sąmoningai pasilieka mirtinoje nuodėmėje, nėra pajėgus pelnyti antgamtinių malonių. Bet kai Dievas yra begaliniai gailestingas, kartais gerus darbus darantiems nusidėjėliams jis duoda tikro gailesčio

malonę. Ši malonė bei toks šv. Mišių veiksmingumas nėra gaunamas po mirties, mirus nuodėmėje; net tūkstančiai šv. Mišių neišgelbės mūsų iš pragaro ir neduos pašvenčiamosios malonės, kad vėl taptume Dievo vaikai ir dangaus paveldėtojai.

Trečia, šv. Mišios gali suteikti mums laimingos mirties malonę. Šv. Mišių galia tą lemiamą valandą Dievas gali padėti mums ypatinga malone triumfuoti prieš sielos priešą.

Ketvirta, jeigu šv. Mišios atnašaujamos už mus prieš mūsų mirtį, jų vaisiai atiteks mums tuoj po mirties, ir mes tuo būsime apsaugoti nuo skaistyklos, arba mūsų bausmė bus labai sušvelninta ir sutrumpinta. Kiekvieneriomis Mišiomis mes juk apmokame Dievui savo skolos dalį. Jeigu tokiose šv. Mišiose mes dalyvaujame su visa širdimi, dėmesiu ir pamaldumu, mes panaikiname daug mažųjų nuodėmių taip, kad mes pagrįstai galime tikėtis išvengti pomirtinės bausmės didelės dalies. Bet jeigu mes atidedame tas Mišias iki po mirties, mes turėsime laukti skaistykloje, jeigu jona pateksime, iki jos bus atnašautos. Tas laukimas bus labai skausmingo kentėjimo. Dėl to yra geriau, kad iš anksto mes apsidraustume šv. Mišių vaisiais nuo to laukimo, negu laukti jų skaistyklos kankinimuose.

Penkta, užsakydami šv. Mišias už save gyvą, mes aukojame savo pinigą Dievui, kadangi mes duodame įprastinę Mišių stipendiją, arba auką, kunigo išlaikymui, tuo nutraukdami nuo savęs tam tikrą pasitenkinimą. Tačiau po mirties mes nieko neimame iš savo kašto, nes mūsų žemiški pomėgiai, malonumai yra pasibaigę, ir mūsų palikimas yra perėjęs paveldėtojams. Palikdami tam tikras sumas šv. Mišioms po mirties, mes patys nedarome jokios apsimarinimo aukos. Mes duodame tik tai, ką mirtis jau yra atėmusi iš mūsų. Dėl to mūsų auka mažiau

patenkina Dievą ir yra mažiau veiksminga mums patiems, negu kad būtume tai padarę gyvendami.

Šešta, turi būti prisimenama, kad asmuo, kurs padaro gerą veiksmą, būdamas pašvenčiamojėje malonėje, gauna dvigubą atlygį. Dievas atleidžia jam dalį bausmės, nuodėmėmis užtrauktos. Be to, jis padidina tuo savo nuopelnus, už kuriuos Dievas atlygins. Tuo būdu asmuo, užprašęs šv. Mišias už save gyvą, moka Dievui skolą ir tuo pelno didesnę garbę danguje. Bet kai atideda iki po mirties, kuriomis tik tada moka Dievui skolą, jo garbė danguje tuo nėra padidinama. Nors būtų atnašauta tūkstančiai šv. Mišių po mūsų mirties, mūsų garbė nebus padidinta nė vienu laipsniu, nes nuopelnams laikas pasibaigė su mirtimi.

Pagaliau septinta, mes turime prileisti, kad vienerios atnašautos šv. Mišios už mus gyvus atleidžia mums daugiau bausmės, negu atnašauta daug Mišių po mūsų mirties. Jeigu mes įžeidėme ką nors ir tuoj prašome jį atleidimo, lengvai galime jį gauti. Bet jeigu mes delsiame ir atidedame, iki dalykas atsiduria net teisman, kaip Viešpats Jėzus įspėja, tada vienas tartas žodis gali mums daug kainuoti. Dažnai mes dabar įžeidžiame Dievą. Jeigu tuoj maldaujame jį dovanoti ir parodome gerą valią atsisteisti už įžeidimą gerais darbais, pvz., išmaldomis, gailestingumo darbais, šv. Mišiomis ir pn., to gali užtekti apmokėti visai skolai. Bet jeigu mes krauname skolas krūvon, iki prieina metas stoti Dievo teisman, bausmė bus daug sunkesnė. Kitame pasaulyje jau nebėra malonės meto. Dievas teisia, prisilaikydamas griežto teisingumo. Ir už kiekvieną mažą nuodėmę baudžiama tiek, jog reikės atnašauti daug Mišių, kad atsisteistų už jas visas, o mums dar čia, žemėje, gyvenant, būtų užtekę vienerių ar dvejų Mišių, ypač jeigu jos atnašautos prieš pat mirtį. Jeigu

mes esame sunkioje nuodėmėje ir už mus gyvus atnašaujamos šv. Mišios, labai galimas dalykas, kad mes gausime tikros atgailos malonę ir išpažinsime savo nuodėmę, kad ji būtų atleista. Tad ypač turime pasirūpinti, kad šv. Mišios būtų atnašautos už nusidėjėlių atsivertimą, kada jie yra laikinojo ir amžinojo gyvenimo pavojuje.

Šv. Bernardas pasakoja apie vieną pamaldų, turtingą prekybininką Genovoje. Savo testamente jis neįrašė šv. Mišių, kad jos būtų atnašautos už jo vėlę. Už tokį pasielgimą iš žmonių jis susilaukė daug papeikimo. Dėl to, ieškant pateisinimo, stropiai buvo patikrinti visi jo laiškai ir dokumentai, kodėl toks pamaldus žmogus nepasirūpino tokiu svarbiu dalyku. Pagaliau buvo surasta, kad tūkstančiai šv. Mišių buvo atnašauta už jį, jam esant gyvam. Jis nuoširdžiai ir su giliu tikėjimu buvo pasisavinęs šv. Bonaventūro žodžius: „Dievas vertina menkos vertės savanorišką atgailą šiame gyvenime daug labiau, negu sunkių, bet privalomą kitame, kaip kad mažas aukso gabalėlis yra vertingesnis už didelį švino gabalą“. Dėl to šv. Anzelmas tvirtina: „Pamaldus dalyvavimas vieneriose Mišiose šiame gyvenime yra naudingesnis, negu palikimas testamentu tūkstančio šv. Mišių, kad jos būtų atnašautos po mirties“. Lygiai tą patį sako skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma: „Gyvenime dalyvavimas šv. Mišiose yra didesnis turtas mūsų mirties valandą ir šv. Mišios turi didesnę vertę, negu jos atnašautos po mūsų mirties“.

Jeigu mūsų parapijos kunigai yra perkrauti šv. Mišių intencijomis, tada savo aukas galime pasiųsti misijų vienuolynams. Nors tada mes patys negalime jose dalyvauti, bet žinokime, kad tuo paremiame misijų darbą, kurį galime aukoti už save ir už kenčiančias vėles, o mes patys dalyvausime savo parapijos šventovėje kitų užprašytose Mišiose.

Ir daug nuopelningesnės bus tos mūsų užprašytos Mišios, kai mes jas aukojame už kenčiančias vėles! „Palaiminti gailestingieji: jie susilauks gailestingumo“ (Mt. 5,7). „Todėl su pilnu pasitikėjimu artinkimės prie malonės sosto, kad pasiektume gailestingumą ir rastume malonę patirti pagalbą deramu laiku“ (Žd. 4,16).

Pamaldumas į švč. Mergelę Mariją

Sekdami šventųjų ir šventų tikinčiųjų pavyzdžiu sielai apvalyti ir skoloms apmokėti čia, žemėje, kad nereikėtų baimintis skaistykla, turime puoselėti didelį pamaldumą į švč. Mergelę Mariją. Ši geroji Motina pagelbėja savo vaikams nuskaidrinti savo sielą ir sutrumpinti bausmės metą skaistykloje ar net visai išvengti jos. Ji nenori, kad dėl to mes gyventume baimėje, kaip ji kalbėjo Dievo tarnui Jeronimui Cervhalo: „Pasitikėk, mano sūnau. Aš esu gailestingumo Motina savo vaikams skaistykloje, kaip ir gyvenantiems žemėje“.

Švč. Mergelė Marija duoda panašų patarimą Dievo tarnaitai Marijai Agredietei (†1666): „Tikriausias geros mirties užtikrinimas yra geras (malonės) gyvenimas, kuriame širdis yra laisva ir meile nėra prisirišusi prie žemiškų dalykų“.

Kun. Mykolas de la Fontaine (†1606), misininikas ispanas Peru valstybėje, įkvėpdavo naujiems krikščionims nuodėmės baimę. Jis mokė juos apie Dievo Motinos aukštas dorybes ir rožinio kalbėjimą jos garbei. Iš jos jis gavo užtikrinimą, kad jo kentėjimai žemėje apsaugos jį nuo skaistyklos kentėjimų.

Vieną dieną, nebegalint jam atsikelti iš purvo dėl didelio nuovargio, jam apsireiškė Dievo Motina Marija ir tarė: „Pasitikėk, mano sūnau, tavo

nuovargis apsaugos tave nuo skaistyklos. Kantriai pakelk savo kentėjimus, ir tavo siela, palikdama šį pasaulį, bus paimta į palaimintųjų buveines".

Dėkodamas už šią malonę, kiekvieną savaitę jis praktikavo kokią nors ypatingą atgailą. Jo mirties akimirsnį vienas aukštų dorybių vienuolis regėjo jo vėlę, nueinančią tiesiai į dangų ir įsijungiančią į švč. Mergelės Marijos ir šventųjų tarpą.

Škaplierių kilmė

Visi tie tikintieji, kurie ištikimai dėvi ruduosius Karmelio škaplierius, turi ypatingą teisę į švč. Mergelės Marijos apsaugą ir globą. Ši ypatinga jos globa ir apsauga išplaukia ne iš maldų, kaip rožinio atveju, bet iš jų nuolatinio dėvėjimo. Jie yra dangaus Karalienės uniforminis drabužis, tad ne medalikėlis, o drabužis.

Karmelio škaplierius švč. Mergelė Marija davė šv. Simonui Stock, gimusiam Anglijoje. Jis buvo penktasis Karmelio ordeno, arba vienuolijos, generolas. Dvylika metų jis išgyveno atsiskyrėliu medžio drevėje. Dievo Motina paragino jį tapti karmelitu. Jis paklausė ir 1245 m. jis buvo išrinktas karmelitų ordeno generolu.

1251 m. liepos 16 d. jam apsireiškė švč. Mergelė Marija, apsupta daugybės angelų, ir davė jam rudos spalvos škaplierius, sakydama: „Imk, mano sūnau, šiuos tavo ordeno škaplierius. Jie yra mano brolijos ženklelis. . . Tie, kurie pamaldžiai dėvės šį abitą, bus apsaugoti nuo amžinos ugnies. Jis yra išganymo ženklas, apsauga pavojuje, ramybės ir ypatingos apsaugos užstatas iki pasaulio pabaigos".

Su džiaugsmu šv. Simonas visur skelbė škaplierių naudą, visiems rodydamas juos, gydydamas ligonius ir darydamas kitus stebuklus, jo ypatingai misijai įrodyti. Europos valdovai ir daug jų pavaldi-

nių priėmė šį karmelitų suprastintą abitą, arba vienuoliško drabužio du gabalėlius ant plonos juostelės. Taip išsivystė škaplierių brolija, kurą šv. Sostas greit patvirtino.

Apie penkiasdešimt metų po šv. Simono (†1265) mirties švč. Mergelė Marija apsireiškė pop. Jonui XXII. Tarp kitų dalykų ji jam pasakė: „Jeigu koks nors karmelitas arba škaplierių brolijos narys dėl savo kalčių patektų į skaistyklą, aš nužengsiu į jų tarpą, kaip švelni Motina, šeštadienį po jų mirties, išlaisvinsiu juos ir atvesiu juos į amžinojo gyvenimo šventą kalną“.

1322 m. kovo 3 d. pop. Jonas XXII įdėjo minėtus švč. Mergelės Marijos žodžius į savo bulę, kuri paprastai yra vadinama sabatine, arba šeštadienine, bule. Jis užbaigia ją šiais žodžiais: „Šią šventą privilegiją aš patvirtinu ir aprobuoju žemėje, kaip Jėzus Kristus maloningai yra davęs ją danguje per švenčiausios Mergelės nuopelnus“.

Kai buvo suabejota tos privilegijos autentiškumu, pop. Paulius V (J1621) oficialiai pareiškė: „Leidžiama kalbėti pamoksluose..., kad švč. Mergelė padės Karmelio kalno švč. Mergelės brolių ir seserų vėlėms po jų mirties savo nuolatinio užtariamu, savo maldavimo aktais ir nuopelnais ir savo ypatinga apsauga, ypač šeštadienį, kuri Bendrija yra paskyrusi tai pačiai švč. Mergelei Marijai“.

Dėl to popiežius Bendiktas XIV (†1758) galėjo pasakyti: „Tas, kuris drįsta iškelti škaplierių pamaldumo galiojimo klausimą arba neigti jų privilegijas, būtų išdidus religijos niekintojas“.

1922 m. pop. Pijus XI paminėjo šešių šimtų metų šeštadieninės privilegijos sukaktį.

1925 m. gruodžio 10 d. švč. Mergelė Marija apsireiškė Fatimos regėtojai seselei Liucijai, pažadėdama savo ypatingą pagalbą už pirmųjų šeštadienių

praktikavimą: „Aš pažadu pagelbėti mirties valandą išganymui reikalingomis malonėmis visiems, kurie penkių mėnesių iš eilės pirmaisiais šeštadieniais prieš išpažinties, priims šv. komuniją, sukalbės vieną rožinio dalį ir per penkiolika minučių apmąstys vieną ar kelias rožinio paslaptis; ir visa tai atliks atsiteisimo dvasioje”.

Škaplierių privilegijos

Prie Karmelio, arba rudųjų, škaplierių švč. Mergelė Marija pridėjo dvi dideles privilegijas ir popiežiai praturtino juos atlaisvymais. Tos dvi privilegijos yra apsaugojimas nuo pragaro ir skubus išlaisvinimas iš skaistyklos.

Švč. Mergelė Marija pažadėjo apsaugojimą nuo pragaro: „Tas, kurs miršta, dėvėdamas šį abitą, nekenčės pragaro ugnies”. Aišku, kad tas, kurs mirs, būdamas sunkioje nuodėmėje, nors dėvės škaplierius, nebus apsaugotas nuo amžino pasmerkimo. Bet gailestingoji Motina pažadėjo taip patvarkyti dalykus savo pagalba, kad tas, kuris nuoširdžiai dėvės škaplierius, gaus malonę prieiti išpažinties ir apgailesti savo nuodėmes, arba, jeigu ištiktų jį staigi mirtis, jis turės laiko ir noro sužadinti tobulą gailestį.

Skubų išlaisvinimą iš skaistyklos švč. Mergelė Marija pažadėjo Karmelio škaplierių brolijos nariams pirmą šeštadienį po jų mirties, tik tam tikros sąlygos turi būti išpildytos, būtent: 1. Ištikimai dėvėti Karmelio škaplierius. Jie turi būti tinkamai pasiūti ir pašventinti, o jų nešiotojai turi būti oficialiai įrašyti į škaplierių broliją. Lietuvoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse paprastai visi įrašomi į šią broliją pirmosios komunijos proga. 2. Užlaikyti skaistybę pagal pasirinktą luomą. 3. Skaityti švč. Mergelės Marijos mažąjį maldyną (o dvasiškai skaito savąjį) ir susilaikyti nuo mėsos trečiadieniais, penktadieniais ir

šeštadieniais. Tačiau dabar visiems, kurie priklauso Mėlynajai armijai, trečioji sąlyga yra pakeista šv. rožinio dalimi. Dar nepriklausantieji jai turi tik pasirašyti Mėlynosios armijos pasižadėjimą ir jį pasiūsti į savo krašto centrą.*

Viena moteriškė Italijoje, išgirdusi karmelitą pamokslininką, kurs išaiškino šių privilegijų sąlygas, gyveno pagal visus škaplierių brolijos reikalavimus ir meldė Dievą malonės, kad mirtų šeštadienį ir taip tą pačią dieną būtų išlaisvinta iš skaistyklos.

Po kelerių metų ji mirtinai susirgo, ir gydytojai pasakė, kad ji nebeišgyvens tos dienos — trečiadienio. Išgirdusi ligonė pasakė: „Aš gyvensiu dar tris dienas ir nemirsiu iki šeštadienio“. Ligos kentėjimus ji panaudojo savo sielai nuskaidrinti. Ji mirė sakytą šeštadienį. Jos dukrai meldžiantis už savo motinos vėlę, viena šventa vėlė apsireiškė jai ir tarė: „Dievo leidimu ateinu užtikrinti, kad šiandien, šeštadienį, škaplierių brolijos nariams duotų privilegijų dėka tavo motina nuėjo į dangų ir ji yra tarp išrinktųjų“.

Minėtoji seselė Serafina 1870 m. lapkričio mėnesį paklausė tada skaistykloje kentėjusį savo tėvą, kurs jai apsireikšdavo tų metų spalio ir lapkričio mėnesių kiekvieną vakarą, ar Karmelio škaplierių brolijos nariai, kurie gyvenime nešiojo škaplierius, buvo išlaisvinti pirmą šeštadienį po jų mirties? „Taip“, atsakė seselės tėvas, „jeigu jie ištikimai išpildė visas sąlygas“.

Kentėdama skaistykloje, seselė Glorija 1879 m. pasakė: „Sielos, kurios myli švč. Mergele ir šaukiasi jos visą savo gyvenimą, iš jos gauna daug malonių paskutinėse savo grumtynėse“.

*Amerikoje: Blue Army, Ave Maria Institute, Washington, N.J. 07882. Savo krašte neturintieji tokio Mėlynosios armijos centro gali rašyti: Ejército Azul, Fátima, Portugal.

Pamaldumas į angelus, šventuosius ir šventas vėles

Kalbėdami apie pagalbą skaistyklos vėlėms ir apie naudą mirusiems padėti, užsiminėme ir apie pamaldumą į angelus ir šventuosius. Ten maldas skyrėme šv. vėlių labui, o čia daugiau savo pomirtinei naudai. Pamaldumą į šventas vėles gana pilnai nušvietėme, kalbėdami apie nuopelningus aktus, kuriuos patiriame, melddamiesi šventų vėlių labui.

Jau užsiminėme, kad šv. Mykolas arkangelas stovi prie mirštančio ir kad iš skaistyklos jis palydi šventas vėles į dangų. Ypač jis padeda tiems, kurie gyvenime dažnai šaukėsi jo pagalbos. Į šv. Mykolą ypač dažnai kalbėtina toji malda, kuri seniau būdavo kalbama po šv. Mišių, o dabar daugis ją kalba po rožinio ir kai kurie kunigai skaito ją sekmadieniais šv. Mišiose po tikinčiųjų maldos. Tai labai pagirtina dvasinė pratyba, ir didelis šv. Mykolo pagerbimas. O jis neliks skolingas.

Angelas sargas yra nuolatinis kiekvieno žmogaus keleivio globėjas ir pagelbininkas. Daug pavyzdžių rodo mums, kad angelai sargai saugo savo globotinius nuo visokiųjų pavojų, gresiančių kūnui ir sielai. Jus galima rasti šventrašty, šventųjų gyvenimo aprašymuose ir kasdieniniame eilinių žmonių gyvenime. Apie juos plačiau kalbu savo knygoje: „Du dvasinių būtybių pasauliai“.

Piktiesiems gundant žmones įžeisti Dievą, šventi angelai padeda nugalėti piktojo priešo sumanymus žmonėms vesti į nuodėmę. Jie stiprina savo globotinius kovoje prieš gundymus, įspėja prieš gundytojo pasiūlymus, parodo piktojo paspėstus spąstus ir žadina bijoti piktojo. Su viršijančia prigimtines žmogaus galias jėga piktosios dvasios dirba žmonėms sunaikinti, kad jie nepasiektų amžinos laimės.

Angelas sargas moko savo globotinį, įkvėpdamas jėgos bei atsparumo, dvasinės paguodos ir šventos ramybės, palengvina išpildyti kiekvieną pareigą ir daryti pažangą dvasiniame gyvenime. Jis laiku perspėja savo globotinį pasitraukti iš vietos, draugysčių, pokalbių, pobūvių, knygų ar pasilinksminimų, kur pavojai graso sielai.

Angelas sargas meldžiasi už mus. Šv. Augustinas sako, kad „angelai meldžiasi už mus, ne kad Dievas nežino mūsų reikalo, bet kad greičiau patirtų jo gailestingumą ir užtikrintų mums jo malonės dovana“.

Ypač mirties valandą, kada pragaro angelai padvigubina savo pastangas sielai laimėti, angelai sargai visados padeda savo globotiniui, jeigu jam nesipriešinama bloga valia ir užsispyrimu. Dievas leidžia piktosioms dvasioms tada veikti, kad padidintų miršančiojo nuopelnus, bet ne stipriau, kad Dievo malone ir angelo pagalba gundomasis galėtų visados laimėti kovą.

Tad verta ir išmintinga yra išvystyti gilų pamaldumą į Dievo angelus, o ypač į savo angelą sargą. Juo labiau gerbiame jį ir meldžiamės į jį, tuo daugiau pagalbos susilaukiame iš jo.

Dangaus šventieji daug padeda žemės keliauninkams saugiau pasiekti amžinąją tėvynę. Tik prašyti- na juos pagalbos. Ypač pagerbtinas vardo šventasis jo šventės dieną ir kiekvieną progą; dažnai prisimin- tinas maldose ir sektinas jo pavyzdys.

Šv. Juozapas, šv. šeimos globėjas ir narys, yra taip pat laimingos mirties globėjas. Jis prašytinas, kad pagelbėtų saugiau išvykti iš šio pasaulio, esant aprūpintiems šventais sakramentais, motinos Bendrijos apaštališku palaiminimu, Dievo malonėje ir meilėje atsisteigę už visas savo kaltes čia, žemėje, ir apmokę visas skolas Dievo teisingumui, kad

niekam neliktume skolingi — nei Dievui, nei artimui.

Vėlės negali pelnyti nieko sau, bet jos gali išprašyti gyviesiems daug malonių. Jos atsilygina tūkstanteriopai. Vėlių regėtoja Marija Agota Simma, kalbėdama apie skaistyklos vėlių pagalbą tikintiesiems savo geradariams, pakartoja savo motinos išsireiškimą: „Jeigu turite didelį reikalą, malda kreipkitės į skaistyklos vėles, nes tai yra didelė pagalba“.

Palikimo sutvarkymas ir gailestingumo darbai

Mūsų turimas medžiaginis turtas, įsigytas darbu, paveldėjimu ar kitokiu būdu, nėra mūsų gyvenimo tikslas, o tik priemonė gyventi čia, žemėje, ir užsitarnauti amžinąjį gyvenimą. Jis yra vienas iš priemonių teikti garbę Dievui šv. Mišiomis ir kitomis viešomis bei privačiomis pamaldomis, šventovių statymu ir jų palaikymu, misijų darbo rėmimu, religinės spaudos palaikymu, jaunosios kartos katalikišku auklėjimu, vargšų šelpimu ir kt. Taip naudodami savo medžiaginį turtą, koks jis bebūtų, Dievo garbei, sielų išganymui, artimo meilei ir gyvybei palaikyti, ir, kai visa tai darome, būdami Dievo malonėje, savo medžiaginiu turtu mes krauname turtus danguje pagal dieviško Išganytojo paliepimą: „Kraukitės nenykstantį turtą danguje, kur joks vagis neprieis ir kandys nesuės“ (Lk. 12,33). Tokiu būdu sunaudotas turtas Dievo garbei ir artimo meilei yra tas turtas, kurs saugos mus nuo skaistyklos ir už kurį Dievas atlygins amžinąja garbe danguje.

Savo turtu, nors jis būtų ir menkiausias, tokius nuopelnus mes galime įsigyti, tik gyvendami žemėje, o ne testamentu paliktu turtu, sunaudotinu po mirties. Tinkamai panaudojant juos, jie gali vadauti

mus ir kitas kenčiančias vėles tik iš skaistyklos, bet ne mūsų garbei padidinti.

Esi turtingas ar beturtis, gyveni vienas ar su šeima, esi jaunas ar senas, būtinai turėk parašęs gerai apgalvotą ir legalų testamentą ir, reikalui esant, nebijok jo pakeisti taip, kad po tavo mirties niekas tavęs nekeiktų ir tavo likusiomis sutaupomis nepasinaudotų tie, kurie neprivalo.

Šv. Augustinas tad ir sako: Kad mirtume ramybėje, jau dabar turime sutvarkyti savo žemiškus dalykus, savo nuosavybę taip, kad mirties metu galėtume rūpintis tik susivienijimu su Dievu. Paskutiniai gyvenimo akimirksniai yra svarbiausi. Jie sunaudotini ne žemiškiems reikalams tvarkyti, bet Dievo garbei ir sielos naudai. „Nieko nėra svarbesnio, kaip mirtis“, moko šv. Alfonsas, „nes nuo mirties akimirksnio priklauso amžinybė. . . Tad mirties metas nėra laikas nuosavybės reikalams sutvarkyti, bet išganymui užtikrinti“.

„Skaistyklos vėlės pataria visiems tikintiesiems parašyti testamentą“, rašo skaistyklos vėlių regėtoja Marija Agota Simma. „Nesant testamento, šeimose kyla daug ginčų ir pykčio, kurie dažnai priveda jas prie tragedijos“. Tokie šeimų nesusipratimai bei kivirčiai kartais pailgina mirusiojo skaistyklos kentėjimų trukmę. Rašydamas testamentą, nepamiršk nei savęs, nei saviškių gyvųjų bei mirusiųjų dvasinių reikalų, nei savo motinos Bendrijos, per kurią visą tavo gyvenimą Dievas gausiai davė tau savo malones ir vedė tave Dievop.

Tad nepaliktinas visas žemiškas turtas įpėdiniams bei kitiems žemiškiems tikslams. Jo dalis panaudotina už vėles skaistykloje ir už save gyvą ir mirusį. Viena moteris kartą pasakė: „Aš užprašinėju šv. Mišias už kitus, o kas užprašys jas už mane?“ Kunigas jai atsakė: „Jrašyk į savo testamentą savo

turto dalį tam tikslui ir turėsi". Viešpats Jėzus juk aiškiai kalbėjo: „Aš jums sakau: darykitės bičiulių su nešvaraus pinigų pagalba, kad, galui atėjus, jie pasiimtų jus į amžinąsias padangtes" (Lk. 16,9).

Kol gyveni žemėje ir savo turtą turi savo žinioje, gali pasiūsti pinigų misijų vienuolynams, užsakydamas grigališkas Mišias už save ir saviškius. Pagal savo išgales gali užsakyti daugiau šv. Mišių už save ir už savo gyvus ir mirusius artimuosius. Jeigu patogiau, kiekvieną mėnesį gali pasiūsti mažą pinigų dalį iš savo pajamų tokiam šv. Mišių fondui. Už užprašytas šv. Mišias gausi pažymėjimą. Jis pridėtinas prie testamentų arba laikytinas pas patikimą draugą ar savo kleboną, kad tuoj po tavo mirties arba po mirties to, už kurį šv. Mišios yra užprašytos, užprašytų šv. Mišių pažymėjimas tuoj būtų gražintas vienuolynan. šiuo būdu ne tik užtikrinsi, kad nepriklausysi nuo kitų malonės ir net savo testamentų vykdytojo, kad šv. Mišios būtų atnašautos už tavo vėlę. Be to, tu paremsi dar ir šv. misijas, kad Dievo žodis jau dabar būtų skelbiamas Dievo karalystei plėsti žemėje. Ir tuo įgysi nuopelnų, nes duodi savo žinioje turimą pinigą, kurs mirtimi dar nėra atimtas iš tavęs.

Jeigu tokiu būdu šv. Mišių bus atnašauta daugiau, negu reikalinga išvaduoti tave iš skaistyklos, tada tu pats, džiaugdamasis danguje, galėsi, mes tikime, skirti jas už tuos, už kuriuos norėsi, nes jos tavo. Užprašęs daugiau šv. Mišių, pasitarnavai didesnei Dievo garbei. Tas suteiks ir tau džiaugsmo. Be to, prie savo testamentų ar prie užprašytų šv. Mišių pažymėjimo būtinai pridėk šią knygą, kuri nurodys tų dokumentų vykdytojui jo pareigų svarbą ir atsakingumą.

...

šioje knygoje anksčiau minėti septyni gailestingumo darbai kūnui ir septyni gailestingumo darbai

sielai praktikuotini kaip atgaila už savo praeities kaltes ir kaip priemonė naujiems nuopelnams įsigyti. Jeigu praktikuosi juos nuolankiai ir būdamas pašvenčiamoje malonėje, tada ir Dievas bus tau gailestingas.

Šv. Ambraziejus, kaip ir kiti, moko mus, kad visa, ką padarome mirusiems artimo meilės dvasioje, pelnome nuopelnus ir sau. Tad visa, ką gero darai mirusiems, kilniausiu būdu darai ir sau. To priežastis yra ta, kad gailestingumo darbai, šimteriopai padidinti, bus gražinti mums vieną dieną, kada to būsime labiausiai reikalingi. Dėl to yra suprantamas šv. Jono nuo Dievo išsireiškimas, kurį jis vartojo Ispanijoje, rinkdamas aukas vargšams ligoninis: „Mano broliai, duokite aukų dėl meilės sau“.

Paklaustas šio išsireiškimo prasmės, jis priminė šventraščio žodžius: „Atsilygink už savo nuodėmes išmaldomis ir už savo neteisybes gailestingumu beturčiams“ (Dn. 4,24). Šelpdami vargšus, mes krauname turtą sau. Šį dvasinį turtą galime skirti ir sau ir už vargšus mirusiųs. Tad, šelpdami beturčius mirusiųjų labui, trumpiname ir savo apverktiną likimą skaistykloje ir net visai jos išvengiame.

Romos didikas Jonas Patrizzi gyveno prabangiai, bet jis buvo gailestingas ir labai dosnus vargšams. Trumpai po jo mirties vienas šventas kunigas, kaip aprašo kardinolas šv. Petras Damian, ekstazėje regėjo Dievo Motiną soste. Ją supo angelai ir šventieji. Staiga atvyko viena skarmalais apsirengusi moteriškė, o jos pečius dengė brangūs kailiai. Ji nuolankiai atsiklaupė prie švč. Mergelės Marijos kojų ir maldavo ją: „Motina gailestingumo, tavo neapsakomo gerumo vardu aš maldauju tave pasigailėti nelaimingojo Jono Patrizzi, kuris ką tik mirė ir labai žiauriai kenčia skaistykloje“.

Šiuos žodžius pakartojusi tris kartus, ji tęsė, paaiškindama, kad, kai ji prašiusi išmaldos žiemos šaltyje prie Švč. Marijos bazilikos, Jonas atidavęs jai savo kailinius, kuriuos vilkėjo, ir kuriuos ji dabar vilkinti. Pagaliau švč. Mergelė Marija pažvelgė į maldautoją ir tarė: „Tas vyras, už kurį tu meldies, yra pasmerktas ilgam laikui baisiausiems kentėjimams už jo daug (neatsiteistų) nuodėmių. Bet kai jis turėjo dvi dorybes — gailestingumą vargšams ir dievotumą mano altoriui, — aš malonėsiu suteikti jam savo pagalbą“.

Po šių žodžių Jonas Patrizzi buvo atvestas prie švč. Mergelės Marijos kojų. Pažvelgusi į jį, su užuojauta ji įsakė apvilkti jį garbės drabužiais, kad jis galėtų įsijungti prie jos sosto į angelų ir šventųjų tarpą.

Dievą mylinčio gyvenimo programa

Norįs mylėti Dievą, visais būdais stengiasi visų pirma pašalinti priežastis, kurios veda jį į nuodėmę. Tai gali pareikalauti daug aukos, pvz.: išsikelti iš savo buto, kad nereikėtų pyktis, persiskirti su asmeniu, su kuriuo gyveno daug metų nuodėmėje, arba kitaip pertvarkyti butą, kad galėtų susitarę gyventi kaip brolis ir sesuo ir t.t. Šv. Alfonsas Liguori rašo, kad vienų egzortų metu velnias prisipažino, jog labiausiai jam nepatinka pamokslas apie nuodėmės progų vengimą, o iš pasiryžimų ir pažadų jis tik juokiasi, kai nevengiama nuodėmės progų. Įsidėmėtinas Viešpaties Jėzaus pamokymas šiuo klausimu: „Jeigu tavo dešinioji akis skatina tave nusidėti, išlupk ją ir mesk šalin... Ir jeigu tavo dešinioji ranka gundo tave nusidėti, nukirsk ją ir mesk šalin. Verčiau tau netekti vieno nario, negu kad visas kūnas patektų į pragarą“ (Mt. 5,29-30). Žinoma,

nelengva yra išvengti visų nuodėmių, ypač mažųjų, ir atsisakyti kai kurių įpročių, kurių gal visai nelaikė nuodėme arba visai nėra nesistengė vengti mažų nuodėmių, manydamas, kad ir Dievas nekreipia dėmesio į tokius menkniekius.

Dievą mylintysis daro atgailą, kad šiuo būdu išvengtų skaistyklos ir įsigytų daugiau nuopelnų amžinybei. Pvz., vienas aštuoniasdešimt dvejų metų amžiaus senukas 1978 m. rašė, kad nuo 1947 m. atgailojęs: daug meldžiasi, dažnai einęs sakramentų; nuo 1956 m. be pertraukos kiekvieno mėnesio pirmais penktadieniais ir šeštadieniais einęs išpažinties ir priimęs permaldavimo šv. komuniją, kasdien skaitęs religines knygas ir kasdien einęs į šv. Mišias. . . Žinoma, jis niekad nesigailės, taip praleidęs senatvės dienas. Jis supranta Jėzaus žodžius: „Iš tiesų sakau jums: jeigu nedarysite atgailos, visi žūsate" (Lk. 13,3).

Daugis bijo mažiausios atgailos, kaip vaikas šmėklos. Dievas nereikalauja didelių dalykų, o tik mažų nusigalėjimų. Ir maža atgaila nėra lengva, bet ji būtina, naudinga ir duodanti amžinąjį gyvenimą, šventraščio puslapiuose šv. Paulius kalba, kad sportininkas turi daug ko atsisakyti dėl žemiškos garbės. Ar nėra išmintingiau ko nors malonaus atsisakyti dėl amžinosios garbės? Joks žmogus negali padaryti nieko didesnio be nusigalėjimo, aukojimosi, be savęs ir daug malonumų atsižadėjimo, be auklėjimosi. Dėl to turime tautos ir Dievo Bendrijos didvyrių. O daryti tik tai, kas malonu, yra žema.

Per šv. Margaritą Mariją Alacoque Viešpats Jėzus kviečia visus tikinčiuosius garbinti jo dievišką širdį, už tai pažadėdamas atlyginti. Štai trys čia paminėtini jo pažadai: „Aš suteiksiu jiems (tai yra tiems, kurie myli Jėzaus širdį) visas jų luomui reikalingas malones. . . Dėl mano Širdies viską

viršijančio gailestingumo tau pažadu, kad jos visagalė meilė suteiks paskutinę atgailos malonę visiems, kurie priims komunią per devynis pirmuosius (kiekvieno mėnesio) penktadienius paeiliui; jie nemirs savo nuodėmėje ir be sakramentų. Mano dieviškoji Širdis jiems bus saugus prieglobstis paskutinę jų (gyvenimo) valandą".

Dievą mylį tikintieji pasirūpina dar kartą praktikuoti devynių pirmųjų penktadienių ir penkių pirmųjų šeštadienių pamaldumus ir, progai pasitaikius, atlieka išpažintį iš viso gyvenimo, prisimindami Senajame įstatyme per pranašą Izaiją duotą perspėjimą: „Ieškokite Viešpaties, kol jį galima rasti. šaukitės jo, kol jis yra arti" (Iz. 55,6).

Dievą mylį tikintieji visados gyvena pašvenčia-mojoj Dievo malonėj. Tik ištęsėjimas Dievo malonėje iki mirties yra vainikuojamas amžinu gyvenimu. „Dangus yra pažadėtas tiems, kurie pradeda gerą (malonės) gyvenimą", kalba šv. Bernardas, „bet jis duodamas tiktai tiems, kurie ištęsi". „Kas ištvers iki galo, bus išgelbėtas" (Mt. 24,13), moko Viešpats Jėzus. Tad jeigu tik gali, neapleidžia kasdienių šv. Mišių ir šv. komunijos. Meldžiasi kasdien. Kiekvieną vakarą peržiūri savo sąžinę, ją perkrato ir sužadina tobulo gailesčio aktą, išnaudoja kiekvienos dienos laiką kokiam nors geram darbui, nusigalėjimams, atsiteisimo arba permaldavimo aktams už nusidėjėlių atsivertimą, kenčiančias vėles skaistykloje ir už save. Kasdien sukalba rožinį ir daro kokį nors apsimarinimą. Juk mažiausi apsimarinimai, mažiausios aukos, ypač atliktos iš paklusnumo ir savanoriškos ir paaugotos Dievui, turi didelę vertę Dievo akyse.

Dievą mylį tikintieji kasdien atlieka dvasinį mąstymą ir paskaito keletą puslapių religinės knygos. Pvz., jie skaito „Naująjį Testamentą", „Du dvasinių būtybių pasaulius", „Konnersreutho Te-

resę", „Arti tikslo“ ir kitas. Religinį knygų skaitymas formuoja skaitytojus tapti tikrais Kristaus sekėjais ir kariais, padeda gyventi pašvenčiamoje malonėj ir Dievo akivaizdoj, prisiminti savo galutinį tikslą, žmonijos atpirkimą pasiaukojimu Kristaus, kurs kviečia ir savo sekėjus aukotis Dievo garbei ir sielų išganymui. Dvasinių knygų skaitymas primena jiems kenčiančias vėles skaistykloje ir skatina juos išvengti jos skaudžių kentėjimų, nes išganymas yra pati didžiausia realybė pasaulyje. Tokių knygų skaitymas stiprina tikėjimą ir meilę Dievui ir artimui.

Šv. Jeronimas rašo, kad Betliejaus vienuolė jis buvo pratęs skaityti pagonio Cicerono (†43 B.C.) politinius raštus, nes religinio turinio knygoms, pasak jo, stigo atbaigto, pasigėrėtino stiliaus, o Cicerono raštai kaip tik pasižymėjo puikia retorika ir patraukliu stiliumi.

Matydamas grynai pasaulietišką knygų kenksmingumą ir kad be religinių knygų skaitymo Jeronimas niekad nebūtų pasiekęs tokio šventumo lygio, kokį jis vėliau pasiekė, jas skaitydamas, Dievas siuntė jam pamoką, kurios jis niekad nepamiršo. Dievas siuntė jam sunkią ligą, kuri privedė jį prie kapo duobės kranto. Jam esant prie pat mirties, dvasioje Dievas pašaukė jį į savo tribunolą asmeniui teismui. O tuo tarpu esantiems prie ligonio atrodė, kad šv. Jeronimas jau tikrai buvo miręs*.

Jeronimui prisitartinus prie dieviškojo tribunolo, Teisėjas paklausė jį, kas jis esąs? Nedelsdamas jis atsakė: „Esu krikščionis. Jokio kito tikėjimo niekad neprisilaikiau, o tik tavąjį, mano Viešpatie ir mano

*Gal būt, panašiu būdu Dievas parodė skaistyklą Drithelmui, šv. Kristinai Nuostabajai ir Blažiejui Massei, kurie buvo 'mirę' ir vėl prisikėlė, šie trys atvejai yra aprašyti šios knygos šeštame skyriuje.

Teisėjau". — „Meluoji", piktai atsakė Teisėjas, „Tu esi ciceronietis, nes kur yra tavo turtas, ten ir širdis".

Už buvimą ciceroniečiu, o ne tikru krikščioniu kataliku, Teisėjas įsakė nuplakdinti jį. Plakamas Jeronimas klykė iš skausmo, kurį jis patyrė nuo plakimo kirčių, ir maldavo Teisėją pasigailėjimo: „Pasigailėk manęs, Viešpatie, pasigailėk manęs!" Stovintieji prie sosto pradėjo maldauti Teisėją pasigailėjimo kaltinamajam. Skaudžiai kentėdamas, po priesaika Jeronimas pažadėjo niekados savo gyvenime neskaityti pasaulietišką ir sielai nieko gero neduodančių knygų, o tik dvasinius ir sielai naudingus raštus.

Šios liūdnos istorijos pasakojimą šv. Jeronimas užbaigia žodžiais: „Tegul nė vienas neįsivaizduoja, kad tai buvo tik tuščias sapnas. . . Aš kviečiu baisųjį tribunolą liudyti, tribunolą, prieš kurį aš gulėjau kniūpščias. Tai nebuvo sapnas, o tikras įvykis. Juk atsigavęs radau savo akis pasrucusias ašaromis, o ant savo pečių mėlynės ir plakimo kirčių įkirtimus", šv. Jeronimas prisipažino, kad visą savo gyvenimą jis uoliai skaitė dvasinio turinio knygas. Tokiu būdu jis tapo žymiausiu šventraščio žinovu ir dideliu šventuoju.

Suprasdamos religinių knygų skaitymo svarbą, nei Teresė Neumannaitė, nei jos sesuo Otilija niekados neskaitytė nė vieno romano ar ko nors panašaus. „Tai būtų laiko gaišinimas", sakydavo jos. Jos skaitė tik geras, religinio turinio knygas. Religinių knygų skaitymas skatino jas tarnauti Dievui ir artimui ir krauti nuopelnus amžinybėje. „Eidami namo, turime ką nors pasiimti; negalime eiti ten tuščiomis", gera darydama, sakydavo Otilija. Kasdien praktikuodama gailestingumo mažus darbelius, ji išvengė skaistyklos ir į dangų nusinešė daug

nuopelnų, o Dievas atlygino jai už visus gailestingumo darbus artimui.

Dievą mylį tikintieji dažnai pelno atlaigus už mirusiuosius ir už save. Padėdami mirusiesiems, jie padeda sau. Šiems tikslams jie išnaudoja visus skausmus, nemalonumus, apkalbas, šmeižtus, vienvatę, ligą, kaip atsilyginimą už savo ir mirusiųjų kaltes. Juk kiekvienas gailestingumo veiksmas, padarytas Jėzaus akivaizdoje, užtarnauja papildomą garbės laipsnį ir padidina meilę jam. Kiekvienas sutinkame kryželių, skausmų. . . Kaip skaudu, kai daugis kenčia murmėdami, keikdamiesi, be pasiaukojimo ir be Dievo malonės. Jie praranda visus nuopelnus ir geriausias progas jiems laimėti.

„Kentėjimai ir bandymai žemėje yra nuopelnin-gi“, 1879 m. seselei Liucijai kalbėjo seselė Glorija, kentėdama skaistykloje, „dėl to neprarask nė vieno iš jų, ypač meilės. Meilė nušluosto daug kalčių... Siela, kuri tikrai myli, visados budi, kad neižestų dieviškosios širdies... Dievas myli paprastas sielas... Dievas kreipia mažiau dėmesio į didelius, arba herojiškus, darbus, o labiau į paprastus veiksmus, arba mažas aukas, atliktas su meile jam. Kartais net mažytės aukos, kurios buvo žinomos tik Dievui ir sielai, gali būti nuopelningesnės, negu didelė auka, už kurią susilaukta viešų pagyrimų... Dievas siekia savęs atsižadėjusių sielų, kurios yra pilnos jo meilės... Prieš leisdamas sielai susijungti su savimi, Jėzus apvalo ją mėginimais. Juo didesnius planus jis turi numatęs tau, tuo didesni mėginimai ištinka tave... Nėra šventumo be kentėjimų!... Kiekvienas ieško sau tik palengvinimų ir atsisako nepatogumų mažiausiuose atvejuose... Daug išrinktų sielų turi kentėti. Dauguma šventųjų išnaudojo kentėjimų progas ir taip tapo dideliais šventaisiais.. Išmok gerbti regulą ir kunigus. Tie, kurie puola

Jėzaus tarnus, labai įžeidžia jį. Jie yra jo akies lėlytė. Vargas, tris kartus vargas bet kuriam vyrui ir moteriai, kurs tai daro“.

Atsiteisimo aktai

Kol gyvename žemėje, kasdien turime praktikuoti kokius nors atsiteisimo aktus. Kiekvienas pasirenka juos laisvai. Jie yra atgailos dalis. Čia pridėdu iš Lietuvos gautą atsiteisimo litaniją. Kai kuriems knygos skaitytojams ji gali praversti.

Atsiteisimo litanija

Viešpatie, pasigailėk. Kristau, pasigailėk.

Viešpatie, pasigailėk.

Jėzau, dieviškasis mūsų Išganytoja,

Mes mylime tave.

Jėzau, švenčiausiame Sakramente už mus pasiaukojęs,

Mes mylime tave.

Jėzau, mūsų šventovių tabernakuluose paniekintas ir užmirštas,

Mes mylime tave.

Jėzau, šventojoje Ostijoje už nusidėjėlių širdis atiduotas,

Mes mylime tave.

Jėzau, baisiomis šventvagystėmis išniekintas ir išjuoktas,

Mes mylime tave.

Jėzau, neištikimų tavo tarnų tinkamai nepagerbtas,

Mes mylime tave.

Jėzau, netikinčiųjų išjuoktas ir persekiojamas,

Mes mylime tave.

Jėzau, tavo kunigų asmenyje šmeižiamas ir nepripažįstamas,

Mes mylime tave.

Jėzau, iš daugelio šventovių išvarytas,

Mes mylime tave.

Jėzau, tau pašvęstų sielų išduotas,
 Mes mylime tave.
 Jėzau, nedoro pasaulio spaudos neigiamas,
 Mes mylime tave.
 Jėzau, iš šeimų ir mokslo įstaigų išvarytas,
 Mes mylime tave.
 Jėzau, pakelių ir sodybų kryžiuose sulaužytas ir
 degintas,
 Mes mylime tave.
 Jėzau, viso pasaulio nedorybėmis baisiai įžeistas ir
 nuolat vis įžeidžiamas,
 Mes mylime tave.
 Už viso pasaulio, visų laikų ir šimtmečių nuodėmes
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už visų ir savo asmenines nuodėmes
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už dvasiškuos atšalimą ir taikstymąsi su pasaulio
 nuomone
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už šventovių uždarymus ir kunigų persekiojimus
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už jaunimo moralinį palaidumą ir visišką tavęs
 užmiršimą
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už švento kryžiaus ir tavo kančios išniekinimą
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už nepadorias madas ir šokius
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už šeimų pakrikimą ir neištikimybės
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už negimusųjų gyvybės žudymą
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už bedievišką vaikučių auklėjimą
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už girtavimus ir nedorus lėbavimus
 Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.

Už piktnimus spaudoje ir mene
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už šventų dienų laužymą
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už keiksmus ir piktžodžiavimus
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už puikybę, piktumą ir pavydą
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už šmeižtus ir apkalbas
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už visus nusikaltimus Dievo ir artimo meilei
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už visus nusikaltimus Dievo ir artimo teisingumui
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už tavo mylimos Motinos įžeidimus
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už tavo šventųjų ir tikinčiųjų niekinimą
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Už tavo nesuprastą, išniekintą meilę
                     Trokštame permaldauti tave, Viešpatie.
 Dievo Avinėli, kurs naikini pasaulio nuodėmes,
                                     Atleisk mums, Viešpatie.
 Dievo Avinėli, kurs naikini pasaulio nuodėmes,
                                     Išklausyk mus, Viešpatie.
 Dievo Avinėli, kurs naikini pasaulio nuodėmes,
                                     Pasigailėk mūsų.

Melskimės.

Dieviškoji Jėzaus Širdie, mūsų nedorybių įskaudintoji, štai mes esame čia, prie tavo kojų, kad apverktume savo ir nelaimingų brolių nuodėmes. Mes prašome tave atleidimo ir gailestingumo sau ir visam pasauliui. Atnešam tau atlyginančią meilę ir trokštame paguosti tave. Pažvelk į mus, kurie visą savo gyvenimą padarome atsisteisimo aktu ir trokštame ne tik gyventi, bet ir mirti tam tikslui, kad būtų atsisteista tau už visus įžeidimus. Reikalauk iš

mūsų, ko tik nori, kad tik mūsų aukos būtų geros, tik nerūstauk ir nebausk, dieviškasis ir stebuklingasis Tėve. Mes aucojame tau mylimojo tavo Sūnaus nuopelnus, jo brangiausios Motinėlės maldas ir ašaras, kad apmokėtume baises savo bausmes ir skolas ir permaldautume užrūstintą tavo dieviškąjį teisingumą. To prašome per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Pasitikėjimas ir paklusnumas iki mirties

Vagis, nukryžiuotas Kristaus dešinėje, pasitikėjo Dievo gailestingumu ir paauciojo savo kentėjimus už savo nusikaltimus. Dėl to jis laimėjo amžinąjį gyvenimą: „Dar šiandien su manimi tu būsi rojuje“ (Lk. 23,43).

Kiekvienas sunkiai ir pavojingai sergąs ligonis turi žinoti ligos rimtumą. Didelį dvasinį nuostolį mirštančiam daro tie, kurie slepia tai nuo jo. Teologas šv. Alfonsas Liguori perspėja: „Mes turime išmintingai pranešti ligoniui jo pavojų“. Jeigu ligonis stengiasi apgauti save iliuzijomis, jeigu, užuot pasivedęs Dievo valiai, jis tegalvoja apie savo pasveikimą, jis daro sau dvasinę žalą.

Paklusnus mirties priėmimas, kaip atsiteisimo aukos už savo kaltes, yra labai svarbus veiksmas: už savo kaltes mes aucojame savo gyvybę Dievui vienybėje su Viešpaties Jėzaus auka ant kryžiaus. Toks gyvybės paauciojimas padarytinus kiekvieno pavojaus metu ir kiekvieną vakarą, padarius sąžinės peržiūrėjimą, nes ir miego metu daugis miršta.

Juk nieko nėra žmogui brangesnio žemėje, kaip gyvybė. Kai Dievas šaukia mus duoti apyskaitą, su meile mes jam dovanojam savo gyvybę, kaip jis atidavė savąją dangaus Tėvui ant kryžiaus už mus.

Toks valingas gyvybės paaukojimas Dievui labai sutrumpina ir net visiškai panaikina skaistyklos bausmę.

Jėzuitų generolas kun. Vincentas Garaffa buvo pašauktas paruošti mirčiai vieno mirti nuteistų turtingų jaunikaitį, o mirčiai pasmerktasis galvojo tik apie save, kad jis neteisingai nubaustas. Jis visai negalvojo, kad jis valingai turėjo atiduoti savo sielą į Dievo rankas ir taip atsiteisti jo teisingumui. Kunigas turėjo ilgai kalbėti, kol pergalėjo jo maištingų prigimtį ir pakeitė jo širdies jausmus. Tada jaunikaitis pradėjo žiūrėti į teismo sprendimų, kaip atsisteisimų už nusikaltimus ir sielos apsisvalymo priemonę. Jis visiškai pasiveda Dievo valiai ir su krikščionišku džiaugsmu paskutinį akimirksnį jis garbino Dievą ir maldavo jį gailestingumo, kad net bausmės įvykdytojai ir žiūrovai stebėjosi jo pasitikėjimu Dievu. Kitų dienų jo vėlė apsiereiškė pilnoje dangiškoje garbėje, nes pilnas ir besąlyginis pasivedimas Dievo valiai ir valingas vėlės atidavimas į Dievo rankas apsaugojo jį nuo skaistyklos kentėjimų.

Baigai pacituotini Bendrijos daktaro šv. Jono nuo Kryžiaus žodžiai, parašyti apie vieno švento asmens mirtį: „Tobula Dievo meilė padaro mirtį malonią, įgalindama sielą ragauti ten esančio didžiausio džiaugsmo. Siela, kuri myli, yra užtvindyta pasigėrėjimų srove, prisiartinus tam metui, kada ji yra pasirengusi tobulai džiaugtis savo Mylimuoju. Iš kūno išsilaisvinimo akimirksnį ji jau gyvena dangaus garbe ir visa joje yra pakeičiama į meilę“.

UŽSKLANDA

Visų protą ir laisvą valią turinčių Dievo kūrinių galutinis tikslas yra Dievas, jo švento veido regėjimas — dangus. Skaistykloje kenčiančios vėlės yra arti tikslo — vienos arčiau, negu kitos. Jos visos yra tikros savo išganymu.

„Mėginsiu, kiek tu gali suprasti žemėje, nusakyti, kas yra dangus“, po dvidešimties kentėjimo metų skaistykloje 1890 m. lapkričio 2 d. seselė Glorija kalbėjo seselei Liucijai. „Ten yra naujos šventės, kurios seka viena po kitos be pertraukos. Ten visados yra laimė. Visados ji yra nauja ir tokia, kuria niekados negalima atsidžiaugti. Ji yra džiaugsmo srovė, kuri be pertraukos teka ant išrinktųjų. Dangus yra virš visko. Jis yra Dievas: Dievas myli, Dievas gėrasi, Dievas žavisi; vienu žodžiu: sotinimasis Dievu ir vis būti neprisotintas!

„Juo labiau siela myli Dievą žemėje, tuo aukštesnį tobulumą ji pasiekia; tuo labiau ji myli ir supranta Dievą danguje. Jėzus yra tikras džiaugsmas žemėje ir amžina laimė danguje“.

„Tas, kurs labiau myli mane, daugiau gauna“, kalbėjo Viešpats Jėzus šv. Kotrynai Sienietei jos ekstazės metu. „Kiekvieno atlyginimas yra matuojamas pagal kiekvieno meilės saiką“.

LITERATŪRA

- Alphonsus Maria de Ligouri, St., *Preparation For Death 2*, vertimas, South Bend, Ind., 1972.
- Alighieri, Dante, *The Divine Comedy*, vertė Melville B. Anderson, New York, N.Y. 1944.
- Arendzen, J.P., D.D., *Purgatory and Heaven*, Rockford, Ill. 1972.
- Butler, *Lives of the Saints*, vol. I-IV, New York, N.Y. 1956.
- Carthy, Fr. Chas. M., & Rev. Dr. L. Rumble, M.S.C., *Purgatory Quizzes to a Street Preacher 2*, Rockford, Ill., 1976.
- Catherine of Siena, St., *The Dialogue*, vertė Algar Thorold, Rockford, Ill. USA., 1974.
- Clarkson, John, S.J., ir kiti jėzuitai, *The Church Teaches. Documents of the Church in English*, St. Louis, MO., 1969 (sutrumpintai knygos tekste rašoma C.T.).
- Doty, William L., *Where is Your Victory?* Paterson, N.J., 1970.
- Farrell, Walter, O.P., S.T.M., *Companion to the Summa*, New York, N.Y. 1942.
- Fortman, E.J., S.j., *Everlasting Life After Death*, Staten Island, N.Y. 1976.
- Margaret Mary, St., *The Autobiography 3*, vertė Vincent Kerns, M.S.F.S., London, Anglija, 1976.
- Mary of Agreda, *City of God 2*, Abridged Edition, vertimas, Fresno, CA, 1912.
- M. de L.C., *An Unpublished Manuscript on Purgatory 8*, Baltimore, Md., 1975.
- Morrow, Bp. Louis LaRavoire, *My Catholic Faith 4*, Kenosha, WI, 1958.
- Muller, Fr. Michael, *The Sinners Return to God 2*, South Bend, Ind., 1974.

- Nageleisen, John A., *Charity of the Suffering Souls 2*, South Bend, Ind., 1977.
- O'Sullivan, Fr. Paul. O.P.(E.D.M.), *Read Me or Rue It*, approved by Cardinal of Lisbon, Lisbon, Portugalija, 1939. Lietuviškai išversta vadinasi: Kaip išvengti skaistyklos? Casalnuovo Don Bosco, Italija, 1954.
- Otto, Dr. Ludwig, *Fundamentals of Catholic Dogma 6*, vertė Dr. Pat. Lynch, St. Louis, Mo., 1964.
- Paulus PP VI, *Solemnis Professio Fidei: Creed and Catechetics, a Catechetical Commentary on the Creed of the People of God*, by Eugene Kevane, Westminster, Md., 1978.
- Schouppe, Fr. F.X., S.J., *Purgatory 2, Explained by the Lives and Legends of the Saints*, vertimas iš prancūzų kalbos, Rockford, Ill., 1973.
- Simma, Maria, *Das Geheimnis des Fegfeuers*. Į anglų kalbą vertė Bernard Doyle: *The Secrets of Purgatory 3*, Techney, Ill., 1955. Pirma laida 1950. Angliškai atspausdinta kaip nežinomo autoriaus. Vėliau skaistyklos vėlių regėtoja Maria Agatha Simma praplėtė savo knygelę tikrais atsitikimais. Ji išleista vokiečių, lenkų ir prancūzų kalbomis. Lenkiškai vadinasi: *Moje Przeiycia z Dushami Czyśćcowymi*, vertė O. Stanisław Skudrzyk, T.J., Stein am Rhein, Šveicarija, 1969.
- Steiner, Dr. Johannes, *Visionen der Therese Neumann nach Protokolen Akustischen Aufzeichnungen und Augenzeugenberichten*, Vol. II, Muenchen, 1977. šventųjų ir skaistyklos vėlių regėjimai.
- Steinmuller, Dr. John, & Dr. Kathryn Sullivan, *Catholic Biblical Encyclopedia*, New York, N.Y. 1956.
- Tanqueray, Ad., *Brevior Synopsis Theologiae Dogmaticae 24*, Paris, 1943.

- Teresa of Jesus, St., *The Autobiography of St. Teresa of Avila*, vertè E. Allison Peers, Garden City, N.Y. 1960.
- Thomas Aquinas, St., *The Summa*, vertè domininkonu grupè, vol. III, New York, N.Y., 1947.
- Vilavino Ugarte, Remigio, S.J., *Pantos de Catecismo 10*, Bilbao, Ispanija, 1949.

TURINYS

PRATARMĖ.....	5
ŠVENTŲJŲ BENDRAVIMAS.....	7
Mistinis Kristaus kūnas.....	7
Triguba Bendrija.....	10
Mistinio kūno narių bendravimas.....	12
ASMENINIS TEISMAS IR GYVŲJŲ	
NUOTAIKOS.....	16
Mirusio asmeninis teismas.....	16
Gyvųjų nuotaikos bei rūpesčiai.....	20
SKAISTYKLOS VARDAS, SUPRATIMAS,	
REIKALINGUMAS.....	23
Skaistyklos vardas ir pradžia	23
Skaistyklos supratimas.....	24
Skaistyklos reikalingumas	26
SKAISTYKLOS BUVIMAS.....	29
Skaistykla šventraštyje.....	29
Skaistykla Bendrijos mokyme.....	32
Bendrijos tėvai ir teologai.....	35
Privatus apreiškimas.....	38
Nekatalikai ir skaistykla.....	43
SKAISTYKLOS VIETA IR PADALOS.....	47
Skaistyklos vieta.....	47
Skaistyklos padalos.....	50
Ketvirtoji skaistyklos sritis.....	53
KENTĖJIMAI SKAISTYKLOJE	59
Laikinas Dievo neregėjimas.....	59
Jaučiamieji kentėjimai.....	63
Du liudija apie kentėjimus skaistykloje.....	66
Labai kenčiama ir nėra laiko.....	70
Kentėjimų įvairumas.....	73

SKAISTYKLOS KENTĖJIMŲ TRUKMĖ.....	78
Trukmės supratimas.....	78
Dievą mylėjusių trukmė skaistykloje.....	83
Daug išganytų Dievo gailestingumu.....	87
Vienuolių skaistyklos trukmė.....	91
Dvasiškių skaistyklos trukmė.....	94
SKAISTYKLOS KENTĖJIMŲ PRIEŽASTYS	100
Kentėjimų medžiaga	100
Mirtinų nuodėmių likučiai.....	101
Pasaulietiškumas.....	104
Jaunystės nuodėmės.....	107
Nerūpestingumas Dievo garbinime.....	109
Nusižengimai teisingumui ir artimo meilei.	112
Savigarba ir klaidingas šventumas	116
PAGALBA SKAISTYKLOS VĖLĖMS.....	120
Vėlių gyvenimas skaistykloje	120
Skaistykloje vėlės kenčia su noru ir meile	125
Pareiga gelbėti kenčiančias vėles.....	128
Švč. M. Marija, angelai ir šventieji.....	130
Maldavimo aktai už vėles skaistykloje.....	133
PAGALBA MIRUSIEMS ŠV. MIŠIOMIS.....	136
Šv. Mišių vertės supratimas.....	136
Šv. Mišios pagelbsti mirusiems.....	139
Grigališkos Mišios.....	146
Šv. Mišių užprašymas.....	149
Dalyvavimas užprašytose Mišiose.....	152
PAGALBA MIRUSIEMS KITAIS	
MALDAVIMO AKTAIS.....	157
Malda.....	157
Vėlinės.....	160
Laidotuvės.....	161
Kryžiaus kelias.....	166
Rožinis.....	167
Išmaldos.....	169'
Pasninkas ir apsimarinimai.....	172

Kentėjimai.....	173
Atlaidai	176
Švėstas vanduo.....	182
Šventintos žvakės.....	183
Herojiški artimo meilės aktai.....	185
MOTYVAI MIRUSIEMS PADĖTI.....	187
Gailestingumo ir meilės motyvai.....	187
Teisingumo motyvai.....	191
NAUDA MIRUSIEMS PADĖTI.....	200
Nuopelningas aktas.....	200
Dievas ir vėlės atsilygina už artimo meilę	203
Išganingų minčių įkvėpimas	208
Skaistyklos vėlių dėkingumas.....	209
Šventų vėlių pagalba geradariams.....	213
SKAISTYKLOS IŠVENGIMAS.....	218
Galima išvengti skaistyklos.....	218
Šv. Mišios už save gyvą.....	221
Pamaldumas į švč. Mergele Mariją.....	225
Pamaldumas į angelus, šventuosius ir šventas vėles.....	230
Palikimo sutvarkimas ir gailestingumo darbai.....	232
Dievą mylinčio gyvenimo programa.....	236
Atsiteisimo aktai.....	242
Pasitikėjimas ir paklusnumas iki mirties ...	245
UŽSKLANDA.....	247
Literatūra.....	248
Index	254

INDEX

A Treatise on Purgatory:

Foreword.....	5
The Communion of Saints.....	7
Particular Judgment and Concerns of the Living.....	16
The Name, Understanding, and Necessity of Purgatory.....	23
The Existance of Purgatory.....	29
Location and Divisions of Purgatory.....	47
The Pains of Purgatory.....	59
Duration of Purgatory.....	78
The Causes of Sufferings and Expiation in Purgatory.....	100
Relief of the Holy Souls in Purgatory	120
Relief of the Holy Souls Through the Holy Sacrifice	136
Relief of the Holy Souls Through Other Suffrages.....	157
Motives for Assisting the Holy Souls.....	187
Advantages of Assisting the Holy Souls.....	200
Means of Avoiding Purgatory.....	218
Epilogue.....	247

TO PATIES AUTORIAUS

Įsigytinos knygos dvasiniam skaitymui ir apšvietai:

„Du dvasinių būtybių pasauliai“, 1977. Čia aprašomos dvi priešingų siekių karalystės, kurių vieną sudaro gerieji angelai ir žmonės, o antrąją tie, kurie nėra geri. Kaina \$8.50. Atsiliepimai apie šią knygą:

„Sveikinu tos knygos autorių, gerai panaudojusį šv. Tomo Akviniečio tekstus šiuo svarbiu klausimu“ (1977.4.15, Dr. T.Ž., šv. Tomo raštų žinovas).

„Rašąs šias eilutes turi pripažinti, kad autorius parašė vertingą populiarios teologijos knygą, įdėjo daug darbo, panaudojo nemažai įdomios medžiagos. . . Autoriaus kalba gana sklandi. Tekstas lengvai skaitomas. Korektūra rūpestingai atlikta“ (Tėv. Žiburiai, Kanada, 1977.7.21, Dr. J.G.).

„Perskaičiau jau ir ‚Du pasaulius‘. Man labai patiko. Dabar man aišku, iš kur tiek blogio pasaulyje! Tiek daug surinkta medžiagos, tiek daug tiesos iškelta! . . Ačiū už tokį didelį, vertingą darbą“ (Laiškas iš Europos, 1977.8.15, S.S.).

„Šis veikalas. . . parašytas gabaus pasakotojo, planingo rašytojo, sąžiningo citatose, logiško ir pastovaus savo teigimuose“ (Lietuvių Dienos, 1977 m. lapkr. mėnuo, rašytoja A. R.).

„Štai kodėl toji knyga savo visumoje yra ne tik gera, bet ir labai gera, nors ir nemadinga ypač šių dienų pažangiesiems' teologams, ‚autentiškiems' šventraščio aiškintojams ir šiaip gilios dvasinės kultūros ‚inteligentams'. Pastarieji gali pripažinti Dievą, dangaus karalystę, bet jokių būdu negali pripažinti velnio egzistencijos, šėtoniškos amžinybės—pragaro“ (Laiškinė recenzija, 1978.1.18, Dr. Ž.).

„ , Du dvasinių būtybių pasauliai' knygą perskaičiau jau du kartus. . . Knyga yra tikras sielos maistas. Kiekvienas lietuvis turėtų ją perskaityti“ (Anglija, 1978.5.2, G.).

„Angelologija. . . reiškia mokslą apie geruosius ir bloguosius angelus. . . Šiai knygai tolygios ar į ją panašios studijos neturėjome iki 1977 m. Ji yra pirmoji angelologija. . . lietuviškos knygos istorijoje“ (Tėviškės sargas, 1978 m., nr. 3, Dr. T.Ž.).

„Konnersreutho Teresė" — gausiai iliustruota knyga apie stigmatizuotąją Teresę Neumannaitę, 1978; kaina \$5.00. Skaitytojų atsiliepimai:

„Sveikinu Jus naujos knygos išleidimu ir reiškiu didelę pagarbą už didelį, rūpestingą darbą. Nuotraukos rūpestingai išdėstytos ir gerai atspausotos. Knyga labai patraukli, lengvai skaitoma ir verčia susimąstyti" (1978.3.25, V.š.).

„Dėkojame už knygą ir džiaugiamės jos gražiu išleidimu. Tikrai įdomiai parašyta ir puikiai išleista; taip pat labai patinka mums knygos viršelis. Įdėta daug darbo. Tikrai turite nepalaužiamo pasiryžimo! Už tai Jums priklauso visų skaitytojų didelė padėka ir pagalba" 1978.3.26, A.S.).

„Esu sužavėta Jūsų knyga. . . Puikus Jūsų stilius, lengvas skaityti, labai įdomus ir patrauklus, paskatinantis ir sustiprinantis turinys" (Laiškas iš Europos, S.S.).

„Knyga parašyta taisyklinga kalba, lengvai skaitoma, vaizdi, su nemažai datuotos istorinės medžiagos, su giliu tikėjimu" (Lietuvių Dienos, 1978 m. gegužės mėnuo, rašytoja A.R.).

„Ši knyga yra labai vertinga dvasiniam pažinimui ir susikaupimui. Ji parašyta sklandžia kalba, lengvai skaitoma. Popierius geras, daug puikių iliustracijų. Visiems patartina įsigyti sau ir dovanai kitiems" (Laisv. Lietuva, 1978.6.1, plunksnos mėgėja A.E.).

„Arti tikslo" knygos pirmųjų skaitytojų atsiliepimai:

„Gražiai parašyta. Jau seniai skaičiau tokią įdomią knygą; ji kartu intriguojanti, dostojevskiška. Skaičiau ją kaip dvasinį skaitymą". (Dr. P.C.).

„'Arti tikslo' knyga yra labai rimtas ir įdomus veikalas. Čia rasite ankstyvesnių laikų ir šių dienų istorijų, įrodančių skastyklos vėlių bendravimą su gyvaisiais" (Rašyt. B. M.).

„'Arti tikslo' knygą, priverčia žmogų sustoti ir rimčiau pagalvoti, kokios yra tikrosios vertybės, ir ar stengiamasi sutaupti bent vieną skatiką tikrajam ir amžinajam gyvenimui. . . ši knyga būtinai pridėtina prie kiekvieno testamento". (Dr. S.).

„Knyga įdomi ir labai lengvai skaitoma. Ją skaitydamas, daug išmokau. Kiekvienas turėtų ją perskaityti" (M.S.).

Šios knygos užsakytiną pirmąjį adresą, pažymėtu knygos pradžioje.

Didžiai Gerbiamas Knygos Mylėtojai:

Siunčiu Jums knygą, kuri yra būtina visiems kiekvienoje šeimoje, nes jos atidus perskaitymas padės Jums ir Jūsų artimiesiems.

Skaitykite ją kasdien po trupučiuką nuo pradžios Iki galo. Pirmasis knygos skyrius, kurs kai kam gali atrodyti gana sauskas, teneatbaido Jūsų nuo knygos skaitymo! Jis beveik būtinas knygai suprasti ir daugiau naudos turėti: Toliau kiekvienas skyrius yra vis įdomesnis, patrauklesnis ir naudingesnis. Niekas nesigailės, ją perskaitęs. Ji perskaitytina kasmet bent vieną kartą.

Ši perskaityta knyga būtinai pridėtina prie kiekvieno testamento, nes ji duoda labai svarbių nurodymų, kaip sudaryti testamentą, kalba apie jo sudarymo naudą ir vykdytojui nusako jo pareigas.

Jeigu mylite saviškius, savo giminaičius, draugus ir tuos, kurie yra Jus palikę, malonėkite surašyti iš savo adresų knygelės ir prisiųsti žemiau duotu adresu pavardes ir adresus tų, kurie, manote, skaitys šią knygą, kad ir jiems galėčiau prisiųsti ją ir taip jie būtų supažindinti su ja. Jeigu ne dabar, tai vėliau labai apsidžiaugsite tai padarę.

Bet jeigu ši knyga Jūsų visai neįdomautų, malonėkite atiduoti ją drauge su šiuo laiškučiu ir kitu pridėtu lapeliu kam nors kitam, kurs sutinka ją perskaityti.

Kaip žinote, knygos paruošimas ir atspausdinimas kainuoja ne tik daug darbo, bet ir pinigų — kelis tūkstančius. Tad jeigu ši knyga yra priimtina, galima atsilyginti už ją savo nuožiūra. Ta pačia proga galima užsisakyti ir daugiau tos pačios knygos egzempliorių ir kitų to paties autoriaus knygų tiesiog iš autoriaus. Gyvenantieji ne Jungtinėse Amerikos Valstybėse siunčia piniginę perlaidą tik JAV (U.S.) valiuta knygos autoriaus vardu: 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA. Visų pirma perskaitytina pati knyga, tik tada atsilygintina už ją. Ačiū.

Jus gerbiaš
„Arti tikslo“ knygos autorius